

รายงานการวิจัย เรื่อง

การพัฒนาและสำรวจสถานการณ์คุณธรรม

ด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรม

รศ.ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา และคณะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาและสำรวจสถานการณ์คุณธรรมด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรม

ที่ปรึกษาโครงการ

- 1) รองศาสตราจารย์ นพ.สุริยเดว ทรีปาตี
- 2) ดร.สุวพร เข้มเฮง

หัวหน้าโครงการ

รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา
ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ร่วมวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตา	ตุลย์เมธาการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิดา	ศกุนตนาค
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นริศรา	พิ่งโพธิ์สภ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอุมา	เจริญสุข
รองศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพัทธ์	สุวทันพรกุล
ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ	เกิดพิทักษ์
รองศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์	ศรีสวัสดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิกา	ตั้งประภา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงใจ	สีเขียว
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์	มีชาญ
อาจารย์ ดร.โอภาส	สุขหวาน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท	บริบูรณ์

ได้รับทุนสนับสนุนจาก

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

กิตติกรรมประกาศ

การพัฒนาแบบวัดและสำรวจสถานการณ์คุณธรรมด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรม สำเร็จได้ด้วยพลังสนับสนุนจากหลายภาคส่วน ทั้งผู้ให้ทุนสนับสนุน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ประสานงานการเก็บข้อมูล และกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ นพ.สุรียเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ที่เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้และนวัตกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมของประชาชน ผู้มีบทบาททั้งเบื้องหน้าที่สนับสนุนทุนการวิจัยและผลักดันนำผลการวิจัยสู่เชิงนโยบายระดับชาติ รวมทั้งยังทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาอยู่เบื้องหลังคอยให้คำแนะนำในเชิงวิชาการและสง่ากำลังใจให้ทีมวิจัยได้ทำงานอย่างเข้มข้น และขอขอบพระคุณคณะที่ปรึกษาวิจัย ที่คอยให้คำชี้แนะ จนทำให้งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมที่ให้ข้อเสนอต่อกรอบตัวบ่งชี้ของดัชนีชี้วัดคุณธรรม และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายมหาวิทยาลัยที่อนุเคราะห์ตรวจสอบและให้คำชี้แนะ จนทำให้ได้เครื่องมือที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ประสานงานการเก็บข้อมูลทั้ง 6 ภูมิภาค ที่เป็นเครือข่ายรวบรวมข้อมูลจนทำให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

ผู้วิจัยขอบคุณกลุ่มเป้าหมายทุกท่านที่สละเวลาตอบข้อมูลด้วยความเต็มใจ จริงใจ และจริงจัง จนทำให้มีข้อมูลจำนวนมากพอที่ใช้เป็นตัวแทนของประชากร

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณทีมวิจัยที่ทำหน้าที่ตั้งมดงาน ร่วมคิด ร่วมสร้าง ร่วมวิเคราะห์ และร่วมเขียนผลการวิจัยจนทำให้ได้ข้อค้นพบที่เกิดเป็นองค์ความรู้และนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายได้จริง

วิไลลักษณ์ ลังกา
หัวหน้าโครงการวิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป 2) เพื่อสร้างและพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรม 3) เพื่อหาคุณภาพและเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือฯ 4) เพื่อสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทย 3 ช่วงอายุ และ 5) เพื่อสร้างข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรม ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายเป็นคนไทยช่วงอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ทั้ง 6 ภูมิภาค รวมจำนวน 15,720 คน แต่ละวัตถุประสงค์มีวิธีดำเนินการวิจัยและข้อค้นพบสำคัญดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อแรก ออกแบบด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ โดยการเก็บข้อมูลกับกลุ่มคนไทย 2 ช่วงอายุ 13-24 ปี เป็นกลุ่มนักเรียนนักศึกษา และช่วงอายุ 41ปีขึ้นไป จาก 6 กลุ่มอาชีพ 6 ภูมิภาค และ ผลพบว่า คุณธรรม เป็นการแสดงถึงคุณลักษณะในตัวบุคคล มีดัชนีชี้วัดคุณธรรม 5 ด้าน ประกอบด้วย พอเพียง วินัยรับผิดชอบ กตัญญู สุจริต และจิตสาธารณะ **วัตถุประสงค์ข้อสองและข้อสาม** ออกแบบด้วยวิธีเชิงปริมาณ ในส่วนของการหาคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณธรรมฯ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 11 คน พบว่า ข้อคำถามวัดคุณธรรมฉบับอายุ 13-24 ปี มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.64 - 1.00 มีค่าอำนาจจำแนก 0.30 ถึง 0.82 มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.86 ถึง 0.94 และโมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยช่วงอายุ 13-24 ปี มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ส่วนข้อคำถามวัดคุณธรรมฉบับอายุ 41 ปีขึ้นไป ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 - 1.00 มีค่าอำนาจจำแนก 0.23 ถึง 0.87 มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.79 ถึง 0.94 และโมเดล การวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สำหรับผลการหาเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยช่วงอายุ 13-24 ปี จำนวน 3,000 คน มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ถึงระดับมาก โดย คุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก ส่วนผลการหาเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือประเมินคุณธรรม ของกลุ่มคนไทยช่วงอายุ 41ปีขึ้นไป จำนวน 3,000 คน มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณา คุณธรรมแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับน้อยถึงระดับพอใช้ โดยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย

วัตถุประสงค์ข้อสี่ ออกแบบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทย 3 ช่วงอายุ 6 กลุ่มอาชีพ และ 6 ภูมิภาค ได้มาด้วยการเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ผลการศึกษา พบว่า **กลุ่มคนไทย อายุ 13-24 ปี** มีคุณธรรม 5 ด้านอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับพอใช้ ถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน กับเกณฑ์ปกติ พบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ **กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี** มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน กับเกณฑ์ปกติ พบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมทุก ด้าน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ **กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป** มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณา คุณธรรมแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับน้อยถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน กับเกณฑ์ปกติ พบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ปกติ

จากผลการวิจัยทำให้ได้ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทย 3 ช่วงอายุ ที่ครอบคลุม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในระดับนโยบาย ระดับพื้นที่ ระดับชุมชน และระดับครอบครัว รวมทั้งได้แนวปฏิบัติที่ดี เพื่อส่งเสริมคุณธรรม

Abstract

This study had five objectives: (1) develop the moral indicators for two Thai population groups, which are teenagers aged between thirteen to twenty-four years and early adults aged forty-one years or older; (2) develop morality evaluation tool (3) validate the quality and construct the norms of morality evaluation tool; (4) survey and analyze the moral situation in three of a people's life spans and (5) to formulate the morality promotion guideline, applied for three Thai groups: teenagers, millennials, and early adults who are aged between thirteen to twenty-four years, twenty-five to forty years, and 40 years and older, respectively. Each study objective was differently and individually fulfilled by a particular research methodology. The study findings were explained as follows;

For the first study objective fulfillment, the moral indicator was constructed by the qualitative survey of Thai teenagers aged between thirteen and twenty-four years who are high school and university students. Another population group participating in the survey is early adults aged forty-one years or older. All survey participants came from six occupation categories in six regions of Thailand. The findings explained morality as personal traits with five moral characteristics: sufficiency mindset, discipline, gratitude, honesty, and public mind.

In the case of the second and third study objective achievements, the moral evaluation tool was constructed using a quantitative approach. For content validity evaluation, Item-Objective Congruence Index (IOC) was checked by eleven specialists, and the IOC index of the questionnaire on teenagers' moral evaluation ranged between 0.64 and 1.00. Power of Discrimination for each question was 0.30 to 0.82. For reliability evaluation, the scores ranged between 0.86-0.94, and the moral evaluation model for Thai teenagers aged between thirteen and twenty-four years was associated with the empirical data.

On the subject of the questionnaire about moral assessment of early adults aged forty-one years or older, the IOC index of questionnaires ranged between 0.73 and 1.00. The Power of Discrimination for each question was 0.23 to 0.87, and the reliability evaluation scores ranged between 0.79 and 0.94. the moral assessment model for Thai early adults aged forty-one years and older was also associated with the empirical data. Regarding the norms test of the morality assessment tool for Thai teenagers, from three thousand participants, the score of five moral characteristics was assessed as moderate to high level. When each moral element was individually considered, the gratitude characteristic received the highest score. In terms of norms test of the morality assessment tool for Thai early adults, there were also three

thousand participants. The average score of five moral characteristics was assessed as moderate level, and the sufficiency mindset gained a low score.

Regarding the fourth study objective completion, the moral situation survey and analysis of three Thai generations from six occupation categories in six regions of Thailand were constructed using a quantitative approach, and Multi-Stage Sampling was also applied. The results showed that Thai teenagers aged between thirteen and twenty-four years had average moral scores of moderate levels, and gratitude morals received the high score. However, all five moral characteristics of Thai teenagers gained lower scores than norms. For the moral level of Thai early adults, all five moral characteristics were assessed as moderate to high, and gratitude moral got high level. Likewise, all five moral characteristics of Thai teenagers received lower scores than norms. In terms of forty-one years and older Thai, five moral characteristics were assessed from low to high level, and sufficiency mindset got low level. However, all five moral indicators gained higher scores than norms.

Finally, the beneficial study results produced the proposal for morality promotion guidelines for three Thai generations. This guideline can be completely and entirely applied to all stakeholders from family, community, area, and policy levels. Moreover, the study results also formulate the best practices for moral promotion.

บทสรุปผู้บริหาร

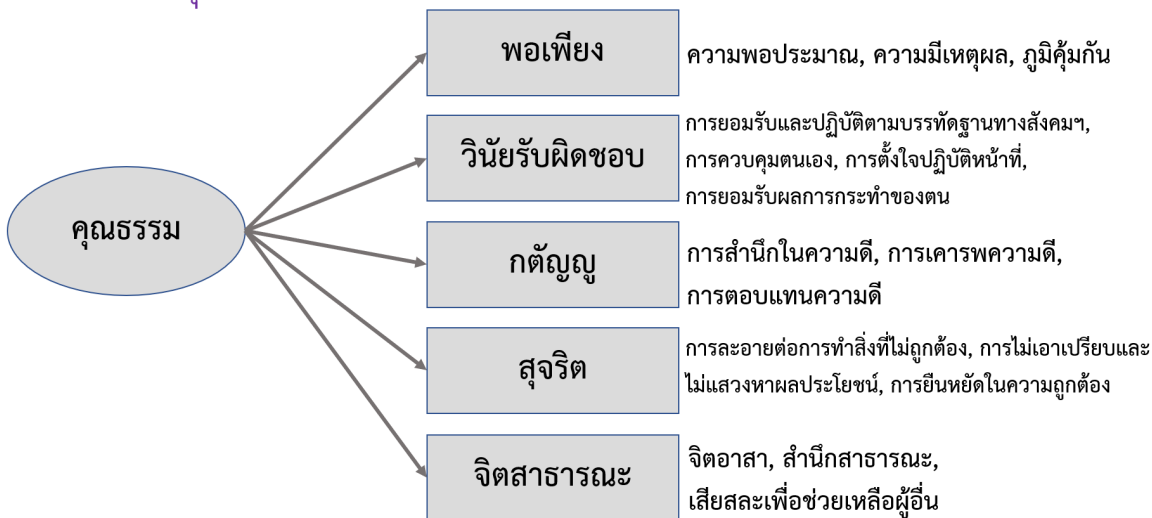
โครงการวิจัยการพัฒนาและสำรวจสถานการณ์คุณธรรมด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรม มีวัตถุประสงค์การวิจัยหลักเพื่อพัฒนา หาคูณภาพและเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป สำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทย 3 ช่วงวัย ทั้ง 6 ภูมิภาค และสร้างข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทย โดยแบ่งระยะงานวิจัย ดังนี้ **งานระยะการศึกษาตัวบ่งชี้คุณธรรม** ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมถกแถลงเรื่องตัวบ่งชี้และวิพากษ์ จำนวน 25 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจาก 6 เครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ศาสนา การศึกษา ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมสื่อสาร **งานระยะการหาคูณภาพและเกณฑ์ปกติ (norm)** ของเครื่องมือประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย 1) กลุ่มเป้าหมายในการประเมินคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจประเมินความเที่ยงตรง จำนวน 11 คน 2) กลุ่มเป้าหมายในการประเมินคุณภาพของเครื่องมือ ทั้งในเรื่องอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น เป็นคนไทยอายุ 13-24 ปี จำนวน 600 คน และอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 600 คน 3) กลุ่มเป้าหมายในการประเมินคุณภาพของเครื่องมือ ในเรื่องความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เป็นคนไทยอายุ 13-24 ปี จำนวน 1,500 คน และอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 1,500 คน และ 4) กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาเกณฑ์ปกติของเครื่องมือฯ เป็นคนไทยอายุ 13-24 ปี จำนวน 3,000 คน และอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 3,000 คน จาก 6 ภูมิภาค **งานระยะสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของเป็นกลุ่มคนไทย 3 อายุ** ได้แก่ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป จาก 6 ภูมิภาค รวมจำนวน 15,720 คน โดยกลุ่มอายุ 13-24 ปี เป็นกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ส่วน กลุ่มอายุ 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ครอบคลุมกลุ่มอาชีพ 6 กลุ่ม ดังนี้ 1) เกษตร (ทำไร่ ทำนา ทำสวน ประมง ปศุสัตว์) 2) รับราชการ/พนักงานราชการ 3) พนักงานเอกชน 4) รัฐวิสาหกิจ 5) รับจ้างทั่วไป และ 6) ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) และ **งานระยะการจัดทำข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทย** กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาข้อเสนอฯ จำนวน 15 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจาก 6 เครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ศาสนา การศึกษา ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมสื่อสาร

ผลการวิจัย พบว่า

1.ผลการศึกษาคำบ่งชี้คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

ผลจากการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพทั้งจากการสัมภาษณ์กลุ่มคนไทย 2 ช่วงอายุ และจากการศึกษากรอบนิยามและตัวบ่งชี้คุณธรรมของคนไทยอายุ 25-40 ปี จากงานวิจัยที่ผ่านมา สรุปได้ว่า **คุณธรรม** เป็นการแสดงถึงคุณลักษณะที่มีความคงเส้นคงวาในตัวบุคคล อันเป็นผลมาจากการฝึกฝนจนกระทั่งเกิดเป็นความสมัครใจและนิสัย โดยเป็นการรักษาความคงเส้นคงวาระหว่างกรอบแนวคิดที่ว่าด้วยความดีและการกระทำของตนเอง ซึ่งมีดัชนีชี้วัดคุณธรรมที่ประกอบไปด้วย พอเพียง วินัยรับผิดชอบ กตัญญู สุจริต และจิตสาธารณะดังภาพประกอบ

ดัชนีชี้วัดคุณธรรม

2. ผลการพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 1 ผลการหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณธรรมฯ

1.1 ผลการหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณธรรมกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ผลการหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณธรรมฯ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 11 คน พบว่า ข้อคำถามวัดคุณธรรม มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 - 1.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.64 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.82 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

1.2 ผลการหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณธรรมกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ผลการหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณธรรมฯ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 11 คน พบว่า ข้อคำถามวัดคุณธรรม มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.45 - 1.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.82 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.45 ถึง 1.00 ในส่วนของข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์ IOC คณะผู้วิจัยได้ปรับออก ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.82 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ส่วนที่ 2 ผลการหาคุณภาพอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณธรรมฯ

2.1 ผลการตรวจสอบคุณภาพอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มอายุ 13-24 ปี พบว่า แบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน มีอำนาจจำแนก 0.30 ถึง 0.83 โดยมีความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.862 ถึง 0.941 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง มีอำนาจจำแนก 0.39 ถึง 0.69 โดยมีความเชื่อมั่น 0.871
แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ มีอำนาจจำแนก 0.39 ถึง 0.78 โดยมีความเชื่อมั่น 0.904
แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู มีอำนาจจำแนก 0.62 ถึง 0.83 โดยมีความเชื่อมั่น 0.941
แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต มีอำนาจจำแนก 0.30 ถึง 0.68 โดยมีความเชื่อมั่น 0.862
แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ มีอำนาจจำแนก 0.36 ถึง 0.79 โดยมีความเชื่อมั่น 0.911

2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป พบว่า แบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน มีอำนาจจำแนก 0.23 ถึง 0.78 โดยมีความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.795 ถึง 0.943 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

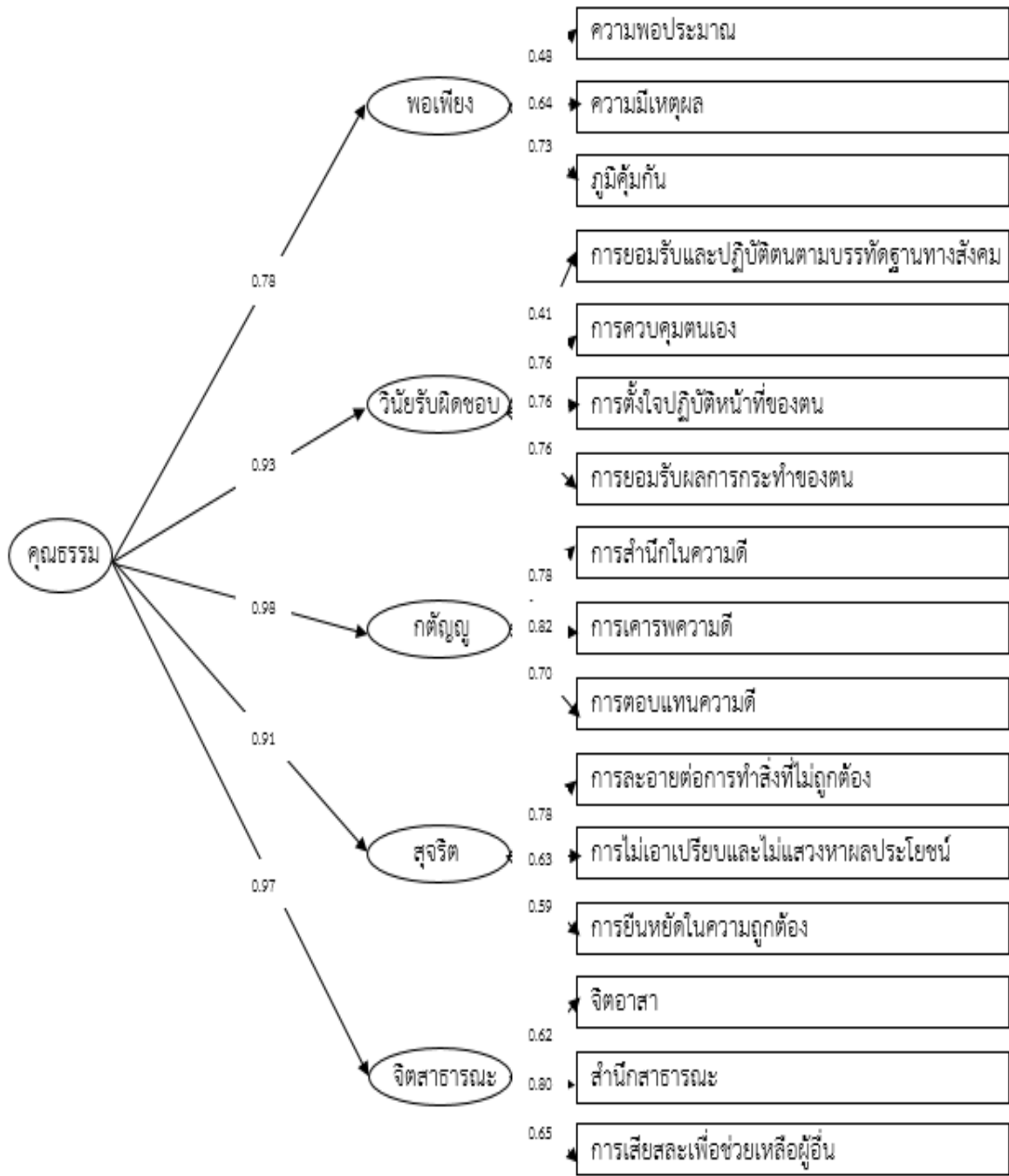
แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง มีอำนาจจำแนก 0.23 ถึง 0.60 โดยมีความเชื่อมั่น 0.795
แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ มีอำนาจจำแนก 0.45 ถึง 0.78 โดยมีความเชื่อมั่น 0.894
แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู มีอำนาจจำแนก 0.70 ถึง 0.79 โดยมีความเชื่อมั่น 0.943
แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต มีอำนาจจำแนก 0.42 ถึง 0.68 โดยมีความเชื่อมั่น 0.843
แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ มีอำนาจจำแนก 0.61 ถึง 0.75 โดยมีความเชื่อมั่น 0.912

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงเชิงโครงสร้างของแบบวัดคุณธรรมฯ

3.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของดัชนีชี้วัดคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของดัชนีชี้วัดคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี พบว่า โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในดัชนีกลุ่มสัมบูรณ์ พบว่า ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 50.94, $df=38$, $p=.07$ ค่า GFI=1.00 ค่า AGFI=0.99 ค่า RMSEA=0.01, ค่า SRMR=0.01 ส่วนในดัชนีกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า ค่า CFI=1.00 เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ตามสอดคล้อง พบว่า ค่าไค-สแควร์ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และดัชนีอื่น ๆ ยังชี้ให้เห็นว่า โมเดลการวัดคุณธรรม สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.78-0.98 ซึ่งทุกองค์ประกอบและทุกตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยกตัญญู มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.98 มีความแปรผันร่วมกับคุณธรรมอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 97) รองลงมาคือ จิตสาธารณะ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.97 มีความแปรผันร่วมกับคุณธรรมอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 94) ส่วนพอเพียง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.78 มีความแปรผันร่วมกับคุณธรรมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 60) ตามลำดับ ดังภาพประกอบ

$\chi^2=50.94$ $df=38$ $p=.07$ $GFI=1.00$ $AGFI=0.99$ $CFI=1.00$ $RMSEA=0.01$ $SRMR=0.01$

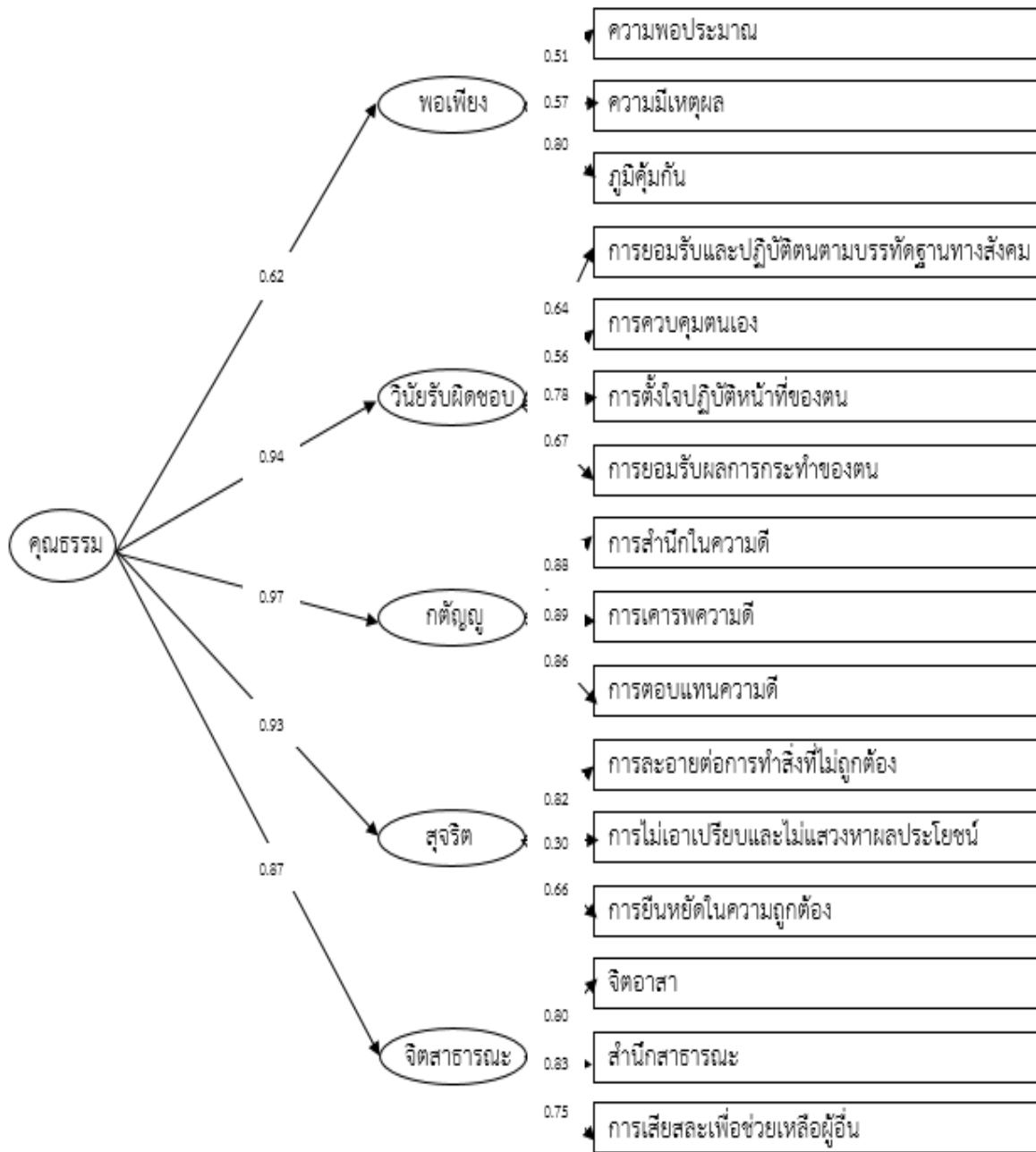
ภาพประกอบ โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

(ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน)

3.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของดัชนีชี้วัดคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของดัชนีชี้วัดคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป พบว่า โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในดัชนีกลุ่มสมบูรณ์ พบว่า ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 49.20, $df=42$, $p=.21$ ค่า GFI=1.00 ค่า AGFI=0.99 ค่า RMSEA=0.01, ค่า SRMR=0.01 ส่วนในดัชนีกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า ค่า CFI=1.00 เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ตามสอดคล้อง พบว่า ค่าไค-สแควร์ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และดัชนีอื่น ๆ ยังชี้ให้เห็นว่า โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.62-0.97 ซึ่งทุกองค์ประกอบและทุกตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยกัตัญญ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.97 มีความแปรผันร่วมกับคุณธรรมอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 95) ส่วนพอเพียง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.62 มีความแปรผันร่วมกับคุณธรรมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 39) ตามลำดับ ดังภาพประกอบ

$\chi^2=49.20$ df=42 p=.21 GFI=1.00 AGFI=0.99 CFI=1.00 RMSEA=0.01 SRMR=0.01

ภาพประกอบ โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

(ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน)

ส่วนที่ 4 ผลการหาเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทย อายุ 13-24 ปี

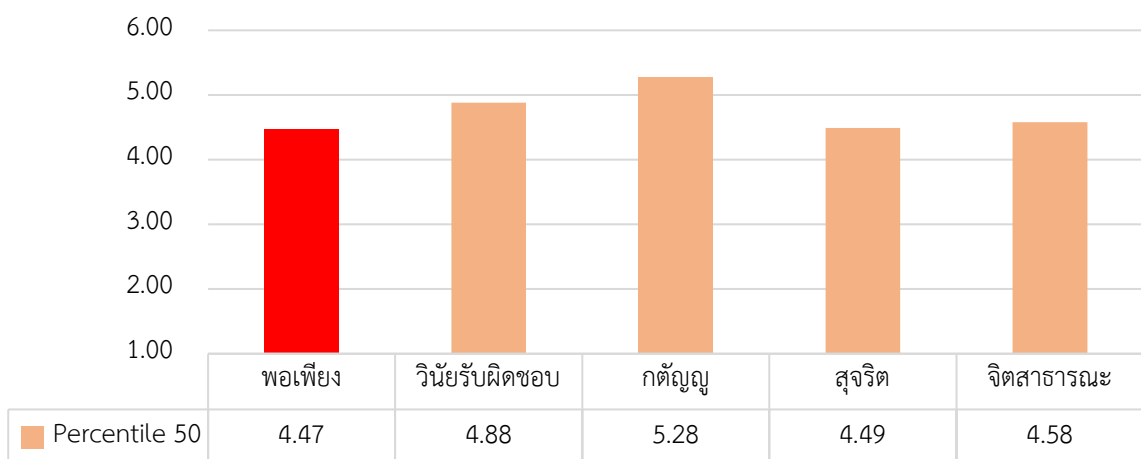
4.1 ผลการหาเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทย อายุ 13-24 ปี

ในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่ใช้หา norm จำนวน 3,000 คน มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมพื้นฐานแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 5.13 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน ขณะที่คุณธรรมด้าน โดยคุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” “จิตสาธารณะ” “พอเพียง” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.80, 4.58, 4.46 และ 4.49 ตามลำดับ

เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

Percentile 50 หรือตำแหน่งคะแนนกึ่งกลางของคุณธรรมด้านที่ 1 “พอเพียง” เท่ากับ 49 คะแนน จากคะแนนเต็ม 66 คะแนน หรือเท่ากับ 4.47 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 2 “วินัยรับผิดชอบ” เท่ากับ 44 คะแนน จากคะแนนเต็ม 54 คะแนน หรือเท่ากับ 4.88 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 3 “กตัญญู” เท่ากับ 42 คะแนน จากคะแนนเต็ม 48 คะแนน หรือเท่ากับ 5.28 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 4 “สุจริต” เท่ากับ 45 คะแนน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน หรือเท่ากับ 4.49 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน และคุณธรรมด้านที่ 5 “จิตสาธารณะ” เท่ากับ 46 คะแนน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน หรือเท่ากับ 4.58 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน

Percentile 50 กลุ่มคนไทยช่วงอายุ 13 - 24 ปี

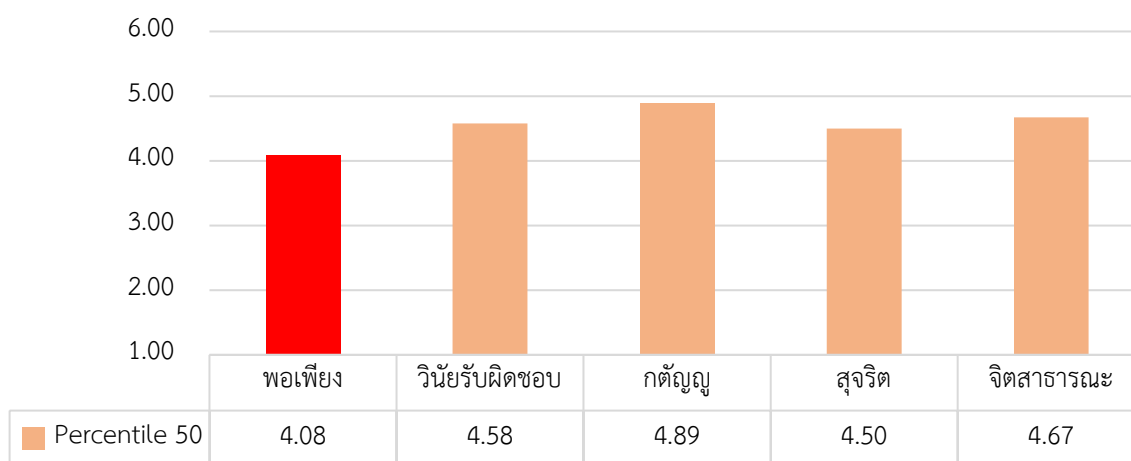
4.2 ผลการหาเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ใช้ทำ norm จำนวน 3,000 คน มีคุณธรรม 5 ด้านอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมพื้นฐานแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับน้อยถึงระดับพอใช้ โดยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.20 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน โดยคุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “กตัญญู” “จิตสาธารณะ” “วินัยรับผิดชอบ” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.84, 4.65, 4.54 และ 4.53 ตามลำดับ

เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

Percentile 50 หรือตำแหน่งคะแนนกึ่งกลางของคุณธรรมด้านที่ 1 “พอเพียง” เท่ากับ 41 คะแนน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน หรือเท่ากับ 4.08 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 2 “วินัยรับผิดชอบ” เท่ากับ 46 คะแนน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน หรือเท่ากับ 4.58 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 3 “กตัญญู” เท่ากับ 54 คะแนน จากคะแนนเต็ม 66 คะแนน หรือเท่ากับ 4.89 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 4 “สุจริต” เท่ากับ 36 คะแนน จากคะแนนเต็ม 48 คะแนน หรือเท่ากับ 4.50 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน และคุณธรรมด้านที่ 5 “จิตสาธารณะ” เท่ากับ 42 คะแนน จากคะแนนเต็ม 54 คะแนน หรือเท่ากับ 4.67 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน

Percentile 50 กลุ่มคนไทยช่วงอายุ 41 ปี ขึ้นไป

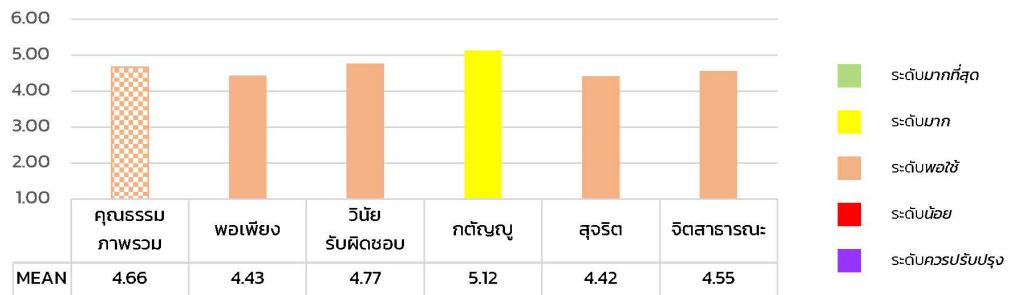
3. ผลการสำรวจสถานการณั้คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทย

3.1 ผลการสำรวจสถานการณั้คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ผลการสำรวจสถานการณั้คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทั้ง 6 ภูมิภาค จำนวน 6,335 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 50.97) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 34.46) ผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กระจายทุกภูมิภาคโดยเป็นผู้ตอบที่อาศัยอยู่ภาคกลางมากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ (ร้อยละ 33.34)

ในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมพื้นฐานแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 5.12 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน ขณะที่คุณธรรมด้าน โดยคุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” “จิตสาธารณะ” “พอเพียง” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.77, 4.55, 4.43 และ 4.42 ตามลำดับ ดังภาพประกอบ

ค่าเฉลี่ยดัชนีชี้วัดคุณธรรม กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

พอเพียง M= 4.43 [ระดับพอใช้]

- ↑ ภูมิคุ้มกัน M= 4.65 [ระดับพอใช้]
- ↓ ความพอประมาณ M= 4.23 [ระดับน้อย]

วินัยรับผิดชอบ M= 4.77 [ระดับพอใช้]

- ↑ การยอมรับผลการกระทำของตน M= 5.13 [ระดับมาก]
- ↓ การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม M= 4.40 [ระดับพอใช้]

กตัญญู M= 5.12 [ระดับมาก]

- ↑ การสำนึกในความดี M= 5.22 [ระดับมาก]
- ↓ การตอบแทนความดี M= 5.06 [ระดับมาก]

สุจริต M= 4.42 [ระดับพอใช้]

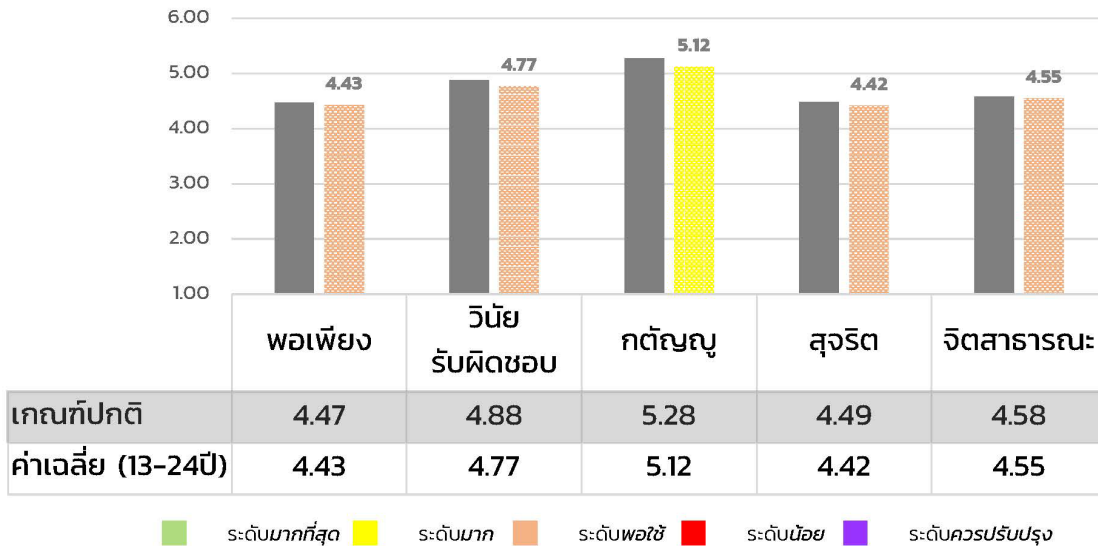
- ↑ การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง M= 4.49 [ระดับพอใช้]
- ↓ การยื่นหยัดในความถูกต้อง M= 4.31 [ระดับน้อย]

จิตสาธารณะ M= 4.55 [ระดับพอใช้]

- ↑ สำนักสาธารณะ M= 4.82 [ระดับพอใช้]
- ↓ จิตอาสา M= 4.25 [ระดับน้อย]

ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี กับเกณฑ์ปกติ (norm) พบว่า ผลการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง 6,335 คน **ดัชนีชี้วัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกด้าน ได้แก่ พอเพียง วินัยรับผิดชอบ กตัญญู สุจริต และจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (norm) ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ดังภาพประกอบ**

เกณฑ์ปกติของดัชนีชี้วัดคุณธรรม กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

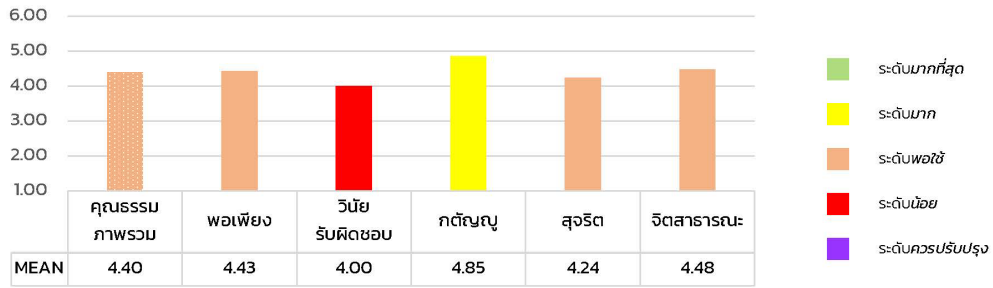

3.2 ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทั้ง 6 ภูมิภาค จำนวน 5,172 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 53.62) สถานภาพโสด (ร้อยละ 61.48) การศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 51.93) ผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ โดยประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากกว่ากลุ่มสาขาอาชีพอื่น (ร้อยละ 24.81) และกระจายทุกภูมิภาค เป็นผู้ตอบที่อาศัยอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ (ร้อยละ 28.25)

ในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมพื้นฐานแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับน้อยถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.85 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน ขณะที่คุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.00 โดยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” “พอเพียง” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.48, 4.43 และ 4.24 ตามลำดับ ดังภาพประกอบ

ค่าเฉลี่ยดัชนีชี้วัดคุณธรรม กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

พอเพียง M= 4.43 [ระดับพอใช้]

↑ ความพอประมาณ M= 4.50 [ระดับพอใช้]

↓ ความมีเหตุผล M= 4.36 [ระดับพอใช้]

วินัยรับผิดชอบ M= 4.00 [ระดับน้อย]

↑ การยอมรับผลการกระทำของตน M= 4.21 [ระดับพอใช้]

↓ การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม M= 3.81 [ระดับน้อย]

กตัญญู M= 4.85 [ระดับมาก]

↑ การสำนึกในความดี M= 4.98 [ระดับมาก]

↓ การเคารพความดี M= 4.64 [ระดับพอใช้]

สุจริต M= 4.24 [ระดับพอใช้]

↑ การระมัดระวังการกระทำที่ไม่ถูกต้อง M= 4.48 [ระดับพอใช้]

↓ การยืนหยัดในความถูกต้อง M= 3.89 [ระดับน้อย]

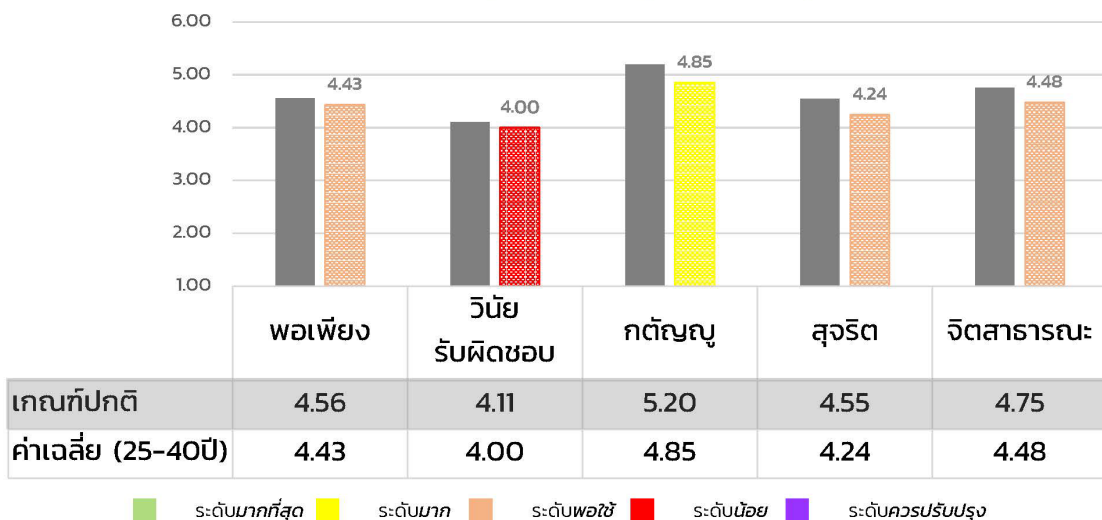
จิตสาธารณะ M= 4.48 [ระดับพอใช้]

↑ สำนักสาธารณะ M= 4.95 [ระดับมาก]

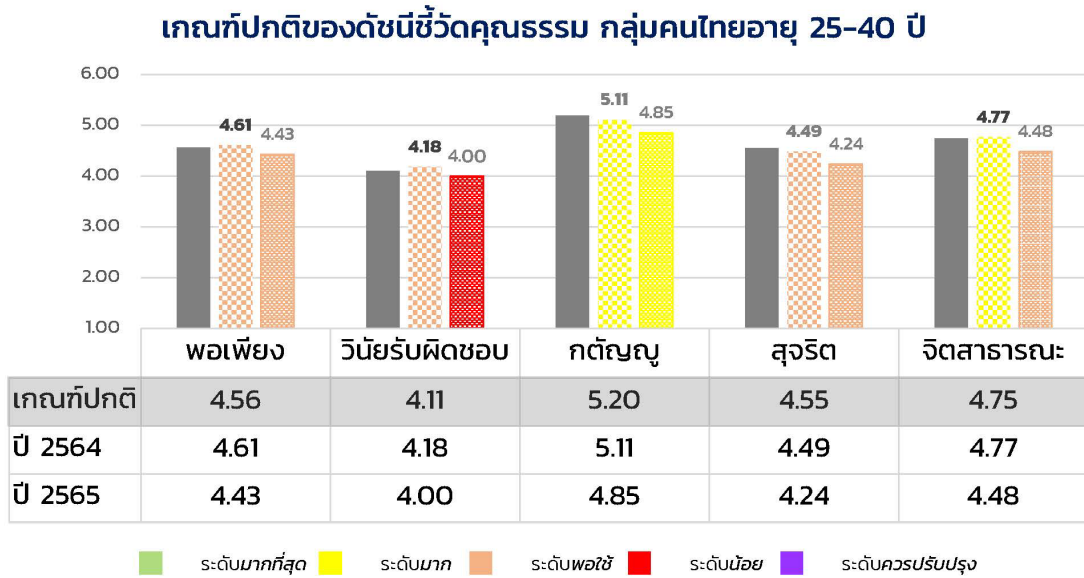
↓ จิตอาสา M= 4.15 [ระดับพอใช้]

ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี กับเกณฑ์ปกติ (norm) พบว่า ผลการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง 5,172 คน ดัชนีชี้วัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกด้าน ได้แก่ พอเพียง วินัยรับผิดชอบ กตัญญู สุจริต และจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (norm) ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ดังภาพประกอบ

เกณฑ์ปกติของดัชนีชี้วัดคุณธรรม กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ระหว่างปี 2564 กับ ปี 2565 พบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมของกลุ่มตัวอย่างคนอายุ 25-40 ปี ในปี 2565 มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า กลุ่มตัวอย่างปี 2564 ในทุกด้าน ดังภาพประกอบ

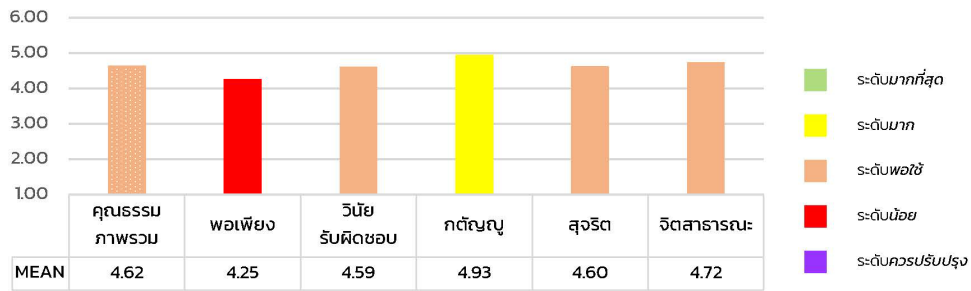

3.3 ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทั้ง 6 ภูมิภาค จำนวน 4,213 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.13) สถานภาพสมรส (ร้อยละ 63.33) การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 56.44) ผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ โดยประกอบอาชีพด้านการเกษตร มากกว่ากลุ่มสาขาอาชีพอื่น (ร้อยละ 26.99) และกระจายทุกภูมิภาค เป็นผู้ตอบที่อาศัยอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ (ร้อยละ 33.80)

ในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป มีคุณธรรม 5 ด้านอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมพื้นฐานแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับน้อยถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.25 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน ขณะที่คุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.93 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน โดยคุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” “สุจริต” และ “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.72, 4.60 และ 4.59 ตามลำดับ ดังภาพประกอบ

ค่าเฉลี่ยดัชนีชี้วัดคุณธรรม กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

พอเพียง M= 4.25 [ระดับน้อย]

- ↑ ภูมิคุ้มกัน M= 4.39 [ระดับพอใช้]
- ↓ ความพอประมาณ M= 4.09 [ระดับน้อย]

วินัยรับผิดชอบ M= 4.59 [ระดับพอใช้]

- ↑ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน M= 4.79 [ระดับพอใช้]
- ↓ การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม M= 4.43 [ระดับพอใช้]

กตัญญู M= 4.93 [ระดับมาก]

- ↑ การสำนึกในความดี M= 5.00 [ระดับมาก]
- ↓ การเคารพความดี M= 4.88 [ระดับพอใช้]

สุจริต M= 4.60 [ระดับพอใช้]

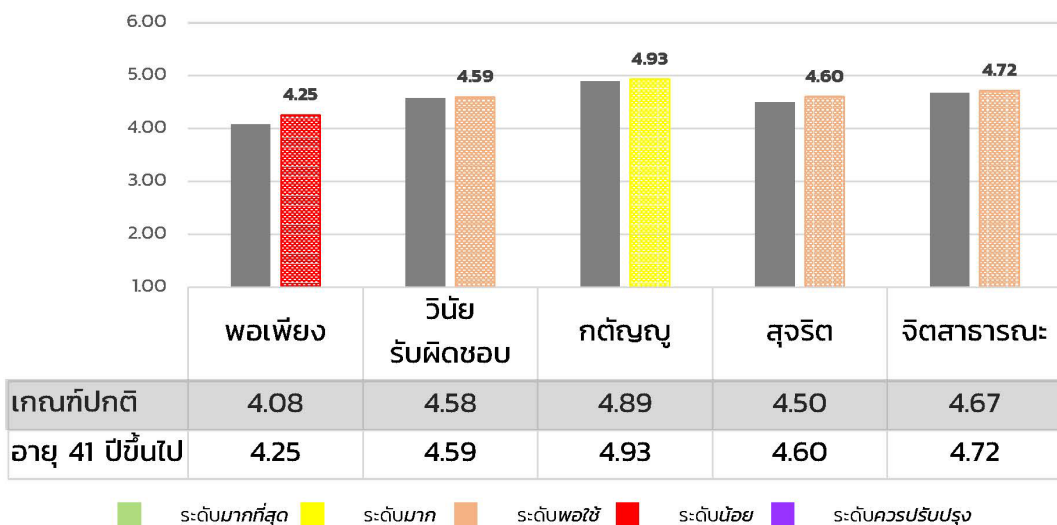
- ↑ การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง M= 4.83 [ระดับพอใช้]
- ↓ การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์ M= 4.32 [ระดับน้อย]

จิตสาธารณะ M= 4.72 [ระดับพอใช้]

- ↑ สำนักสาธารณะ M= 4.73 [ระดับมาก]
- ↓ การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น M= 4.62 [ระดับพอใช้]

ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป กับเกณฑ์ปกติ (norm) พบว่า ผลการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง 4,213 คน **ดัชนีชี้วัดคุณธรรม**ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกด้าน ได้แก่ **พอเพียง วินัยรับผิดชอบ กตัญญู สุจริต และจิตสาธารณะ** มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ปกติ (norm) ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ดังภาพประกอบ

เกณฑ์ปกติของดัชนีชี้วัดคุณธรรม กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

4. ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทย 3 ช่วงวัย

ส่วนที่ 1 ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับพอใช้ถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก ขณะที่คุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” “จิตสาธารณะ” “พอเพียง” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณธรรม 5 ด้าน กับค่าเกณฑ์ปกติ (norm) พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ 13-24 ปี มีค่าเฉลี่ยคุณธรรมทั้ง 5 ด้าน ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ และผลการศึกษาต้นทุนชีวิต พบว่า ต้นทุนชีวิตภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พลังตัวตน และพลังครอบครัว อยู่ในระดับดีมาก ส่วนพลังปัญญา และพลังเพื่อนกิจกรรม อยู่ในระดับดี ส่วนพลังชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี แบ่งตามระดับนิเวศ

ระดับ	ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
นโยบาย/ กระทรวง	<ul style="list-style-type: none">➢ กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมที่ส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี โดยผ่านโครงสร้างระบบนิเวศต้นทุนชีวิตของกลุ่มคนช่วงวัยนี้➢ ศูนย์คุณธรรมควรเป็นหน่วยงานหลักที่เป็นศูนย์กลางของการขับเคลื่อนการส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยให้กับกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยมีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุน ติดตามสถานการณ์คุณธรรมคนไทย➢ กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน หรือ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ควรสนับสนุนการติดตามสถานการณ์คุณธรรมของคนไทย ซึ่งเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญต่อการพัฒนาส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยช่วงวัยนี้➢ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรมีส่วนในการขับเคลื่อนการพัฒนาสื่อสาธารณะประเด็นการส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทย ผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง ซึ่งสื่อเหล่านี้สามารถเข้าถึงกลุ่มคนช่วงวัยนี้ได้ ซึ่งจะช่วยสร้างความตระหนักในการให้ความสำคัญของคุณธรรมกับการดำรงชีวิตของกลุ่มคนไทยช่วงวัยนี้มากขึ้น

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
<p>ศูนย์กลางพื้นที่ ภูมิภาค/ จังหวัด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรมีแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยวัย 13-24 ปี ในมิติของการส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชน ผ่านระบบนิเวศ ครอบครัว องค์กร ชุมชน และสังคม ซึ่งเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กลุ่มเด็กและเยาวชน อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ➤ ควรมีหน่วยงานหลักระดับภูมิภาค/จังหวัด ในการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริมแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยแบบอิงพื้นที่ ➤ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรส่งเสริมให้หน่วยงานในพื้นที่เกิดการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมโดยใช้พื้นที่จังหวัดเป็นฐาน โดยทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในพื้นที่จังหวัดร่วมกันขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทย มีระบบการสร้าง “วงรอบคุณค่าต้นทุนชีวิต” (Life Assets Value Circle) โดยมุ่งบ่มเพาะการสร้างคุณธรรมผ่านวิถีชีวิตของกลุ่มคนในจังหวัด ผ่านการขับเคลื่อนที่สมดุล(Thriving in Balance) ตามหลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ➤ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรพัฒนาระบบการติดตามสถานการณ์คุณธรรมในจังหวัด โดยเป็นระบบที่มีการจัดเก็บ การรวบรวม และการประมวลผลข้อมูล เพื่อให้เป็นคลังข้อมูลด้านคุณธรรมของจังหวัด ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้างต่อไปในการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการพัฒนาสู่การเป็นหน่วยงาน/องค์กรคุณธรรมในระดับที่สูงขึ้นต่อไป
<p>องค์กร/ หน่วยงาน (สถานศึกษา)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ สถาบันการศึกษา ควรมีระบบการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในโรงเรียน โดยเฉพาะการส่งเสริมในมิติของกตัญญูและวินัยรับผิดชอบ ให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน ผ่านกิจกรรมที่เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสร่วมออกแบบ ร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมคัดสรรกิจกรรม ➤ สถาบันการศึกษา ควรส่งเสริมกิจกรรมที่ทำให้เด็กและเยาวชนเห็นถึงความสำคัญกับเรื่องวิถีคุณธรรมในชีวิตประจำวัน อาจเป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียนหรือเพื่อชุมชนสังคม เช่น การสร้างวินัยในตนเอง กิจกรรมจิตสาธารณะ เพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดความตระหนักว่าคุณธรรมเป็นสิ่งใกล้ตัวและสามารถพัฒนาหรือส่งเสริมได้ ➤ สถาบันการศึกษาควรสนับสนุนและร่วมดำเนินการกับองค์กรส่วนกลางให้มีการวัดสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ว่ามีคุณธรรมใน

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
	<p>แต่ละด้านและในแต่ละองค์ประกอบมาน้อยเพียงใด โดยอาจดำเนินการวัดเป็นรายปีหรือตามระยะเวลาที่หน่วยงานกำหนด เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สำคัญ และจำเป็นในการออกแบบและวางแผนการขับเคลื่อน ส่งเสริม และพัฒนาคุณธรรมของสถานศึกษาต่อไป</p>
ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ➤ หน่วยงานระดับชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควรส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมในชุมชนผ่านระบบนิเวศของชุมชน โดยใช้ครอบครัวเป็นจุดขับเคลื่อนในการสร้างวิถีคุณธรรมให้กับเด็กและเยาวชนผ่านการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน ➤ หน่วยงานในชุมชน อาทิ องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำหมู่บ้าน ควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสัมพันธ์ภาพให้กับคนในชุมชนผ่านการมีส่วนร่วมจากกลุ่มคนในชุมชน เพื่อเพิ่มพลังชุมชนซึ่งเป็นระบบนิเวศที่สำคัญของกลุ่มคนไทยช่วงวัยนี้ ➤ ผู้นำในชุมชนควรสร้างการมีส่วนร่วม การเปิดโอกาส การรับฟังความคิดเห็น การออกแบบกิจกรรมของกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในชุมชนร่วมกัน
ครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> ➤ สถาบันครอบครัวเป็นพลังที่สำคัญในการส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมให้กับกลุ่มเด็กและเยาวชนผ่านการเป็นแบบอย่างที่ดี และควรสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของวิถีชีวิตคุณธรรมผ่านการสนับสนุนให้บุตรหลาน มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัด หรือเป็นกิจกรรมที่ครอบครัวออกแบบมาเพื่อให้สมาชิกในครอบครัวได้เรียนรู้ ➤ ครอบครัวควรสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรมให้กับสมาชิกในครอบครัว ผ่านการเป็นแบบอย่าง การสะท้อนคิด การเรียนรู้การทำกิจกรรมร่วมกัน สิ่งเหล่านี้จะช่วยหล่อหลอมให้เด็กและเยาวชนในครอบครัวเกิดการเรียนรู้วิถีชีวิตคุณธรรมในชีวิตประจำวัน ➤ ครอบครัวควรเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการออกแบบ/เลือกกิจกรรมเรียนรู้ที่ส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมของครอบครัว

1.2 ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี แบ่งตามดัชนีชี้วัดคุณธรรม

ดัชนีชี้วัด คุณธรรม	ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
พอเพียง	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านพอเพียงของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับพอใช้ ในมิติของความพอประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับน้อย และต้นทุนชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับดี พลังครอบครัวอยู่ในระดับดีมาก ครอบครัวเป็นชุมพลังที่สำคัญสำหรับเด็กและเยาวชนช่วงวัยนี้ ควรมีการส่งเสริมผ่านกิจกรรมของครอบครัว และสถาบันศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดความตระหนักถึงการดำเนินชีวิตที่พอดี พอใจ ในสิ่งที่ตนเองมี โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควรมีการส่งเสริมคุณธรรมด้านพอเพียงผ่านระบบกิจกรรมการพัฒนา มีการสร้างความตระหนักถึงความพอเพียง หลักคิด ความมีเหตุผล ผ่านสื่อสังคมซึ่งเป็นช่องทางหลักที่เด็กและเยาวชนเข้าเรียนรู้</p> <p>ผลการวิจัยพบว่า ในมิติของความพอประมาณที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมพบว่า เด็กและเยาวชนสะท้อนว่าตนเองทำในสิ่งที่คิดและต้องการ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบใด ๆ และจะขอเงินจากผู้ปกครองหรือผู้อื่นหากต้องการจะซื้อสิ่งของซึ่งอาจจะเป็นของที่ไม่จำเป็น จากพฤติกรรมบ่งชี้นี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตพอเพียงด้วยความพอประมาณผ่านกิจกรรมเพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดความตระหนักถึงความพอประมาณร่วมกับการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเงิน การวางแผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ควรมีโอกาสพัฒนาจิตและฝึกการรู้คิดด้วยปัญญา เพราะยังมีเด็กและเยาวชนบางส่วนที่ตัดสินใจหรือแก้ปัญหาโดยใช้อารมณ์และความรู้สึกมากกว่าเหตุผล</p>
วินัยรับผิดชอบ	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านวินัยรับผิดชอบของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับพอใช้ ในมิติของการยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมพบว่า เด็กและเยาวชนสะท้อนว่า เขาไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎจราจรทุกครั้ง หากมั่นใจว่าไม่มีความเสี่ยงที่จะเกิดอันตราย ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนถึงการขาดวินัยและความรับผิดชอบต่อสังคม แต่ในมิติของการยอมรับผลการกระทำของตนในเรื่องของการยินดียินดีรับฟังและพร้อมจะปรับปรุงแก้ไข เมื่อมีผู้ตักเตือนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งเห็นได้ว่า เด็กและเยาวชนพร้อมที่จะรับฟังข้อตักเตือน และจะแก้ไขในสิ่งที่บกพร่อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน สถานศึกษา ครอบครัว ควรออกแบบกิจกรรมส่งเสริมวินัยรับผิดชอบผ่านการรับฟัง การให้โอกาสแลกเปลี่ยน การสื่อสารที่เน้นการสร้างการเรียนรู้พัฒนาแบบมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญต่อการเกิดการยอมรับของเด็กและเยาวชน ควรเน้นการส่งเสริมการสร้างวินัยรับผิดชอบ</p>

ดัชนีชี้วัด คุณธรรม	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
	ผ่านระบบสถานศึกษาและครอบครัว สถาบันการศึกษาควรตระหนักถึงการส่งเสริมการพัฒนาการยอมรับและปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานทางสังคมของสมาชิกในองค์กร หน่วยงานระดับชุมชนหรือองค์กร ควรมีกิจกรรมที่สนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกได้มีโอกาส ร่วมออกแบบกิจกรรมสะท้อนแลกเปลี่ยนมุมมองภาระหน้าที่ในองค์กรชุมชน
กตัญญู	ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านกตัญญูของคนไทยช่วงอายุนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านเดียวที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา ในรายมิติ พบว่า การตอบแทนความดี เป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แต่ก็ยังอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อเทียบกับเกณฑ์ปกติ(norm) พบว่า ค่าเฉลี่ยกตัญญูต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ เมื่อพิจารณา วิธีพฤติกรรมพบว่า ยังมีประเด็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถส่งเสริมให้ระดับกตัญญู เพิ่มสูงขึ้นไปถึงระดับมากได้ ในประเด็นของการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนชื่นชมผู้ที่ทำ คุณความดีให้แก่โรงเรียนชุมชน หรือสังคม และประเด็นการตอบแทนโดยการช่วย ผู้ปกครองทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก และ เยาวชน ควรกำหนดกิจกรรมส่งเสริมการตอบแทนความดี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิด การประพฤติตนในทางที่ดี เมื่อมีโอกาส โดยไม่ละเมียดลิทธิหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเพื่อแสดง ความขอบคุณความดีที่ตนเองหรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้อง เป็นกิจกรรมที่ เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อสาธารณะควรมีการผลิตสื่อที่สร้าง ความตระหนักถึงการยกย่องผู้ที่ทำดีหรือทำประโยชน์ให้ส่วนร่วม ผ่านสื่อสังคมเพื่อให้เด็ก และเยาวชนในสังคมได้เห็นแบบอย่างที่ดี
สุจริต	ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านสุจริตของคนไทยช่วงอายุนี้อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาในรายมิติ พบว่า การยับยั้งในความถูกต้องมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณา วิธีพฤติกรรมที่ยังควรเร่งปรับปรุง เป็นประเด็นของ เมื่อรู้ว่าเพื่อนกระทำความผิดกฎหมาย เด็กไม่กล้าที่จะไปแจ้งตำรวจ ซึ่งในประเด็นนี้สะท้อนถึงความไม่กล้ายับยั้งในความถูกต้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับนิเวศ โดยเฉพาะพลังครอบครัว พลังสถานศึกษา ควรเป็น กลุ่มพลังหลักในการส่งเสริมคุณธรรมให้กับกลุ่มเด็กและเยาวชนให้เกิดความสุจริตในเรื่อง ของการยับยั้งในความถูกต้อง ซึ่งเป็นเรื่องของการสนับสนุนความคิด การกระทำที่ ถูกต้องตามกฎหมาย และต่อต้านการทุจริตด้วยความกล้าหาญ ซึ่งเห็นได้ถ้าหากเราสร้างระบบ วิธีชีวิตสุจริตให้เกิดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ที่กิจกรรมของครอบครัวและสถาบันการศึกษา จะเป็นการเรียนรู้แบบอย่างของสุจริตที่สามารถส่งเสริมความเข้มแข็งของการยับยั้ง ในความถูกต้องให้กับเด็กและเยาวชนได้ อีกทั้งควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกล้าแสดงออก หรือการสนับสนุนความคิด การกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมาย และต่อต้านการทุจริตด้วยความ กล้าหาญ

ดัชนีชี้วัด คุณธรรม	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
จิตสาธารณะ	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านจิตสาธารณะของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาในรายมิติ พบว่า จิตอาสาเป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาวิถึพฤติกรรมที่ยังควรเร่งปรับปรุงเป็นประเด็นของการหลีกเลี่ยงการเป็นอาสาสมัครเพราะมีความคิดว่าเป็นการกระทำที่ไม่คุ้มกับเวลาที่สูญเสียไป ซึ่งในประเด็นนี้ สะท้อนถึงควมมีจิตอาสาของคนช่วงวัยนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กลุ่มเด็ก และเยาวชน และสถาบันครอบครัวควรเร่งส่งเสริมจิตอาสาผ่านกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อผู้อื่น ชุมชนและสังคมด้วยความสมัครใจ โดยผ่านการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ ให้เด็กก่อน หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่บังคับเด็กและเยาวชนให้ปฏิบัติ เปิดโอกาสสร้างการมีส่วนร่วม ในการเลือกออกแบบกิจกรรมตามกลุ่มสนใจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อสารสาธารณะ ควรส่งเสริมการสร้างสื่อที่สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการทำประโยชน์ต่อผู้อื่นก่อน ผ่านการมีระบบการสร้างแรงบันดาลใจหรือตัวแบบที่ดีผ่านสื่อสังคม</p> <p>ผลการวิจัย พบว่า ในเรื่องของสำนึกสาธารณะ ประเด็นการจัดการขยะ เด็ก และ เยาวชนสะท้อนว่า เป็นเรื่องหรือหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ซึ่งในประเด็นนี้ สะท้อนถึงการขาดสำนึกสาธารณะในเรื่องการจัดการขยะซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวเด็ก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งสร้างความเข้าใจและความตระหนักต่อการมีส่วนร่วมในการ จัดการปัญหาขยะในชีวิตประจำวัน ผ่านกิจกรรมในสถานศึกษา ชุมชน และครอบครัวควรปลูกฝัง ส่งเสริมการสร้างสำนึกสาธารณะ</p>

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40ปี และอายุ 41ปีขึ้นไป

ผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อย ถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก ส่วน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับน้อย ขณะที่คุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” “พอเพียง” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณธรรม 5 ด้าน กับค่าเกณฑ์ปกติ (norm) พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ 25-40 ปี มีค่าเฉลี่ยคุณธรรมทั้ง 5 ด้าน ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ และค่าเฉลี่ยคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มตัวอย่างปี 2565 ต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยคุณธรรมของกลุ่มตัวอย่าง ปี 2564 และผลการศึกษาด้านทุนชีวิต พบว่า ด้านทุนชีวิตภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พลังตัวตน และพลังครอบครัว อยู่ในระดับดีมาก ส่วนพลังปัญญา พลังเพื่อนกิจกรรม และพลังชุมชน อยู่ในระดับดี

ส่วนกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ผลการวิจัย ภาพรวม พบว่า มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อย ถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก ส่วน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย ขณะที่คุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” “วินัยรับผิดชอบ” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณธรรม 5 ด้าน กับค่าเกณฑ์ปกติ (norm) พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ 41 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยคุณธรรมทั้ง 5 ด้าน สูงกว่าเกณฑ์ปกติ และผลการศึกษาด้านทุนชีวิต พบว่า ด้านทุนชีวิตภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พลังตัวตน และพลังครอบครัว อยู่ในระดับดีมาก ส่วนพลังปัญญา พลังเพื่อนกิจกรรม และพลังชุมชน อยู่ในระดับดี คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป ดังนี้

2.1 ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และ อายุ 41 ปีขึ้นไป แบ่งตามระดับนิเวศ

ระดับ	ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
นโยบาย/ กระทรวง	<ul style="list-style-type: none">➢ กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม 2 ช่วงวัยนี้ ควรกำหนดวาระการเสริมสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในองค์กร ซึ่งเป็นวาระเร่งด่วนในการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนวัยนี้ และควรแสวงหาภาคีร่วมพัฒนาคุณธรรมทั้งภาครัฐและเอกชน➢ กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม 2 ช่วงวัยนี้ ควรกำหนดยุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในองค์กรของกลุ่มคนวัยเริ่มต้นอาชีพ กลุ่มคนระยะกลางและปลายอาชีพ โดยผ่านโครงสร้างระบบนิเวศต้นทุนชีวิตของกลุ่มคนในองค์กร➢ ศูนย์คุณธรรมควรเป็นหน่วยงานหลักที่เป็นศูนย์กลางใหญ่ของการขับเคลื่อนการส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยวัยเริ่มต้นอาชีพให้กับ

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
	<p>กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนวัยนี้ โดยมีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุน ติดตามสถานการณ์คุณธรรมคนไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคน 2 ช่วงวัยนี้ และ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ควรสนับสนุนการติดตามสถานการณ์คุณธรรมของคนไทยวัยเริ่มต้นอาชีพ ซึ่งเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญต่อการพัฒนาส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยวัยนี้ ➢ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรมีส่วนในการขับเคลื่อนการพัฒนาสื่อสาธารณะประเด็นการส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทย ผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง ซึ่งสื่อเหล่านี้สามารถเข้าถึงกลุ่มคนวัยนี้ได้ ซึ่งจะช่วยสร้างความตระหนักในการให้ความสำคัญของคุณธรรมกับการดำรงชีวิตของกลุ่มคนไทยวัยนี้มากขึ้น
ศูนย์กลางพื้นที่ ภูมิภาค/ จังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> ➢ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรมีแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยวัยนี้ ในมิติของการส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนวัยเริ่มต้นอาชีพ ผ่านระบบนิเวศ ครอบครัว องค์กร ชุมชนและสังคม ซึ่งเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงที่เกี่ยวข้องหน่วยงานภาครัฐ และ หน่วยงานภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัด ➢ ควรมีหน่วยงานหลักระดับภูมิภาค/จังหวัด ในการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริมแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยแบบอิงพื้นที่ ➢ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรส่งเสริมให้หน่วยงานในพื้นที่เกิดการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมโดยใช้พื้นที่จังหวัดเป็นฐาน โดยทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในพื้นที่จังหวัดร่วมกันขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทย มีระบบการสร้าง “วงรอบคุณค่าต้นทุนชีวิต” (Life Assets Value Circle) โดยมุ่งบ่มเพาะการสร้างคุณธรรมผ่านวิถีชีวิตของกลุ่มคนในจังหวัด ผ่านการขับเคลื่อนที่สมดุล(Thriving in Balance) ตามหลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ➢ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรพัฒนาระบบการติดตามสถานการณ์คุณธรรมในจังหวัด โดยเป็นระบบที่มีการจัดเก็บ การรวบรวม และการประมวลผลข้อมูล เพื่อให้เป็นคลังข้อมูลด้านคุณธรรมของจังหวัด ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้างต่อไปในการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการพัฒนาสู่การเป็นหน่วยงาน/องค์กรคุณธรรมในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
องค์กร/ หน่วยงาน (ที่ทำงาน)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ หน่วยงาน/องค์กรที่ทำงานทั้งภาครัฐและเอกชน ควรมีระบบการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในองค์กร โดยเฉพาะการส่งเสริมในมิติของสุจริต จิตสาธารณะ และกตัญญู ให้เกิดขึ้นกับสมาชิกในองค์กร ผ่านกิจกรรมหรือการสร้างแรงจูงใจทางบวกผ่านระบบรางวัลสำหรับสมาชิกเพื่อเป็นแบบอย่างในสมาชิกในองค์กรได้เรียนรู้ ➤ หน่วยงาน/องค์กรควรส่งเสริมการให้ความสำคัญกับเรื่องคุณธรรมในองค์กร ผ่านกิจกรรมขององค์กร อาทิ กิจกรรมจิตสาธารณะ กิจกรรมมอบรางวัลแบบอย่างคุณธรรม กิจกรรมตอบแทนความดี ฯลฯ เพื่อให้บุคคลากรในองค์กรเกิดความตระหนักว่าคุณธรรมเป็นสิ่งใกล้ตัวและสามารถพัฒนาหรือส่งเสริมได้ ➤ หน่วยงาน/องค์กรควรนำแบบวัดคุณธรรมไปใช้กับบุคลากรในองค์กร โดยอาจดำเนินการวัดเป็นรายปีหรือตามระยะเวลาที่หน่วยงานกำหนด เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นในการออกแบบและวางแผนการขับเคลื่อนส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมของหน่วยงาน/องค์กรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของบุคลากรในหน่วยงาน/องค์กร ในลักษณะของการจัดทำเป็นแผนงาน โครงการ หรือการสอดแทรกคุณธรรมในกิจกรรมแต่ละส่วนของหน่วยงาน/องค์กร ➤ หน่วยงาน/องค์กรควรมีการจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมจากผลการศึกษาดัชนีชี้วัดคุณธรรมในแต่ละด้านและในแต่ละองค์ประกอบของบุคลากรใน 2 ช่วงวัยนี้ โดยหน่วยงาน/องค์กรสามารถนำผลการศึกษาดัชนีชี้วัดคุณธรรมไปใช้หรือต่อยอดได้ โดยการคัดเลือก ปรับ หรือเพิ่มเติมให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมตามบริบทและเงื่อนไขของหน่วยงาน/องค์กรที่มีความหลากหลายทั้งด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมขององค์กร เพื่อนำไปสู่การออกแบบและการวางแผนงานด้านการพัฒนาคุณธรรมของหน่วยงาน/องค์กร
ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ➤ หน่วยงานระดับชุมชนที่เกี่ยวข้องการดูแลสถาบันครอบครัวและองค์กรหน่วยงานในพื้นที่ ควรสร้างระบบการส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมให้กับคนทุกกลุ่มในระบบนิเวศของชุมชนผ่านการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในชุมชน ➤ หน่วยงานในชุมชน อาทิ องค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้นำหมู่บ้าน ควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสัมพันธ์ภาพให้กับคนในชุมชนผ่านการมีส่วนร่วมจากกลุ่มคนในชุมชน เพื่อเพิ่มพลังชุมชนซึ่งเป็นระบบนิเวศที่สำคัญของกลุ่มคนไทยวัยนี้ ➤ ผู้นำในชุมชนควรสร้างกิจกรรมที่เกิดจากการมีส่วนร่วม การเปิดโอกาส การรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มสมาชิกในชุมชนที่ส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในชุมชนร่วมกัน

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ การสร้างชุมชนต้นแบบด้านคุณธรรม ให้คนในชุมชนเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็น ความสำคัญของการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในระดับชุมชน และให้ชุมชนร่วมกัน พัฒนาให้เกิดชุมชนต้นแบบ ที่จะสามารถเป็นตัวอย่างให้กับชุมชนอื่น ๆ ในด้าน คุณธรรม
ครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> ➤ สถาบันครอบครัว เป็นพลังนิเวศที่สำคัญของกลุ่มคนวัยนี้ ผู้นำครอบครัวควรสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของวิถีชีวิตคุณธรรมผ่านการเป็นแบบอย่างให้กับ สมาชิกในครอบครัว ควรสนับสนุนให้สมาชิก ในครอบครัวมีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมคุณธรรม หรือเป็นกิจกรรมที่ครอบครัวออกแบบมา เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวได้เรียนรู้ ➤ กลุ่มคน 2 ช่วงวัยนี้ เป็นวัยทำงานที่กำลังสร้างครอบครัว และกลุ่มคนที่มีสมาชิกใหม่ เกิดขึ้นในครอบครัว ดังนั้นสมาชิกในครอบครัวควรเป็นต้นแบบด้านคุณธรรมที่ดี ให้กับสมาชิกครอบครัว มีการอบรมสั่งสอนและปลูกฝังคุณธรรมในครอบครัว เช่น จิตสาธารณะ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย เป็นต้น ➤ สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรมของคนในครอบครัว ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นถ้าเราทุกคนมีคุณธรรม เช่น การเป็นพ่อแม่มีอใหม่ในเรื่องการสร้างคุณธรรมให้กับลูก การพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมกับคนครอบครัว สิ่งเหล่านี้ จะช่วยหล่อหลอมในคนในครอบครัวเป็นคนที่มีคุณธรรมที่ดี

2.2 ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี แบ่งตามดัชนีชี้วัดคุณธรรม

ดัชนีชี้วัดคุณธรรม	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี
พอเพียง	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านพอเพียงของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับพอใช้ ในมิติของควมมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมที่ควรเร่งปรับปรุง เป็นประเด็นของการตัดสินใจโดยใช้อารมณ์และความรู้สึกมากกว่าเหตุผล และมีการวางแผนการใช้ชีวิตทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอยู่ในระดับน้อย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนอายุ 25-40 ปี ควรมีการส่งเสริมคุณธรรมด้านพอเพียงผ่านระบบกิจกรรม การพัฒนาองค์กร ชุมชนสังคม โดยเป็นกิจกรรมที่เน้นการพัฒนากระบวนการคิด และการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ชีวิตอย่างรอบคอบและมีเหตุผล มีกิจกรรมที่ได้ฝึกทักษะการวางแผน เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต องค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อสาธารณะควรมี</p>

ดัชนีชี้วัด คุณธรรม	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี
	<p>กิจกรรมเผยแพร่ที่สร้างความตระหนักถึงความพอเพียง หลักคิด ความมีเหตุผล ผ่านสื่อสังคม เน้นย้ำให้กลุ่มคนวัยนี้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญ</p> <p>ผลการวิจัย พบว่า ในด้านความพอประมาณ ยังมีประเด็นที่สามารถส่งเสริมให้คน ช่วงวัยนี้ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเงิน สร้างความรอบรู้ด้านการเงิน เพื่อลด พฤติกรรมการก่อหนี้ไปกับสินค้าราคาแพงกับการสร้างภาพลักษณ์ในสังคม</p>
วินัยรับผิดชอบ	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านวินัยรับผิดชอบของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับน้อย ซึ่งในเรื่องของวินัยรับผิดชอบเป็นดัชนีชี้วัดคุณธรรมที่มีผลการประเมินต่ำที่สุด โดยเฉพาะในมิติของการยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมที่ควรเร่งปรับปรุงเป็นประเด็นของการปฏิบัติตามกฎกติกา ข้อตกลงของสังคม การโต้แย้งทันทีที่เห็นต่าง และยอมรับข้อผิดพลาด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนช่วงวัยนี้ ควรเน้นการส่งเสริมการสร้างวินัยรับผิดชอบผ่านระบบ องค์กรสังคมที่ทำงาน โดยเป็นกิจกรรมที่เน้นการสร้างการยอมรับผลอันเกิดจากการกระทำ ของตนเอง รวมถึงข้อผิดพลาด และเป็นกิจกรรมที่ให้คนช่วงวัยนี้ ได้เรียนรู้ถึง กฎข้อตกลง ทางสังคม การควบคุมอารมณ์และความพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดให้ดีขึ้น หน่วยงานระดับชุมชนหรือองค์กรที่ทำงานอาจมีระบบการสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกได้มี โอกาสร่วมกิจกรรมสะท้อนแลกเปลี่ยนมุมมองภาระหน้าที่ในองค์กรชุมชน</p>
กตัญญู	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านกตัญญูของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านเดียวที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา ในรายมิติ พบว่า การเคารพความดีเป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรม พบประเด็นที่ควรเร่งเสริมสร้างคือการแสดงความขอบคุณกับคนที่เข้ามาทำดีหรือ ช่วยเหลือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากลุ่มคนช่วงวัยนี้ ควรมีกิจกรรมส่งเสริมการ เคารพความดี การชื่นชม การยกย่อง และให้เกียรติ สมาชิกในองค์กรที่ทำงาน ครอบครัว หรือชุมชน ในความดีที่สมาชิกได้ปฏิบัติหรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้อง เพื่อเป็นแบบอย่างในสมาชิกในองค์กร ชุมชน ได้เรียนรู้ องค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อ มีการสร้างความตระหนักถึงการยกย่องผู้ที่ทำดีหรือทำประโยชน์ให้ส่วนร่วม ผ่านสื่อสังคม เพื่อให้สมาชิกในสังคมได้เห็นแบบอย่างที่ดี</p>
สุจริต	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านสุจริตของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาในรายมิติ พบว่า การยืนหยัดในความถูกต้องมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมพบประเด็นที่ควรเร่งเสริมสร้างเป็นเรื่องของการกล้าร้องเรียน เรื่องการทุจริตของเจ้าหน้าที่ และควรเร่งสร้างค่านิยมสุจริตในองค์กร และสร้างความมั่นใจใน ความปลอดภัยของผู้แจ้งเรื่องทุจริต โดย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับเร่งส่งเสริม</p>

ดัชนีชี้วัด คุณธรรม	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี
	<p>คุณธรรมให้กับกลุ่มคนวัยทำงานให้เกิดความสุจริตซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง ควรสร้างระบบวิถีชีวิตสุจริตในกลุ่มคนวัยทำงานที่เป็นระบบขององค์กรที่ทำงานทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน ผ่านกิจกรรม โครงการการสร้างการเป็นแบบอย่างของความสุจริต ส่งเสริมให้สมาชิกในองค์กรกล้าแสดงออกหรือการสนับสนุนความคิด การกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมาย และต่อต้านการทุจริตด้วยความกล้าหาญ สร้างการรับรู้ที่ต่อต้านการให้สินน้ำใจเพื่อแลกกับความสะดวกสบายในบริการ และสร้างระบบคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ที่แจ้งเรื่องทุจริตเพื่อให้ผู้แจ้งเกิดความมั่นใจในความปลอดภัย</p>
จิตสาธารณะ	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านจิตสาธารณะของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาในรายมิติ พบว่า สำนักสาธารณะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ส่วนจิตอาสาเป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมพบว่า คนช่วงวัยนี้ปฏิเสธการเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนเพราะมองว่าเป็นเรื่องเสียเวลา ไม่สนใจ หากใครจะมาขอความช่วยเหลือ และไม่ชอบบริจาคสิ่งของหรือทรัพย์สินให้ส่วนรวม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนวัยทำงาน ควรส่งเสริมจิตอาสาผ่านกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ในองค์กรและสังคมด้วยความสมัครใจ เป็นกิจกรรมที่สมาชิกในองค์กรร่วมกันออกแบบ และหลีกเลี่ยงการบังคับสมาชิกในองค์กร โดยอาจเริ่มสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการทำประโยชน์ให้ต่อผู้อื่นหรือองค์กรก่อน และควรเพิ่มบทบาทกิจกรรมของชุมชน กิจกรรมครอบครัวเพื่อชุมชนสังคม เพื่อให้คนช่วงวัยนี้ได้มีประสบการณ์เพื่อสังคม</p>

2.3 ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป แบ่งตามดัชนีชี้วัดคุณธรรม

ดัชนีชี้วัด คุณธรรม	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
พอเพียง	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านพอเพียงของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับน้อย ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดคุณธรรมที่มีผลการประเมินต่ำที่สุด ในมิติของความพอประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมที่ควรเร่งปรับปรุงเป็นประเด็นของการจัดสรรเวลาเรื่องงานกับเรื่องครอบครัว การเตรียมความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลง การจัดการความรู้เรื่องการเงินและทักษะการวางแผน ความรอบรู้ด้านการเงิน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนช่วงวัยนี้ ควรมีการส่งเสริมคุณธรรมด้านพอเพียงผ่านระบบกิจกรรมการพัฒนาที่ให้แก่กลุ่มอายุนี้ได้เรียนรู้ถึงความพอดีในการใช้ชีวิตที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป</p>

ดัชนีชี้วัด คุณธรรม	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
	ส่งเสริมทักษะการวางแผนระยะยาว เสริมสร้างความรอบรู้ด้านการเงิน การจัดการการเงิน และการรู้เท่าทันภัยคุกคามจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรเป็นกิจกรรมที่มีสมาชิกในครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วม เนื่องจากกลุ่มคนในครอบครัวเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจวิถีชีวิตที่พอประมาณ ควรมีการสร้างแรงจูงใจหรือการให้รางวัลต่อการเป็นแบบอย่างที่ดีในชุมชนสังคม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อสาธารณะ ควรมีการสร้างภาพตระหนักถึงความพอเพียง หลักคิด ความมีเหตุผล ผ่านสื่อสังคมเน้นย้ำให้กลุ่มคนวัยนี้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญ
วินัยรับผิดชอบ	ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านวินัยรับผิดชอบของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับพอใช้ ในมิติของการยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมที่ควรส่งเสริมคือเรื่องของการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนช่วงวัยนี้ ควรเน้นการส่งเสริมการสร้างวินัยรับผิดชอบผ่านระบบครอบครัว ชุมชนและสังคมในที่ทำงาน เน้นส่งเสริมการเป็นแบบอย่างของคนช่วงวัยนี้ให้กับลูกหลานในครอบครัวและองค์กร โดยเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการยอมรับการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลาย การปฏิบัติตามตามวิถีประชา จารีต และกฎหมาย หน่วยงานระดับชุมชนหรือองค์กรที่ทำงานอาจมีระบบการสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมสะท้อนแลกเปลี่ยนมุมมองภาระหน้าที่ในองค์กรชุมชน
กตัญญู	ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านกตัญญูของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านเดียวที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายมิติ พบว่า การเคารพความดีเป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมพบว่า ควรส่งเสริมให้คนช่วงวัยนี้ปฏิบัติตามเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนในครอบครัวหรือเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากลุ่มคนช่วงอายุนี้ ควรมีกิจกรรมส่งเสริมการเคารพความดี การชื่นชม การยกย่อง และให้เกียรติ สมาชิกในองค์กรที่ทำงาน ครอบครัว หรือชุมชน ในความดีที่สมาชิกได้ปฏิบัติหรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้องเพื่อเป็นแบบอย่างให้สมาชิกในครอบครัว องค์กรและชุมชนได้เรียนรู้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อสาธารณะควรมีการสร้างภาพตระหนักถึงการยกย่องผู้ที่ทำดี หรือทำประโยชน์ให้ส่วนร่วม ผ่านสื่อสังคมเพื่อให้สมาชิกในสังคมได้เห็นแบบอย่างที่ดี
สุจริต	ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านสุจริตของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาในรายมิติ พบว่า การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมพบว่าประเด็นที่ควรเร่งคือการสร้างค่านิยมสุจริตในองค์กร ปลุกฝังให้คนช่วงวัยนี้ไม่หาผลประโยชน์ส่วนตัว เคารพกฎเกณฑ์

ดัชนีชี้วัด คุณธรรม	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
	<p>ไม่แลกรับผลประโยชน์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับควรเร่งส่งเสริมคุณธรรมให้กับกลุ่มคนช่วงวัยนี้เกิดค่านิยมสุจริต ควรสร้างระบบวิถีชีวิตสุจริตในกลุ่มคนวัยนี้ ซึ่งเป็นวัยที่เป็นกำลังหลักของระบบองค์กรที่ทำงาน เป็นแบบอย่างของคนในครอบครัว ชุมชนและสังคม โดยการสร้างค่านิยมสุจริตผ่านกิจกรรม โครงการการสร้างการเป็นแบบอย่างของความสุจริต ส่งเสริมให้สมาชิกในองค์กรกล้ากระทำในสิ่งที่ตรงไปตรงมา รักษาความสัตย์ ไม่เอารัดเอาเปรียบ และไม่ยึดผลประโยชน์อันมิชอบของตนเองและพวกพ้องเพียงฝ่ายเดียว โดยองค์กรควรมีระบบการสร้างขวัญกำลังใจและระบบความปลอดภัยให้กับผู้ที่รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม</p>
จิตสาธารณะ	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านจิตสาธารณะของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาในรายมิติ พบว่า สำนักสาธารณะเป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ส่วนการเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น เป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมพบว่า ในประเด็นของการช่วยเหลือผู้อื่น เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมให้เกิดกับคนช่วงวัยนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ ควรส่งเสริมกิจกรรมที่ก่อประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งเป็นการเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ หลีกเลี่ยงการบังคับ โดยอาจจะเริ่มสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการทำประโยชน์ให้ต่อผู้อื่นหรือองค์กร ชุมชนก่อน โดยมีระบบการสร้างแรงบันดาลใจหรือตัวแบบที่ดีผ่านสื่อสังคม</p>

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
บทสรุปผู้บริหาร.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
ขอบเขตการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
นิยามศัพท์.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	9
ส่วนที่ 1 ความหมาย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม 5 ด้าน.....	9
ส่วนที่ 2 สถานการณ์คุณธรรมของคนไทย.....	19
ส่วนที่ 3 แนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของคนไทย.....	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
ขอบเขตการดำเนินงาน.....	29
กลุ่มเป้าหมาย.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
แผนการดำเนินงาน.....	38
บทที่ 4 ผลการศึกษาตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป...	41
ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาความหมายของคุณธรรม 5 ด้าน จากกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป.....	42
1.1 ผลการศึกษาความหมายของคุณธรรม 5 ด้าน จากกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี...	42
1.2 ผลการศึกษาความหมายของคุณธรรม 5 ด้าน จากกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป	59

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาการปรับตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน เพื่อเป็นกรอบการสร้างเครื่องมือ สำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป.....	72
2.1 ผลการศึกษาการปรับตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน เพื่อเป็นกรอบการสร้างเครื่องมือ สำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี.....	72
2.2 ผลการศึกษาการปรับตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน เพื่อเป็นกรอบการสร้างเครื่องมือ สำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป.....	79
บทที่ 5 ผลการพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมฯ.....	85
ส่วนที่ 1 ผลการหาคุณภาพความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป.....	86
1.1 ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวัด คุณธรรม 5 ด้าน สำหรับอายุ 13-24 ปี.....	86
1.2 ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวัด คุณธรรม 5 ด้าน สำหรับอายุ 41 ปีขึ้นไป.....	91
ส่วนที่ 2 ผลการหาคุณภาพอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณธรรมของกลุ่ม คนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป.....	96
2.1 ค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของ กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี.....	96
2.2 ค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของ กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป.....	100
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงเชิงโครงสร้างของแบบวัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทย อายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป.....	104
3.1 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงเชิงโครงสร้างของแบบวัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทย อายุ 13-24 ปี	104
3.2 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงเชิงโครงสร้างของแบบวัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทย อายุ 41 ปีขึ้นไป.....	109
ส่วนที่ 4 ผลการหาเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทย อายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป.....	115
4.1 เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี.....	115
4.2 เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป.....	128

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี.....	143
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี.....	144
ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี.....	145
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตาม ลักษณะประชากรศาสตร์.....	147
บทที่ 7 ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี.....	174
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี.....	175
ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี.....	176
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตาม ลักษณะประชากรศาสตร์.....	178
บทที่ 8 ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป.....	224
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป.....	225
ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป.....	226
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตาม ลักษณะประชากรศาสตร์.....	228
บทที่ 9 แนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทย 3 ช่วงอายุ.....	272
ส่วนที่ 1 ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี.....	272
1.1 ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี แบ่งตามระดับนิเวศ.....	272
1.2 ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี แบ่งตาม ดัชนีชี้วัดคุณธรรม.....	275
ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และอายุ 41ปีขึ้นไป.	278
2.1 ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และ41ปีขึ้นไป แบ่งตามระดับนิเวศ.....	278
2.2 ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี แบ่งตาม ดัชนีชี้วัดคุณธรรม.....	282
2.3 ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป แบ่งตาม ดัชนีชี้วัดคุณธรรม.....	284

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 10 สรุป ข้อเสนอแนะอภิปรายผลการวิจัย.....	286
สรุปผลการวิจัย.....	286
อภิปรายผลการวิจัย.....	300
ข้อเสนอแนะ.....	308
บรรณานุกรม.....	310
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	318
ภาคผนวก ข ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรมภาพรวมและรายชื่อ.....	320

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
2-1	กลยุทธ์การส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมของบุคคล.....	22
3-1	ขอบเขตการดำเนินงาน.....	29
4-1	กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม ด้านพอเพียง สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี	72
4-2	กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม ด้านวินัยรับผิดชอบ สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี.....	74
4-3	กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม ด้านกตัญญู สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี.....	75
4-4	กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม ด้านสุจริต สำหรับการประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี..	76
4-5	กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม ด้านจิตสาธารณะ สำหรับการประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี.....	78
4-6	กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม ด้านพอเพียง สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป.....	79
4-7	กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม ด้านวินัยรับผิดชอบ สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41ปีขึ้นไป.....	80
4-8	กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม ด้านกตัญญู สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป.....	82
4-9	กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม ด้านสุจริต สำหรับการประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป.	83
4-10	กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม ด้านจิตสาธารณะ สำหรับการประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป.....	84
5-1	ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านความพอเพียง (กลุ่มอายุ 13-24 ปี).....	86
5-2	ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านวินัยรับผิดชอบ (กลุ่มอายุ 13-24 ปี).....	87
5-3	ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านกตัญญู (กลุ่มอายุ 13-24 ปี).....	88
5-4	ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านสุจริต (กลุ่มอายุ 13-24 ปี).....	89
5-5	ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านจิตสาธารณะ (กลุ่มอายุ 13-24 ปี).....	90
5-6	ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านพอเพียง (กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป).....	91
5-7	ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านวินัยรับผิดชอบ (กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป).....	92
5-8	ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านกตัญญู (กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป).....	93
5-9	ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านสุจริต (กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป).....	94
5-10	ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านจิตสาธารณะ (กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป).....	95
5-11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี.....	105

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
5-12	การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี	107
5-13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป.....	110
5-14	การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป	112
6-1	ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี (จำนวนรวม 6,335 คน).....	144
6-2	ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี.....	145
6-3	ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามเพศ.....	147
6-4	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน.....	147
6-5	ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามการศึกษา.....	148
6-6	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	149
6-7	ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้านในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามอายุ.....	150
6-8	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีอายุต่างกัน.....	150
6-9	ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามภูมิภาค.....	151
6-10	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	151
6-11	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามเพศ.....	152
6-12	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน.....	152

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
6-13	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามการศึกษา.....	153
6-14	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	154
6-15	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามอายุ.....	154
6-16	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีอายุต่างกัน.....	155
6-17	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามภูมิภาค...	155
6-18	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	156
6-19	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามเพศ	156
6-20	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน.....	157
6-21	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามการศึกษา.....	157
6-22	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	158
6-23	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามอายุ.....	158
6-24	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีอายุต่างกัน.....	159
6-25	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามภูมิภาค.....	159
6-26	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	160
6-27	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามเพศ.....	160
6-28	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน.....	161

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
6-29	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามการศึกษา.....	161
6-30	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	162
6-31	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามอายุ....	162
6-32	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีอายุต่างกัน.....	163
6-33	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตาม ภูมิภาค.....	163
6-34	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	164
6-35	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามเพศ...	164
6-36	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน.....	165
6-37	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามการศึกษา.	165
6-38	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	166
6-39	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามอายุ..	167
6-40	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีอายุต่างกัน	167
6-41	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามภูมิภาค.....	168
6-42	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามเพศ....	169
6-43	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน.....	169
6-44	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามการศึกษา.....	170
6-45	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	171
6-46	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามอายุ.....	171

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
6-47	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีอายุต่างกัน.....	172
6-48	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามภูมิภาค.....	172
6-49	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	173
7-1	ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี (จำนวนรวม 5,172 คน).....	175
7-2	ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี.....	176
7-3	ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามเพศ....	178
7-4	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน.....	178
7-5	ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามสถานภาพ.....	179
7-6	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน.....	179
7-7	ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามการศึกษา.....	180
7-8	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	180
7-9	ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้านในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอายุ.....	181
7-10	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอายุต่างกัน.....	181
7-11	ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอาชีพ.....	182
7-12	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอาชีพต่างกัน.....	183

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
7-13	ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามภูมิภาค.....	184
7-14	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	184
7-15	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามเพศ....	185
7-16	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน.....	186
7-17	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามสถานภาพ..	186
7-18	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน.....	187
7-19	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามการศึกษา.....	187
7-20	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	188
7-21	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอายุ...	188
7-22	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอาชีพ...	189
7-23	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอาชีพต่างกัน.....	190
7-24	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามภูมิภาค...	191
7-25	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	192
7-26	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามเพศ.....	193
7-27	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน.....	193
7-28	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามสถานภาพ.....	194
7-29	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน.....	194

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
7-30	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามการศึกษา.....	195
7-31	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	195
7-32	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอายุ.....	196
7-33	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอาชีพ.....	196
7-34	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอาชีพต่างกัน.....	197
7-35	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามภูมิภาค.....	198
7-36	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	199
7-37	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามเพศ.....	200
7-38	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน.....	200
7-39	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตาม สถานภาพ.....	201
7-40	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน.....	201
7-41	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตาม การศึกษา.....	202
7-42	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	202
7-43	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอายุ.....	203
7-44	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอายุต่างกัน.....	203

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
7-45	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอาชีพ.....	204
7-46	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอาชีพต่างกัน.....	205
7-47	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตาม ภูมิภาค.....	206
7-48	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	207
7-49	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามเพศ...	208
7-50	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน.....	208
7-51	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามสถานภาพ...	209
7-52	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน.....	209
7-53	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตาม การศึกษา.....	210
7-54	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	210
7-55	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอายุ.....	211
7-56	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอายุต่างกัน.....	211
7-57	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอาชีพ.....	212
7-58	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอาชีพต่างกัน.....	213
7-59	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามภูมิภาค..	214
7-60	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	215
7-61	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามเพศ..	216

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
7-62	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน.....	216
7-63	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามสถานภาพ.....	217
7-64	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน.....	217
7-65	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามการศึกษา.....	218
7-66	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	218
7-67	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอายุ.....	219
7-68	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอายุต่างกัน.....	219
7-69	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอาชีพ.....	220
7-70	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอาชีพต่างกัน.....	221
7-71	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามภูมิภาค.....	222
7-72	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	223
8-1	ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป (จำนวนรวม 4,213 คน).....	225
8-2	ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป.....	226
8-3	ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ.....	228
8-4	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน.....	228

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
8-5 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพ.....	229
8-6 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน.....	229
8-7 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามการศึกษา.....	230
8-8 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	230
8-9 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้านในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอายุ.....	231
8-10 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอาชีพ.....	232
8-11 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีอาชีพต่างกัน.....	233
8-12 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามภูมิภาค.....	234
8-13 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	234
8-14 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ.....	235
8-15 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน.....	235
8-16 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตาม สถานภาพ.....	236
8-17 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน.....	236
8-18 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามการศึกษา.....	237
8-19 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	237

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
8-20	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอายุ.....	238
8-21	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีช่วงอายุต่างกัน.....	238
8-22	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอาชีพ.....	239
8-23	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีอาชีพต่างกัน.....	240
8-24	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไปจำแนกตามภูมิภาค....	241
8-25	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	242
8-26	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ.....	243
8-27	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน.....	243
8-28	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพ.....	244
8-29	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน.....	244
8-30	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามการศึกษา.....	245
8-31	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	245
8-32	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอายุ.....	246
8-33	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอาชีพ.....	247
8-34	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีอาชีพต่างกัน.....	248

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
8-35	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามภูมิภาค.....	249
8-36	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	249
8-37	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ.	250
8-38	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน.....	250
8-39	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตาม สถานภาพ.....	251
8-40	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน.....	251
8-41	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตาม การศึกษา.....	252
8-42	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	252
8-43	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอายุ	253
8-44	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไปจำแนกตามอาชีพ	254
8-45	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีอาชีพต่างกัน.....	255
8-46	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามภูมิภาค.....	256
8-47	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	256
8-48	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ.....	257
8-49	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน.....	257
8-50	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตาม สถานภาพ.....	258

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
8-51	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน.....	258
8-52	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามการศึกษา...	259
8-53	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	259
8-54	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอายุ....	260
8-55	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีอายุต่างกัน.....	260
8-56	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอาชีพ.....	261
8-57	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีอาชีพต่างกัน.....	262
8-58	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตาม ภูมิภาค.....	263
8-59	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	263
8-60	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ.....	264
8-61	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน.....	264
8-62	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพ.....	265
8-63	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน.....	265
8-64	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามการศึกษา.....	266
8-65	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีการศึกษาต่างกัน.....	266
8-66	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอายุ...	267

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
8-67	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอาชีพ.....	268
8-68	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีอาชีพต่างกัน.....	269
8-69	ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามภูมิภาค.....	270
8-70	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิภาคต่างกัน.....	271

สารบัญรูปภาพ

ภาพ		หน้า
1-1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	
5-1	โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน)...	109
5-2	โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน)..	114
6-1	ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี.....	146
7-1	ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี.....	177
8-1	ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป.....	227

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คุณธรรมนับเป็นบรรทัดฐานหรือแนวทางการประพฤติปฏิบัติที่สังคมส่วนใหญ่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่พึงสมควรแก่การยึดถือและปฏิบัติตาม อาจกล่าวได้ว่า คุณธรรมเป็นเสมือนกลไกทางสังคมที่คอยควบคุม พฤติกรรมของคนในสังคมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของคนในสังคม ส่งผลให้สังคมมีความสงบสุข ซึ่งประเด็นเรื่องคุณธรรมจึงถูกหยิบยกขึ้นมาพูดถึงและให้ความสำคัญมากขึ้น ดังจะเห็นจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 เป็นต้นมา ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของคนในสังคม ให้เป็นคนเก่ง มีความรู้ความสามารถ และพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม โดยมี ความรับผิดชอบ มีวินัย มีจิตสำนึกสาธารณะ ยึดหลักความพอเพียงในการดำเนินชีวิต และเลือกรับวัฒนธรรมต่างชาติได้อย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2540, 2545, 2550, 2555, 2560) นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ยังได้ให้ความสำคัญกับ การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมีเป้าหมาย คือ 1) คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และ 2) สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (สุริยเดส ทรีปาตี.2563)

สถานการณ์ทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรมที่ปรากฏในประเทศไทยนับว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตค่อนข้างมาก เนื่องมาจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน และการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีการสื่อสารที่ได้เข้ามามีอิทธิพลในชีวิตประจำวันของชาวดิจิทัลเป็นอย่างมาก ดังนั้นความคิด องค์ความรู้ และความเชื่อต่าง ๆ จึงไม่ได้ถูกจำกัดอยู่แค่ขอบเขตใดขอบเขตหนึ่ง หากแต่ไหลเวียนส่งต่อแลกเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยีของเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต สื่อทางโทรทัศน์ และชุดความรู้ต่าง ๆ ที่ไม่ถูกจำกัดด้วยพื้นที่ทางกายภาพอีกต่อไป ซึ่งจากผลการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างความเข้าใจในคุณลักษณะ พฤติกรรมและทัศนคติในอนาคต ของชาวดิจิทัลไทย ผลการวิจัยได้สะท้อนถึงหลักคุณธรรมที่มีความสำคัญสำหรับการเป็นพลเมืองที่ดี ในความคิดของชาวดิจิทัลไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องคุณธรรมของชาวดิจิทัลรุ่นใหม่ หนึ่งในสี่คุณธรรมที่สำคัญ เป็นเรื่องของความกตัญญูกตเวทิตา ที่เป็นคุณธรรมที่มีอิทธิพลต่อความคิดของชาวดิจิทัลรุ่นใหม่ แม้ว่าจะเป็คุณธรรมดั้งเดิมที่อยู่ในสังคมไทยมาอย่างช้านาน โดยคุณธรรมที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ทั้ง 4 ประการนี้ เป็นคุณธรรมที่สามารถนำไปปลูกฝังให้กับชาวดิจิทัลรุ่นใหม่ได้เลยในระยะสั้น เพราะหลักคุณธรรมทั้งสี่มี ความเชื่อมโยงกับความคิดของชาวดิจิทัลรุ่นใหม่ และเป็นหลักคุณธรรมที่ชาวดิจิทัลรุ่นใหม่กำลังให้ความสำคัญ เพราะพวกเขาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างสอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิตในปัจจุบันได้อย่างแท้จริง โดยจะอภิปรายองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องคุณธรรมทั้ง 4 ประการ ของชาวดิจิทัลรุ่นใหม่

ซึ่งจะเห็นสิ่งนี้ได้อย่างชัดเจนในสังคมไทยโดยเฉพาะผ่าน ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเมื่อมีผู้ใดผู้หนึ่งเข้ามาช่วยเหลืออีกคนหนึ่งด้วยความรัก ความเต็มใจ และไม่ได้หวังผลตอบแทนอย่างเด่นชัดจนทำให้ผู้ได้รับความช่วยเหลือนั้นเกิดความรู้สึกที่ซาบซึ้งและต้องการที่จะตอบแทน กลับเมื่อมีโอกาสไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง โดยความรู้สึกที่อยากจะตอบแทนกลับนั้นเป็นทั้งแรงผลักดันในการรักษาความสัมพันธ์ของผู้คนในสังคมให้ขับเคลื่อนไปได้ แต่ในขณะเดียวกันสิ่งนี้ก็สร้างแรงกดดันทางสังคมด้วยเช่นกัน ถ้าหากไม่สามารถตอบแทนผู้มีพระคุณได้ หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปลูกฝังจิตสำนึกเรื่องความกตัญญูทศเวทให้กับชาวดิจิทัลรุ่นใหม่ได้อย่างถูกวิธี และสร้างภาพจำหรือแสดงตัวอย่างในเรื่องความกตัญญูได้อย่างถูกต้องและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชาวดิจิทัลรุ่นใหม่ หลักคุณธรรมเรื่องความกตัญญูก็จะสามารถเป็นอีกหนึ่งกลไกที่สำคัญในการช่วยขับเคลื่อนสังคมไปข้างหน้า และนำไปประยุกต์ใช้ได้ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ เชิงคุณธรรม และเชิงพัฒนาความยั่งยืนให้กับประเทศชาติต่อไปได้ (จุลณี เทียนไชย และคณะ.2563)

จาก 6 ยุทธศาสตร์ของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) เห็นได้ว่าการขับเคลื่อนเรื่องของคุณธรรมของคนไทยนี้ ทางศูนย์คุณธรรมได้ให้ความสำคัญทั้งในเรื่องของการสร้างความร่วมมือการส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้ การพัฒนามาตรฐานด้านคุณธรรมของคนไทยและศูนย์คุณธรรมได้รายงานผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาตัวชี้วัดคุณธรรมเพื่อขับเคลื่อนสู่สังคมคุณธรรม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ตัวชี้วัดเชิงปริมาณความเข้าใจด้านคุณธรรมระดับบุคคลที่พัฒนาจากกระบวนการมีส่วนร่วมใน 5 ด้าน คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตสาธารณะ และรับผิดชอบที่จะนำไปพัฒนาเครื่องมือติดตามสถานการณ์คุณธรรมในสังคมไทย (ศูนย์คุณธรรม.2563) และในปี พ.ศ.2564 คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างชุดเครื่องมือมาตรฐานสำหรับการประเมินคุณธรรมของคนไทยช่วงวัย 25-40 ปี ในคุณธรรมทั้ง 5 ด้าน ด้วยความสำคัญและความจำเป็นของการมีเครื่องมือและเกณฑ์ปกติมาตรฐานในการประเมินคุณธรรมของคนไทยครอบคลุมทุกช่วงวัย ในปี พ.ศ.2565 นี้ คณะผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือสำหรับการสำรวจสถานการณ์ดัชนีชี้วัดคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยช่วงอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป เพื่อนำผลการประเมินที่ได้มาเป็นข้อมูลในมิติด้านความมั่นคง ยังจะได้เห็นระดับความสำเร็จที่ชัดเจนในการพัฒนาคุณธรรมของคนในสังคมไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
2. เพื่อสร้างและพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
3. เพื่อหาคุณภาพและเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
4. เพื่อสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไปทั้ง 6 ภูมิภาค
5. เพื่อสร้างข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาเครื่องมือฯ และเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

งานระยะการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลั่นกรองตัวบ่งชี้และวิพากษ์จำนวน 25 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจาก 6 เครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ศาสนา การศึกษา ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมสื่อสาร

ประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ ตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน ดังนี้

- พอเพียง
- วินัยรับผิดชอบ
- กตัญญู
- สุจริต
- จิตสาธารณะ

งานระยะการหาคุณภาพและเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 และ 41 ปีขึ้นไป

กลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการประเมินคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจประเมินความเที่ยงตรง จำนวน 11 คน
2. กลุ่มเป้าหมายในการประเมินคุณภาพของเครื่องมือ ทั้งในเรื่องอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่น เป็นคนไทยอายุ 13-24 ปี จำนวน 600 คน และอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 600 คน
3. กลุ่มเป้าหมายในการประเมินคุณภาพของเครื่องมือ ในเรื่องความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เป็นคนไทยอายุ 13-24 ปี จำนวน 1,500 คน และอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 1,500 คน
4. กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาเกณฑ์ปกติของเครื่องมือฯ เป็นคนไทยอายุ 13-24 ปี จำนวน 3,000 คน และอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 3,000 คน จาก 6 ภูมิภาค

ประเด็นที่ศึกษา ได้แก่

1. คุณภาพของเครื่องมือ มีดังนี้
 - ความเที่ยงตรง
 - ความเชื่อมั่น
 - อำนาจจำแนก
2. เกณฑ์ปกติ

งานระยะสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทย 3 ช่วงอายุ ได้แก่ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ทั้ง 6 ภูมิภาค

กลุ่มเป้าหมาย เป็นกลุ่มคนไทย 3 ช่วงอายุ ได้แก่ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป จาก 6 ภูมิภาค รวมจำนวน 15,720 คน โดยกลุ่มอายุ 13-24 ปี เป็นกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ส่วนกลุ่มอายุ 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ครอบคลุมกลุ่มอาชีพ 6 กลุ่ม ดังนี้ 1) เกษตร (ทำไร่ ทำนา ทำสวน ประมง ปศุสัตว์) 2) รับราชการ/พนักงานราชการ 3) พนักงานเอกชน 4) รัฐวิสาหกิจ 5) รับจ้างทั่วไป และ 6) ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิเคราะห์สถานการณ์คุณธรรม

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา ภูมิภาค อาชีพ

ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณธรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- พอเพียง
- วินัยรับผิดชอบ
- กตัญญู
- สุจริต
- จิตสาธารณะ

งานระยะการจัดทำข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาข้อเสนอฯ จำนวน 15 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจาก 6 เครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ศาสนา การศึกษา ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมสี่สาร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป มีเครื่องมือมาตรฐานระดับชาติสำหรับใช้ประเมินคุณธรรมได้อย่างครบถ้วนและมีความน่าเชื่อถือ และมีแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไปที่สามารถให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการส่งเสริมคุณธรรมฯ ได้อย่างเหมาะสม

2. ศูนย์คุณธรรม มีข้อมูลผลการประเมินคุณธรรมของคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ที่เป็นปัจจุบันและสามารถสะท้อนถึงระดับคุณธรรมของคนไทย ตามความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไปให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์

1. คุณธรรม หมายถึง การแสดงถึงคุณลักษณะที่มีความคงเส้นคงวาในตัวบุคคล อันเป็นผลมาจากการฝึกฝนจนกระทั่งเกิดเป็นความสมัครใจและนิสัย โดยเป็นการรักษาความคงเส้นคงวาระหว่างกรอบแนวคิดที่ว่าด้วยความดีและการกระทำของตนเอง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กรอบคุณธรรม 5 ด้านของศูนย์คุณธรรมฯ ซึ่งประกอบไปด้วย พอเพียง วินัยรับผิดชอบ กตัญญู สุจริต และจิตสาธารณะ

1.1 พอเพียง หมายถึง การดำเนินชีวิตผ่านกระบวนการคิดและการตัดสินใจอย่างรอบคอบด้วยความพอดี พอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ ไม่เบียดเบียนหรือทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน สามารถพึ่งพาตนเองได้ และเตรียมพร้อมรับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตบนพื้นฐานของความดี โดยงานวิจัยครั้งนี้สามารถวัดความพอเพียงได้จาก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล และ 3) ภูมิคุ้มกัน

1) **ความพอประมาณ** หมายถึง ความพอดีในการใช้ชีวิตที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป พอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2) **ความมีเหตุผล** หมายถึง กระบวนการคิดและตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ชีวิตอย่างรอบคอบ โดยพิจารณาถึงเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจและการกระทำ

3) **ภูมิคุ้มกัน** หมายถึง การวางแผนการใช้ชีวิตอย่างรอบคอบ สามารถพึ่งพาตนเองได้ และการเปิดใจเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อเตรียมพร้อมรับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

1.2 วินัยรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกถึงการยอมรับและการประพฤติปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานทางสังคมสามารถกำกับตนเองทั้งความคิดและการกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมใด ๆ ตามบทบาทหน้าที่ ยอมรับผลอันเกิดจากการกระทำของตนเอง และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น โดยงานวิจัยครั้งนี้สามารถวัดความมีวินัยรับผิดชอบได้จาก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การยอมรับและปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานทางสังคม 2) การควบคุมตนเอง 3) การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน และ 4) การยอมรับผลการกระทำของตน

1) **การยอมรับและปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานทางสังคม** หมายถึง การแสดงออกถึงการยอมรับ และการประพฤติปฏิบัติตนตามวิถีประเพณี จารีต และกฎหมาย เพื่อควบคุมความประพฤติของบุคคล อันจะนำไปสู่สังคมที่มีระเบียบ และดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนและปกติสุข

2) **การควบคุมตนเอง** หมายถึง ความสามารถในการกำกับตนเองทั้งความคิด และการกระทำให้อยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์ เพื่อนำตนเองให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข

3) **การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน** หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมใด ๆ ให้บรรลุผลที่ตรงเวลา ตามบทบาทหน้าที่ หรือตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ

4) **การยอมรับผลการกระทำของตน** หมายถึง การยอมรับผลอันเกิดจากการกระทำของตนเอง ทั้งผลในทางบวก ทางลบ รวมถึงข้อผิดพลาด และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

1.3 กตัญญู หมายถึง การแสดงออกถึงการสำนึก การเคารพนับถือ และการตอบแทน ในความดีที่ตนเองหรือสังคมโดยรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งเป็นการแสดงออกในทางที่ดี เมื่อมีโอกาส และจะต้องไม่ไปละเมิดสิทธิ์ผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน หรือได้รับผลกระทบในทางเสียหาย งานวิจัยครั้งนี้ สามารถวัดความกตัญญูได้จาก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสำนึกในความดี 2) การเคารพความดี และ 3) การตอบแทนความดี

1) **การสำนึกในความดี** หมายถึง การเห็นคุณค่า รู้สึกขอบคุณ คิดในทางบวก หรือมีทัศนคติที่ดี ต่อคุณความดีที่ตนเองหรือส่วนรวมได้กระทำหรือได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม

2) **การเคารพความดี** หมายถึง การชื่นชม ยกย่อง ให้เกียรติ ในความดีที่ตนเองหรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้อง โดยแสดงออกด้วยความสุภาพ เหมาะสม

3) **การตอบแทนความดี** หมายถึง การประพฤติตนในทางที่ดี เมื่อมีโอกาส โดยไม่ละเมิดสิทธิ์ หรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเพื่อแสดงความขอบคุณความดีที่ตนเองหรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้อง

1.4 สุจริต หมายถึง การปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นตามแนวทางที่ถูกต้อง กล่าวคือ ตรงไปตรงมา สำนึกรู้ รวมถึงปฏิเสธการกระทำที่ไม่ถูกต้องอันจะก่อให้เกิดความเสียหาย ในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง 2) การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์ และ 3) การยืนหยัดในความถูกต้อง

1) **การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง** หมายถึง การแสดงความรู้สึกไม่สบายใจ รังเกียจอาย กระดากในใจตน ไม่กล้าทำสิ่งที่ผิดกฎระเบียบไม่ว่าจะต่อหน้าหรือลับหลังผู้อื่น

2) **การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์** หมายถึง การกระทำในสิ่งตรงไปตรงมา รักษาความสัตย์ ไม่เอาเปรียบ และไม่ยึดผลประโยชน์อันมิชอบของตนเองและพวกพ้องเพียงฝ่ายเดียว

3) **การยืนหยัดในความถูกต้อง** หมายถึง การแสดงออกหรือการสนับสนุนความคิด การกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมาย และต่อต้านการทุจริตด้วยความกล้าหาญ แม้ว่าจะมีความยากลำบากหรืออุปสรรคขัดขวาง

1.5 จิตสาธารณะ หมายถึง การตระหนักหรือการกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น องค์กร และสังคมด้วยความสมัครใจ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เอาใจใส่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยงานวิจัยครั้งนี้สามารถวัดจิตสาธารณะได้จาก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จิตอาสา 2) สำนึกสาธารณะ และ 3) การเสียสละช่วยเหลือผู้อื่น

1) **จิตอาสา** หมายถึง การทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น องค์กร และสังคมด้วยความสมัครใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

2) **สำนึกสาธารณะ** หมายถึง การตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และสาธารณสมบัติด้วยการเอาใจใส่ดูแลรักษา โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

3) **การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น** หมายถึง การอุทิศร่างกาย สติปัญญา ทรัพย์สิน และเวลาเพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่นโดยไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน

2. คุณภาพของเครื่องมือ หมายถึง คุณสมบัติของข้อคำถามและแบบวัด มีดังนี้

2.1 **อำนาจจำแนก** หมายถึง คุณสมบัติของข้อคำถามในการจำแนกหรือแยกผู้ตอบที่มีคุณธรรมสูงและผู้ตอบที่มีคุณธรรมต่ำ ออกจากกันได้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีเพียร์สัน

2.2 **ความเชื่อมั่น** หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดที่สามารถวัดคุณธรรมได้คงที่หรือคงเส้นคงวา ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ตรวจสอบความเชื่อมั่น โดยใช้ความสอดคล้องภายใน หาค่าความเชื่อมั่น โดยทำการวัดเพียงครั้งเดียว แล้วคำนวณความสอดคล้องกันระหว่างคะแนนรายข้อจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

2.3 **ความเที่ยงตรง** หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดที่สามารถวัดได้ตรงตามคุณลักษณะคุณธรรม ตามที่ต้องการวัด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้หาค่าความเที่ยงตรง 2 วิธี คือ

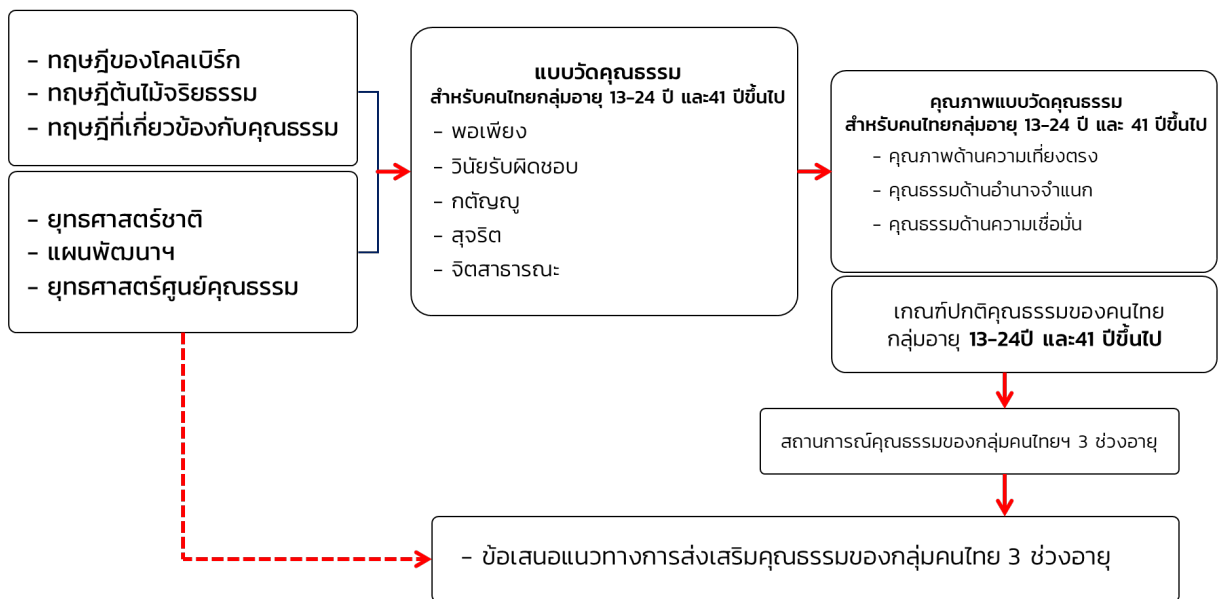
2.3.1 **ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา** หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดที่สามารถวัดได้ตรงตามคุณลักษณะคุณธรรมตามที่นิยามไว้ ซึ่งพิจารณาจากคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์

2.3.2 **ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง** หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดที่สามารถวัดคุณธรรมได้ตรงตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ 5 ด้าน คือ พอเพียง วินัยรับผิดชอบ กตัญญู สุจริต และจิตสาธารณะ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

3. **เกณฑ์ปกติ (norm)** หมายถึง คะแนนที่เป็นมาตรฐาน ซึ่งได้จากการวัดกลุ่มคนที่เป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรช่วงอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป จาก 6 ภูมิภาคของประเทศไทย ด้วยแบบวัดมาตรฐานสำหรับการประเมินคุณธรรม เกณฑ์ปกตินี้แสดงเป็นอันดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank) และคะแนนที่ปกติ (Normalized T Score) ใช้สำหรับการตีความหมายคะแนนของผู้ตอบเพื่อบอกระดับผลการวัดคุณธรรมของผู้ตอบว่าอยู่ในตำแหน่งใดของกลุ่มประชากร

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาและหาเกณฑ์ปกติของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป และศึกษาแนวทางส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว คณะผู้วิจัยใช้กรอบเชิงทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม (Kohlberg, 1976) ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2538) ร่วมกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และแผนยุทธศาสตร์ของศูนย์ธรรมประจำปีงบประมาณ 2563-2565 มากำหนดความหมายและองค์ประกอบของคุณธรรม ประกอบด้วย พอเพียง กตัญญู รับผิดชอบมีวินัย สุจริต และจิตสาธารณะ เมื่อหาเกณฑ์ปกติของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมได้แล้ว ผู้วิจัยจะทำการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีสนทนากลุ่มกับผู้เกี่ยวข้อง และการทบทวนวรรณกรรมเพื่อสร้างข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทย 2 ช่วงวัย สรุปได้ดังภาพประกอบ 1-1

ภาพประกอบ 1-1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในบทนี้เป็นการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมเพื่อสร้างตัวบ่งชี้และนิยามปฏิบัติการของคุณธรรมของกลุ่มคนไทย 2 ช่วงอายุ คือ อายุ 13-24 ปี และอายุ 41-60 ปี ซึ่งคุณธรรม 5 ด้าน ประกอบด้วย พอเพียง วินัยรับผิดชอบ สุจริต จิตอาสา และกตัญญู ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ความหมายและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม 5 ด้าน ส่วนที่ 2 สถานการณ์คุณธรรมของคนไทย และส่วนที่ 3 แนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของคนไทย แต่แต่ละส่วนมีสาระสำคัญดังนี้

ส่วนที่ 1 ความหมาย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม 5 ด้าน

ตัวชี้วัดคุณธรรมของการศึกษาคั้งนี้กำหนดไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย พอเพียง วินัยรับผิดชอบ สุจริต จิตอาสา และกตัญญู ในการทบทวนความหมายของคุณธรรมแต่ละด้านผู้วิจัยอ้างอิงจากโครงการวิจัยพัฒนาเครื่องมือและสำรวจสถานการณ์คุณธรรมด้วยตัวชี้วัดคุณธรรม 6 ภูมิภาค ระยะที่ 1 ที่ศึกษากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี (ศูนย์คุณธรรม (องค์กรมหาชน) และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2565) ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ขยายขอบเขตการทบทวนงานวิจัยในอดีตในช่วง 10 ปี (พ.ศ. 2555-2565) ที่ศึกษาคุณธรรมของกลุ่มเป้าหมาย 2 ช่วงอายุ คือ อายุ 13-24 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป สาระสำคัญของแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

1.1 คุณธรรมด้านพอเพียง

1.1.1 ความหมายของความพอเพียง

การศึกษาคั้งนี้กำหนดความหมายของความพอเพียงจากงานวิจัยระยะที่ 1 (วิไลลักษณ์ ลังกา, 2564) ว่าหมายถึง การดำเนินชีวิตผ่านกระบวนการคิดและการตัดสินใจอย่างรอบคอบด้วยความพอดี พอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ ไม่เบียดเบียนหรือทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน สามารถพึ่งพาตนเองได้ และเตรียมพร้อมรับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตบนพื้นฐานของความดี โดยงานวิจัยคั้งนี้สามารถวัดความพอเพียงได้จาก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล และ 3) ภูมิคุ้มกัน แต่ละองค์ประกอบ มีความหมายดังนี้

1) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีในการใช้ชีวิตที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป พอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2) ความมีเหตุผล หมายถึง กระบวนการคิดและตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ชีวิตอย่างรอบคอบ โดยพิจารณาถึงเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจและการกระทำ

3) ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การวางแผนการใช้ชีวิตอย่างรอบคอบ สามารถพึ่งพาตนเองได้ และการเปิดใจเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อเตรียมพร้อมรับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

1.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพอเพียง

งานวิจัยที่ศึกษากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรคุณธรรมด้านความพอเพียงในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ส่วนใหญ่ศึกษากับกลุ่มนักศึกษา แบ่งได้ออกเป็น 2 ประเด็นตามจุดมุ่งหมายการวิจัย กล่าวคือ กลุ่มแรกเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยเชิงเหตุของการใช้ชีวิตหรือการรับรู้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ชัยญา ลีศัตรูพาย, 2559; สมบัติ คชสิทธิ์และอรสา จรูญธรรม, 2565) ผลการวิจัยพบว่า การเป็นแบบอย่าง การมีเจตคติเชิงบวกต่อการใช้ชีวิตพอเพียง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองส่งผลต่อการใช้ชีวิตโดยอาศัยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และบรรยากาศการเรียนการสอนส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มที่สองเป็นการสำรวจพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (สาคร แก้วสมุทร, 2564) ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งนักศึกษารับรู้ว่าเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่เรื่องของบุคคลที่ประกอบอาชีพเกษตรกรอย่างเดียว การพออยู่พอกินตามอัตภาพ มีการใช้จ่ายให้สมดุลระหว่างรายรับและรายจ่าย และการพึ่งตนเองเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีต่อเศรษฐกิจพอเพียง และ 2) พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงต้องคำนึงถึงความพอดี ความพอประมาณ และมีเหตุมีผล

งานวิจัยที่ศึกษากลุ่มคนไทยอายุ 40 ปีขึ้นไป

จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรคุณธรรมด้านความพอเพียงในกลุ่มคนไทยอายุ 40 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ศึกษากับบุคลากรในองค์กรธุรกิจ สถานศึกษา และชุมชน แบ่งได้ออกเป็น 3 ประเด็นตามจุดมุ่งหมายการวิจัย กล่าวคือ กลุ่มแรกสังเคราะห์องค์ประกอบด้านความพอเพียง กลุ่มที่สองศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของลักษณะความพอเพียง และกลุ่มที่สามสำรวจพฤติกรรมการดำเนินชีวิตด้านความพอเพียง

งานวิจัยที่สังเคราะห์องค์ประกอบด้านความพอเพียง พบว่าศึกษากลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชาชนชาวบ้าน พบองค์ประกอบด้านความพอเพียง 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทางสายกลาง ประกอบด้วย การมีสุขภาพแข็งแรง มีอาหารและน้ำสะอาดให้รับประทาน มีการใช้ชีวิตแบบพอเพียง 2) พอประมาณ ประกอบด้วย การใช้ชีวิตอย่างพอประมาณ มีชีวิตที่ปลอดภัย และมีความซื่อสัตย์ต่ออาชีพ 3) มีเหตุผล ประกอบด้วย การทำบัญชีครัวเรือน มีการคิดพิจารณาไตร่ตรองก่อนใช้จ่ายก่อนทุกครั้ง 4) มีภูมิคุ้มกันที่ดี ประกอบด้วย การคิดวางแผนการทำงาน โดยมีการลดต้นทุนการผลิต มีการปลูกไม้ยืนต้นโดยไม่ใช้สารเคมี มีความรักและศรัทธาต่ออาชีพ 5) เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย การศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนางานของตนเองให้มีคุณภาพมากขึ้น และ 6) เงื่อนไขคุณธรรม ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต มีความขยันอดทน มีความละเอียดรอบคอบ และความสมดุลง่ายเย็น (วิชชัย เฟื่องพินิจ พรทวี พลเวียงพลและพิมพ์ชนก วัดทอง, 2557) ในขณะที่องค์ประกอบด้านพอเพียงของกลุ่มบุคลากรในภาคธุรกิจ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้ในการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย การเน้นความจริงในอาชีพ การไม่พึ่งพาความรู้จากผู้อื่นในการประกอบอาชีพตลอดเวลา และการมีองค์ความรู้ที่หลากหลายมากกว่าอาชีพที่ทำ 2) การมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย ความเกื้อกูลเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความสามัคคี ความซื่อสัตย์

ชื่อตรง ไมโลภ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น 3) การมีเหตุผลในการตัดสินใจดำเนินการในอาชีพในแต่ละขั้นตอน ประกอบด้วย มีเป้าหมายและความเด็ดเดี่ยวในการตัดสินใจ มีการพัฒนาความคิดและจิตใจในการประกอบอาชีพตลอดเวลา 4) การมีภูมิคุ้มกันในการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมของคนที่ร่วมกันประกอบอาชีพ มีการวางแผนและการพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืนและมีความเป็นขั้นเป็นตอน และ 5) ความพอประมาณในการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย การยินดีในสิ่งที่ตนเองทำ การวางแผน และการบริหารจัดการมาใช้ในการประกอบอาชีพ และการแสวงหาวิธีเพื่อลดรายจ่ายในการดำเนินชีวิต (สุชีรา ธนาวุฒิบรรพต วิรุณราชและลลิต ถนอมสิงห์, 2560)

งานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความพอเพียงเป็นการศึกษาลักษณะการเป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ ดังเช่น งานของชัยวุฒ ศรียักขร สุบิน ยุระรัชและอรธณพ จินะวัฒน์ (2561) พบว่าความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณลักษณะการเป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยคุณลักษณะการเป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบได้รับอิทธิพลทางตรงจากการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ส่วนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงได้รับอิทธิพลทางตรงจากสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษาและหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการปลูกฝัง การบ่มเพาะ และการสร้างอุปนิสัยอย่างพอเพียงให้เกิดขึ้นกับนักเรียน จึงทำให้ผู้บริหารและครูในสถานศึกษานำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรและนักเรียนในสถานศึกษาเกิดคุณลักษณะความพอเพียง

งานวิจัยที่ศึกษาการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เช่น งานวิจัยของปฐพล ด่านนอก ชนะชัย อวนวังและทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ (2563) ศึกษาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของครู พบว่า 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวข้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะ ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงเป็นนามธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การฝึกอบรมการประชุมสัมมนา รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนได้ 2) ครูมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เกิดจากการที่ครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากวิถีปัญญา ประชาญ์ รวมถึงการศึกษาโครงการพระราชดำริให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประชาชน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความมีเหตุผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีภูมิคุ้มกัน และด้านความพอประมาณ ตามลำดับ และ 3) ความรู้ความเข้าใจกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.17 ซึ่งมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก

1.2 วินัยและรับผิดชอบ

1.2.1 ความหมายของวินัยและรับผิดชอบ

การศึกษาครั้งนี้กำหนดความหมายของวินัยและรับผิดชอบจากงานวิจัยระยะที่ 1 (วิไลลักษณ์ ลังกา, 2564) ว่าหมายถึงการแสดงออกถึงการยอมรับและการประพฤติปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานทางสังคมสามารถกำกับตนเอง ทั้งความคิดและการกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข มีความมุ่งมั่น ในการปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมใด ๆ ตามบทบาทหน้าที่ ยอมรับผลอันเกิดจากการกระทำของตนเอง และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น โดยงานวิจัยครั้งนี้สามารถวัดความมีวินัยรับผิดชอบได้จาก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การยอมรับและปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานทางสังคม 2) การควบคุมตนเอง 3) การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน และ 4) การยอมรับผลการกระทำของตน แต่ละองค์ประกอบมีความหมายดังนี้

1) การยอมรับและปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานทางสังคม หมายถึง การแสดงออกถึงการยอมรับ และการประพฤติปฏิบัติตนตามวิถีประจำ จารีต และกฎหมาย เพื่อควบคุมความประพฤติของบุคคล อันจะนำไปสู่สังคมที่มีระเบียบ และดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนและปกติสุข

2) การควบคุมตนเอง หมายถึง ความสามารถในการกำกับตนเองทั้งความคิด และการกระทำให้อยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์ เพื่อนำตนเองให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข

3) การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมใด ๆ ให้บรรลุผลที่ตรงเวลา ตามบทบาทหน้าที่ หรือตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ

4) การยอมรับผลการกระทำของตน หมายถึง การยอมรับผลอันเกิดจากการกระทำของตนเอง ทั้งผลในทางบวก ทางลบ รวมถึงข้อผิดพลาด และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

1.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวินัยและรับผิดชอบ

งานวิจัยที่ศึกษากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรคุณธรรมด้านวินัยและรับผิดชอบพบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาในกลุ่มนักศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ตามจุดมุ่งหมายการวิจัย กล่าวคือ กลุ่มแรกเป็นการสำรวจความรับผิดชอบ และกลุ่มที่สองเป็นการค้นหาปัจจัยเชิงสาเหตุของการมีวินัยในตนเอง

งานวิจัยที่สำรวจความรับผิดชอบต่อตนเองพบว่า การแสดงออกที่สะท้อนถึงความรับผิดชอบต่อตนเองของนักศึกษา ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี ทำหน้าที่ตามที่อาจารย์ได้รับมอบหมาย รับผิดชอบต่อตนเองในครอบครัว (เกษตร ปิยะทัต, 2554) ส่วนนักศึกษาที่ขาดวินัยเกิดจากความต้องการยอมรับและเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อน และนักศึกษาพบเห็นแบบอย่างที่ไม่เหมาะสมอยู่บ่อยครั้งจนเคยชิน (พชรธรณ บัญญาแสน, 2564)

ส่วนงานวิจัยที่ค้นหาปัจจัยเชิงสาเหตุของการมีวินัยในตนเองพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อวินัยรับผิดชอบ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านนักศึกษา ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านครอบครัว ด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบ

ประชาธิปไตย ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรส่งผลต่อวินัยรับผิดชอบ (ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์, 2552; อุดลเดช ถาวรชาติ, 2558; ภาคพัฒนภูมิ ธรรมนันท์และประภัสสรณ์ ศรีหาวงค์, 2565)

งานวิจัยที่ศึกษากลุ่มคนไทยอายุ 40 ปีขึ้นไป

จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรคุณธรรมด้านวินัยและรับผิดชอบต่อในกลุ่มคนไทยอายุ 40 ปีขึ้นไป พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาในกลุ่มอาชีพข้าราชการ เช่น ครู และตำรวจ แบ่งงานวิจัยออกเป็น 2 ประเด็น ตามจุดประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ งานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำผิดวินัย และงานวิจัยที่ศึกษาแนวทางการรักษาวินัยของข้าราชการ

งานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำผิดวินัยพบว่า มีทั้งปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยการปฏิบัติงาน ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวข้องกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดวินัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การไม่ให้ความสำคัญต่อวินัยข้าราชการโดยเห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย อุปนิสัยส่วนตัวมีโอกาสให้กระทำผิดวินัยได้ เช่น ใจร้อน โมโหง่าย ไม่ละเอียดรอบคอบ ขอบทุจริต เป็นต้น ปัญหาครอบครัวมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่หรืออาจมาบดบังกับการรับบริการจนถึงขั้นเป็นความผิดวินัยได้ การเล่นพนัน เที่ยวเตร่ ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยหรืออบายมุขต่าง ๆ ตามลำดับ ส่วนปัจจัยการปฏิบัติงาน ได้แก่ ปริมาณที่รับผิดชอบมีจำนวนมากทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ทันและการดำเนินการทางวินัยไม่เคร่งครัด ทำให้กฎระเบียบในเรื่องวินัยไม่ศักดิ์สิทธิ์และเป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สิ่งแยบยลหรือสิ่งล่อใจจากสภาพแวดล้อม โอกาสเอื้อต่อการกระทำผิดวินัย เช่น ความไว้วางใจกันเป็นการส่วนตัว การหลีกเลี่ยงทางกฎหมาย รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่มานานจนรู้ช่องทาง เป็นต้น ผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลย ไม่เข้มงวดในการรักษาวินัย ตามลำดับ (ณัฐตะวัน ลิ้มประสงค์, 2559)

งานวิจัยที่ศึกษาแนวทางการรักษาวินัยของข้าราชการ เช่น สุณี เวชประสิทธิ์และพระสุทธิสารเมธี (ชัยยันต์ จตตาลโย) (2563) ศึกษาปรากฏการณ์การขาดวินัยในสังคมไทย: มุมมองพุทธปรัชญาเถรวาท พบว่าการขาดวินัยในสังคมไทยเกิดจากคนไทยมีความรักอิสระเสรี ชอบทำตามใจตนเอง จนละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ขาดระเบียบวินัยในตนเองจนส่งผลกระทบต่อผู้อื่น ดังนั้น แนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยและการรักษาวินัยในกลุ่มข้าราชการ มีแนวทางปลูกฝังข้าราชการ เช่น ปรับทัศนคติให้ตระหนักถึงความสำคัญของวินัย ส่งเสริมให้มีวินัยในตนเอง ให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยข้าราชการและการกระทำผิดวินัยในด้านการกลั่นแกล้ง กล่าวหา ร้องเรียน โดยปราศจากความเป็นจริง การพัฒนาผู้บริหารให้มีภาวะผู้นำและมีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู ส่วนผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีการปกครองอย่างยุติธรรม และกฎระเบียบข้อบังคับวินัยควรมีบทลงโทษที่เด็ดขาดและรุนแรง และปรับปรุงกฎหมายให้มีความสอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานในปัจจุบัน (ณัฐตะวัน ลิ้มประสงค์, 2559; ร้อยตำรวจโท กิติศักดิ์ เลื่อนจันทร์, 2562; (ชัชพิสิฐพงศ์ ธาดาสุขเกษมและวีรภัทร ภัทรกุล, 2561) ส่วนแนวทางเสริมสร้างความมีวินัยในสังคม ประกอบด้วย ครอบครัวยุคใหม่มีการสร้างความตระหนักรู้ของการมีวินัยและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของการปฏิบัติตามวินัยที่กำหนดไว้ ทำให้บุตรมีความเคยชินและประพฤติปฏิบัติตนตามสมาชิกในครอบครัว โรงเรียนควรปลูกฝังให้นักเรียนมีการ

ปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยที่โรงเรียนกำหนดไว้จนเป็นนิสัย วัดควรปลูกฝังการรักษาศีลของนักเรียนในชีวิตประจำวัน ย่อมช่วยทำให้สามารถดำเนินชีวิตได้มีความสุข (สุณี เวชประสิทธิ์และพระสุทธิสารเมธี (ชัยยันต์ จตตาลโย, 2563)

1.3 สุจริต

1.3.1 ความหมายของสุจริต

การศึกษาครั้งนี้กำหนดความหมายของสุจริตจากงานวิจัยระยะที่ 1 (วิไลลักษณ์ ลังกา, 2564) ว่า หมายถึง การปฏิบัติตนเองและผู้อื่นตามแนวทางที่ถูกต้อง กล่าวคือ ตรงไปตรงมา สำนึกรู้ รวมถึงปฏิเสธการกระทำที่ไม่ถูกต้องอันจะก่อให้เกิดความเสียหาย ในงานวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง 2) การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์ และ 3) การยืนหยัดในความถูกต้อง แต่ละองค์ประกอบมีความหมายดังนี้

1) การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หมายถึง การแสดงความรู้สึกไม่สบายใจ รังเกียจ อาย กระดากในใจตน ไม่กล้าทำสิ่งที่ผิดกฎระเบียบไม่ว่าจะต่อหน้าหรือลับหลังผู้อื่น

2) การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์ หมายถึง การกระทำในสิ่งที่ตรงไปตรงมา รักษาความสัตย์ ไม่เอาเปรียบ และไม่มีผลประโยชน์อันมิชอบของตนเองและพวกพ้องเพียงฝ่ายเดียว

3) การยืนหยัดในความถูกต้อง หมายถึง การแสดงออกหรือการสนับสนุนความคิด การกระทำ ที่ถูกต้องตามกฎ และต่อต้านการทุจริตด้วยความกล้าหาญ แม้ว่าจะมีความยากลำบากหรืออุปสรรคขัดขวาง

1.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุจริต

งานวิจัยที่ศึกษากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

งานวิจัยที่ทบทวนในส่วนนี้ผู้วิจัยสืบค้นทั้งคำว่า สุจริต ความซื่อสัตย์ และทุจริตคอร์ปชั่น จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรคุณธรรมด้านนี้ในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาในกลุ่มนักศึกษา และประเด็นที่ศึกษาส่วนใหญ่มุ่งค้นหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมสุจริตหรือความซื่อสัตย์ และลักษณะของพฤติกรรมที่ขาดความซื่อสัตย์

งานวิจัยที่ค้นหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมสุจริตหรือความซื่อสัตย์ พบว่า เพศ ชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม (ลือรัตน์ อนุรัตน์พานิชและคณะ, 2561) การมีบุคคลต้นแบบ (ลือรัตน์ อนุรัตน์พานิชและคณะ, 2561) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ เจตคติต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ การรับรู้ การควบคุมการขาดคุณธรรมความซื่อสัตย์ในการเรียน และความตั้งใจที่จะกระทำความซื่อสัตย์ในการเรียน ส่งผลต่อความสุจริต (กันยปริณ ทองสามสีและพรอัมรินทร์ พรหมเกิด, 2560; กฤตวรรณ สาหร่าย, 2562) ในขณะที่ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการขาดความซื่อสัตย์ในการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตคติต่อการขาดคุณธรรมความซื่อสัตย์ในการเรียน การรับรู้การควบคุมการขาดคุณธรรมความซื่อสัตย์ในการเรียน และความตั้งใจที่จะกระทำความซื่อสัตย์ในการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการขาดความซื่อสัตย์ในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ทรงสิริ วิจิรานนท์, 2553)

งานวิจัยที่ศึกษาลักษณะของพฤติกรรมทุจริต เช่น ทรงสิริ วิชิรานนท์ (2553) ศึกษาการแสดงออกถึงการขาดความซื่อสัตย์ของนักศึกษา แบ่งเป็น ด้านการสอบ พบว่า นิสิตมีการจดคำตอบตามร่างกายหรือแอบนำเอกสารที่มีคำตอบเข้าห้องสอบ การแอบบันทึกข้อมูลในโทรศัพท์มือถือ การแอบถามและแอบส่งคำตอบให้เพื่อน ในขณะที่สอน และส่งสัญญาณให้คำตอบกับเพื่อนในขณะที่สอบ ด้านการทำแบบฝึกหัด พบว่า นิสิตมีการลอกการบ้านเพื่อนและให้เพื่อนลอกแบบฝึกหัดของตนเอง ด้านการทำรายงาน พบว่า นิสิตมีการรับจ้างเพื่อนทำรายงาน มีการคัดลอกข้อความของเพื่อนและของผู้อื่นมาเขียนรายงานโดยไม่มีการเขียนอ้างอิง และมีการขโมยผลงานเพื่อนมาเป็นของตนเอง ด้านการสร้างข้อมูล พบว่า นิสิตมีการสร้างข้อมูลเท็จ มีการปรับเปลี่ยนข้อมูลบางส่วนจากการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้รายงานเป็นไปตามผลที่ตนเองต้องการ ส่วน กฤตวรรณ สาหรัย (2562) ศึกษาลักษณะการแสดงออกถึงพฤติกรรมขาดความซื่อสัตย์ของนักศึกษา พบว่า ประกอบด้วย การเล่นเกมโทรศัพท์ในชั้นเรียน การแอบดูข้อความในขณะที่อาจารย์ยังไม่ให้ดูข้อความ การให้เพื่อนเช็คชื่อหรือทำการบ้านแทนการลอกการบ้านเพื่อน การแอบไปทำธุระส่วนตัวในเวลาเรียน การออกชั้นเรียนก่อนเวลาเลิกเรียน และการพูดโกหก ตามลำดับ

งานวิจัยที่ศึกษากลุ่มคนไทยอายุ 40 ปีขึ้นไป

จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรคุณธรรมด้านสุจริตของกลุ่มคนไทยอายุ 40 ปีขึ้นไป พบว่า แบ่งออกได้ 2 ประเด็นตามจุดมุ่งหมายการวิจัย ได้แก่ ลักษณะของความสุขจิต ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขจิต มีสาระสำคัญดังนี้

งานวิจัยที่ศึกษาลักษณะของความสุขจิตของตัวละครในวรรณกรรมไทย ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง เป็นคนพูดความจริง ไม่ไปปดมดเท็จแก่ผู้อื่น รักษาสัญญาที่มีไว้ต่อผู้อื่น กระทำความดีด้วยความจริงใจ โดยไม่หวังสิ่งอื่นตอบแทน ไม่เห็นแก่ตัวและเอาเปรียบผู้อื่น ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงาน เป็นการเข้างานตรงเวลา ตั้งใจทำงานอย่างสุดความสามารถ มีความยึดมั่นในความถูกต้อง ไม่ทุจริตรับเงินสินบนจากผู้อื่น เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน มีการทำงานแบบโปร่งใส สามารถตรวจสอบงานได้ตลอดเวลา และความซื่อสัตย์ต่อสังคมและประเทศชาติ เป็นคนที่มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (ศรัณยพงศ์ โชติวรรณ หทัยรัตน์ ทับพร อัครวิทย์ เรื่องรอง, 2562)

งานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (สุพรรณิ ทัทธานี ศุทธิณี ปราชญ์ ศรีภูมิ และเกสินี หมั่นไธสง, 2561) ส่วนความซื่อสัตย์ของทหารฝ่ายการเงิน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านปัจเจกบุคคล ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านวัฒนธรรม ด้านกฎหมาย ด้านการทำงาน ทหารได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา และจิตวิทยา และการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล (นิติศักดิ์ เชื้ออมวราศาสตร์และนพดล เดชประเสริฐ, 2561) และความซื่อสัตย์สุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส และหลักการมีส่วนร่วม

สำหรับแนวทางการปลูกฝังความซื่อสัตย์ควรเริ่มต้นจากครอบครัวด้วยการเล่านิทานให้บุตรฟัง สถานศึกษาควรกำหนดให้นักเรียนอ่านหนังสือนอกเวลาจากนั้นมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และ

สื่อมวลชนควรปลูกฝังความซื่อสัตย์ด้วยการประกวดเรียงความและการประกวดเรื่องสั้น (ศรัณยพงศ์ โชติวรรมณ์ ทัฬหีรัตน์ ทัฬหี อัครวิทย์ เรื่องรอง, 2562)

1.4 จิตสาธารณะ

1.4.1 ความหมายของจิตสาธารณะ

การศึกษาครั้งนี้กำหนดความหมายของจิตสาธารณะจากงานวิจัยระยะที่ 1 (วิไลลักษณ์ ลังกา, 2564) ว่าหมายถึง การตระหนักหรือการกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น องค์กร และสังคมด้วยความสมัครใจ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เอาใจใส่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยงานวิจัยครั้งนี้สามารถวัดจิตสาธารณะได้จาก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จิตอาสา 2) สำนักสาธารณะ และ 3) การเสียสละช่วยเหลือผู้อื่น แต่ละองค์ประกอบมีความหมายดังนี้

1) จิตอาสา หมายถึง การทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น องค์กร และสังคมด้วยความสมัครใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน

2) สำนักสาธารณะ หมายถึง การตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และสาธารณสมบัติ ด้วยการเอาใจใส่ดูแลรักษา โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

3) การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น หมายถึง การอุทิศร่างกาย สติปัญญา ทรัพย์สิน และเวลา เพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่นโดยไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน

1.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

งานวิจัยที่ศึกษากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรคุณธรรมด้านจิตสาธารณะในกลุ่มอายุ 13-24 ปี พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาในกลุ่มนักศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเด็นตามจุดมุ่งหมายการวิจัย ได้แก่ การศึกษาองค์ประกอบของจิตสาธารณะ และปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะ

งานวิจัยที่ศึกษาประเด็นองค์ประกอบของจิตสาธารณะ พบว่า องค์ประกอบที่เป็นจุดร่วมกันของจิตสาธารณะ ได้แก่ การมีส่วนร่วมช่วยเหลือส่วนรวม ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การเคารพต่อสิทธิต่อส่วนรวม (อนุพนธ์ คำปัน, 2559; สิริภัทร จันทะมงคลและกฤตย์ตันย์ ธารรัตน์สุวรรณ, 2563) ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เพิ่มเติมในกลุ่มนักศึกษา เช่น การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น การตระหนักรู้คุณค่า ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ความรักความเอื้ออาทรและความสามัคคี การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ การดูแลทรัพย์สินต่อส่วนรวม การยกย่องและให้เกียรติต่อผู้อื่น การมีมาตรฐานในการทำงาน การติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือ การมีองค์ความรู้ และความสามารถในการแสวงหาความรู้ (อนุพนธ์ คำปัน, 2559)

งานวิจัยที่ศึกษาประเด็นปัจจัยเชิงเหตุของจิตสาธารณะ ผลการศึกษาพบว่า เหตุผลเชิงจริยธรรม อรรถประโยชน์ และค่านิยมทางครอบครัวส่งผลต่อจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา (วิทย์พัฒนาศึกษา สมบัติ ท้ายเรือคำ และจินดารัตน์ ปิณณี, 2552)

งานวิจัยที่ศึกษากลุ่มคนไทยอายุ 40 ปีขึ้นไป

จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรคุณธรรมด้านจิตสาธารณะในกลุ่มอายุ 40 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ศึกษาในกลุ่มบุคลากรในองค์กร และมุ่งศึกษาแนวทางการส่งเสริมหรือพัฒนาจิตสาธารณะของบุคลากรในองค์กร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะที่มีทั้งแบบทางตรงและทางอ้อม การพัฒนาจิตสาธารณะทางตรง ได้แก่ การจัดกลุ่มบุคคลที่มีจิตสาธารณะด้วยการคัดกรองคุณสมบัติของบุคคล จากนั้นให้ความรู้เกี่ยวข้องกับการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลมีการทำหน้าที่เพื่อตนเองและผู้อื่นด้วยการเสริมแรงทางบวกด้วยการยอมรับให้เกียรติและแสดงความชื่นชมต่อบุคคลที่มีจิตสาธารณะ และวางกฎเกณฑ์ร่วมกันเพื่อให้อยู่ร่วมกันได้ในองค์กรสาธารณกุศลได้อย่างมีความสุข ส่วนการพัฒนาจิตสาธารณะทางอ้อมทำโดยให้รัฐจัดทำสื่อเกี่ยวข้องกับการไตร่ตรองและหน้าที่ของบุคคลเข้าสู่ช่องทางโซเชียลมีเดีย ภาพยนตร์และละครสั้น สะท้อนคิดให้บุคคลมีจิตสาธารณะ รวมถึงรัฐควรมอบหมายให้โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะแก่นักเรียน (ธนบดี ครองยุติ, 2563)

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาคุณลักษณะของการมีจิตสาธารณะของบุคลากร เช่น รวีวรรณ วงศ์เดชาพันธ์และคณะ (2564) พบว่า คุณลักษณะของบุคลากรที่มีจิตสาธารณะ ประกอบด้วย การทุ่มเทและอุทิศตนเพื่อสังคม การเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล การคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม และการลงมือทำเพื่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ โดยไม่หวังต่อสิ่งตอบแทน

1.5 ความกตัญญู

1.5.1 ความหมายของกตัญญู

การศึกษาครั้งนี้กำหนดความหมายของกตัญญูจากงานวิจัยระยะที่ 1 (วิไลลักษณ์ ลังกา, 2564) ว่า หมายถึง การแสดงออกถึงการสำนึก การเคารพนับถือ และการตอบแทนในความดีที่ตนเองหรือสังคมโดยรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งเป็นการแสดงออกในทางที่ดีเมื่อมีโอกาส และจะต้องไม่ไปละเมิดสิทธิ์ผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน หรือได้รับผลกระทบในทางเสียหาย งานวิจัยครั้งนี้ สามารถวัดความกตัญญูได้จาก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสำนึกในความดี 2) การเคารพความดี และ 3) การตอบแทนความดี แต่ละองค์ประกอบมีความหมายดังนี้

1) การสำนึกในความดี หมายถึง การเห็นคุณค่า รู้สึกขอบคุณ คิดในทางบวก หรือมีทัศนคติที่ดีต่อคุณความดีที่ตนเองหรือส่วนรวมได้กระทำหรือได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม

2) การเคารพความดี หมายถึง การชื่นชม ยกย่อง ให้เกียรติ ในความดีที่ตนเองหรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้อง โดยแสดงออกด้วยความสุภาพ เหมาะสม

3) การตอบแทนความดี หมายถึง การประพฤติตนในทางที่ดี เมื่อมีโอกาส โดยไม่ละเมียดสิทธิ์ หรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเพื่อแสดงความขอบคุณความดีที่ตนเองหรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้อง

1.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกตัญญู

งานวิจัยที่ศึกษากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรคุณธรรมด้านกตัญญูในกลุ่มคนอายุ 13-24 ปี พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาในกลุ่มนักศึกษา สำหรับประเด็นที่ศึกษาแบ่งเป็น ลักษณะและองค์ประกอบของความกตัญญู และทดสอบประสิทธิผลของแนวทางการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความกตัญญู

งานวิจัยที่ศึกษาองค์ประกอบของความกตัญญู ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของกตัญญูประกอบด้วย ความกตัญญูต่อบิดามารดา เป็นการที่นักศึกษาระลึกถึงความดีที่บิดามารดาดูแลเอาใจใส่ตนอย่างดี การเชื่อฟังบิดามารดา การปฏิบัติตนเป็นคนดีเพื่อให้บิดามารดา มีความภาคภูมิใจและรักษาวงศ์ตระกูลไว้สุดชีวิต การตอบแทนบุญคุณบิดามารดา การดูแลเอาใจใส่บิดามารดา การพบบิดามารดาไปพบแพทย์เมื่อเจ็บไข้ และการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้บิดามารดาที่ล่วงลับไปแล้ว ความกตัญญูต่อครูอาจารย์ เป็นการมีมารยาทและกาลเทศะต่อครูบาอาจารย์ เชื่อฟังและตั้งใจเรียนหนังสือ และความกตัญญูต่อแผ่นดินเป็นความรักในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (อุบล เลี้ยววาริณ, 2555)

งานวิจัยที่ศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความกตัญญูของนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ออกแบบการวิจัยเชิงทดลองเพื่อทดสอบประสิทธิผลของการฝึกอบรม เช่น ใช้เทคนิคการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การให้คำปรึกษากลุ่ม การฝึกอบรมและโปรแกรมส่งเสริมความกตัญญู เพื่อให้ นักศึกษามีความสำนึก รู้คุณค่าและมีการขอบคุณพ่อแม่และผู้มีพระคุณต่อตนเองเพิ่มสูงขึ้น (อุบล เลี้ยววาริณ, 2555; ฌัญญุณีช เจริญวรชัย ตลดาว ปุราณนทร์และระพีพันธ์ ฉายวิมล, 2559; พิมพ์พนิต ภาศรีและคณะ, 2564)

งานวิจัยที่ศึกษากลุ่มคนไทยอายุ 40 ปีขึ้นไป

จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรคุณธรรมด้านความกตัญญูในกลุ่มคนอายุ 40 ปีขึ้นไป พบว่า มีประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นความหมายของความกตัญญู พบว่า ความกตัญญู เป็นการที่ผู้รู้อุปการะที่ทำแล้วตอบแทน ประกอบด้วย ความเข้าใจและการยอมรับในบุญคุณของบุคคล สิ่งของ และสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่วนกตเวทิตี เป็นการตอบแทนหรือทดแทนพระคุณ ด้วยการบำรุงรักษาและช่วยเหลืออุปการะเพื่อความสงบสุขของสังคม ตัวอย่างความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ เป็นการที่บุตรต้องมีความเคารพนอบน้อมต่อบิดามารดา การที่บุตรต้องตอบแทนพระคุณต่อบิดามารดาด้วยการเชื่อฟังและทำตามคำสั่งสอนให้พี่น้องรักกัน มีการบวชเรียน มีการสั่งให้บุตรแต่งงานกับคนที่บิดามารดาเลือกให้ การให้บุตรช่วยเหลือบิดามารดาในยามจำเป็น การอบรมสั่งสอนว่าแม่มีความสำคัญที่สุด การที่บุตรช่วยงานบิดามารดา การดูแลบิดามารดาในยามป่วยไข้หรือยามแก่ชรา การสืบทอดและรักษาชื่อเสียงวงศ์ตระกูล (สุวรรณฐา สิมและพระปลัดสมชาย ปโยโค (ดำเนิน), 2562; พุทธร พลรักษาและคณะ, 2563)

ประเด็นแนวทางการส่งเสริมความกตัญญูในสังคมไทย ประกอบด้วย การเสริมสร้างจิตสำนึกแก่ครอบครัวให้มีการดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน มีความรักและความอบอุ่นซึ่งกันและกัน มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุตร มีการอบรมสั่งสอนให้บุตรมีความกตัญญู รู้คุณค่า และเห็นประโยชน์ต่อบิดามารดา ครูบาอาจารย์ และพระมหากษัตริย์ ครูควรปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกกตัญญู ไม่เอาใจเอาเปรียบต่อผู้อื่น มีการปฏิบัติตนถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการนำหลักสูตรคำสอนทางพุทธศาสนามีบูรณาการร่วมกับหลักสูตรในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ควบคู่คุณธรรม สื่อมวลชนควรนำเสนอข่าวเพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ดีแก่ประชาชนทั่วไป (สุวรรณฐา ลิ้มและพระปลัดสมชาย ปโยโค (ดำเนิน, 2562; พระครูธรรมสารโกศล สมรศักดิ์ ธรรมสนธิโกและธานี สุวรรณประทีป, 2562)

ส่วนที่ 2 สถานการณ์คุณธรรมของคนไทย

นักวิชาการไทยพยายามวัดคุณธรรมของคนในสังคมด้วยเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ และนำเชื่อถือเพื่อสะท้อนสถานการณ์คุณธรรมว่า คนไทยมีระดับคุณธรรมมากน้อยเพียงใด จากการสืบค้นรายงานการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมระดับประเทศที่ผ่านมา พบว่า ศูนย์คุณธรรม (องค์กรมมหาชน) เป็นองค์กรลำดับต้น ๆ ที่บุกเบิกการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมในสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดขอบเขตคุณธรรมพื้นฐาน 5 ด้าน ได้แก่ พอเพียง วินัยรับผิดชอบ สุจริต จิตอาสา และกตัญญู ในส่วนนี้จึงรวบรวมผลการสำรวจคุณธรรมของคนไทย มีสาระสำคัญดังนี้

จากการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมจริยธรรมของสังคมไทย ปี พ.ศ. 2561 (มกราคม-พฤษภาคม) พบว่า ประเด็นปัญหาวิกฤตด้านคุณธรรมในสังคมไทย และคุณธรรมที่ควรได้รับการส่งเสริมในสังคมไทย พบผลที่น่าสนใจดังนี้ ผลสำรวจปัญหาวิกฤตด้านคุณธรรมในสังคมไทย พบว่า ปัญหาที่มีความรุนแรง 5 อันดับแรก ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต การทุจริตคอร์รัปชัน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13) รองลงมาคือ ปัญหาด้านจิตสำนึกสาธารณะ ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95) ปัญหาพฤติกรรมวัตถุนิยม บริโภคนิยม ขาดความพอเพียง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82) ปัญหาขาดระเบียบวินัย ไม่เคารพกติกา กฎหมาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82) และปัญหาขาดความสามัคคี ปัญหาคนรุ่นใหม่ขาดสัมมาคารวะ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73) สำหรับคุณธรรมที่ควรส่งเสริม 5 อันดับแรก พบว่า คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในความถูกต้องต่อหน้าที่และบุคคลทั่วไปควรส่งเสริมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36) รองลงมาคือ ความมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27) การปฏิบัติตนตามกฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/กฎหมายสังคม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24) การดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23) และความรับผิดชอบต่อผู้อื่นและสังคม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20) ตามลำดับ (ศูนย์คุณธรรม (องค์กรมมหาชน), 2561)

ต่อมาในปี 2562 ศูนย์คุณธรรม (องค์กรมมหาชน) ร่วมกับซูเปอร์โพล สำรวจความคิดเห็นของประชาชน เรื่องสถานการณ์คุณธรรมในสังคมไทยจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,250 คน พบว่า สาเหตุของการขาดคุณธรรมในสังคมไทย กลุ่มตัวอย่างระบุว่า คนในสังคมไม่มีวินัย (ร้อยละ 59.70) เป็นสาเหตุอันดับ 1 รองลงมาคือ การคำนึงถึงแต่ประโยชน์ส่วนตัว (ร้อยละ 57.90) และขาดความซื่อสัตย์ (ร้อยละ 51.10) ตามลำดับ (ศูนย์คุณธรรม (องค์กรมมหาชน), 2562)

ส่วนในปี พ.ศ. 2565 ศูนย์คุณธรรม (องค์กรมหาชน) ร่วมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2565) ดำเนินการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม 5 ด้านของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยอยู่ใน 6 ภูมิภาค จำนวน 8,009 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 59) สถานภาพโสด (ร้อยละ 49.96) การศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 51.1) ศาสนาพุทธ (ร้อยละ 77.7) ผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ โดยประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการมากกว่ากลุ่มสาขาอาชีพอื่น (ร้อยละ 30.6) และกระจายทุกภูมิภาค เป็นผู้ตอบที่อาศัยอยู่ภาคใต้มากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ (ร้อยละ 29.7) ในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี มีคุณธรรม 5 ด้านอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรม พื้นฐานแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับน้อยถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “ความกตัญญู” อยู่ในระดับ มาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 5.11 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน ขณะที่คุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับ น้อย ค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.18 โดยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” “พอเพียง” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.77, 4.61 และ 4.49 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 แนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของคนไทย

ในส่วนนี้เป็นการทบทวนแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของคนไทยเพื่อนำมาใช้เป็นกรอบการเสนอแนะเชิงนโยบายและการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมคุณธรรมของคนไทย ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม บทบาทของสถาบันทางสังคมกับการพัฒนาคุณธรรม และกลยุทธ์การส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมของบุคคล

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

นักทฤษฎีจริยธรรมได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรมไว้หลากหลายแนวคิด โดยแต่ละแนวคิดมีความเชื่อพื้นฐานที่แตกต่างกัน อ้อมเตื่อน สดมณี และธรรมาศุภกร จันประเสริฐ (2554) ได้สรุปแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมที่สำคัญออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด กลุ่มแนวคิดจิตพิสัย กลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม กลุ่มแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์ กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา และกลุ่มแนวคิดทางศาสนา พร้อมทั้งวิธีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่อาศัยพื้นฐานความคิดของทฤษฎีนั้น ๆ แต่ละกลุ่มแนวคิดมีความเชื่อพื้นฐานเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลที่แตกต่างกัน ดังนี้

กลุ่มที่หนึ่ง แนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิดเชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลจะเป็นไปตามขั้นและขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลนั้น ด้วยเหตุนี้ในการพัฒนาจริยธรรมของบุคคลจะพิจารณาถึงขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลร่วมกับการพิจารณาความสามารถทางสติปัญญาของบุคคลในการที่จะรับรู้กฎเกณฑ์และลักษณะต่าง ๆ ทางสังคม

กลุ่มที่สอง แนวคิดจิตพิสัยมุ่งอธิบายพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลโดยมองว่ามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับระดับคุณภาพของการเรียนรู้ด้านจิตใจ ดังนั้นในการพัฒนาจริยธรรมของบุคคลจึงมุ่งเน้นให้บุคคลสามารถที่จะปฏิบัติตามคุณธรรมจริยธรรมที่ยึดถือในวิถีการดำเนินชีวิตของตนอย่างสม่ำเสมอจนเกิดเป็นลักษณะนิสัยติดตัว

กลุ่มที่สาม แนวคิดพฤติกรรมนิยมให้ความสำคัญกับการให้แรงเสริม นักคิดในกลุ่มนี้จึงนำการเสริมแรงมาใช้ปรับพฤติกรรมจริยธรรมของบุคคล

กลุ่มที่สี่ แนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์มุ่งเน้นการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมของบุคคลโดยอาศัยข้อมูลจากงานวิจัยเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจให้ความสำคัญกับวิธีการกำหนดพฤติกรรมที่จะพัฒนา รวมถึงขั้นตอนและวิธีการพัฒนาจริยธรรมของบุคคลให้สอดคล้องกับงานวิจัยที่พบ

กลุ่มที่ห้า แนวคิดของสังคมวิทยาให้ความสำคัญกับการพัฒนาจริยธรรมของบุคคลโดยใช้กระบวนการขัดเกลาทางสังคมผ่านตัวแทนทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อน ศาสนา และสื่อมวลชน

กลุ่มที่หก แนวคิดทางศาสนาเชื่อว่าหลักธรรมคำสอนต่าง ๆ ทางศาสนา สามารถนำมาปฏิบัติเพื่อช่วยให้เกิดการพัฒนาให้บุคคลมีจิตสำนึกและเจตคติที่ถูกต้องดีงาม และสามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้

3.2 บทบาทของสถาบันทางสังคมกับการพัฒนาคุณธรรม

คุณธรรมของบุคคลย่อมมาจากการปลูกฝัง บ่มเพาะ และส่งเสริมจากสถาบันสังคม และสภาพแวดล้อม และหล่อหลอมขยายเป็นคุณธรรมของครอบครัว ชุมชน และประเทศในอดีตการปลูกฝังคุณธรรมในสังคมไทยเน้นการใช้หลักธรรมของศาสนา โดยใช้กลไกของ บ้าน วัด โรงเรียน พลับบวรหรือบรม คือ ครอบครัว และชุมชน สถาบันศาสนา และสถานศึกษา ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงและมีความซับซ้อนมากขึ้น บางสถาบันมีบทบาทในการปลูกฝัง และบ่มเพาะคุณธรรมเปลี่ยนแปลงไป ขณะที่ประชาชนมีความสัมพันธ์กันในระบอบองค์กรมากขึ้นทั้งในสถานที่ทำงาน และการเป็นสมาชิกองค์กรในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้น องค์กรจึงมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิต ค่านิยม และรวมถึงการมีคุณธรรมของสมาชิกด้วย จึงจำเป็นต้องรณรงค์ ส่งเสริม ให้องค์กรต่าง ๆ ตระหนักในความรับผิดชอบ และมีบทบาทส่งเสริมคุณธรรมอย่างจริงจัง เป็นแหล่งสร้างคนดี เพื่อสังคมดีเป็นพลังสำคัญของการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมที่สอดคล้องกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเป็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยยึดคุณธรรมนำความรู้สร้างคุณธรรมตระหนัก สำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข ทั้งนี้รูปแบบการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม พบว่าแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยครอบครัว การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยสถานศึกษา การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยสถาบันศาสนา และการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยชุมชน (ประไพรัตน์ ลำไฉ่, 2557)

3.3 กลยุทธ์การส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมของบุคคล

จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมของบุคคลพบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาในกลุ่มเยาวชนที่เป็นนักเรียนและนักศึกษา ข้อค้นพบงานวิจัยพบกลยุทธ์และมาตรการที่ส่งเสริมให้เกิดคุณธรรมด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังตาราง 2-1

ตาราง 2-1 กลยุทธ์การส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมของบุคคล

เป้าประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิด					กลยุทธ์	มาตรการ	อ้างอิง
พอเพียง	รับผิดชอบต่อวินัย	สุจริต	จิตอาสา	กตัญญู			
	/		/		การจัดการเรียนการสอน	1) มีการวัดและประเมินผลผู้เรียนด้านวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะในการจัดการเรียนการสอน 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะบูรณาการเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะไปพร้อม ๆ กับเนื้อหาวิชาอื่น 3) จัดโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนดหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 4) พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะให้กับผู้เรียน 5) กำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนการเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ 6) กำหนดวัตถุประสงค์การเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	นุกูล ปานมัจฉา ทัศนีย์ ช่อเทียนทิพย์ และวิรัตน์ มณีพฤษภ์, 2564; สมศักดิ์ บุญโต, 2564)

เป้าประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิด					กลยุทธ์	มาตรการ	อ้างอิง
๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗			
	/		/		การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	<p>1) จัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เพื่อเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะให้กับผู้เรียน</p> <p>2) จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด เพื่อเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะให้กับผู้เรียน</p> <p>3) จัดกิจกรรมชุมนุม/ชมรม เพื่อเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะให้กับผู้เรียน</p> <p>4) จัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะให้กับผู้เรียน</p>	<p>นุกูล ปานมัจฉา ทศนีย์ ช่อเทียนทิพย์ และวิรัตน์ มณีพฤกษ์, 2564; สมศักดิ์ บุญโต, 2564)</p>
	/		/		การใช้แบบอย่างที่ดี	<p>1) ส่งเสริมให้นักเรียนรุ่นพี่ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการปฏิบัติ ตามกฎระเบียบของโรงเรียนและสังคม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อหน้าที่ มุ่งมั่นในการทำงานและมีจิตสาธารณะ</p> <p>2) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะ</p> <p>3) จัดกิจกรรมยกย่องและเชิดชูครู นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่ประพฤติ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะ</p>	<p>นุกูล ปานมัจฉา ทศนีย์ ช่อเทียนทิพย์ และวิรัตน์ มณีพฤกษ์, 2564; สมศักดิ์ บุญโต, 2564)</p>

เป้าประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิด					กลยุทธ์	มาตรการ	อ้างอิง
๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗			
	/		/		การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	<p>1) จัดห้องจริยศึกษาให้ความรู้กับผู้เรียนเกี่ยวกับเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ</p> <p>2) จัดทำป้ายข้อคิด ข้อเตือนใจ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ</p> <p>3) จัดป้ายนิเทศ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ โดยนำศาสตร์พระราชามามบูรณาการ</p> <p>4) มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในการปรับปรุงและดูแลสภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียนให้กับผู้เรียน</p> <p>5) จัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้มีความสะอาด จัดโต๊ะและเก้าอี้ไว้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อเสริมสร้างวินัยให้กับนักเรียน</p>	<p>นกุล ปานมัจฉา ทศนีย์</p> <p>ช่อเทียนทิพย์ และวิรัตน์</p> <p>มณีพฤษภ์, 2564;</p> <p>สมศักดิ์ บุญโต, 2564</p>
	/		/		การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	<p>1) เชิญผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการในการจัดการศึกษาของโรงเรียน</p> <p>2) จัดกิจกรรมให้ครูไปเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้ปกครองแก้ปัญหาความประพฤติของนักเรียน และเสริมสร้างให้นักเรียนมีวินัย ความรับผิดชอบมุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ</p>	<p>นกุล ปานมัจฉา ทศนีย์</p> <p>ช่อเทียนทิพย์ และวิรัตน์</p> <p>มณีพฤษภ์, 2564;</p> <p>สมศักดิ์ บุญโต, 2564</p>
			/		สอนให้นักเรียนเป็นผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่น เข้าใจเห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคม ด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติ เพื่อบรรเทาปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน	<p>พระธีรดา สมจิตโต พระ</p> <p>โสภณพัฒน์บัณฑิต และ</p> <p>พระมหาดาวสยาม</p> <p>วชิรปัญญา, 2565</p>	

เป้าประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิด					กลยุทธ์	มาตรการ	อ้างอิง
๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗			
	/					สอนให้นักเรียนการประพฤติปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเหมาะสมตามกฎ ระเบียบ กติกา และจรรยาบรรณตามข้อบังคับ ข้อตกลงของโรงเรียน ครอบครัวและสังคม และหลักของศีลธรรมอันดี เช่น การไหว้ผู้ปกครอง การแต่งกายตามระเบียบ การเก็บรักษา สิ่งของอย่างเป็นระเบียบ การเข้าแถวตามลำดับเมื่อซื้อสิ่งของการเข้าร่วมกิจกรรมตาม ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม	พระธีรดา สมจิตโต พระโสภณพัฒนบัณฑิต และพระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา, 2565
		/				สอนให้นักเรียนเป็นการประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละเอียดเกรงกลัวต่อการกระทำ ผิด ไม่คดโกง ไม่หลอกลวงผู้อื่นมีความจริงใจและไว้วางใจต่อทุกคนตรงต่อความเป็นจริง ตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ปฏิบัติตนต่อผู้อื่น ด้วยความซื่อตรงและทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านความซื่อสัตย์และจริงใจไม่ยึดเอาวัตถุสิ่งของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง เช่น การไม่พูดโกหก การไม่ลอกการบ้านเพื่อน การประพฤติดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง การพูดกับเพื่อนในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นจริง การชักชวนเพื่อนให้ทำความดี	พระธีรดา สมจิตโต พระโสภณพัฒนบัณฑิต และพระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา, 2565
	/	/	/		การออกกำลังกายและเล่นกีฬาพื้นฐาน	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกีฬาของครูผู้สอนช่วยพัฒนามีค่านิยมด้านการประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในสังคมแบบรู้จักการเคารพกฎ ระเบียบ และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เห็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยไม่มุ่งหวังผลประโยชน์ส่วนตนเป็นสำคัญ รู้จักความประนีประนอมและมีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของตน	สิทธิพงษ์ ปานนาค, 2562

เป้าประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิด					กลยุทธ์	มาตรการ	อ้างอิง
๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗			
					<p>การตั้งคำถามจาก สถานการณ์สมมติ</p> <p>การเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมที่ทำให้เกิดทั้งปัญญาและศรัทธามีขั้นตอนดังนี้</p> <p>ขั้นตอนที่ 1 การเรียนรู้ ความหมาย หลักวิชาของคุณธรรมและจริยธรรม โดยผ่าน สถานการณ์สมมติที่เชื่อมโยงองค์ความรู้ที่สามารถทำให้มีหลักการและเหตุผลรองรับ ในการตัดสินใจมากขึ้น</p> <p>ขั้นตอนที่ 2 การฝึกคิดวิเคราะห์ เช่น การวิเคราะห์ เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนบ่อย ๆ เพื่อให้มีความชัดเจนในการตัดสินใจได้ว่าสิ่งใดพึงกระทำ หรือสิ่งใดพึงละเว้น และ เกิดทักษะ ที่จะใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>ในขั้นตอนที่ 1 และ 2 นี้จะเป็นการเพิ่มความรู้หรือเพิ่ม “ปัญญา” เพื่อให้เข้าใจใน ความหมาย หลักการ หลักวิชาหรือทฤษฎีคุณธรรมมากยิ่งขึ้น คุณธรรมไม่ใช่เรื่องของ ความรู้ หรือปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่ยังหมายรวมถึงศรัทธาคือความมุ่งมั่นที่จะ ประพฤติตนตามสิ่งที่รู้นั้น คือการทำในสิ่งที่พึงทำและการละเว้นในสิ่งที่พึงละเว้นอีกด้วย ดังนั้นในแต่ละสังคมจึงควรมีข้อกำหนดร่วมกันว่าสิ่งใดพึงกระทำหรือสิ่งใดพึงละเว้น ซึ่งข้อกำหนดนี้เองคือจริยธรรมด้วย นอกจากนั้นยังเป็นการเพิ่มความมุ่งมั่น ที่จะทำตามสิ่งที่รู้นั้น ซึ่งเป็นการเพิ่ม “ศรัทธา” ดังนั้นต้องดำเนินการใน</p> <p>ขั้นตอนที่ 3 การร่วมกำหนดจริยธรรมซึ่งหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ นำเสนอ สถานการณ์สมมติ นอกจากการเรียนการศึกษาและการฝึกปฏิบัติทำให้การเรียนรู้วิชา แบบคุณธรรมจริยธรรม มีความเข้าใจและสนุกมากขึ้น และอีกทั้งยังสามารถนำปรับ ใช้ได้ตามบริบทและตามความเหมาะสมต่อไป</p>	เฉลิมเกียรติ วงศ์วิเศษ และศรุต นาควิเศษ, 2561	

เป้าประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิด					กลยุทธ์	มาตรการ	อ้างอิง
๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗			
					การเล่านิทานธรรมบท	ควรจะปลูกฝังหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับเยาวชนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ จะนำวัด หรือ คำสั่งสอนในพระพุทธศาสนามาให้เยาวชนสัมผัสให้มากขึ้น ให้เด็กซึมซับไปเรื่อย ๆ จัดกิจกรรมจะนำไปสู่ทั้งการคิด การปฏิบัติ ต้องเริ่มจากสิ่งที่เป็นแรงกระตุ้นจากข้างใน อย่างเช่น ธรรมะสัญญา นิมนต์พระนักเทศน์ที่พูดแล้วเด็กสนใจฟังมาแสดงธรรมต้องมี โครงการ ต้องไปปฏิบัติธรรม หรือฟังคำสอน	พระศรีรัชมงคล บัณฑิต พระมหาชนบ สหายปญ โญ พระมหาสมศักดิ์ ธรรมโชติโก และพระ เจริญพงษ์ ธรรมทีโป, 2565

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาและสำรวจสถานการณ์คุณธรรมด้วยดัชนีวัดคุณธรรม มีวิธีดำเนินงานวิจัย
ในแต่ละระยะแบ่งตามความมุ่งหมายของการวิจัย กลุ่มเป้าหมาย วิธีดำเนินงาน และผลลัพธ์ที่ได้ ดังตาราง 3-1

ขอบเขตการดำเนินงาน

ตาราง 3-1 ขอบเขตการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	วิธีดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ได้
1. เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป	ผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลั่นกรองตัวบ่งชี้และวิพากษ์ จำนวน 25 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจาก 6 เครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ศาสนา การศึกษา ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมสื่อสาร	1. จัดทำกรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน 2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรม 5 ด้าน เพื่อสร้างนิยามเชิงปฏิบัติการ 3. สร้างตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน 4. ประชุมวิพากษ์ตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน 5. สรุปผลการสร้างตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน	-ตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41ปีขึ้นไป
2. เพื่อสร้างและพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป	ผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลั่นกรองเครื่องมือและวิพากษ์	1. จัดทำกรอบการดำเนินการสร้างแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป 2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมฯ 3. สร้างข้อคำถามคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41ปีขึ้นไป 4. ประชุมวิพากษ์เครื่องมือฯ 5. สรุปผลการสร้างเครื่องมือ	-เครื่องมือประเมินคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	วิธีดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ได้
3. เพื่อหาคุณภาพและเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41ปีขึ้นไป	-ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจประเมินความเที่ยงตรง จำนวน 11 คน -กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41ปีขึ้นไปจาก 6 ภูมิภาค จำนวนกลุ่มอายุละ 600 คน รวม 1,200 เพื่อหาอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น -กลุ่มคนไทยช่วงอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป จาก 6 ภูมิภาค กลุ่มอายุละ 1,500 คน รวม 3,000 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง -กลุ่มคนไทยช่วงอายุ 13-24 ปี และ 41ปีขึ้นไป จาก 6 ภูมิภาค กลุ่มอายุละ 3,000 คน รวม 6,000 คน เพื่อหาเกณฑ์ปกติ	1. ประเมินคุณภาพของแบบวัดด้านความเที่ยงตรง 2. ประเมินคุณภาพของแบบวัดทั้งในเรื่อง อำนาจจำแนก และ ความเชื่อมั่น กับกลุ่มคนไทย ช่วงอายุ 13-24 ปี และ 41 ปี ขึ้นไป จาก 6 ภูมิภาค จำนวนกลุ่มอายุละ 600 คน รวม 1,200 คน 3. ประเมินคุณภาพของแบบวัดในเรื่องความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างกับกลุ่มคนไทย อายุ 13-24 ปี และ 41ปีขึ้นไป จาก 6 ภูมิภาค จำนวนกลุ่มอายุละ 1,500 คน รวม 3,000 คน 4. พัฒนาเกณฑ์ปกติของเครื่องมือมาตรฐาน กับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41ปีขึ้นไป จาก 6 ภูมิภาค กลุ่มอายุละ 3,000 คน รวม 6,000 คน เพื่อหาเกณฑ์ปกติ 5. จัดทำสรุปผลการพัฒนาเครื่องมือและเกณฑ์ปกติ	-คุณภาพเครื่องมือ -เกณฑ์ปกติของการประเมินคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41ปีขึ้นไป
4. เพื่อสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ทั้ง 6 ภูมิภาค	กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป จาก 6 ภูมิภาค รวม 15,720 คน	1. ประเมินคุณธรรมกลุ่มคนไทย อายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป จาก 6 ภูมิภาค รวม 15,720 คน 2. นำเข้าข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล 3. จัดทำสรุปผลการประเมินฯ	-ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป จาก 6 ภูมิภาค

วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	วิธีดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ได้
5. เพื่อสร้างข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป	ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นตัวแทนจาก 6 เครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ศาสนา การศึกษา ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม สื่อสาร ในการพิจารณาข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทยฯ	1. จัดทำ(ร่าง)ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป 2. จัดประชุมพิจารณา (ร่าง) ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป 3. สรุปผลการประชุม และจัดทำข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป	-ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

กลุ่มเป้าหมาย

งานระยะที่ 1: การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24ปี และ 41 ปีขึ้นไป กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลั่นกรองตัวบ่งชี้และวิพากษ์ จำนวน 25 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจาก 6 เครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ศาสนา การศึกษา ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมสื่อสาร

งานระยะที่ 2: การหาคุณภาพและเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24ปี และ 41 ปีขึ้นไป มีกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการประเมินคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจประเมินความเที่ยงตรง จำนวน 11 คน
2. กลุ่มเป้าหมายในการประเมินคุณภาพของเครื่องมือ ทั้งในเรื่องอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่น เป็นคนไทยอายุ 13-24 ปี จำนวน 600 คน และอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 600 คน
3. กลุ่มเป้าหมายในการประเมินคุณภาพของเครื่องมือ ในเรื่องความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เป็นคนไทยอายุ 13-24 ปี จำนวน 1,500 คน และอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 1,500 คน
4. กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาเกณฑ์ปกติของเครื่องมือฯ เป็นคนไทยอายุ 13-24 ปี จำนวน 3,000 คน และอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 3,000 คน จาก 6 ภูมิภาค

งานระยะที่ 3: สํารวจสถานการณ์คุณธรรมของเป็นกลุ่มคนไทย 3 ช่วงอายุ ได้แก่ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป จาก 6 ภูมิภาค รวมจำนวน 15,720 คน โดยกลุ่มอายุ 13-24 ปี เป็นกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ส่วนกลุ่มอายุ 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ครอบคลุมกลุ่มอาชีพ 6 กลุ่ม ดังนี้ 1) เกษตร (ทำไร่ ทำนา ทำสวน ประมง ปศุสัตว์) 2) รับราชการ/พนักงานราชการ 3) พนักงานเอกชน 4) รัฐวิสาหกิจ 5) รับจ้างทั่วไป และ 6) ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

งานระยะที่ 4: การจัดทำข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทย 3 ช่วงอายุ กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาข้อเสนอฯ จำนวน 15 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจาก 6 เครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ศาสนา การศึกษา ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมสื่อสาร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบวัดคุณธรรม เป็นแบบวัดมาตราประมาณค่า 6 ระดับ (Rating scale) เพื่อให้ผู้ตอบประเมินว่า ข้อคำถามแต่ละข้อตรงกับคุณสมบัตินหรือความคิดเห็นของตนเองในระดับใด ตั้งแต่ จริ่งที่สุด จริ่ง ค่อนข้างจริ่ง ค่อนข้างไม่จริ่ง ไม่จริ่ง และไม่จริ่งเลย

ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดคุณธรรมฯ กลุ่มอายุ 13-24 ปี

ข้อ	ข้อความ	จริ่ง ที่สุด	จริ่ง	ค่อน ข้าง จริ่ง	ค่อน ข้าง ไม่ จริ่ง	ไม่ จริ่ง	ไม่จริ่ง เลย
พอเพียง							
0	ฉันขอเงินจากผู้ปกครองหรือยืมเงินจากผู้อื่น เมื่อจะซื้อสิ่งที่ต้องการแม้ว่าจะไม่มีความจำเป็นก็ตาม						
วินัยรับผิดชอบ							
0	ฉันกำกับตัวเองตลอดเวลาในการทำงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย เพื่อไม่ให้เสียงานและมีผลกระทบกับเพื่อนในกลุ่ม						
กตัญญู							
0	ฉันรู้สึกขอบคุณทุกคนที่ช่วยเหลือหรือให้กำลังใจ ในช่วงเวลาที่ฉันเครียดหรือทุกข์ใจ						
สุจริต							
0	แม้จะลำบากแค่ไหนก็ตาม ฉันเลือกที่จะยื่นต่อคิวเองแทนการขอให้คนอื่นรู้จักัดคิวให้						

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่ จริง	ไม่ จริง	ไม่จริง เลย
จิตสาธารณะ							
0	ฉันช่วยแก้ไขอุปกรณ์ต่าง ๆ ของส่วนรวมหลังทำกิจกรรมเพื่อ ครั้งต่อไปจะได้นำมาใช้สะดวกมากยิ่งขึ้น						

ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดคุณธรรมฯ กลุ่มอายุ 25-40 ปี

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่ จริง	ไม่ จริง	ไม่จริง เลย
พอเพียง							
0	ฉันพิจารณาถึงความจำเป็นและความคุ้มค่าก่อนตัดสินใจใช้จ่าย						
วินัยรับผิดชอบ							
0	ฉันจะยึดถือกฎกติกาหรือแนวปฏิบัติที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้อย่าง เคร่งครัด ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ตาม						
กตัญญู							
0	ฉันจะยึดมั่นทำความดี ต่อให้อยู่ในสถานการณ์ยากลำบาก						
สุจริต							
0	ฉันยอมเสียผลประโยชน์เอง ดีกว่าต้องเอาเปรียบผู้อื่น						
จิตสาธารณะ							
0	ฉันสละเวลาส่วนตัวในการทำงานเพื่อส่วนรวมตามความจำเป็น						

ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดคุณธรรมฯ กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่ จริง	ไม่ จริง	ไม่จริง เลย
พอเพียง							
0	ฉันวางแผนการใช้เงินในชีวิตประจำวัน และวางแผนการออมหรือการลงทุนรูปแบบต่าง ๆ						
วินัยรับผิดชอบ							
0	ฉันพร้อมปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของครอบครัว หน่วยงาน และชุมชน แม้เป็นสิ่งที่ฉันไม่เห็นด้วยก็ตาม						
กตัญญู							
0	ฉันส่งคำอวยพรในวาระสำคัญเพื่อขอบคุณน้ำใจจากคนที่เคยช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหายามที่ฉันทุกข์ใจ						
สุจริต							
0	ฉันไม่ลดละความพยายามที่จะทำในสิ่งที่ถูกต้อง แม้ว่าจะขัดผลประโยชน์ของใครก็ตาม						
จิตสาธารณะ							
0	ฉันแจ้งให้หน่วยงานรับผิดชอบทันทีเมื่อพบเห็นทรัพย์สินสาธารณะเสียหาย						

การให้คะแนน

ข้อความทางบวก ถ้าตอบ	จริงที่สุด	ได้	6 คะแนน
	จริง	ได้	5 คะแนน
	ค่อนข้างจริง	ได้	4 คะแนน
	ค่อนข้างไม่จริง	ได้	3 คะแนน
	ไม่จริง	ได้	2 คะแนน
	ไม่จริงเลย	ได้	1 คะแนน

ส่วนข้อความทางลบให้คะแนนทิศทางตรงกันข้าม

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนคุณธรรมของแต่ละกลุ่มอายุ

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ใช้การกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนคุณธรรมแบบอิงกลุ่ม โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ แต่ละระดับห่างกัน 1 SD มีระดับเกณฑ์การแปลความ ดังนี้

$$\text{Mean} + 1.5\text{SD} < \text{มากที่สุด}$$

$$\text{Mean} + 0.5\text{SD} < \text{มาก} \leq \text{Mean} + 1.5\text{SD}$$

$$\text{Mean} - 0.5\text{SD} < \text{พอใช้} \leq \text{Mean} + 0.5\text{SD}$$

$$\text{Mean} - 1.5\text{SD} < \text{น้อย} \leq \text{Mean} - 0.5\text{SD}$$

$$\text{ควรปรับปรุง} \leq \text{Mean} - 1.5\text{SD}$$

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนคุณธรรม กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

คะแนนคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 มีระดับเกณฑ์การแปลความ ดังนี้

5.49 – 6.00	มากที่สุด
4.94 – 5.48	มาก
4.40 – 4.93	พอใช้
3.85 – 4.39	น้อย
1.00 – 3.84	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนคุณธรรม กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

คะแนนคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 มีระดับเกณฑ์การแปลความ ดังนี้

5.23 – 6.00	มากที่สุด
4.68 – 5.22	มาก
4.14 – 4.67	พอใช้
3.60 – 4.13	น้อย
1.00 – 3.59	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนคุณธรรม กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

คะแนนคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 มีระดับเกณฑ์การแปลความ ดังนี้

5.46 – 6.00	มากที่สุด
4.90 – 5.45	มาก
4.35 – 4.89	พอใช้
3.80 – 4.34	น้อย
1.00 – 3.79	ควรปรับปรุง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการดังนี้

1. คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมฯ และจัดทำพฤติกรรมบ่งชี้ภายใต้ตัวบ่งชี้ของคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป และทำการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2. หลังจากที คณะผู้วิจัยได้สร้างตัวบ่งชี้และพฤติกรรมบ่งชี้คุณธรรมฯ เรียบร้อยแล้ว ทางคณะผู้วิจัยได้จัดส่งชุดตัวบ่งชี้คุณธรรมฯ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 25 คน เพื่อศึกษารายละเอียดก่อนการจัดการประชุมถ่วงน้ำหนักตัวบ่งชี้ฯ และการวิพากษ์ โดยนัดหมายวันประชุม ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนจาก 6 เครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ศาสนา การศึกษา ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม สื่อสาร และคณะผู้วิจัย ดำเนินการวิพากษ์ตัวบ่งชี้ร่วมกัน

3. หลังจากปรับแก้ตัวบ่งชี้คุณธรรมฯ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 2 แล้ว คณะผู้วิจัยได้จัดสร้างข้อคำถามตามตัวบ่งชี้คุณธรรมฯ และจัดส่งเครื่องมือประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามและคุณลักษณะที่มุ่งวัด ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน เพื่อศึกษารายละเอียดก่อนการจัดการประชุมพิจารณาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ และการวิพากษ์ โดยนัดหมายวันประชุมซึ่ง ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดประเมิน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยา และคณะผู้วิจัย

4. เมื่อคัดเลือกข้อคำถามที่ผ่านการประเมินคุณภาพความเที่ยงตรง จากข้อ 3 แล้ว คณะผู้วิจัยได้ประสานงานไปยังกลุ่มเป้าหมาย 6 ภูมิภาค เป็นคนกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 1,200 คน จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทดลองใช้เครื่องมือ

5. นำข้อมูลที่ได้รับกลับจากข้อ 4 มาวิเคราะห์หาอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่น คัดเลือกข้อที่ผ่านเกณฑ์อำนาจจำแนก จัดชุดเครื่องมือใหม่ แล้วประสานงานไปยังกลุ่มเป้าหมาย จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเครื่องมือฯ เป็นคนอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 3,000 คน จาก 6 ภูมิภาค

6. ประสานงานไปยังกลุ่มเป้าหมาย จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อพัฒนาเกณฑ์ปกติของเครื่องมือฯ เป็นคนอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 6,000 คน จาก 6 ภูมิภาค

7. นำข้อมูลที่ได้รับกลับจากข้อ 6 มาวิเคราะห์หาเกณฑ์ปกติของเครื่องมือฯ และได้ประสานงานไปยังกลุ่มเป้าหมาย จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ทั้ง 6 ภูมิภาค โดยเก็บรวบรวมข้อมูลได้ จำนวน 15,720 คน

8. หลังจากได้ข้อมูลสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ทั้ง 6 ภูมิภาคแล้ว คณะผู้วิจัยได้สร้างข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป จากการสัมภาษณ์และประชุมพิจารณาข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมฯ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนจาก 6 เครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ศาสนา การศึกษา ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมสื่อสาร และจัดทำข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้สูตรวัดดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับภาพรวม (Item-Total Correlation) ซึ่งหาได้จากสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Coefficient Correlation)

1.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป หาได้จากสูตรสัมประสิทธิ์ของแอลฟาของครอนบาค (Coefficient Cronbach 's Alpha)

1.4 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis)

2. การหาคุณภาพและเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป โดยคำนวณค่าอันดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile rank) และคะแนนที่ปกติ (Normalized T score)

3. การประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป โดยเครื่องมือมาตรฐานด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์ ด้วยสถิติอ้างอิง ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม t-test Independent และ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (analysis of variance: ANOVA)

ระยะเวลาการทำวิจัย 9 เดือน

แผนการดำเนินงาน (Action Plan)

ขั้นตอน/วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา(เดือน)								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.กำหนดกรอบการดำเนินงานและวางแผนกิจกรรมโครงการ	✓								
2. ศึกษาเอกสารเพื่อสร้างนิยามเชิงปฏิบัติการ และดำเนินการสร้างตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน	✓	✓							
3.จัดประชุมวิพากษ์ตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน และสรุปผล		✓							
4. ศึกษาเอกสารเพื่อสร้างนิยามเชิงปฏิบัติการ และดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรม		✓	✓						
5. รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1			✓						
6.จัดประชุมวิพากษ์เครื่องมือคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป และสรุปผล			✓	✓					

ขั้นตอน/วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา(เดือน)								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
<p>7. ประเมินคุณภาพและสร้างเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือวัดคุณธรรมคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไปโดยมีกิจกรรม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินคุณภาพของแบบวัดด้านความเที่ยงตรง - ประเมินคุณภาพของแบบวัด ทั้งในเรื่องอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นกับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป จาก 6 ภูมิภาค จำนวน 1,200 คน - ประเมินคุณภาพของแบบวัดในเรื่อง ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างกับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป จาก 6 ภูมิภาค จำนวน 3,000 คน - พัฒนาเกณฑ์ปกติของเครื่องมือประเมินคุณธรรมกับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป จาก 6 ภูมิภาค จำนวน 6,000 คน 				✓	✓				
8. จัดทำสรุปผลการพัฒนาเครื่องมือและเกณฑ์ปกติ						✓			
9. รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 2						✓			
10.สำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ทั้ง 6 ภูมิภาค จำนวน 15,720 คน						✓	✓	✓	
11.นำเข้าข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล								✓	✓

ขั้นตอน/วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา(เดือน)								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.จัดทำสรุปผลการสร้างเครื่องมือฯ และผลการสำรวจสถานการณ์ คุณธรรมของกลุ่มคนไทยฯ								✓	✓
13. จัดทำข้อเสนอแนวทางการ ส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทย อายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปี ขึ้นไป และจัดประชุมพิจารณาจาก กลุ่มผู้แทนทั้ง 6 กลุ่ม									✓
14.ส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์									✓

บทที่ 4

ผลการศึกษาตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทย อายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาความหมายของคุณธรรม 5 ด้าน จากกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

1.1 ผลการศึกษาความหมายของคุณธรรม 5 ด้าน จากกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

1.2 ผลการศึกษาความหมายของคุณธรรม 5 ด้าน จากกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษากรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน เพื่อเป็นกรอบการสร้างเครื่องมือสำหรับ ประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

2.1 ผลการศึกษากรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน เพื่อเป็นกรอบการสร้างเครื่องมือสำหรับ
ประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

2.2 ผลการศึกษากรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน เพื่อเป็นกรอบการสร้างเครื่องมือสำหรับ
ประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาความหมายของคุณธรรม 5 ด้าน จากกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

1.1 ผลการศึกษาความหมายของคุณธรรม 5 ด้าน จากกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มีดังนี้

1. **ความพอเพียง** เป็นลักษณะวิถีการดำเนินชีวิตผ่านกระบวนการคิดและการตัดสินใจอย่างรอบคอบด้วยความพอดี พอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ ไม่เบียดเบียนหรือทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน สามารถพึ่งพาตนเองได้ และเตรียมพร้อมรับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตบนพื้นฐานของความดี จากการสอบถามคนกลุ่มช่วงวัยนี้ มีความคิดเห็นว่าเป็นการรู้จักประมาณตน ความพอใจในสิ่งที่ตนเองมีและการไม่ทำอะไรเกินตัว ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถามดังนี้

- **ความพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่** เป็นความภาคภูมิใจและมีความสุขกับสิ่งที่ตนเองมีอยู่ ไม่อยากได้ในสิ่งที่ทำให้ตัวเองต้องลำบากและเดือดร้อนในอนาคต ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ความพอใจในสิ่งที่ตัวเองมี แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเราห้ามมีอะไรใหม่ ๆ เราสามารถมีได้หากมันไม่ทำให้เราลำบาก”

(s1. การสอบถาม)

“การดำรงชีวิตอย่างพอมีพอกิน พอใจในสิ่งที่มีอยู่”

(s2. การสอบถาม)

“ยินดีกับแค่สิ่งที่มีอยู่ในปัจจุบัน”

(s6. การสอบถาม)

“ความพึงพอใจในสิ่งที่ตนเองมี ไม่อยากได้ในสิ่งที่ตัวเองไม่มี”

(s23, s41. การสอบถาม)

“คือการใช้ชีวิตอย่างพอดีพอเหมาะ ไม่มากไปน้อยไป ไม่ทำในสิ่งที่เกินตัว รู้จักคุณค่าในสิ่งที่ตัวเองมี”

(s44. การสอบถาม)

“พอใจในสิ่งที่ตนมีและมีภูมิด้านทานในการใช้ชีวิตมากพอ”

(s45, s60. การสอบถาม)

“มีเท่าไรพอใจอยู่เท่านั้น ภูมิใจในสิ่งที่มีอยู่”

(s67. การสอบถาม)

“ความพอใจในสิ่งที่ตนมี ไม่เดือดร้อนผู้อื่น”

(s73. การสอบถาม)

“ทำอะไรที่พอเหมาะพอดีกับตนเอง พอใจในสิ่งที่ตัวเองมีอยู่ สามารถยืนด้วยตัวเองได้”

(s87. การสอบถาม)

“พออยู่ได้อย่างไม่ลำบาก มีความสุขกับชีวิตของตนเอง”

(s89, s91. การสอบถาม)

“สิ่งต่าง ๆ ที่เราภูมิใจไม่เดือดร้อนคนอื่น”

(s100. การสอบถาม)

“การประพฤติ ปฏิบัติในสิ่งที่พอดีไม่มากและไม่น้อยจนเกินไป ภูมิใจในสิ่งที่ตัวเองมี ไม่ขวนขวายอยากได้ในสิ่งที่ทำให้ตัวเองมีหนี้”

(s106. การสอบถาม)

- การประหยัดคอดออม เป็นการที่บุคคลใช้เงินอย่างเหมาะสมกับรายรับและรายจ่ายของตนเอง เป็นการใช้จ่ายอย่างมีสติและรู้คุณค่าของเงิน ซื้อสิ่งของเท่าที่จำเป็น ไม่ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว จนให้ตนเองตกระกำลำบาก เมื่อมีเงินเหลือจากรายจ่าย ก็มีการเก็บออมเงินไว้ เพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน รวมถึงการนำสิ่งของที่ใช้แล้วกลับมาใช้ซ้ำ เพื่อไม่ต้องซื้อสิ่งของนั้นใหม่ ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“การซื้อของต่าง ๆ ให้ตามความจำเป็นต่อตัวเอง”

(s1. การสอบถาม)

“การใช้จ่ายเงินประหยัดคอดออม ซื้อของใช้เท่าที่จำเป็น”

(s2. การสอบถาม)

“รู้จักใช้ รู้จักเก็บออม ไม่ใช้จ่ายเกินตัว”

(s4. การสอบถาม)

“ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่หรูหรา ใช้จ่ายพอดีตัว”

(s5. การสอบถาม)

“ใช้จ่ายให้เหมาะสมกับรายได้ ฐานะตัวเอง ไม่ใช้จ่ายเกินความจำเป็น”

(s13, s14, s15, s25, s26, s27, s28, s29, s31. การสอบถาม)

- “กินอยู่ให้พอกับรายได้ พร้อมกับเหลือเงินเก็บไว้ด้วย”
(s17. การสอบถาม)
- “ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า ไม่ทำให้เกิดความลำบากด้านการเงิน”
(s20. การสอบถาม)
- “การฝากเงินในธนาคาร อดออม ชื่อของที่จำเป็นไม่ใช่ต้องการ”
(s33 s34, s39, s46.การสอบถาม)
- “การใช้เงินแบบไม่ฟุ่มเฟือยใช้จ่ายแต่สิ่งของจำเป็น”
(s37, s40, s44. การสอบถาม)
- “คิดไตร่ตรองก่อนซื้อเสมอว่าของสิ่งนั้นจำเป็นต่อการใช้ชีวิตประจำวันจริง ๆ”
(s47. การสอบถาม)
- “มีความประหยัด อยู่แบบไม่หรูหราและไม่อดกินมือกินมือ”
(s48. การสอบถาม)
- “ใช้สิ่งของที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์กับตัวเองและครอบครัว ไม่ใช้จ่ายสิ่งที่ไม่จำเป็น”
(s50, s52. การสอบถาม)
- “การที่ชื่อของที่จำเป็น ไม่ฟุ่มเฟือย”
(s57, s72, s73, s90. การสอบถาม)
- “การประหยัดใช้จ่ายอย่างไม่สิ้นเปลือง”
(s75, s76, s81. การสอบถาม)
- “ชื่อของที่จำเป็น ประหยัด อดออม”
(s78. การสอบถาม)
- “เห็นคุณค่าของเงิน และใช้เงินอย่างมีสติ”
(s79. การสอบถาม)
- “ไม่ซื้อของที่ไม่จำเป็นและแพงจนเกินไป”
(s85. การสอบถาม)
- “ชื่อของที่พอเพียงสมกับฐานะของตัวเอง ไม่หรูหราเกินไป และไม่กเกินไป”
(s88. การสอบถาม)

“การใช้จ่ายเหมาะสมกับเงินที่ตัวเองมี มีเงินเก็บ ไม่อดอยาก”

(s93. การสอบถาม)

“การไม่ซื้อของฟุ่มเฟือยและยังไม่จำเป็นที่ต้องใช้”

(s94. การสอบถาม)

“การซื้อของที่จำเป็น เก็บเงินไว้ใช้ในยามลำบาก”

(s96, s97, s98, s104. การสอบถาม)

“การใช้เงิน ไม่ซื้อของที่แพงเกินไป อะไรที่สามารถกลับมาบริโภคได้ ก็เอากลับมาใช้ซ้ำ เพื่อประหยัดเงิน”

(s103. การสอบถาม)

“การประหยัดคอต่อม ไม่ฟุ่มเฟือย ใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์”

(s105. การสอบถาม)

“การใช้จ่ายแบบไม่เกินตัว ใช้จ่ายแบบพอดี ไม่สุดโต่ง”

(s106. การสอบถาม)

- การปลูกพืชผักสวนครัว เป็นการที่บุคคลมีการปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษไว้รับประทานเอง และเมื่อมีพืชผักสวนครัวเหลือกินเหลือใช้ ก็จะนำไปแจกจ่ายผู้อื่นและนำไปค้าขาย สร้างรายได้พิเศษให้กับตนเอง ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ปลูกผักไว้กินเอง และทำเกษตรสวนครัวไร้สารพิษสร้างรายได้หลายทางจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น”

(s3. การสอบถาม)

“ปลูกพืชผักไว้ทานเอง เมื่อมีมากก็นำไปแจกจ่ายหรือขายในหมู่บ้าน”

(s22. การสอบถาม)

“การปลูกผักสวนครัวกินเอง ถ้าเหลือก็เอาไปขายเพื่อน หาเงินเพิ่ม”

(s32. การสอบถาม)

“ปลูกผักไว้รับประทานเอง แล้วก็ขายผักแลกเงิน”

(s38, 51, 58,69,92. การสอบถาม)

“ปลูกผักสวนครัวไว้กินและสามารถนำไปขายได้”

(s80. การสอบถาม)

“การปลูกผักสวนครัวเอาไว้รับประทานเองได้”

(s95. การสอบถาม)

“ปลูกผักกินเอง สามารถเอามาทำกับข้าวได้หลายอย่าง”

(s99. การสอบถาม)

“ปลูกผักเอาไปขาย ถ้าเหลือก็เก็บไว้กิน”

(s102. การสอบถาม)

2. วินัยรับผิดชอบ เป็นลักษณะการแสดงออกถึงการยอมรับและการประพฤติปฏิบัติตน ตามบรรทัดฐานทางสังคมสามารถกำกับตนเองทั้งความคิดและการกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมใด ๆ ตามบทบาทหน้าที่ ยอมรับผลอันเกิดจากการกระทำของตนเอง และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถามดังนี้

- **ความตรงต่อเวลา** เป็นการที่บุคคลทำงานและมีการส่งงานตามเวลาที่กำหนดไว้ ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จเสร็จสิ้นตรงเวลา”

(s27. การสอบถาม)

“การมาทำงานทันเวลา การส่งงานตรงต่อเวลา”

(s38. การสอบถาม)

“การรู้จักรักษาคำพูดในการที่เรารับงานมาหรือสิ่งที่เราทำไปแล้วว่าจะส่งงานตอนนี้ก็ต้องส่งงานตอนนี้ตามที่สัญญาไว้”

(s53. การสอบถาม)

“ทำงานให้สำเร็จในวันนี้ ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง”

(s98. การสอบถาม)

“การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จตรงตามระยะเวลาที่กำหนดไว้”

(s103. การสอบถาม)

-การปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้ เป็นการที่บุคคลสามารถควบคุมหรือบังคับให้ตนเองสามารถประพฤติปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ และข้อบังคับ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบ โรงเรียน การใส่หน้ากากเพื่อป้องกันเชื้อโควิด การไม่พูดคุยเสียงดังรบกวนการเรียนการสอนของครู การต่อแถวซื้อข้าวในโรงอาหารและการต่อแถวขึ้นรถเมล์ โดยไม่แซงคิวเพื่อนที่มาต่อแถวก่อน การทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นการไม่สูบบุหรี่ในที่ห้ามสูบ และการขับขี่รถตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด โดยบุคคลไม่พยายามฝ่าฝืนกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ และข้อบังคับ ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ไม่พูดคุยเสียงดังในขณะที่ครูกำลังสอนอยู่”

(s6. การสอบถาม)

“กฎระเบียบแบบไหน ทำตามนั้น”

(s11. การสอบถาม)

“ขับขี่ด้วยความระมัดระวังตามกฎจราจร ไม่ฝ่าไฟแดง ไม่แซงทางโค้ง”

(s13. การสอบถาม)

“การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ที่เข้าไป”

(s20. การสอบถาม)

“ปฏิบัติตามกฎจราจรบนท้องถนนอย่างเคร่งครัด”

(s22. การสอบถาม)

“ต่อแถวซื้อข้าวในโรงอาหาร ไม่แซงคิวเพื่อน”

(s29. การสอบถาม)

“การไม่สูบบุหรี่ในที่เขาห้ามสูบ”

(s37. การสอบถาม)

“ยื่นเข้าแถวซื้อของ ไม่แซงเพื่อน และไม่ให้เพื่อนแซงคิวด้วย”

(s40. การสอบถาม)

“การเคารพกฎหมาย ทำตามกฎระเบียบของสังคมอย่างเหมาะสม”

(s44. การสอบถาม)

“ทิ้งขยะเป็นที่เป็นที่”

(s45. การสอบถาม)

“ใส่แมสก์เพื่อป้องกันเชื้อโควิด”

(s56. การสอบถาม)

“แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน”

(s69. การสอบถาม)

“การเข้าแถวขึ้นลงรถเมล์ ซื้ออาหาร ไม่แซงคิวคนอื่น”

(s76. การสอบถาม)

“ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ตั้งไว้ โดยไม่คิดจะแหกกฎระเบียบที่วางไว้”

(s80, s93. การสอบถาม)

- การรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง เป็นการที่บุคคลรับรู้หน้าที่ที่ตนเองต้องปฏิบัติ มีการเรียงลำดับความสำคัญของงานได้เป็นอย่างดี มีการทำงานตามที่วางแผนไว้ โดยไม่ไปก้าวล่วงงานที่ผู้รับผิดชอบ ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“การรู้หน้าที่ของตนเองว่าจะทำอะไรก่อนหลัง เรียงลำดับความสำคัญ และทำงานตามตามที่วางแผนไว้ โดยไม่ไปยุ่งย่ามในงานที่คนอื่นรับผิดชอบ”

(s25. การสอบถาม)

“การทำหน้าที่ของตนเองให้ดี”

(s34. การสอบถาม)

“การรู้หน้าที่และสิ่งที่ควรปฏิบัติ และปฏิบัติให้ไม่ขาดตกบกพร่อง การรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง”

(s72. การสอบถาม)

- ความตั้งใจในการทำงานอย่างสุดความสามารถ เป็นการที่บุคคลมีความความใส่ใจในงานที่ได้รับมอบหมาย มีความกระตือรือร้นและมุ่งมั่นตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่ ถึงแม้จะมีอุปสรรคในการทำงาน บุคคลนั้นจะแก้ไขปัญหาการทำงานอย่างสุดความสามารถ ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“รู้จักใส่ใจในงานที่ได้รับมอบหมายทุกรายละเอียด ทำงานอย่างเต็มที่ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน”

(s76. การสอบถาม)

“การทำในสิ่งที่ตนเองได้รับมอบหมายด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ และการทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถโดยไม่ขาดตกบกพร่อง ถึงแม้จะมีปัญหา ก็จะแก้ปัญหาในการทำงานให้ได้”

(s87. การสอบถาม)

-การยอมรับทุกการกระทำของตนเอง เป็นการที่บุคคลทำสิ่งที่ดีงาม บุคคลนั้นยอมรับคำชื่นชมยินดีจากผู้อื่น แต่ในทางกลับกันถ้าบุคคลทำสิ่งที่ผิดพลาด บุคคลมีการยอมรับความผิดพลาดของตนเอง โดยไม่หลีกเลี่ยงหรือโยนความผิดให้ผู้อื่น โดยบุคคลนั้นจะนำสิ่งที่ผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดีขึ้น ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“การยอมรับผลจากการกระทำทั้งเรื่องที่ดีและไม่ดีที่ได้ทำลงไป”

(s22. การสอบถาม)

“การทำผิดแล้วยอมรับผิด ไม่หนีปัญหา ไม่โยนความผิดของตนให้ผู้อื่น”

(s31. การสอบถาม)

“การทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยรู้ผิดชอบชั่วดี เมื่อทำสิ่งใดผิดก็พร้อมจะแก้ไขปรับปรุงหรือรับผิดรับชอบ โดยไม่โทษคนอื่นเป็นคนทำ”

(s44. การสอบถาม)

“การยอมรับผลของการกระทำ ถ้าทำดี ก็รับคำชื่นชมยินดี ถ้าทำไม่ดี ก็ต้องยอมรับว่าทำไม่ดี แล้วจะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น”

(s93. การสอบถาม)

- การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นการที่บุคคลทำงานที่ได้รับมอบหมายบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“การปฏิบัติต่อสิ่งที่ได้รับมอบหมายได้ตามที่เป้าหมาย”

(s2. การสอบถาม)

“การทำหน้าที่ที่ได้เรามอบหมายอย่างเต็มที่และสม่ำเสมอให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี”

(s3, s4, s24. การสอบถาม)

“ทำงานที่ได้มอบหมายได้อย่างสมบูรณ์และเสร็จสิ้นได้ด้วยดี”

(s91, s92. การสอบถาม)

“การทำสิ่งที่ได้รับมอบหมายให้ดีให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนดไว้”

(s95. การสอบถาม)

3. **กตัญญู** เป็นลักษณะการแสดงออกถึงการสำนึก การเคารพนับถือ และการตอบแทนในความดีที่ตนเองหรือสังคมโดยรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งเป็นการแสดงออกในทางที่ดีเมื่อมีโอกาส และจะต้องไม่ไปละเมิดสิทธิ์ผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน หรือได้รับผลกระทบในทางเสียหาย ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถามดังนี้

- **การสำนึกคุณ** เป็นการที่บุคคลมีความรู้สึกเชิงบวก มีความรู้สึกขอบคุณและซาบซึ้งในสิ่งที่พ่อแม่ผู้ปกครอง และญาติพี่น้องที่เสียสละดูแลเอาใจใส่ให้ความรักความอบอุ่น ให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือจนบุคคลนั้นสำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ครูบาอาจารย์ที่ให้ความรู้ในวิชาการและฝึกทักษะชีวิตแก่ตนเองจนสามารถประกอบสัมมาอาชีพได้เป็นอย่างดี และผู้มีพระคุณที่ให้ความเมตตาและช่วยเหลือบุคคลนั้นให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“การระลึกคุณของพ่อแม่ ครู และผู้มีพระคุณต่อเรา”

(s2, s5, s17, s45, s60, s66, s70, s86. การสอบถาม)

“ขอบคุณครูบาอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทางวิชาการและวิชาชีวิตมาให้ประกอบอาชีพในทุกวันนี้”

(s7. การสอบถาม)

“ซาบซึ้งที่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องให้ความอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนด้วยความรักช่วยเหลือ สนับสนุนจนเรียนจบมหาลัย มีงานที่สุจริตทำ”

(s8. การสอบถาม)

“การรู้สึกสำนึกในบุญคุณว่าเค้าเคยช่วยเหลืออะไรเราบ้าง ถ้าไม่มีเค้า เราก็ไม่ประสบความสำเร็จในวันนี้”

(s46, s48. การสอบถาม)

“สำนึกบุญคุณคนที่เลี้ยงดูหรือช่วยเหลือมาโดยตลอด”

(s56. การสอบถาม)

“ซาบซึ้งถึงบุญคุณกับคนที่เมตตาและดูแลเราเป็นอย่างดี”

(s58. การสอบถาม)

“การรู้จักบุญคุณคน ซาบซึ้ง ขอขอบคุณเสมอที่ทำได้กับเรา”

(s60, s94, s96. การสอบถาม)

“สำนึกว่าพ่อแม่กว่าจะเลี้ยงเราจนโตต้องเสียสละมากมายขนาดไหน ป้อนข้าวป้อนน้ำ
ดูแลเราไม่ทอดทิ้งเราไปไหนเลย”

(s78. การสอบถาม)

“รู้คุณของคนที่เลี้ยงเรามาว่าเค้าลำบากแค่ไหน”

(s104. การสอบถาม)

- การตอบแทนบุญคุณ เป็นการที่บุคคลมีการเชื่อฟังพ่อแม่ ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน มีการปฏิบัติตนเป็นคนดี และไม่สร้างปัญหาให้พ่อแม่หนักใจ มีการดูแลเอาใจใส่พ่อแม่ด้วยความรักและความอบอุ่น มีการพาพ่อแม่ไปสถานที่ที่อยากไป มีการพาพ่อแม่ไปตรวจสุขภาพ เพื่อดูแลสุขภาพของพ่อแม่ให้แข็งแรง ไม่ทอดทิ้งพ่อแม่ให้อยู่อย่างลำบาก รวมถึงช่วยเหลือผู้อื่น เพื่อตอบแทนบุญคุณที่ตนเองเคยได้รับในอดีต ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ใครที่เขาช่วยเหลือเรา เราต้องช่วยเหลือกลับ”

(s1, s10, s14, s15. การสอบถาม)

“ดูแลตนเองได้และดูแลคนในครอบครัวได้เป็นอย่างดี”

(s4. การสอบถาม)

“ดูแลพ่อแม่ ช่วยเหลือพ่อแม่”

(s16, s22. การสอบถาม)

“รู้ว่าใครที่มีการช่วยเหลือเราบ้าง แล้วไม่ลืมที่จะช่วยเหลือคน ๆ นั้น”

(s23. การสอบถาม)

“เมื่อพ่อแม่ลำบากหรือเดือดร้อน เราก็ดูแลพ่อแม่เป็นอย่างดี”

(s24. การสอบถาม)

“การที่คนเราทำสิ่งที่ดีต่อคนที่มีพระคุณ”

(s26. การสอบถาม)

“เป็นเด็กดี เชื่อฟังพ่อแม่”

(s36. การสอบถาม)

“ใครทำดีด้วย เราก็กทำดีตอบ”

(s38. การสอบถาม)

“ดูแลพ่อแม่ พาพ่อแม่ไปเที่ยวตามที่พ่อแม่อยากไป พาพ่อแม่ไปตรวจสุขภาพ
ประจำปี เพื่อให้พ่อแม่ร่างกายแข็งแรง”

(s47, s49. การสอบถาม)

“เป็นคนที่ดีต่อพ่อแม่ ไม่สร้างความเดือดร้อนกับพ่อแม่”

(s51. การสอบถาม)

“ท่านเลี้ยงเรามาอย่างไรเราต้องให้เขามากกว่านั้นดูแลพ่อแม่อย่างดี ไม่ทอดทิ้งเขาตอนแก่”

(s55. การสอบถาม)

“การดูแลพ่อแม่ให้มีความสุขยามแก่เฒ่า เวลาพ่อแม่ไม่อยู่จะได้ไม่เสียใจว่าดูแล
พ่อแม่ไม่ดี ปลอ่ยให้พ่อแม่ลำบาก”

(s61, s68. การสอบถาม)

“มีความรักดูแลเอาใจใส่เชื่อฟังพ่อแม่ เป็นคนดีของพ่อแม่”

(s67, s69, s71. การสอบถาม)

“การดูแลพ่อแม่ด้วยความรักและความเต็มใจอย่างยิ่ง”

(s72. การสอบถาม)

“การให้ความรักและความอบอุ่นต่อผู้มีพระคุณ เพื่อตอบแทนผู้มีพระคุณที่ทำให้เรา
อยู่อย่างมีความสุข”

(s75. การสอบถาม)

“แบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ไม่สร้างปัญหาให้พ่อแม่ต้องปวดหัว”

(s.80 การสอบถาม)

“ทำอะไรให้กับคนที่ดูแลเราเป็นสิ่งตอบแทน ทำให้ด้วยความรักและความเต็มใจ”

(s88, s91. การสอบถาม)

“การดูแลพ่อแม่ หรือครู อาจารย์ หรือคนที่เรารักเป็นอย่างดี”

(s76, s91, s92, s95, s97. การสอบถาม)

“เมื่อได้รับสิ่งดี ๆ จากเขาเราก็ควรที่จะตอบแทนด้วยการช่วยเหลือผู้อื่น”

(s98. การสอบถาม)

“การตอบแทนพระคุณพ่อแม่ที่ส่งเสียเลี้ยงเรามาตั้งแต่เด็กจนโตแล้วสามารถเลี้ยงตนเองได้ ด้วยการทำตัวเป็นคนดี เชื่อฟังพ่อแม่ ไม่สร้างความเดือดร้อนให้พ่อแม่”

(s102. การสอบถาม)

4. **สุจริต** เป็นลักษณะการแสดงออกในการปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นตามแนวทางที่ถูกต้องตรงไปตรงมา สำนึกรู้ รวมถึงปฏิเสธการกระทำที่ไม่ถูกต้องอันจะก่อให้เกิดความเสียหาย ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถามดังนี้

- **การพูดความจริง** เป็นการที่บุคคลพูดความจริงอย่างตรงไปตรงมา ไม่พูดเพื่อจ้อเกินความจริง ไม่พูดเท็จเพื่อหลอกลวงความจริงกับผู้อื่น ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“พูดความจริงในทุกเรื่อง”

(s5, s6, s7, s45, s46, s48. การสอบถาม)

“ไม่โกหก ไม่หลอกลวง หรือบิดเบือนความจริงกับคนอื่น”

(s23. การสอบถาม)

“ไม่โกหก ตรงไปตรงมากับสิ่งที่พูดกับความจริง”

(s27. การสอบถาม)

“ไม่กล่าวความเท็จหรือไม่โกหก”

(s37, s98. การสอบถาม)

“ไม่ดีหน้าเศร้าแล้วความมเท็จ ไม่ทำตัวเหมือนเด็กเลี้ยงแกะ ที่เอาแต่พูดโกหก ถึงเวลาพูดความจริงก็ไม่มีใครฟัง”

(s38. การสอบถาม)

“พูดความจริงอย่างตรงไปตรงมา ไม่ส่อเสียด ไม่พูดเกินเลยจากความจริง”

(s68. การสอบถาม)

“มีการกระทำและวาจาที่จริงใจไม่โกหกผู้อื่น”

(s79, s88, s94. การสอบถาม)

- **การไม่โกงข้อสอบ** เป็นการที่บุคคลที่ทำข้อสอบด้วยตัวเองไม่ได้ บุคคลนั้นก็ไม่ได้แอบเอากระดาษคำตอบเข้าห้องสอบ ไม่ได้ลอกข้อสอบเพื่อน แต่บุคคลนั้นจะพยายามตั้งใจทำข้อสอบนั้นด้วยตนเอง ถึงแม้ว่าตนเองจะทำข้อสอบไม่ได้ ก็ยอมรับผลที่ตามมาว่าตนเองจะสอบตก ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“การไม่ลอกข้อสอบเพื่อน”

(s1, s25, s36, s71, s87, s93. การสอบถาม)

“ยอมสอบตกดีกว่าลอกข้อสอบเพื่อนจนสอบผ่าน”

(s3. การสอบถาม)

“การสอบด้วยความสามารถตนเอง”

(s44. การสอบถาม)

“ไม่ลอกข้อสอบและพยายามตั้งใจทำข้อสอบด้วยตัวเอง”

(s47. การสอบถาม)

“ไม่แอบดูข้อสอบเพื่อน”

(s53. การสอบถาม)

“ไม่โกงข้อสอบ หรือลอกข้อสอบเพื่อนจนตัวเองสอบผ่าน”

(s58. การสอบถาม)

“ทำข้อสอบด้วยตนเองโดยไม่ลอกใครทำด้วยตนเอง”

(s85. การสอบถาม)

“ทำข้อสอบด้วยตัวเอง ทำไม่ได้ก็ไม่เป็นไร”

(s86. การสอบถาม)

“ยอมตกดีกว่าผ่านเพราะลอกเพื่อน”

(s103. การสอบถาม)

-การไม่ลักขโมยของผู้อื่น เป็นการที่บุคคลไม่หิยบฉวยของผู้อื่นโดยไม่รับอนุญาตและไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“การไม่ขโมยของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง”

(s10. การสอบถาม)

“ไม่อยากได้และขโมยของผู้อื่น”

(s24. การสอบถาม)

“ไม่ขโมยสมุดของเพื่อน”

(s49, s72, s73. การสอบถาม)

“ไม่ลักเล็กขโมยน้อย”

(s99. การสอบถาม)

“ไม่คิดหยิบฉวยของคนอื่นมาเป็นของตัวเอง”

(s101. การสอบถาม)

- การไม่คดโกงของผู้อื่น เป็นการที่บุคคลเก็บเงินของผู้อื่นได้ แล้วนำเงินที่เก็บได้ทั้งหมดไปตามหาเจ้าของ โดยไม่เก็บเงินนั้นไว้ใช้เอง และเมื่อยืมเงินผู้อื่นแล้ว คืนเงินให้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“การประกอบอาชีพแม่ค้า มีการขายของให้กับผู้ซื้อ ทอนเงินครบ ไม่โกงตาชั่ง”

(s2. การสอบถาม)

“ทอนเงินครบ ไม่แม่เงินทอน”

(s15. การสอบถาม)

“ไม่นำเงินของใครไม่รู้ไปใช้ส่วนตัว”

(s31. การสอบถาม)

“การนำเงินที่ตกไว้ ไปคืนเจ้าของ”

(s32. การสอบถาม)

“ซื้อของแล้วต้องถอนตั้งให้ครบ ให้เงินเดือนพนักงานอย่างตรงไปตรงมา ไม่ฉ้อโกง”

(s40. การสอบถาม)

“เก็บเงินที่ไม่ใช่ของตัวเองไปแจ้งความแจ้งตามเพจต่าง ๆ เพื่อประกาศหาเจ้าของ”

(s42. การสอบถาม)

“เก็บเงินออมทรัพย์ของใครไม่ได้ โดยส่งเงินคืนครบไม่ยกยอกเงินไว้เป็นของตัวเอง”

(s77. การสอบถาม)

“ยืมเงินมากี่คืนเงินเค้า ไม่โกงเงินเค้ามาเป็นของตัวเอง”

(s82. การสอบถาม)

“เมื่อยืมเงินคนอื่นก็ควรคืนเงินเขาให้ครบตามที่ตกลงกันไว้ ไม่เบี้ยวและไม่หนีหนี้”

(s102. การสอบถาม)

- **มีความชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้** เป็นการที่บุคคลมีการทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ มีความตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบความถูกต้องในการทำงานได้ตลอดเวลา ดั่งข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“การปฏิบัติตนอย่างตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้”

(s6. การสอบถาม)

“การทำทุกอย่างอย่างถูกต้องโปร่งใส”

(s73, s86, s87. การสอบถาม)

“การกระทำสิ่งใดด้วยความซื่อตรง เจตนาบริสุทธิ์ พิสูจน์ได้”

(s98. การสอบถาม)

“มีเจตนาบริสุทธิ์ ทำงานอะไรชัดเจน ตรวจสอบได้”

(s103. การสอบถาม)

5. จิตสาธารณะ หมายถึง การตระหนักหรือการกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น องค์กร และสังคมด้วยความสมัครใจ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เอาใจใส่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ ดั่งข้อมูลที่ได้จากการสอบถามดังนี้

- **การมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม** เป็นการที่บุคคลมีการตระหนักถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าการเห็นแก่ตนเอง ดั่งข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ตระหนักและคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม”

(s5. การสอบถาม)

“การมีจิตอาสาในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม”

(s12. การสอบถาม)

“การใช้หรือทำกิจกรรมใด ๆ ก็ตามที่ผู้อื่นต้องใช้ด้วย อย่างเหมาะสมคิดถึงคนข้างหลัง ไม่คิดถึงแต่ตนเองมีง่าย นี้ก็ถึงอนาคตส่วนรวม”

(s44. การสอบถาม)

“การตระหนักรู้และคำนึงถึง ส่วนรวมร่วมกันเป็นหลักมากกว่าการเห็นแก่ตนเอง”

(s48. การสอบถาม)

“มีจิตสำนึกที่ดี เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เสียสละเรื่องส่วนตัวให้กับส่วนรวม”

(s58, s65, s70, s80, s86. การสอบถาม)

“การคิดที่จะช่วยเหลือในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม”

(s91, s97. การสอบถาม)

“จิตสำนึกที่ดีในการรู้จักหน้าที่รับผิดชอบเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม”

(s103, s106. การสอบถาม)

- การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและไม่หวังสิ่งตอบแทน เป็นการที่บุคคลมีส่วนร่วมในการมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่นด้วยความเต็มใจ เป็นการช่วยยกของให้ครู การพาคนตาบอดและคนชราข้ามถนน โดยไม่หวังผลประโยชน์และสิ่งตอบแทน และเป็นการให้ความช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ทำให้ตนเองเดือดร้อน ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“การช่วยเหลือผู้อื่น การบำเพ็ญประโยชน์ด้วยความเต็มใจ”

(s2, s4. การสอบถาม)

“มีน้ำใจ ช่วยเหลือโดยไม่หวังผลตอบแทน”

(s5, s6, s8, s17, s39. การสอบถาม)

“อุทิศชีวิตช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผล”

(s14. การสอบถาม)

“การช่วยเหลือผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ”

(s23. การสอบถาม)

“ช่วยคนตาบอดข้ามถนน ช่วยคนแก่ถือของข้ามถนน”

(s16, s24, s25, s37, s85. การสอบถาม)

“ช่วยผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน”

(s39. การสอบถาม)

“ช่วยยกของให้ครู โดยไม่หวังว่าครูจะให้คะแนนเพิ่มให้”

(s46, s68. การสอบถาม)

“ช่วยผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน”

(s81, s83. การสอบถาม)

“มีน้ำใจ อาสาช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่ต้องการสิ่งใด ๆ ตอบแทน”

(s91. การสอบถาม)

“การช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน”

(s95, s99, s101, s103, s105. การสอบถาม)

“ช่วยเพื่อนเก็บของ ไม่ได้หวังว่าเพื่อนจะช่วยเราเก็บของบ้าง”

(s51. การสอบถาม)

“การอาสาทำสิ่งต่างๆโดยไม่หวังผลตอบแทน”

(s57. การสอบถาม)

“ช่วยเหลือผู้พิการหรือคนที่ต้องการความช่วยเหลือโดยไม่หวังผล”

(s72. การสอบถาม)

“ช่วยเพื่อนร่วมงานหรือบุคคลที่เดือดร้อนโดยที่เราช่วยแล้วเราไม่เดือดร้อน”

(s79. การสอบถาม)

- การดูแลรักษาความสะอาดสถานที่ของส่วนรวม เป็นการที่บุคคลมีการกวาดไปไม้ตามท้องถนน และพื้นที่ของส่วนรวม และมีการล้างห้องน้ำที่วัดและชุมชน ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ช่วยกวาดถนนของชุมชนโดยอยากทำเองและหวังแค่ให้ชุมชนสะอาดขึ้น”

(s1. การสอบถาม)

“การทำความสะอาดชุมชน”

(s10. การสอบถาม)

“การดูแลความสะอาดพื้นที่สาธารณะเช่นเดียวกับบ้านตัวเอง”

(s20. การสอบถาม)

“ช่วยงานวัดล้างห้องน้ำวัดกวาดลานวัด”

(s53, s59, s77. การสอบถาม)

“การช่วยทำความสะอาดตรงพื้นที่สาธารณะ”

(s58. การสอบถาม)

“การช่วยกันรักษาความสะอาดแก่ส่วนรวม”

(s87. การสอบถาม)

- การเก็บและทิ้งขยะให้เป็นที่ เป็นการที่บุคคลมีการเก็บขยะที่เคลื่อนกลาดตามพื้นไปทิ้งในถังขยะ
ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ทิ้งขยะให้เป็นที่ ช่วยเก็บขยะที่ทิ้งตามพื้น”

(s3. การสอบถาม)

“เห็นขยะตกอยู่แล้วหยิบใส่ถังขยะ”

(s12, s48. การสอบถาม)

“ช่วยเก็บขยะในห้องเรียน”

(s36, s49. การสอบถาม)

“เห็นขยะตกอยู่ระหว่างทางจึงเก็บเอาไปทิ้ง”

(s47. การสอบถาม)

“เก็บขยะลงถังเมื่อพบเห็น”

(s44, s45, s62, s66, s96. การสอบถาม)

1.2 ผลการศึกษาความหมายของคุณธรรม 5 ด้าน จากกลุ่มคนไทยช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป มีดังนี้

1. ความพอเพียง เป็นลักษณะวิถีการดำเนินชีวิตผ่านกระบวนการคิดและการตัดสินใจอย่างรอบคอบ ด้วยความพอดี พอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ ไม่เบียดเบียนหรือทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน สามารถพึ่งพาตนเองได้ และเตรียมพร้อมรับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตบนพื้นฐานของความคิด จากการสอบถาม คนกลุ่มช่วงวัยนี้ มีความคิดเห็นว่าเป็นการรู้จักประมาณตน ความพอใจในสิ่งที่ตนเองมีและการไม่ทำอะไรเกินตัว ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถามดังนี้

- ความพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ เป็นความชอบและการมีความสุขกับสิ่งที่ตนเองมีอยู่ ไม่อยากได้ ในสิ่งที่ทำให้ตัวเองต้องลำบากและเดือดร้อนในอนาคต ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ความพอใจในสิ่งที่ตัวเองมี แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเราห้ามมีอะไรใหม่ ๆ เราสามารถมีได้หากมันไม่ทำให้เราลำบาก ถ้าทำให้เราลำบาก เราก็ไม่ควรมี”

(a1. การสอบถาม)

“มีอะไรก็ชอบแบบนั้น ไม่ฟังเพื่อหุหุราเกินตัวจนเป็นหนี้”

(a3. การสอบถาม)

“รู้จักพอ ทั้งกาย วาจาใจ”

(๑6. การสอบถาม)

“พอใจในสิ่งที่มีอยู่ ไม่แสวงหาสิ่งใหม่ที่ทำให้ตัวเองเดือดร้อนและเป็นหนี้ความพึงพอใจในสิ่งที่มีอยู่”

(๑8. การสอบถาม)

“ถ้าไม่จำเป็นถ้าทำให้ลำบากก็ไม่ต้องมี”

(๑20. การสอบถาม)

“พอใจในสิ่งที่มีอยู่ไม่ยากได้ไม่ยากจนขวยในสิ่งที่ไม่จำเป็น”

(๑24. การสอบถาม)

- การประหยัดดอดออม เป็นการที่บุคคลใช้เงินอย่างเหมาะสมกับรายรับและรายจ่ายของตนเอง ซื้อสิ่งของเท่าที่จำเป็น ไม่ใช่จ่ายสุรุ่ยสุร่าย จนก่อให้เกิดหนี้ในอนาคต เมื่อมีเงินเหลือจากรายจ่าย ก็มีการเก็บออมเงินไว้ เพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“การซื้อของต่าง ๆ ให้ตามความจำเป็นต่อตัวเอง”

(๑1, ๑8. การสอบถาม)

“มีการเก็บออมเงินเพื่อใช้ในยามจำเป็น”

(๑9. การสอบถาม)

“ซื้อของที่จำเป็นที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ซื้อของตามเทรนด์”

(๑10. การสอบถาม)

“ใช้จ่ายตามเหตุผล สิ่งที่สำคัญในการดำเนินชีวิต ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย มีเงินเก็บ”

(๑11. การสอบถาม)

“ใช้จ่ายอย่างประหยัดและสมเหตุผลผลจำเป็นต้องจ่าย”

(๑16, ๑17. การสอบถาม)

“ประหยัดเงิน และไม่ฟุ่มเฟือย”

(๑19. การสอบถาม)

“มีเงินใช้จ่าย โดยไม่เดือดร้อน ต้องไปยืมเงินผู้อื่น”

(๑21. การสอบถาม)

“จับจ่ายใช้สอยในสิ่งที่จำเป็น”

(a25, a33, a39. การสอบถาม)

“เก็บเงินฝากไว้ใช้ในอนาคต”

(a30, a34. การสอบถาม)

“ใช้จ่ายตามที่จำเป็นในดำเนินชีวิต”

(a40. การสอบถาม)

“การใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น ไม่สร้างหนี้สินที่ไม่จำเป็น”

(a41. การสอบถาม)

-**ความพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่** เป็นการที่บุคคลมีการภาคภูมิใจในอาหารที่รับประทาน ไอโฟนที่ใช้งานอยู่ รถยนต์ที่ขับขีไปทุกสถานที่ และบ้านที่อยู่อาศัยได้อย่างมีความสุข โดยบุคคลไม่มีการดิ้นรนอยากได้อะไรที่มีสิ่งของที่ตามกระแสและมีราคาแพงเกินกว่าฐานะของตนเอง ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“การกินการอยู่ตามฐานะของตัวเอง ไม่ทำตัวอวดรวย หูหรา ดูแพง”

(a2. การสอบถาม)

“ภูมิใจในสิ่งที่มียู่ ไม่หาเพิ่ม ไม่อยากได้อะไรที่เกินฐานะของตัวเอง”

(a3. การสอบถาม)

“พอใจในสิ่งที่มียู่ อยากได้อะไรที่เกินตัว เช่น มีโทรศัพท์ไอโฟน 6 ก็ใช้งานได้ ไม่จำเป็นต้องไปซื้อไอโฟน 13 เพื่อตามกระแสเลย”

(a4. การสอบถาม)

“ในบ้านมีรถยนต์หนึ่งคัน ไปไหนไปด้วยกัน”

(a5. การสอบถาม)

“พอใจกับความเป็นอยู่ของตนเอง มีความเข้มแข็งทางใจและมีภูมิคุ้มกัน”

(a12. การสอบถาม)

“ซื้อกาแฟราคาถูกก็สดชื่นได้เหมือนกัน ไม่จำเป็นต้องกินกาแฟแพง ๆ ก็ได้”

(a13. การสอบถาม)

“ถึงมีรถเก่า 10 ปี ก็อยากได้รถใหม่ แต่ก็ไม่ใช่ รถเก่ามันยังใช้งานได้คืออยู่”

(a14. การสอบถาม)

“ใช้สิ่งที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ได้เน้นในสิ่งเกินตัว”

(a18. การสอบถาม)

“พอใจของที่มี ไม่ได้เกาะกระแสอยากได้ของเหมือนคนอื่น แล้วก่อนนี้ให้ตัวเองเดือดร้อน”

(a22. การสอบถาม)

“การใช้จ่ายในการบริโภคตามกำลังทรัพย์ที่เรามี”

(a26. การสอบถาม)

“มีทรัพย์สินเท่าที่จำเป็น ไม่มากเกินไป เช่น บ้าน รถยนต์”

(a28. การสอบถาม)

“การซื้อสินค้าตามกำลังทรัพย์ที่เราหาได้ การใช้ของที่มีอยู่ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด”

(a32. การสอบถาม)

2. วินัยรับผิดชอบ เป็นลักษณะการแสดงออกถึงการยอมรับและการประพฤติปฏิบัติตน ตามบรรทัดฐานทางสังคมสามารถกำกับตนเองทั้งความคิดและการกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมใด ๆ ตามบทบาทหน้าที่ ยอมรับผลอันเกิดจากการกระทำของตนเอง และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถามดังนี้

-การปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้ เป็นการที่บุคคลสามารถควบคุมหรือบังคับให้ตนเองสามารถประพฤติปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ และข้อบังคับ ไม่ว่าจะเป็นการใส่หน้ากากเพื่อป้องกันเชื้อโควิด การต่อแถวเข้าคิว และการขับขี่รถตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด โดยบุคคลไม่พยายามฝ่าฝืนกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ และข้อบังคับ ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ปฏิบัติตามแบบแผนข้อบังคับหรือข้อกำหนด”

(a11. การสอบถาม)

“ขับขี่รถกฎจราจร”

(a14. การสอบถาม)

“ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ทำตามกฎหมาย ระเบียบ วินัยอย่างเคร่งครัด สม่าเสมอ”

(a15, a28, a29 a38. การสอบถาม)

“การปฏิบัติตามกฎหมาย การปฏิบัติตนตามมารยาทของสังคม เช่น การเข้าแถว ตามลำดับก่อนหลัง เป็นต้น”

(a30. การสอบถาม)

“ใส่แมสก์ก่อนออกนอกบ้านทุกครั้ง”

(a30. การสอบถาม)

“รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย”

(a39. การสอบถาม)

“ไม่ทำผิดกฎหมายของประเทศ”

(a41. การสอบถาม)

- ความตรงต่อเวลา เป็นการที่บุคคลมาทำงานตรงตามเวลาที่กำหนดไว้ ดั่งข้อมูลที่ได้จากการ สอบถาม ดังนี้

“มาทำงานแต่เช้า ไม่มาทำงานสาย มาทำงานเวลาตรงต่อเวลา”

(a2. การสอบถาม)

“เข้างานตรงเวลา ส่งงานตรงต่อเวลา”

(a13. การสอบถาม)

“ไปทำงานก่อนเวลาเข้างานและเลิกงานตามเวลาที่กำหนด”

(a26. การสอบถาม)

- การรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง เป็นการที่บุคคลรับรู้หน้าที่ที่ตนเองต้องปฏิบัติ มีการทำหน้าที่ ของตนเองตามบทบาทที่ได้รับ ดั่งข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ทำตามหน้าที่บทบาทของตัวเองที่ได้รับมอบหมาย”

(a33. การสอบถาม)

“ทำหน้าที่ตัวเองให้ดีที่สุด รักษาความสะอาดห้องนอน ตั้งใจเรียน”

(a35. การสอบถาม)

“รู้หน้าที่ ปฏิบัติตามหน้าที่อย่างสม่าเสมอ”

(a40. การสอบถาม)

- การยอมรับความผิดพลาดในการกระทำของตนเอง เป็นการที่บุคคลทำสิ่งที่ดีงาม บุคคลนั้นยอมรับคำชื่นชม ยินดีจากผู้อื่น แต่ในทางกลับกันถ้าบุคคลทำสิ่งที่ผิดพลาด บุคคลมีการยอมรับความผิดพลาดของตนเอง ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ทำงานผิดก็ยอมรับความผิดพลาด ทำงานได้รับคำชื่นชม ก็ยอมรับคำชื่นชม”

(a11. การสอบถาม)

“ยอมรับผลของการกระทำ แก้ไขสิ่งที่ผิดพลาด”

(a19. การสอบถาม)

“พูดทำอะไรแล้วต้องรับผิดชอบคำพูดและการกระทำของตัวเอง”

(a25. การสอบถาม)

- การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นการที่บุคคลทำงานที่ได้รับมอบหมายบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ทำตามหน้าที่ของตนเองให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้”

(a4. การสอบถาม)

“การทำงานต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ”

(a21. การสอบถาม)

“การทำสิ่งที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ”

(a32. การสอบถาม)

- ความตั้งใจในการทำงานอย่างสุดความสามารถ เป็นการที่บุคคลมีความความใส่ใจในงานที่ได้รับมอบหมาย ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“เป็นครูก็ต้องตั้งใจอบรมสั่งสอนและดูแลนักเรียนอย่างเต็มที่ประดุจสอนลูกของตัวเอง”

(a7. การสอบถาม)

- การยอมรับความผิดจากการกระทำของตนเอง เป็นการที่บุคคลมีการยอมรับในสิ่งที่ตนเองทำผิดพลาด โดยไม่หลีกเลี่ยงหรือหนีความผิดพลาดที่เกิดขึ้น ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ยอมรับความผิดที่เกิดขึ้น ไม่โย้ยความรับผิดชอบให้คนอื่น และแก้ไขผลลิ่งที่ตนเองได้ทำลงไป”

(a11. การสอบถาม)

3. กตัญญู เป็นลักษณะการแสดงออกถึงการสำนึก การเคารพนับถือ และการตอบแทนในความดีที่ตนเองหรือสังคมโดยรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งเป็นการแสดงออกในทางที่ดีเมื่อมีโอกาส และจะต้องไม่ไปละเมิดสิทธิผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน หรือได้รับผลกระทบในทางเสียหาย ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถามดังนี้

- การสำนึกบุญคุณ เป็นการที่บุคคลมีการให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าในสิ่งที่มีพระคุณทำให้ตนเอง ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“รู้คุณค่าของผู้มีพระคุณ”

(a3, a4, a5, ,29. การสอบถาม)

“รู้จักบุญคุณของผู้มีอุปการะคุณต่อเรา”

(a15, a16, a19. การสอบถาม)

“รู้คุณของทุกสิ่งทุกอย่างที่เกื้อกูลเรา บุคคลผู้มีพระคุณ”

(a28. การสอบถาม)

- การตอบแทนบุญคุณ เป็นการที่บุคคลมีการปฏิบัติตนเป็นคนดี และไม่สร้างปัญหาให้พ่อแม่ ไม่สบายใจ มีการดูแลเอาใจใส่พ่อแม่ด้วยความรักและความอบอุ่น มีการพาพ่อแม่ไปสถานที่ที่อยากไป มีการพาพ่อแม่ไปตรวจสุขภาพ เพื่อดูแลสุขภาพของพ่อแม่ให้แข็งแรง ดีกว่าไปดูแลเอาใจใส่พ่อแม่ตอนหลังจากโลกนี้ไปแล้ว เพื่อตอบแทนบุญคุณที่ตนเองเคยได้รับในอดีต ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“การตอบแทนบุญคุณ เหมือนกับว่าเขาช่วยเหลือเรา เราต้องตอบแทนช่วยเหลือคนนั้นกลับคืน”

(a1. การสอบถาม)

“ตอบแทนคุณพ่อแม่ที่ทำให้เรามีทุกวันนี้ เช่น การดูแลเอาใจใส่ การพาไปเที่ยว การพาไปตรวจสุขภาพตามโอกาส”

(a6. การสอบถาม)

“ดูแลและเอาใจใส่พ่อแม่อย่างดีเหมือนที่พ่อแม่เคยดูแลเรามา”

(a7, a8. การสอบถาม)

“ดูแลเอาใจใส่พ่อแม่ในยามที่มีชีวิตอยู่ ดีกว่าไปไปเคาะโลงเรียกพ่อแม่กินข้าว เรียกพ่อแม่มารับส่วนบุญ”

(a14. การสอบถาม)

“ถ้ามีโอกาสก็ทดแทนผู้มีพระคุณ ก็จะดูแลเอาใจใส่ผู้มีพระคุณด้วยชีวิต ให้ผู้มีพระคุณมีความสุข”

(a20. การสอบถาม)

“ดูแลบุพการี ผู้มีพระคุณ ไม่สร้างความสะดวกร้อน”

(a27. การสอบถาม)

“การตอบความดีที่พ่อแม่หรือผู้อื่นมอบให้ ไม่ว่าจะด้วยวิธีใด ๆ ที่ถูกต้องเหมาะสม”

(a32. การสอบถาม)

“ไม่ทำให้ผู้มีพระคุณไม่สบายใจ”

(a35. การสอบถาม)

- การตอบแทนพระคุณ เป็นการที่บุคคลมีการพูดจาไพเราะกับพ่อแม่ มีการเชื่อฟังพ่อแม่ แบ่งเบาภาระของพ่อแม่ มีเวลาว่างไปเยี่ยมเยียนพ่อแม่ ญาติพี่น้องและผู้มีพระคุณ มีการดูแลเอาใจใส่พ่อแม่และผู้มีพระคุณด้วยความรัก เมื่อพ่อแม่เจ็บป่วยก็พาไปรักษาพยาบาลให้ร่างกายหายป่วยและมีความสุขในบั้นปลายชีวิต ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ช่วยเหลือคนที่เคยช่วยเหลือเรา”

(a1, a2. การสอบถาม)

“ทำให้พ่อแม่ และคนที่เรารัก มีความสุข”

(a6, a7, a16. การสอบถาม)

“ทำอาหารและทำธุระต่าง ๆ ให้พ่อแม่”

(a8. การสอบถาม)

“เลี้ยงดูพ่อแม่ ตอบแทนผู้ที่มีบุญคุณกับเรา”

(a13. การสอบถาม)

“มีเวลาว่างไปเยี่ยมเยียนญาติ ดูแลพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ครูบาอาจารย์”

(a14, a21, a22. การสอบถาม)

“ใช้เวลากับพ่อแม่ พาไปทำอะไรร่างต่าง ๆ ที่ท่านต้องการ”

(a23. การสอบถาม)

“ดูแลพ่อแม่เมื่อท่านต้องการความช่วยเหลือ เกื้อกูลบุคคลที่มีบุญคุณ”

(a25, a26. การสอบถาม)

“ดูแลพ่อแม่เมื่อท่านแก่เฒ่าหรือเจ็บป่วย ตอบแทนบุญคุณผู้ที่มีพระคุณต่อเรา”

(a30. การสอบถาม)

“ทำดีกับผู้มีพระคุณ ช่วยแบ่งเบาภาระ พุดจาดี ๆ”

(a35. การสอบถาม)

“เชื่อฟังคำสอนบิดา มารดา”

(a36, a37, a40. การสอบถาม)

4. **สุจริต** เป็นลักษณะการแสดงออกในการปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นตามแนวทางที่ถูกต้องตรงไปตรงมา สำนึกรู้ รวมถึงปฏิเสธการกระทำที่ไม่ถูกต้องอันจะก่อให้เกิดความเสียหาย ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถามดังนี้

- **การรักษาสัญญา** เป็นการที่บุคคลพูดจริง ทำจริงตามที่ได้บอกกล่าวไว้ ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“จะทำให้ได้ดังที่พูด”

(a38. การสอบถาม)

“มีสัจจะ คำไหนคำนั้น จะไม่ผิดคำพูดเด็ดขาด จะทำให้ได้ตามที่พูดไว้”

(a39. การสอบถาม)

“รักษาสัญญา ไม่โกหก พุดความจริง”

(a40. การสอบถาม)

- **การไม่ลักขโมยของผู้อื่น** เป็นการที่บุคคลไม่หยิบฉวยของผู้อื่นโดยไม่รับอนุญาตและไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ไม่หยิบของคนอื่นมาเป็นของตัวเอง”

(a12. การสอบถาม)

“ไม่ยักได้ของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง”

(a16, a35, a36, a37. การสอบถาม)

“ไม่ลักขโมยของชิ้นเล็ก ๆ น้อย ๆ และไม่ลักขโมยของมีค่า”

(a34. การสอบถาม)

- การไม่คดโกงของผู้อื่น เป็นการที่บุคคลไม่ใช่เล่ห์เหลี่ยมหรือกลโกงเพื่อนำของผู้อื่นมาเป็นของตัวเอง เพื่อให้ผู้อื่นเดือดร้อน ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“การยืมเงินเพื่อนแล้วไม่คืน อันนี้คือไปโกงเงินเค้ามาใช้ ควรยืมเงินเพื่อนและก็คืนด้วย”
(a15. การสอบถาม)

“การไม่คดโกงเอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน”
(a17, a18, a19, a20, a21, a22. การสอบถาม)

- การทำงานที่มีความชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ เป็นการที่บุคคลมีการทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ มีความตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบความถูกต้องในการทำงานได้ ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ทำอะไรสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้”
(a1. การสอบถาม)

“ทำงานชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้”
(a9, a10, a11, a28. การสอบถาม)

- การประกอบอาชีพสุจริต เป็นการประกอบอาชีพที่ถูกกฎหมาย ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ไม่ค้าขายอาวุธเถื่อนหรือยาเสพติด”
(a2. การสอบถาม)

“การทำงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย”
(a12. การสอบถาม)

“การไม่ประกอบอาชีพผิดกฎหมาย”
(a32. การสอบถาม)

“การประกอบอาชีพที่สุจริต ไม่ประกอบอาชีพให้คนอื่นเดือดร้อน”
(a41. การสอบถาม)

5. จิตสาธารณะ หมายถึง การตระหนักหรือการกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น องค์กร และสังคมด้วยความสมัครใจ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เอาใจใส่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถามดังนี้

- การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและไม่หวังสิ่งตอบแทน เป็นการที่บุคคลมีส่วนร่วมในการมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังผลประโยชน์และสิ่งตอบแทน ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เข้าใจเคঁ่า เข้าใจเรา”

(a22. การสอบถาม)

“ร่วมทำกิจกรรมใดๆที่เป็นประโยชน์และสังคม”

(a24. การสอบถาม)

“เห็นอะไรที่พอจะช่วยให้กำลังใจมือทำ โดยไม่หวังให้ใครมาเห็นค่าหรือผลตอบแทนใด ๆ”

(a25. การสอบถาม)

“ช่วยเหลือสังคมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน”

(a27. การสอบถาม)

“การให้ความร่วมมือช่วยเหลือหน่วยงานต่าง ๆ โดยไม่หวังอะไรตอบแทน”

(a31. การสอบถาม)

“เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน”

(a31. การสอบถาม)

“ทำไม่หวังสิ่งตอบแทน ทำด้วยใจ”

(a37. การสอบถาม)

“ช่วยแห่งสังคมและประเทศชาติด้วยความรักและเต็มใจ”

(a38. การสอบถาม)

“ให้การช่วยเหลือผู้อื่น ทำประโยชน์ให้สาธารณะ โดยไม่คาดหวังสิ่งตอบแทน”

(a40. การสอบถาม)

- การดูแลรักษาความสะอาดสถานที่ของส่วนรวม เป็นการที่บุคคลมีการกวาดไปไม้ เก็บขยะตามท้องถนนและพื้นที่ของส่วนรวม และมีการล้างห้องน้ำที่วัด มัสยิดและชุมชน ดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้สะอาดเพื่อคนรุ่นหลัง ดังข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ดังนี้

“ช่วยกวาดถนนของชุมชนโดยอยากทำเองและหวังแค่ให้ชุมชนสะอาดขึ้น”

(a1. การสอบถาม)

“ไม่ทิ้งขยะบนถนน”

(a5. การสอบถาม)

“การปฏิบัติตนที่ช่วยดูแลสิ่งแวดล้อมที่ใช้ส่วนรวม เก็บขยะที่พื้นที่ถึงถังขยะ”

(a11. การสอบถาม)

“การทำความสะอาดวัด มัสยิด เก็บขยะข้างถนน”

(a13, a39. การสอบถาม)

“ช่วยทำความสะอาดสิ่งสาธารณะประโยชน์”

(a15. การสอบถาม)

“ช่วยจัดหญ้า เก็บขยะ แยกขยะที่เห็นหล่นอยู่ตามที่เที่ยวธรรมชาติ”

(a16, a23. การสอบถาม)

“เก็บขยะทิ้งให้เป็นที่ แยกขยะให้เรียบร้อย”

(a26. การสอบถาม)

“รักษาสภาพแวดล้อมเพื่ออนุชนรุ่นหลังสืบต่อไป”

(a39. การสอบถาม)

“การช่วยทำความสะอาดพื้นที่สาธารณะ”

(a32. การสอบถาม)

“ช่วยชุมชนในหมู่บ้านตัดหญ้า”

(a41. การสอบถาม)

- การบริจาคสิ่งของให้ผู้ประสบภัย เป็นการที่บุคคลมีการให้อาหารและสิ่งของที่จำเป็นแก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้ป่วยโรคโควิด 19 ตามกำลังทรัพย์ที่ตนเองมี ดังข้อมูลจากการสอบถาม ดังนี้

“ช่วยบริจาค ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ ปัญญาเท่าที่ทำได้”

(a3. การสอบถาม)

“บริจาคเงินช่วยเหลือผู้ยากไร้ตามกำลังทรัพย์”

(a8. การสอบถาม)

“ช่วยบริจาคสิ่งของ อาหาร ในยามที่สังคมประสบเหตุภัยพิบัติ เช่น COVID19”

(a10. การสอบถาม)

“การบริจาคสิ่งของให้กับผู้ด้อยโอกาสการเป็นจิตอาสาทำกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน”

(a18. การสอบถาม)

“ให้ อาหาร ของใช้ เงินทองแก่ผู้ด้อยโอกาสด้วยความเต็มใจ”

(a20. การสอบถาม)

“บริจาคเงินและสิ่งของช่วยเหลือส่วนรวมในภาวะวิกฤติ”

(a28. การสอบถาม)

“การเปิดรับบริจาคเงินและสิ่งของ เพื่อช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก หรือผู้ประสบภัย
มีจิตอาสาช่วยเหลือสังคมตามองค์กรต่าง ๆ”

(a30. การสอบถาม)

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษากรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน เพื่อเป็นกรอบการสร้างเครื่องมือสำหรับ ประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

2.1 ผลการศึกษากรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน เพื่อเป็นกรอบการสร้างเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรม ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

คุณธรรม หมายถึง การแสดงถึงคุณลักษณะที่มีความคงเส้นคงวาในตัวบุคคล อันเป็นผลมา จากการฝึกฝนจนกระทั่งเกิดเป็นความสมัครใจและนิสัย โดยเป็นการรักษาความคงเส้นคงวาระหว่างกรอบแนวคิดที่ว่าด้วยความดีและการกระทำของตนเอง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กรอบคุณธรรม 5 ด้าน ของศูนย์คุณธรรมฯ ซึ่งประกอบไปด้วย พอเพียง วินัยรับผิดชอบ กตัญญู สุจริต และจิตสาธารณะ

พอเพียง หมายถึง การแสดงออกถึงความพอใจในสิ่งที่มี ดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผล รอบคอบ สามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่เบียดเบียนทั้งตนเอง ผู้อื่น และสังคม มีการเรียนรู้เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันตนเอง และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง โดยมี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) มีภูมิคุ้มกัน 2) มีเหตุผล และ 3) มีความพอประมาณ

ตาราง 4-1 กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม ด้านพอเพียง สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้
<p>1) มีภูมิคุ้มกัน คือ การเตรียมพร้อมรับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น การดำเนินชีวิตอย่างรอบคอบ มีระบบ มีการวางแผนการใช้ชีวิต สามารถพึ่งพาตนเองได้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) การทำ to do list 2) การวางแผนเป้าหมายที่จะทำรายวัน รายสัปดาห์ ก็สามารถปรับเป็นแผน 2 แผน 3 ได้กรณีมีเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงในอนาคต 3) การออมเงิน 4) การเตรียมพร้อมรับกับค่าใช้จ่ายในอนาคต เช่น ค่ารักษาพยาบาลหรือค่าอื่น ๆ ที่กะทันหัน 5) การซึมซับ การเรียนรู้การรับรู้ข่าวสารในชีวิตประจำวัน เช่น เรื่องโรคระบาด 6) การวางแผนชีวิตประจำวัน 7) การวางแผนทั้งผลลัพธ์และวิธีการ 8) การปรับตัวได้เร็วเพื่อให้อยู่ได้อย่างปลอดภัยมีความสุขและอยู่ได้อย่างราบรื่น 9) การตระหนักถึงอนาคตเกี่ยวกับปัญหาในเรื่องการเรียนหรือเรื่องต่าง ๆ 10) การตั้งเป้าหมายในการเรียน

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้
	11) การวางแผนให้ไปถึงเป้าหมาย เช่น จะทำอย่างไรให้เรียนจบภายใน 4 ปี และเมื่อเรียนจบแล้วจะไปประกอบอาชีพอะไร
2) มีเหตุผล คือ มีกระบวนการคิดการตัดสินใจอย่างรอบคอบ มีการพิจารณาเหตุปัจจัยและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ ไม่อ่อนไหวจากสิ่งชักจูง	1) การตัดสินใจเลือกเรียนสาขาต่าง ๆ ต้องมีเหตุผลมาสนับสนุนว่าทำไมเราถึงเรียนเอกนี้เพื่อต่อยอดอาชีพในอนาคต 2) การแบ่งงานหรือบริหารงานในกลุ่มเพื่อนที่ควรใช้เหตุผลหรือวิเคราะห์ว่างานหรือหน้าที่ใดเหมาะสมกับใคร
3) มีความพอประมาณ คือ ความพอดี ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ พอประมาณในค่าใช้จ่าย ไม่เกินตัว	1) การคำนวณเงินที่ต้องใช้อย่างพอดีกับยุคเศรษฐกิจที่ค่าของค่อนข้างแพง 2) พอใจกับสิ่งที่ตัวเองมีอยู่แล้วไม่ว่าจะเรื่องของการเงินหรือว่าสิ่งของที่พอดีสำหรับฐานะตัวเอง การเลือกเครื่องมือหรืออุปกรณ์การเรียนของเรา อย่างเช่น iPad ต้องเลือกให้มันพอดีพอเหมาะกับการใช้งาน 3) จัดสรรการใช้เงินในการใช้ชีวิตประจำวันให้ดีไม่ว่าจะได้รับเงินรายวันหรือรายเดือนเพื่อให้ส่งผลกระทบต่อชีวิตของเราให้น้อยที่สุด

วินัยรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกถึงการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย มีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเองได้อย่างมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีความมุ่งมั่นต่อหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมถึงการยอมรับผลการกระทำของตนเอง และปรับปรุงแก้ไข ให้ดีขึ้น โดยมี 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การเคารพกฎระเบียบและกฎหมาย 2) การควบคุมตนเอง 3) การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน และ 4) การยอมรับผลการกระทำของตน

ตาราง 4-2 กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม **ด้านวินัยรับผิดชอบ** สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้
<p>1) การเคารพกฎระเบียบและกฎหมาย คือ การปฏิบัติตามตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย</p>	<p>1) การปฏิบัติตามกฎหรือกติกา ภายใต้สถานะที่เราดำรงอยู่ในสถานการณืนั้น ๆ เช่น การอยู่ในมหาวิทยาลัยก็ต้องทำตามกฎหรือสิ่งที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดขึ้น หากเราอยู่ในสังคมเราก็ต้องออกมาทำตามกฎระเบียบของสังคมอีกทีหนึ่ง</p> <p>2) การแต่งชุดนักศึกษา</p> <p>3) การสวมหมวกนิรภัยเข้ามหาวิทยาลัยก็คือการที่เคารพกฎระเบียบและกฎหมายของมหาวิทยาลัย</p>
<p>2) การควบคุมตนเอง คือ ความสามารถในการกำกับควบคุมตนเอง เพื่อสร้างพฤติกรรมที่ดีอันนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้</p>	<p>1) การทำงานให้ได้ตามที่เรากำหนดไว้ถึงแม้จะเจอสิ่งรบกวนบ้าง</p> <p>2) การทำงานกับใครสักคนที่ถึงแม้เราอาจจะไม่ชอบแต่เราก็พยายามทำให้มันสำเร็จลุล่วงไปได้ ก็ถือเป็นการควบคุมอารมณ์หรือทัศนคติของตนเองในระดับหนึ่งเช่นกัน</p> <p>3) การควบคุมอารมณ์ตนเอง เพราะว่าในช่วงวัยนี้ทุกคนจะมีเหตุผลน้อยลงและจะควบคุมตนเองไม่ได้</p> <p>4) การวางแผนเกี่ยวกับการเรียน การวางแผนอ่านหนังสือ หรือว่าตัวในวิชาต่าง ๆ ตามแผน</p> <p>5) การควบคุมตนเองจากสิ่งเร้า อย่างเช่น การเล่นเกมที่ต้องลดลงหรือแบ่งเวลาให้เป็น</p> <p>6) การ balance ชีวิตประจำวันระหว่างการอ่านหนังสือกับการทำงานหนัก</p> <p>7) การวางแผนชีวิตและแบ่งเวลาควบคุมตนเองให้ได้ตามแผน เพื่อที่จะไม่กระทบทั้งเรื่องเรียนและเรื่องเล่น</p>
<p>3) การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน คือ การปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายอย่างสุดความสามารถ มีความตรงต่อเวลาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามเวลาที่กำหนดไว้ มีความมุ่งมั่น ต่อหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ</p>	<p>1) การรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองที่มีไม่เท่ากันทั้งเรื่อง การเรียน หรือแม้กระทั่งการเรียนและทำงานไปด้วย</p> <p>2) การตั้งใจในการเรียนเพื่อให้สมกับโอกาสที่ได้รับ เพื่อหวังว่าในอนาคตมันจะดีขึ้น</p> <p>3) การทำสิ่งต่าง ๆ ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ</p>

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้
<p>4) การยอมรับผลการกระทำของตน คือ การยอมรับข้อผิดพลาดจากการกระทำของตนเองและพร้อมที่จะ ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น</p>	<p>1) การพูดกล่าวคำขอโทษที่แสดงถึงการยอมรับการกระทำของเรา ที่แสดงออกถึงการยอมรับผิดแล้วครั้งต่อๆไปจะไม่ให้เกิดขึ้นอีก</p> <p>2) การยอมรับสิ่งที่จะเกิดขึ้นตามมา</p> <p>3) การขอโทษเมื่อพูดไม่ดีบ้างหรือใส่อารมณ์กับเพื่อน รู้แล้วว่าเราตัดสินใจผิดหรือเลือกทางผิด การรู้ตัวเองเป็นสิ่งสำคัญ จึงต้องยอมรับให้ได้และถอยออกมาให้เร็วที่สุดเพื่อเลือกทางเดินใหม่</p>

กตัญญู หมายถึง การแสดงออกถึงการสำนึกบุญคุณ การเคารพ การช่วยเหลือ การดูแลเอาใจใส่ การตอบแทนคุณผู้อื่นและสิ่งอื่นที่มีพระคุณแก่ตนเอง ซึ่งเป็นการตอบแทนคุณในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ไม่ละเมิดหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน โดยมี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การสำนึกบุญคุณ 2) การเคารพ และ 3) การตอบแทนคุณ

ตาราง 4-3 กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม **ด้านกตัญญู** สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้
<p>1) การสำนึกบุญคุณ คือ มีการตระหนักรู้ ระลึกถึงคุณผู้อื่นที่มีแก่ตนเอง ทั้งครอบครัว ที่ทำงานองค์กร และสังคมประเทศชาติ</p>	<p>1) การบวชให้กับครอบครัวและพ่อแม่</p> <p>2) ทุนการศึกษาที่ได้รับมาทำให้ได้มีโอกาสได้เงินมาใช้ในชีวิตประจำวัน จึงต้องบริหารและนำมันมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ให้มันเหมาะสมคุ้มค่ากับที่เขาให้มา</p>
<p>2) การเคารพ คือ มีการแสดงออกทางกาย วาจาและใจต่อผู้มีพระคุณอย่างสุภาพ ให้เกียรติ</p>	<p>1) การไหว้เมื่อพบเจอผู้คน</p> <p>2) การพูดขอบคุณเมื่อได้รับของจากผู้อื่น</p> <p>3) การมีสัมมาคารวะกับผู้ใหญ่</p> <p>4) การถ่อมตนต่อผู้ที่อาวุโสกว่า</p> <p>5) การพูดมีหางเสียง</p> <p>6) การทำหน้าตายิ้มแย้มและให้ความร่วมมือ</p> <p>7) การไม่พูดสอดแทรกผู้อื่น</p> <p>8) การเคารพต่อหน้าด้วยการไหว้หรือการนอบน้อม ถ่อมตน</p> <p>9) การเคารพลับหลังก็คือไม่เอาผู้มีพระคุณ ครอบครัวหรือว่าใครก็ตาม ที่เขามีความสัมพันธ์กับชีวิตเรา เอาไปพูดลับหลังให้เขาเสียหาย</p>

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้
	10) การให้เกียรติคนทุกวัยโดยเฉพาะในกลุ่มของ lgbtq 11) การเคารพการตัดสินใจและให้เกียรติผู้อื่น ผู้มีพระคุณหลายคนอาจจะมีทัศนคติหรือความเชื่อ ทางการเมืองซึ่งไม่ตรงกันเรา จึงต้องพยายามเคารพ ความเห็นต่างของเขา
3) การตอบแทนคุณ คือ การดูแล เอาใจใส่ อุปการะ ช่วยเหลือผู้มีพระคุณ ในทางที่ถูกต้องและไม่ประพฤตินที่สร้างความเดือน ร้อนให้ผู้มีพระคุณ	1) การทำงานทำและก็เลี้ยงดูพ่อแม่ในยามที่แก่ชรา ช่วยอาจารย์ตรวจงานหรือทำเรื่องเอกสารเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่าที่สามารถทำได้ 2) พยายามทำให้ผู้มีพระคุณไม่รู้สึกไม่สบายใจ 3) ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้มีพระคุณ 4) การเชื่อฟังผู้มรพระคุณเป็นการทดแทนคุณแบบ แฝงที่ไม่ทำให้ท่านรู้สึกไม่สบายใจ 5) การให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้มีพระคุณร้องขอ การแบ่งเบาภาระต่าง ๆ ที่ตนสามารถทำแทนได้ดี

สุจริต หมายถึง การแสดงออกถึงความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา เป็นธรรม ทั้งในที่ลับและที่แจ้ง รวมถึง การปฏิเสธการกระทำที่ไม่ซื่อตรงหรือไม่ซื่อสัตย์ของบุคคลอื่นที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อ บุคคล และ ส่วนรวม โดยมี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การไม่เอารัด เอาเปรียบ 2)การไม่คดโกงและไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้ตน และพวกพ้อง และ 3) การยืนหยัดในความถูกต้อง

ตาราง 4-4 กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม **ด้านสุจริต** สำหรับการประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้
1) การไม่เอารัด เอาเปรียบ คือ การไม่ดำเนินกิจกรรมที่นำมาซึ่งผลประโยชน์ เหนือกว่าผู้อื่นด้วยวิธีการเบียดเบียนผู้อื่นหรือ ทำให้ผู้อื่น เดือดร้อน	1) การไม่แข่งคิวการเข้าแถวรอซื้ออาหาร 2) การไม่แสวงหาผลประโยชน์จากความ ผิดพลาดของผู้อื่น เช่น ถ้ารู้ว่าแม่ค้าทอนผิด ก็ต้องแจ้งเขา 3) การไม่ซักรถหรือจอดรถในพื้นที่สำหรับผู้พิการ 4) การช่วยกันนำความสามารถของตนเองมาแชร์ กับผู้อื่น เพื่อที่จะให้งานประสบความสำเร็จ

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้
<p>2) การไม่คดโกงและไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง</p> <p>คือ การไม่คดโกง การไม่หลอกลวงผู้อื่นเพื่อผลประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้อง</p>	<p>1) การไม่ลอกข้อสอบ</p> <p>2) การไม่ลอกงานเพื่อน</p> <p>3) การนำข้อมูลมาทำงานหรือมาทำงานวิจัยต้องมีการอ้างอิงอย่างถูกต้อง</p> <p>4) การไม่ฉวยโอกาสให้ตนเอง เช่น การตรวจงานหรือประเมินข้อสอบให้ตัวเองก็ไม่ควรคดโกง</p> <p>5) การช่วยเพื่อนโกหกเพราะความสนิทสนมกัน</p> <p>6) การไม่ซื้อสิทธิ์ขายเสียงในการเลือกตั้งทั้งในโรงเรียน มหาวิทยาลัย และในสังคม</p>
<p>3) การยืนหยัดในความถูกต้อง</p> <p>คือ การยึดมั่นในความถูกต้องและยืนหยัดที่จะกระทำในสิ่งที่ถูกต้องแม้ว่าจะมีความยากลำบากหรือมีอุปสรรคเข้ามาขัดขวาง</p>	<p>1) การกล้าที่จะแสดงออกในสิ่งที่คิดว่าถูกต้อง</p> <p>2) การคัดค้านกับสิ่งที่เรามองว่าไม่ถูกต้อง เช่น การทำงานกลุ่มหรือว่าต้องระดมไอเดียกันแล้วมีคนหนึ่งที่เสนอวิธีการที่ไม่ถูกต้อง เราควรปฏิเสธหรือว่าต่อต้านให้เขาเห็นว่าสิ่งที่เขาจะทำมันไม่ควรจะทำ</p> <p>3) การลดความยึดมั่นถือมั่นของตัวเองว่าสิ่งนี้ที่เรามองว่าถูกแต่คนอื่นมองว่าไม่ถูกต้องเหมือนเราซึ่งต้องมองกันคนละด้าน</p>

จิตสาธารณะ หมายถึง การแสดงออกถึงความตั้งใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อประโยชน์ต่อ สาธารณะ แม้ไม่ใช่หน้าที่ด้วยความจริงใจ เสียสละ โดยปราศจากผลประโยชน์หรือผลตอบแทนใด ๆ รวมถึงการมีจิตสำนึกในการไม่กระทำในสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อสาธารณะ โดยมี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) มีจิตอาสา 2) มีจิตสำนึกสาธารณะ และ 3) การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น

ตาราง 4-5 กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม **ด้านจิตสาธารณะ** สำหรับการประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้
<p>1) มีจิตอาสา คือ การเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร ที่ทำงาน หรือส่วนรวมของสังคม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) การช่วยพาผู้พิการข้ามถนน 2) การช่วยดูรายละเอียดให้คนพิการ 3) การเข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน 4) การเต็มใจที่ในการทำกิจกรรมโดยไม่มองว่าเป็นกิจกรรมที่บังคับแต่มองว่ามันเป็นโอกาสที่ได้ออกไปทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่วนรวม เพื่อสังคม 5) การร่วมกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาชุมชน 6) การร่วมฟื้นฟูตามสถานที่ต่าง ๆ 7) การไปทาสีโรงเรียน บูรณะโรงเรียน 8) การช่วยเหลือเด็กที่น้ำท่วมครั้นผู้ประสบภัย การช่วยประกาศรับของบริจาคช่วยเหลือน้ำท่วมแล้วก็นำไปแจกจ่ายให้กับชุมชนที่ได้รับผลกระทบ
<p>2) มีสำนึกสาธารณะ คือ การคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญ ตระหนักถึงการดูแล การรักษา การใช้ของที่เป็นของสาธารณะหรือของส่วนรวม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) การไม่ทิ้งขยะลงข้างถนนและลงในแม่น้ำ 2) การใช้น้ำอย่างประหยัด เช่น ตอนแปรงฟันก็ไม่เปิดน้ำทิ้งไว้ 3) การรักษาสสิ่งของต่าง ๆ ในห้องเรียน ไม่ขีดเขียนโต๊ะหรือว่าทำลายเก้าอี้ 4) การทำตามข้อกำหนดของสถานที่นั้น ๆ เราไม่ไปจอดรถในที่ที่เขาจัดไว้สำหรับบุคคลพิเศษหรือว่าเราไม่ไปแย่งที่นั่งของพระสงฆ์บน BTS หรือว่าแย่งที่นั่งของคนชราบนรถไฟ 5) การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ของสถานศึกษาหรือของทางมหาวิทยาลัยเราไม่ควรที่จะไปตัดแปลงทรัพย์สิน เช่น ไปเล่นเกมหรือไปโหลด windows เพราะมันเป็นเครื่องสาธารณะ
<p>3) การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น คือ การเสียสละร่างกาย ทรัพย์สิน และเวลา เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทนหรือข้อแลกเปลี่ยนใดๆ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) การเป็นตัวแทนนักเรียนนักศึกษาและคณาจารย์นะครับจัดทำ home isolation ให้กับนักศึกษาที่ติดโควิด 2) การเสียสละเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาต่าง ๆ ในสถานศึกษาหรือว่ามหาวิทยาลัย 3) การเสียสละความรู้หรือความคิดเห็นของเราให้แก่ผู้ที่กำลังต้องการความช่วยเหลือ 4) การแสดงความคิดเห็นให้กับผู้อื่นเพื่อการพัฒนาสิ่งต่าง ๆ 5) การบริจาคเสื้อผ้าหรือสิ่งของที่ไม่ได้ใช้ให้กับผู้อื่น

2.2 ผลการศึกษากรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม 5 ด้าน เพื่อเป็นกรอบการสร้างเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

คุณธรรม หมายถึง การแสดงถึงคุณลักษณะที่มีความคงเส้นคงวาในตัวบุคคล อันเป็นผลมา จากการฝึกฝนจนกระทั่งเกิดเป็นความสมัครใจและนิสัย โดยเป็นการรักษาความคงเส้นคงวาระหว่างกรอบแนวคิดที่ว่าด้วยความดีและการกระทำของตนเอง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กรอบคุณธรรม 5 ด้าน ของศูนย์คุณธรรมฯ ซึ่งประกอบไปด้วย พอเพียง วินัยรับผิดชอบ กตัญญู สุจริต และจิตสาธารณะ

พอเพียง หมายถึง การแสดงออกถึงความพอใจในสิ่งที่มี ดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผล รอบคอบ สามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่เบียดเบียนทั้งตนเอง ผู้อื่น และสังคม มีการเรียนรู้เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันตนเอง และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง โดยมี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) มีภูมิคุ้มกัน 2) มีเหตุผล และ 3) มีความพอประมาณ

ตาราง 4-6 กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม **ด้านพอเพียง** สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้
<p>1) มีภูมิคุ้มกัน</p> <p>คือ การเตรียมพร้อมรับผลกระทบจาก ความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น การดำเนินชีวิตอย่างรอบคอบ มีระบบ มีการวางแผนการใช้ชีวิต สามารถพึ่งพาตนเองได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดรับข้อมูลข่าวสารความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ - พร้อมรับมือ ไม่กลัวการเปลี่ยนแปลง - ตัดสินใจอย่างละเอียดถี่ถ้วน - วางแผนก่อน ขณะ หลังเกษียณ - ดำเนินชีวิตเป็นแบบแผนเพื่อเกษียณ - คิดดี ทำดี พูดดี อ่อนน้อมถ่อมตน - มีต้นทุนการเงิน ต้นทุนชีวิต พลังใจที่จะสู้ต่อ - สามารถดูแลสุขภาพกายและจิตใจ
<p>2) มีเหตุผล</p> <p>คือ มีกระบวนการคิดการตัดสินใจอย่างรอบคอบมีการพิจารณาเหตุปัจจัยและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ ไม่อ่อนไหวจากสิ่งชักจูง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พิจารณาข้อมูลอย่างละเอียดเพื่อป้องกันความผิดพลาด - รู้จักใช้ข้อมูลข่าวสาร สามารถเลือกใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจอย่างมีสติ และวิจารณ์ญาณ - ใช้ประสบการณ์ในอดีตก่อนการตัดสินใจ - ไม่ใช่อารมณ์ในการตัดสินใจ - คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม - วางแผนและมีทักษะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าทันด่วน

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้
3) มีความพอประมาณ คือ ความพอดี ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ พอประมาณในค่าใช้จ่าย ไม่เกินตัว	<ul style="list-style-type: none"> - พึงพอใจในสิ่งที่มีอยู่ - รู้จักใช้เวลา ทรัพยากรที่มีได้อย่างคุ้มค่าและประหยัด อะไรที่ไม่จำเป็นก็ไม่จำเป็นต้องใช้ - คิด วิเคราะห์ วางแผนค่าใช้จ่าย เพื่อเก็บออมลงทุน (เล่นหุ้น) - ทำบัญชีรายรับรายจ่ายของตนเอง - ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย คิดก่อนใช้ รู้ฐานะการเงินของตนเอง - เมื่อตนเองมีแล้ว พร้อมแบ่งปันให้ผู้อื่น ใช้ชีวิตอย่างสมดุล

วินัยรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกถึงการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย มีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเองได้อย่างมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีความมุ่งมั่นต่อหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมถึงการยอมรับผลการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไข ให้ดีขึ้น โดยมี 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การเคารพกฎระเบียบและกฎหมาย 2) การควบคุมตนเอง 3) การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน และ 4) การยอมรับผลการกระทำของตน

ตาราง 4-7 กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม **ด้านวินัยรับผิดชอบ** สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41ปีขึ้นไป

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้
1) การเคารพกฎระเบียบและกฎหมาย คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติตามกฎหมายจรรยาบรรณ - เมื่อต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นต้องตรงต่อเวลา - ปฏิบัติอย่างเต็มใจและเต็มที่ - คำนึงสิทธิของตนเองและผู้อื่น รู้จักเรียกร้องสิทธิของตนเองแต่ต้องไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น - การเป็นแบบอย่างที่ดีให้คนรุ่นหลัง
2) การควบคุมตนเอง คือ ความสามารถในการกำกับควบคุมตนเอง (มีความสามารถในการควบคุมตนเองที่ไม่ให้ทำในสิ่งที่ไม่ดี) เพื่อสร้างพฤติกรรมที่ดีอันนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (เป้าหมายของชีวิต)	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถทำตามแผนที่วางไว้ได้จนบรรลุเป้าหมาย - รู้เป้าหมาย รู้ว่าตนเองกำลังทำอะไรอยู่ เช่น ในเวลาทำงานใช้ social media เท่าที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับงาน - มีความคิดที่หลากหลาย และรับฟังคนรอบข้าง - เมื่อมีสิ่งยั่วยุ ต้องแข็งแกร่ง อดทนต่อแรงกระตุ้น - สามารถคำนึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้อื่น

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้
<p>3) การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน คือ การปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายอย่างสุดความสามารถ มีความตรงต่อเวลาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามเวลาที่กำหนดไว้ มีความมุ่งมั่น ต่อหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด - ปรับปรุงและพัฒนางานตามที่ได้ feedback - ให้ความใส่ใจรายละเอียดของงานที่ได้รับมอบหมาย - คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น - ไม่คอร์รัปชันต่อเวลา บทบาทของตนเอง ตั้งใจปฏิบัติงานเต็มความสามารถ - เรียนรู้ทักษะที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง - มีความรับผิดชอบสูง - ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีกับคนรอบข้าง
<p>4) การยอมรับผลการกระทำของตน คือ การยอมรับข้อผิดพลาดจากการกระทำของตนและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ยอมรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายของผู้อื่น (ทั้งคนที่เหนือหรือด้อยกว่า) - ช่วยกันหาทางแก้ไขเมื่อเกิดข้อผิดพลาดจากงานที่ทำร่วมกัน - การพิจารณาการกระทำของตนเองก่อนการยอมรับหรือพร้อมที่จะปรับเปลี่ยน และรับฟังข้อเสนอแนะของผู้อื่น - ยอมรับความช่วยเหลือจากผู้อื่น - กรณีหัวหน้างาน เมื่อทีมงานทำผิดพลาด ต้องรับผิดชอบล่วงหน้าก่อน และหาทางแก้ไขหรือจัดการกับลูกน้องภายหลัง

กตัญญู หมายถึง การแสดงออกถึงการสำนึกบุญคุณ การเคารพ การช่วยเหลือ การดูแลเอาใจใส่ การตอบแทนคุณผู้อื่นและสิ่งอื่นที่มีพระคุณแก่ตนเอง ซึ่งเป็นการตอบแทนคุณในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ไม่ละเมิดหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน โดยมี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การสำนึกบุญคุณ 2) การเคารพ และ 3) การตอบแทนคุณ

ตาราง 4-8 กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม **ด้านกตัญญู** สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้
1) การสำนึกบุญคุณ คือ มีการตระหนักรู้ ระลึกถึงคุณผู้อื่นที่มีแก่ตนเอง ทั้งครอบครัว ที่ทำงานองค์กร และสังคมประเทศชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งข้อความอวยพรในวันสำคัญหรือวันพิเศษ - การกล่าวขอบคุณ - เน้นที่ความคิดในใจว่าเรารู้คุณ ไม่ทำให้ผิดหวัง
2) การเคารพ คือ มีการแสดงออกทางกาย วาจาและใจต่อผู้มีพระคุณอย่างสุภาพ ให้เกียรติ	<ul style="list-style-type: none"> - การให้เกียรติ การไหว้ การทักทายด้วยวาจาสุภาพ - อ่อนน้อม ถ่อมตน ไม่ทำลายสิ่งที่คนอื่นไว้วางใจ - วางตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย ไม่ก้าวร้าว ไม่ข่มเหง
3) การตอบแทนคุณ คือ การดูแล เอาใจใส่ อุปการะ ช่วยเหลือผู้มีพระคุณในทางที่ถูกต้องและไม่ประพฤตินที่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้มีพระคุณ	<ul style="list-style-type: none"> - รำลึกถึงผู้มีพระคุณและตอบแทน - เป็นผู้ให้ อาสา แบ่งปันเพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่น - การตอบแทนสิ่งอื่น เช่น ไม่ลบลู่คูหมิ่น ไม่ทำลายธรรมชาติ แต่ให้สร้างธรรมชาติ ขจัดสิ่งที่มาทำลายธรรมชาติ เช่น การประหยัดพลังงานเพื่อคนรุ่นหลัง

สุจริต หมายถึง การแสดงออกถึงความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา เป็นธรรม ทั้งในที่ลับและที่แจ้ง รวมถึง การปฏิเสธการกระทำที่ไม่ซื่อตรงหรือไม่ซื่อสัตย์ของบุคคลอื่นที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อ บุคคล และ ส่วนรวม โดยมี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การไม่เอารัด เอาเปรียบ 2) การไม่คดโกงและไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้ตน และพวกพ้อง และ 3) การยืนหยัดในความถูกต้อง

ตาราง 4-9 กรอบตัวบ่งชี้คุณธรรม **ด้านสุจริต** สำหรับการประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้
<p>1) การไม่เอารัด เอาเปรียบ คือ การไม่ดำเนินกิจกรรมที่นำมาซึ่งผลประโยชน์เหนือกว่าผู้อื่นด้วยวิธีการเบียดเบียนผู้อื่นหรือ ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่แสวงหาผลประโยชน์จากช่องทางที่ผิด - ต้องปฏิบัติตามค่านิยมสัญญา (งานหรือชีวิตส่วนตัว) เช่น เมื่อตกลงอะไรไว้กับใครต้องทำตามข้อตกลงนั้น - การปฏิบัติต่อคนอื่นด้วยความจริงใจ
<p>2) การไม่คดโกงและไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง คือ การไม่คดโกง การไม่หลอกลวงผู้อื่นเพื่อผลประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ใช่ทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง - ไม่ใช้อำนาจหน้าที่เป็นช่องทางเพื่อหาประโยชน์เพื่อส่วนตัวและพวกพ้อง
<p>3) การยืนหยัดในความถูกต้อง คือ การยึดมั่นในความถูกต้องและยืนหยัดที่จะกระทำในสิ่งที่ถูกต้องแม้ว่าจะมีความยากลำบากหรือมีอุปสรรคเข้ามาขัดขวาง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การยึดมั่นในอุดมคติ แนวทางการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม - รู้จักควบคุมตนเองที่จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย - อดทน อดกลั้นเมื่อมีผู้มาชวนให้ทำความผิด - มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำความผิด - กรณีมีข้อพิพาทต้องให้ข้อมูลที่เป็นจริง ไม่ลำเอียง

จิตสาธารณะ หมายถึง การแสดงออกถึงความตั้งใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อประโยชน์ต่อ สาธารณะ แม้ไม่ใช่หน้าที่ด้วยความจริงใจ เสียสละ โดยปราศจากผลประโยชน์หรือผลตอบแทนใด ๆ รวมถึงการมีจิตสำนึก ในการไม่กระทำในสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อสาธารณะ โดยมี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) *มีจิตอาสา* 2) *มีจิตสำนึกสาธารณะ* และ 3) *การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น*

ตาราง 4-10 กรอบตัวบ่งชี้ คุณธรรม **ด้านจิตสาธารณะ** สำหรับการประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทย อายุ 41 ปีขึ้นไป

ตัวบ่งชี้	ตัวอย่าง พฤติกรรมบ่งชี้
1) มีจิตอาสา คือ การเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ องค์กร ที่ทำงาน หรือส่วนรวมของสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - การเป็นตัวแทนในการเข้าร่วมกิจกรรมภายใน และภายนอกองค์กร หรือเป็นตัวแทนชุมชน - ถ้าส่วนรวมให้ทำอะไร ผู้นั้นทำโดยไม่ต้องมีการร้องขอ ทำแล้วมีใจเป็นสุข - การรับอาสาเพื่อทำกิจกรรมส่วนรวม โดยไม่ต้อง มีใครร้องขอ ทำโดยไม่ไขว่คว้าหาหน้าที่
2) มีสำนึกสาธารณะ คือ การคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็น สำคัญ ตระหนักถึงการดูแล การรักษา การใช้ ของที่เป็นของสาธารณะหรือของส่วนรวม	<ul style="list-style-type: none"> - การมองประโยชน์ของส่วนรวมที่ถูกต้องเป็นหลัก - ไม่นำของส่วนรวมมาเป็นส่วนตัว ไม่เห็นแก่ตัว - ดูแลรักษาสาธารณะสมบัติด้วยความเต็มใจ
3) การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น คือ การเสียสละแรงกาย ทรัพย์สิน และเวลา (อาจเพิ่มสติปัญญา) เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น โดย ไม่หวังผลตอบแทนหรือข้อแลกเปลี่ยนใด ๆ	<ul style="list-style-type: none"> - สละหรือให้อะไรบางอย่างเพื่อแบ่งปันให้แก่ผู้อื่น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

บทที่ 5

ผลการพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมฯ

ส่วนที่ 1 ผลการหาคุณภาพความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทย อายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

- 1.1 ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวัดคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
- 1.2 ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวัดคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ผลการหาคุณภาพอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

- 2.1 ค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
- 2.2 ค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงเชิงโครงสร้างของแบบวัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทย อายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

- 3.1 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงเชิงโครงสร้างของแบบวัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
- 3.2 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงเชิงโครงสร้างของแบบวัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 4 ผลการหาเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

- 4.1 เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
- 4.2 เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 1 ผลการหาคุณภาพความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณธรรมฯ

1.1 ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวัดคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ตาราง 5-1 ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านพอเพียง (กลุ่มอายุ 13-24 ปี)

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	IOC
1) ความพอประมาณ คือ ความพอดีในการใช้ชีวิตที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไป พอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น	ข้อที่ 1	0.64
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	0.91
	ข้อที่ 4	0.73
	ข้อที่ 5	0.82
2) ความมีเหตุผล คือ กระบวนการคิดและตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ชีวิตอย่างรอบคอบ โดยพิจารณาถึงเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจ และการกระทำ	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	0.91
	ข้อที่ 5	1.00
3) ภูมิคุ้มกัน คือ การวางแผนการใช้ชีวิตอย่างรอบคอบ สามารถพึ่งพาตนเองได้ และการเปิดใจเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อเตรียมพร้อมรับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	0.82
	ข้อที่ 4	0.82
	ข้อที่ 5	0.73

จากตาราง 5-1 พบว่า ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.64 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ตาราง 5-2 ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านวินัยรับผิดชอบ (กลุ่มอายุ 13-24 ปี)

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	IOC
1) การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม หมายถึง การแสดงออกถึงการยอมรับ และการประพฤติปฏิบัติตามวิถีประชา จารีต และกฎหมาย เพื่อควบคุมความประพฤติของบุคคล อันจะนำไปสู่สังคมที่มีระเบียบ และดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนและปกติสุข	ข้อที่ 1	0.82
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	0.82
	ข้อที่ 4	0.82
	ข้อที่ 5	1.00
2) การควบคุมตนเอง หมายถึง ความสามารถในการกำกับตนเองทั้ง ความคิดและการกระทำ ให้อยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์ เพื่อนำตนเอง ให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข	ข้อที่ 1	0.91
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	1.00
3) การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน หรือดำเนินกิจกรรมใด ๆ ให้บรรลุผลที่ตรงเวลาตามบทบาทหน้าที่ หรือ ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ	ข้อที่ 1	0.73
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	0.91
	ข้อที่ 4	1.00
4) การยอมรับผลการกระทำของตน หมายถึง การยอมรับผลอันเกิดจาก การกระทำของตนเองทั้งผลในทางบวก ทางลบ รวมถึงข้อผิดพลาด และ พร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	0.91
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	1.00

จากตาราง 5-2 พบว่า ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ตาราง 5-3 ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านกตัญญู (กลุ่มอายุ 13-24 ปี)

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	IOC
1) การสำนึกในความดี คือ การเห็นคุณค่า รู้สึกขอบคุณ คิดในทางบวก หรือมีทัศนคติที่ดี ต่อคุณความดีที่ตนเองหรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม	ข้อที่ 1	0.73
	ข้อที่ 2	0.91
	ข้อที่ 3	0.82
	ข้อที่ 4	1.00
	ข้อที่ 5	1.00
2) การเคารพความดี คือ การชื่นชม ยกย่อง ให้เกียรติ ในความดีที่ตนเอง หรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้อง โดยแสดงออกด้วยความสุภาพเหมาะสม	ข้อที่ 1	0.91
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	0.91
	ข้อที่ 5	1.00
3) การตอบแทนความดี คือ การประพฤติตนในทางที่ดี เมื่อมีโอกาส โดยไม่ละเมียดสีหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเพื่อแสดงความขอบคุณความดีที่ตนเองหรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้อง	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	1.00
	ข้อที่ 5	1.00

จากตาราง 5-3 พบว่า ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ตาราง 5-4 ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านสุจริต (กลุ่มอายุ 13-24 ปี)

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	IOC
1) การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การแสดงความรู้สึกไม่สบายใจ รังเกียจ อาย กระตาคในใจตน ไม่กล้าทำสิ่งที่ผิดกฎระเบียบไม่ว่าจะต่อหน้าหรือลับหลังผู้อื่น	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	0.91
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	1.00
	ข้อที่ 5	0.91
	ข้อที่ 6	0.91
2) การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์ การกระทำในสิ่งที่ตรงไป ตรงมา รักษาความสัตย์ ไม่เอาเปรียบ และไม่ยึดผลประโยชน์อันมิชอบของตนเองและพวกพ้องเพียงฝ่ายเดียว	ข้อที่ 1	0.91
	ข้อที่ 2	0.91
	ข้อที่ 3	0.82
	ข้อที่ 4	0.73
	ข้อที่ 5	0.82
	ข้อที่ 6	0.91
3) การยืนหยัดในความถูกต้อง การแสดงออกหรือการสนับสนุนความคิด การกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมาย และต่อต้านการทุจริตด้วยความกล้าหาญ แม้ว่าจะมีความยากลำบากหรืออุปสรรคขัดขวาง	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	0.91
	ข้อที่ 3	0.91
	ข้อที่ 4	0.91
	ข้อที่ 5	0.91

จากตาราง 5-4 พบว่า ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ตาราง 5-5 ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านจิตสาธารณะ (กลุ่มอายุ 13-24 ปี)

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	IOC
1) จิตอาสา หมายถึง การทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น องค์กร และสังคมด้วยความสมัครใจโดยไม่หวังผลตอบแทน	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	0.91
	ข้อที่ 3	0.91
	ข้อที่ 4	1.00
	ข้อที่ 5	1.00
2) สำนักสาธารณะ หมายถึง การตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุขสมบัตินด้วยการเอาใจใส่ดูแลรักษา โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	1.00
	ข้อที่ 5	1.00
3) การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น หมายถึง การอุทิศร่างกาย สติปัญญา ทรัพย์สิน และเวลา เพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่นโดยไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	0.82
	ข้อที่ 5	0.82

จากตาราง 5-5 พบว่า ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.82 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

1.2 ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวัดคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ตาราง 5-6 ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านพอเพียง (กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป)

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	IOC
1) ความพอประมาณ คือ ความพอดีในการใช้ชีวิตที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไป พอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น	ข้อที่ 1	0.73
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	0.91
	ข้อที่ 4	0.82
	ข้อที่ 5	1.00
2) ความมีเหตุผล คือ กระบวนการคิดและตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ชีวิตอย่างรอบคอบ โดยพิจารณาถึงเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจ และการกระทำ	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	0.82
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	0.82
	ข้อที่ 5	1.00
3) ภูมิคุ้มกัน คือ การวางแผนการใช้ชีวิตอย่างรอบคอบ สามารถพึ่งพาตนเองได้ และการเปิดใจเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อเตรียมพร้อมรับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	1.00
	ข้อที่ 5	0.92

จากตาราง 5-6 พบว่า ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ตาราง 5-7 ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านวินัยรับผิดชอบ (กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป)

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	IOC
1) การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม หมายถึง การแสดงออกถึงการยอมรับ และการประพฤติปฏิบัติตามวิถีประชา จารีต และกฎหมาย เพื่อควบคุมความประพฤติของบุคคล อันจะนำไปสู่สังคมที่มีระเบียบ และดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนและปกติสุข	ข้อที่ 1	0.91
	ข้อที่ 2	0.91
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	1.00
	ข้อที่ 5	1.00
2) การควบคุมตนเอง หมายถึง ความสามารถในการกำกับตนเอง ทั้งความคิดและการกระทำ ให้อยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์ เพื่อนำตนเอง ให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข	ข้อที่ 1	0.91
	ข้อที่ 2	0.91
	ข้อที่ 3	0.91
	ข้อที่ 4	0.91
3) การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน หรือดำเนินกิจกรรมใด ๆ ให้บรรลุผลที่ตรงเวลาตามบทบาทหน้าที่ หรือ ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ	ข้อที่ 1	0.82
	ข้อที่ 2	0.91
	ข้อที่ 3	0.91
	ข้อที่ 4	0.91
4) การยอมรับผลการกระทำของตน หมายถึง การยอมรับผลอันเกิดจากการกระทำของตนเองทั้งผลในทางบวก ทางลบ รวมถึงข้อผิดพลาด และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	1.00

จากตาราง 5-7 พบว่า ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.82 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ตาราง 5-8 ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านกตัญญู (กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป)

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	IOC
1) การสำนึกในความดี คือ การเห็นคุณค่า รู้สึกขอบคุณ คิดในทางบวก หรือมีทัศนคติที่ดี ต่อคุณความดีที่ตนเองหรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม	ข้อที่ 1	0.82
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	0.91
	ข้อที่ 4	1.00
	ข้อที่ 5	0.73
2) การเคารพความดี คือ การชื่นชม ยกย่อง ให้เกียรติ ในความดีที่ตนเอง หรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้อง โดยแสดงออกด้วยความสุภาพเหมาะสม	ข้อที่ 1	0.73
	ข้อที่ 2	0.91
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	0.73
	ข้อที่ 5	0.91
3) การตอบแทนความดี คือ การประพฤติตนในทางที่ดี เมื่อมีโอกาส โดยไม่ละเมียดลิขิตหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเพื่อแสดงความขอบคุณความดีที่ตนเองหรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้อง	ข้อที่ 1	0.45
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	0.45
	ข้อที่ 5	0.82

จากตาราง 5-8 พบว่า ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.45 ถึง 1.00 ในส่วนของข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์ IOC คณะผู้วิจัยได้ปรับออก

ตาราง 5-9 ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านสุจริต (กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป)

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	IOC
1) การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การแสดงความรู้สึกไม่สบายใจ รังเกียจ อาย กระดากในใจตน ไม่กล้าทำสิ่งที่ผิดกฎระเบียบไม่ว่าจะต่อหน้าหรือลับหลังผู้อื่น	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	0.91
	ข้อที่ 5	1.00
	ข้อที่ 6	0.91
2) การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์ การกระทำในสิ่งที่ตรงไปตรงมา รักษาความสัตย์ ไม่เอาเปรียบ และไม่ยึดผลประโยชน์อันมิชอบของตนเองและพวกพ้องเพียงฝ่ายเดียว	ข้อที่ 1	0.91
	ข้อที่ 2	0.91
	ข้อที่ 3	0.82
	ข้อที่ 4	0.91
	ข้อที่ 5	0.91
	ข้อที่ 6	0.91
3) การยืนหยัดในความถูกต้อง การแสดงออกหรือการสนับสนุนความคิด การกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมาย และต่อต้านการทุจริตด้วยความกล้าหาญ แม้ว่าจะมีความยากลำบากหรืออุปสรรคขัดขวาง	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	1.00
	ข้อที่ 5	1.00

จากตาราง 5-9 พบว่า ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.82 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ตาราง 5-10 ค่า IOC ของข้อคำถามคุณธรรมด้านจิตสาธารณะ (กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป)

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	IOC
1) จิตอาสา หมายถึง การทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น องค์กร และสังคมด้วยความสมัครใจโดยไม่หวังผลตอบแทน	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	0.91
	ข้อที่ 4	0.73
	ข้อที่ 5	0.82
2) สำนักสาธารณะ หมายถึง การตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และสาธารณสมบัติด้วยการเอาใจใส่ดูแลรักษา โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	1.00
	ข้อที่ 3	1.00
	ข้อที่ 4	0.91
	ข้อที่ 5	0.91
	ข้อที่ 6	0.91
3) การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น หมายถึง การอุทิศร่างกาย สติปัญญา ทรัพย์สิน และเวลา เพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่นโดยไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	ข้อที่ 1	1.00
	ข้อที่ 2	0.82
	ข้อที่ 3	0.91
	ข้อที่ 4	0.91

จากตาราง 5-10 พบว่า ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ส่วนที่ 2 ผลการหาคุณภาพอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณธรรมฯ

2.1 ค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

2.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

กลุ่มคนไทยที่ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มอายุ 13-24 ปี จำนวน 600 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 53.33) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 37.00) ผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กระจายทุกภูมิภาคโดยเป็นผู้ตอบที่อาศัยอยู่ภาคกลางมากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ (ร้อยละ 41.30) รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี (จำนวนรวม 600 คน)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ	อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	205	34.17	13 - 15 ปี	144	24.00
หญิง	320	53.33	16 - 20 ปี	314	52.33
LGBTQ+	75	12.50	21 - 24 ปี	142	23.67
ภูมิภาค	จำนวน	ร้อยละ	อายุต่ำสุด 13 ปี สูงสุด 24 ปี		
เหนือ	52	8.70	อายุเฉลี่ย 17.97 ปี		
ตะวันออกเฉียงเหนือ	153	25.50	มัธยมศึกษา 18 ปี		
ใต้	90	15.00	ฐานนิยม 20 ปี		
ตะวันออก	39	6.50	การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
กลาง	248	41.30	มัธยมศึกษาตอนต้น	111	18.50
ตะวันตก	18	3.00	มัธยมศึกษาตอนปลาย	222	37.00
			กศน.	2	0.33
			ปวช.	14	2.33
			ปวส.	34	5.67
			ปริญญาตรี/ปริญญาโท	208	34.67
			ไม่ได้ศึกษา หรือกำลังทำงาน	9	1.50

2.1.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

แบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน มีอำนาจจำแนก 0.30 ถึง 0.83 มากกว่าเกณฑ์ 0.20 ทุกข้อ โดยมีความเชื่อมั่น ตั้งแต่ 0.862 ถึง 0.941 มากกว่าเกณฑ์ 0.700 ทุกด้าน รายละเอียดแสดงดังต่อไปนี้

คุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

		ข้อคำถาม	r
ความพอประมาณ	1	ฉันขอเงินจากผู้ปกครองหรือยืมเงินจากผู้อื่น เมื่อจะซื้อสิ่งที่ต้องการแม้ว่าจะไม่มีความจำเป็นก็ตาม (-)	0.39
	2	ฉันพยายามซ่อมแซมหรือนำของที่ยังใช้ได้กลับมาใช้ซ้ำ จนกว่าของนั้นจะใช้ไม่ได้แล้ว (+)	0.50
	3	ฉันพอใจกับชีวิตที่เป็นอยู่ ไม่อยากได้หรืออยากเป็นเหมือนคนอื่น (+)	0.51
	4	ฉันทำในสิ่งที่ฉันคิดหรือต้องการ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบใดๆ (-)	0.56
ความมีเหตุผล	5	ฉันพิจารณาอย่างละเอียดรอบด้านก่อนทำสิ่งใด (+)	0.69
	6	ฉันคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่นก่อนตัดสินใจทำอะไร (+)	0.69
	7	ฉันยอมทำบางสิ่งเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อน แม้ว่าจะทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนก็ตาม (-)	0.53
	8	ฉันตัดสินใจหรือแก้ปัญหาโดยใช้อารมณ์และความรู้สึกมากกว่าเหตุผล (-)	0.59
ภูมิคุ้มกัน	9	ฉันวางแผนการเรียนหรือการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันอย่างรอบคอบ (+)	0.61
	10	ฉันพยายามพึ่งพาตนเองให้มากที่สุดก่อนขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น (+)	0.69
	11	ฉันพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงหรือสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต (+)	0.59
ความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) = 0.871			

คุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

		ข้อความคำถาม	r
การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม	1	ฉันจะไปให้ถึงสถานที่นัดหมายก่อนเวลาเล็กน้อย (+)	0.74
	2	ฉันไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎจราจรทุกครั้งหากมั่นใจว่าไม่มีความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายกับตนเองและบุคคลอื่น (-)	0.64
การควบคุมตนเอง	3	ฉันกำกับตัวเองตลอดเวลาในการทำงานในกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ไม่ให้เกิดปัญหาและมีผลกระทบต่อเพื่อนในกลุ่ม (+)	0.39
	4	ฉันสามารถควบคุมอารมณ์และพิจารณาเหตุผลก่อนโพสต์ถ้อยคำโต้ตอบใด ๆ ในโลกสังคมออนไลน์ (+)	0.70
	5	ฉันสามารถควบคุมจิตใจ อารมณ์ เพื่อพูดคุยหาทางออกร่วมกัน ทุกครั้งที่มีความขัดแย้ง (+)	0.63
การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน	6	ฉันตั้งใจทำกิจกรรมหรืองานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ เพื่อให้ทันกำหนดเวลา (+)	0.77
	7	ฉันให้ความสนใจในรายละเอียดของภาระงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ผลงานนั้นออกมาดีที่สุด (+)	0.74
การยอมรับผลการกระทำของตน	8	ฉันพร้อมจะกล่าวคำขอโทษและแก้ไข เมื่อกระทำการสิ่งที่ไม่ดีหรือผิด (+)	0.78
	9	ฉันยินดีรับฟังและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข เมื่อมีผู้ตักเตือนและให้คำแนะนำ (+)	0.77
ความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) = 0.904			

คุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

		ข้อความคำถาม	r
การสำนึกในความดี	1	ฉันรู้สึกขอบคุณทุกคนที่ช่วยเหลือหรือให้กำลังใจ ในช่วงเวลาที่ฉันเครียดหรือทุกข์ใจ (+)	0.81
	2	ฉันรู้สึกภูมิใจในตัวเอง เมื่อได้ทำสิ่งดี ๆ แม้จะไม่มีใครเห็น (+)	0.83
การเคารพความดี	3	ฉันให้ความเคารพต่อผู้ที่ทำความดี ทั้งต่อหน้าและลับหลัง (+)	0.80
	4	ฉันให้เกียรติทุกคนที่ทำดีแม้จะมีอายุที่แตกต่างกัน (+)	0.81
	5	ฉันชื่นชมผู้ที่ทำความดีให้แก่โรงเรียน ชุมชน หรือสังคม เสมอ (+)	0.81
การตอบแทนความดี	6	ฉันตั้งใจทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง (+)	0.62
	7	ฉันจะดูแลพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ในยามแก่ชราหรือเจ็บป่วย (+)	0.79
	8	ฉันจะไม่ทำให้พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ต้องเดือดร้อนหรือเสื่อมเสีย (+)	0.83
ความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) = 0.941			

คุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

		ข้อคำถาม	r
การละอายต่อการทำ สิ่งที่ไม่ถูกต้อง	1	ฉันไม่กล้าทำผิดกฎระเบียบ แม้คนอื่นจะเห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยก็ตาม (+)	0.65
	2	ฉันรังเกียจการกระทำสิ่งผิด แม้ว่าคนนั้นจะเป็นเพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัว (+)	0.50
	3	ฉันไม่สบายใจที่หยิบเอาผลงานของคนอื่นมาเป็นของตนเอง (+)	0.64
	4	ฉันมองว่าการทำผิดกฎระเบียบเป็นเรื่องปกติ เพราะใคร ๆ ก็ทำกัน (-)	0.52
	5	ฉันรู้สึกละอายใจที่จะทิ้งขยะในที่สาธารณะ แม้ไม่มีใครเห็น (+)	0.70
การไม่เอาเปรียบและ ไม่แสวงหา ผลประโยชน์	6	แม้จะลำบากแค่ไหนก็ตาม ฉันเลือกที่จะยืนต่อคิวเองแทนการขอให้คนรู้จัก ลัดคิวให้ (+)	0.67
	7	ฉันยอมทำผิดกฎเพื่อแลกกับประโยชน์ของกลุ่ม (-)	0.60
การยืนหยัดในความ ถูกต้อง	8	ฉันยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องแม้เพื่อนบางคนอาจรู้สึกไม่พอใจ (+)	0.68
	9	เมื่อรู้ว่าเพื่อนกระทำความผิดกฎหมาย ฉันไม่กล้าที่จะไปแจ้งตำรวจ เพราะไม่ใช่เรื่อง ของฉัน (-)	0.30
	10	ฉันจะไม่ทน เมื่อมีใครใช้อำนาจในทางที่ผิด (+)	0.52
ความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) = 0.862			

คุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

		ข้อคำถาม	r
จิตอาสา	1	ฉันเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาตามกำลังและความสามารถของฉัน (+)	0.77
	2	ฉันช่วยเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ ของส่วนรวมหลังทำกิจกรรมเพื่อครั้งต่อไปจะได้ นำมาใช้สะดวกมากยิ่งขึ้น (+)	0.79
	3	หากฉันมีเวลา ฉันเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครเมื่อมีการประชาสัมพันธ์การทำ กิจกรรมของสถานศึกษา ชุมชน และสังคม (+)	0.68
	4	ฉันหลีกเลี่ยงที่จะเป็นอาสาสมัครของสถานศึกษา/ชุมชนเพราะไม่คุ้มค่ากับ เวลาที่สูญเสียไปและไม่เกิดประโยชน์กับตนเอง (-)	0.44
สำนึกสาธารณะ	5	ฉันคิดว่าทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องช่วยกันดูแล (+)	0.78
	6	ฉันคิดว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ต้องช่วยกันดูแลสาธารณสมบัติในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม (+)	0.77
	7	ฉันเห็นว่าการจัดการกับขยะเป็นเรื่องของบุคคลที่เกี่ยวข้องเท่านั้น (-)	0.36
	8	ฉันคิดว่าพลังงานไฟฟ้าเป็นสิ่งที่ควรช่วยกันประหยัดและใช้อย่างรู้คุณค่า (+)	0.76
การเสียสละเพื่อ ช่วยเหลือผู้อื่น	9	ฉันสละเวลาส่วนตัวในการทำงานเพื่อส่วนรวมตามความจำเป็น (+)	0.77
	10	ฉันยินดีเสียสละแรงกาย เวลา หรือสิ่งของของฉันถ้าทำให้ผู้อื่นมีความสุขมากขึ้น (+)	0.74
ความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) = 0.911			

2.2 ค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

2.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

กลุ่มคนไทยที่ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน จำนวน 600 คน มีอายุ 41-89 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57.17) สถานภาพสมรส (ร้อยละ 57.17) การศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 49.83) ผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ โดยประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากกว่ากลุ่มสาขาอาชีพอื่น (ร้อยละ 27.33) และกระจายทุกภูมิภาค เป็นผู้ตอบที่อาศัยอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ (ร้อยละ 36.00) รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป (จำนวนรวม 600 คน)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ	อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	244	40.67	41 - 45 ปี	179	29.83
หญิง	343	57.17	46 - 50 ปี	158	26.33
LGBTQ+	13	2.17	51 - 60 ปี	188	31.33
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ	61 ปี ขึ้นไป	75	12.50
โสด	166	27.67	อายุต่ำสุด 41 ปี สูงสุด 89 ปี		
สมรส	343	57.17	อายุเฉลี่ย 51.14 ปี		
หย่าร้าง	35	5.83	มัธยฐาน 50 ปี		
หม้าย	33	5.50	ฐานนิยม 45 ปี		
แยกกันอยู่	23	3.83			
การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ	อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	299	49.83	เกษตรกร (ทำไร่ นา สวน ประมง ปศุสัตว์)	161	26.83
ปริญญาตรี	232	38.67	รับราชการ/พนักงานราชการ	121	20.17
ปริญญาโท	64	10.67	พนักงานเอกชน	38	6.33
ปริญญาเอก	5	0.83	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	13	2.17
ภูมิภาค	จำนวน	ร้อยละ	รับจ้างทั่วไป	164	27.33
เหนือ	59	9.83	ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	81	13.50
ตะวันออกเฉียงเหนือ	216	36.00	อื่น ๆ (เช่น ว่างาน)	22	3.67
ใต้	137	22.83			
ตะวันออก	28	4.67			
กลาง	145	24.17			
ตะวันตก	15	2.50			

2.2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

แบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน มีอำนาจจำแนก 0.23 ถึง 0.78 มากกว่าเกณฑ์ 0.20 ทุกข้อ โดยมีความเชื่อมั่น ตั้งแต่ 0.795 ถึง 0.943 มากกว่าเกณฑ์ 0.700 ทุกด้าน รายละเอียดแสดงดังต่อไปนี้

คุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

		ข้อคำถาม	r
ความพอประมาณ	1	ฉันใช้จ่ายตามความจำเป็น โดยไม่ต้องยืมเงินผู้อื่น (+)	0.46
	2	ฉันพอใจกับชีวิตที่เป็นอยู่ ไม่อยากได้หรืออยากเป็นเหมือนคนอื่น (+)	0.50
	3	ฉันทุ่มเทเวลาให้กับงานมากกว่าการดูแลตนเองและครอบครัว (-)	0.23
	4	ฉันยอมเป็นหนี้ เพื่อให้มีความสุขในการดำเนินชีวิต (-)	0.54
ความมีเหตุผล	5	ฉันพิจารณาถึงความจำเป็นและความคุ้มค่าก่อนตัดสินใจใช้จ่าย (+)	0.57
	6	ฉันตัดสินใจหรือแก้ปัญหาโดยใช้อารมณ์และความรู้สึกมากกว่าเหตุผล (-)	0.49
ภูมิคุ้มกัน	7	ฉันวางแผนการใช้เงินในชีวิตประจำวัน และวางแผนการออมหรือการลงทุนรูปแบบต่าง ๆ (+)	0.50
	8	ฉันเปิดรับข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ เพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม (+)	0.60
	9	ฉันพยายามเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีหรือทักษะที่จำเป็น เพื่อพึ่งพาผู้อื่นให้น้อยที่สุด (+)	0.52
	10	ฉันไม่พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (-)	0.34
ความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) = 0.795			

คุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

		ข้อคำถาม	r
การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม	1	ฉันใช้ชีวิตตามอารมณ์ของตนเองเป็นหลัก โดยไม่สนใจกฎระเบียบของสังคม (-)	0.45
	2	ฉันพร้อมปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของครอบครัว หน่วยงาน และชุมชน แม้เป็นสิ่งที่ฉันไม่เห็นด้วยก็ตาม (+)	0.59
	3	ฉันอดทนและยินดีปฏิบัติตามกฎระเบียบจราจร แม้จะเห็นผู้อื่นละเมิด (+)	0.73
การควบคุมตนเอง	4	ฉันมุ่งมั่นกับงานที่กำลังทำเป็นหลัก แม้มีสิ่งใดมารบกวน จนกว่างานจะสำเร็จ (+)	0.60
	5	ฉันจะไม่ซื้อสิ่งของเครื่องใช้ใด ๆ ที่ยังไม่จำเป็น (+)	0.63
การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน	6	ฉันลงมือทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างตั้งใจ เพื่อให้ผลงานนั้นออกมาดีที่สุด(+)	0.78
	7	ฉันทุ่มเทพลังกายพลังใจในการทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อให้งานนั้นสำเร็จตามที่ตั้งใจ (+)	0.75
	8	ฉันทำงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด แม้ว่าจะมีอุปสรรคมากเพียงใดก็ตาม (+)	0.55
การยอมรับผลการกระทำของตน	9	ฉันยินดีรับผิดชอบผลการกระทำของตนเอง แม้จะทำให้ฉันทุกข์ใจก็ตาม (+)	0.64
	10	ฉันยอมรับข้อผิดพลาดหรือบกพร่องของตนเอง และพร้อมปรับปรุงให้ดีขึ้น (+)	0.72
ความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) = 0.894			

คุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

		ข้อคำถาม	r
การสำนึกในความดี	1	ฉันภูมิใจในตัวเองที่ได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้อื่นในการทำ ความดี และใช้ชีวิตอย่างมีความสุข	0.70
	2	ฉันขอบคุณทุกครั้งที่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้คนทุกวัย	0.79
	3	ฉันซาบซึ้งในน้ำใจจากคนที่เคยให้การช่วยเหลือและแก้ไข ปัญหาให้ในยามที่ฉันทุกข์ใจ	0.77
	4	ฉันรู้สึกสุขใจที่ได้เห็นคนใกล้ชิด เช่น คนในครอบครัว หรือเพื่อนร่วมงาน ให้ความช่วยเหลือกัน	0.75
การเคารพความดี	5	ฉันปฏิบัติตนอย่างดีงามเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนในครอบครัวหรือเพื่อนร่วมงาน	0.76
	6	ฉันพูดจาให้เกียรติต่อผู้ใหญ่หรือผู้อ่อนวัยทุกครั้งที่เขาแสดงความใส่ใจต่อฉัน	0.78
	7	ฉันส่งคำอวยพรในวาระสำคัญเพื่อขอบคุณน้ำใจจากคนที่เคยช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหายามที่ฉันทุกข์ใจ	0.72
	8	ฉันกล่าวชื่นชมคนใกล้ชิดหรือคนในชุมชนเมื่อพวกเขาทำใคร่กลมเกลียวกัน	0.74
การตอบแทนความดี	9	ฉันแสดงความใส่ใจและให้ความช่วยเหลือแม้ว่าจะ เป็นสิ่งเล็กน้อยเพื่อเป็นการตอบแทนน้ำใจแก่ผู้ใหญ่หรือผู้ที่อ่อนวัยกว่าจากสิ่งที่เขาเคยทำดีต่อฉัน	0.78
	10	ฉันดูแลปู่ย่าตายายหรือคนที่ต้องการความช่วยเหลือโดยไม่ลังเล	0.76
	11	ฉันพร้อมให้การปกป้องเมื่อมีใครมาสร้าง ความแตกแยกให้เกิดขึ้นกับคนใกล้ชิดหรือคนในชุมชน	0.72
ความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) = 0.943			

คุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

		ข้อคำถาม	r
การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	1	ฉันรังเกียจการกระทำในสิ่งผิด แม้ว่าผู้กระทำจะเป็นเพื่อนหรือคนที่ฉันรักก็ตาม (+)	0.68
	2	ฉันไม่สบายใจเมื่อรู้ว่าตนเองทำสิ่งที่ผิดเพื่อประโยชน์ของบางคนหรือบางกลุ่ม (+)	0.65
	3	ฉันไม่กล้าเอาของส่วนรวมมาเป็นของส่วนตัว แม้จะไม่มีใครรู้เห็น (+)	0.65
การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์	4	ฉันทำมาหากินอย่างตรงไปตรงมา ไม่รับและติดสินบนใคร (+)	0.54
	5	ฉันเลือกทำงานกับคนที่ให้ผลประโยชน์กับฉันหรือทำให้ฉันได้เปรียบ (-)	0.42
	6	ฉันยอมทำผิดกฎในบางครั้งเพื่อแลกกับประโยชน์ของพวกพ้องหรือคนที่ฉันรัก (-)	0.49
การยืนหยัดในความถูกต้อง	7	ฉันไม่ลดละความพยายามที่จะทำในสิ่งที่ถูกต้อง แม้ว่า จะขัดผลประโยชน์ของใครก็ตาม (+)	0.59
	8	ฉันแสดงออกชัดเจนว่าไม่ชอบการทุจริตผิดกฎหมาย แม้จะทำให้คนอื่นไม่ชอบฉัน (+)	0.67
ความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) = 0.843			

คุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

		ข้อความคำถาม	r
จิตอาสา	1	ฉันเต็มใจช่วยผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน (+)	0.71
	2	ฉันเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาทั้งในชุมชนและสังคมด้วยความเต็มใจ (+)	0.69
	3	ฉันเข้าไปช่วยพัฒนาชุมชนและสังคมให้ดีขึ้น โดยไม่ต้องการผลตอบแทนใด ๆ (+)	0.71
สำนึกสาธารณะ	4	ฉันตรวจสอบการปิดไฟหรือเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านทุกครั้งก่อนออกจากบ้าน (+)	0.75
	5	ฉันแจ้งให้หน่วยงานรับผิดชอบทันทีเมื่อพบเห็นทรัพย์สินสาธารณะเสียหาย (+)	0.65
	6	ฉันตักข้าวหรืออาหารให้พ่อกับแม่โดยไม่เหลือทิ้ง (+)	0.74
	7	ฉันเก็บขยะทันทีที่เห็น แม้ไม่ใช่เกิดจากการกระทำของตนเองหรือคนรู้จัก	0.68
การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น	8	ฉันเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นทันที แม้สิ่งนั้นทำให้ฉันลำบากหรือทุกข์ใจ	0.61
	9	ฉันยินดีย้อนกลับไปช่วยเหลือผู้อื่น แม้ตนเองจะผ่านพ้นสถานการณ์นั้นมาแล้ว	0.75
ความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) = 0.912			

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงเชิงโครงสร้างของแบบวัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
p	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (p-value)
χ^2	แทน	ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square)
GFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index)
AGFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index)
CFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index)
RMSEA	แทน	ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (Root Mean Square Error of Approximation)
SRMR	แทน	ค่าดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (Standard Root Mean Square Residual)
b	แทน	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading)
SE	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error)
t	แทน	ค่าสถิติที (t-test)
SC	แทน	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Completely Standardize Solution)
CR	แทน	ค่าความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability)

3.1 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงเชิงโครงสร้างของแบบวัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

3.1.1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ดังตาราง 5-11

ตาราง 5-11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ตัวบ่งชี้	M1.1	M1.2	M1.3	M2.1	M2.2	M2.3	M2.4	M3.1	M3.2	M3.3	M4.1	M4.2	M4.3	M5.1	M5.2	M5.3
M1.1	1.00															
M1.2	0.54*	1.00														
M1.3	0.35*	0.37*	1.00													
M2.1	0.37*	0.44*	0.21*	1.00												
M2.2	0.25*	0.38*	0.51*	0.25*	1.00											
M2.3	0.29*	0.39*	0.53*	0.29*	0.61*	1.00										
M2.4	0.31*	0.39*	0.47*	0.31*	0.57*	0.58*	1.00									
M3.1	0.29*	0.39*	0.41*	0.31*	0.53*	0.54*	0.64*	1.00								
M3.2	0.31*	0.38*	0.46*	0.32*	0.57*	0.57*	0.65*	0.77*	1.00							
M3.3	0.38*	0.39*	0.45*	0.26*	0.47*	0.49*	0.48*	0.55*	0.57*	1.00						
M4.1	0.31*	0.38*	0.34*	0.36	0.44*	0.44*	0.43*	0.49*	0.52*	0.44*	1.00					
M4.2	0.37*	0.47*	0.22*	0.42*	0.24*	0.29*	0.36*	0.37*	0.38*	0.37*	0.50*	1.00				
M4.3	0.31*	0.38*	0.29*	0.32*	0.32*	0.33*	0.32*	0.37*	0.39*	0.38*	0.46*	0.38*	1.00			
M5.1	0.33*	0.31*	0.39*	0.26*	0.39*	0.50*	0.42*	0.45*	0.50*	0.47*	0.42*	0.32*	0.36*	1.00		
M5.2	0.33*	0.44*	0.33*	0.39*	0.44*	0.46*	0.54*	0.63*	0.62*	0.39*	0.50*	0.45*	0.39*	0.50*	1.00	
M5.3	0.22*	0.19*	0.41*	0.12*	0.46*	0.48*	0.45*	0.47*	0.54*	0.42*	0.39*	0.18*	0.27*	0.61*	0.41*	1.00

*p<.05

จากตาราง 5-11 พบว่า คุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง 0.12-0.77 ซึ่งทุกตัวบ่งชี้มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการสำนึกในความดี (M3.1) กับการเคารพความดี (M3.2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.77 ส่วนการยอมรับ และปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานทางสังคม (M2.1) กับการเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น (M5.3) มีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.12 และสามารถพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบได้ดังนี้

พอเพียง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.35-0.54 โดยความพอประมาณ (M1.1) กับการมีความมี เหตุผล (M1.2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.54 ส่วนความพอประมาณ (M1.1) กับการภูมิใจกัน (M1.3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.54

วินัยรับผิดชอบ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.25-0.58 โดยควบคุมตนเอง (M2.2) กับการตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน (M2.3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.58 ส่วนการยอมรับ และ ปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานทางสังคม (M2.1) กับการควบคุมตนเอง (M2.2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด เท่ากับ 0.25

กตัญญู มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.55-0.77 โดยการสำนึกในความดี (M3.1) กับการเคารพความดี (M3.2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.77 ส่วนการสำนึกในความดี (M3.1) กับการตอบแทนความดี (M3.3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.55

สุจริต มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.38-0.50 โดยการละเอียดต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง (M4.1) กับการไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์ (M4.2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.50 ส่วนการไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์ (M4.2) กับการยืนหยัดในความถูกต้อง (M4.3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.38

จิตสาธารณะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.41-0.61 โดยจิตอาสา (M5.1) กับการสำนึก สาธารณะ (M5.2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.61 ส่วนสำนึกสาธารณะ (M5.2) กับการเสียสละ เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น (M5.3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.41

3.1.2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ผู้วิจัยนำองค์ประกอบของคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มาทำการทดสอบความสอดคล้อง กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มีความสอดคล้อง กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังตาราง 5-12

ตาราง 5-12 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

คุณธรรม	b	SE	t	SC	CR
พอเพียง	0.38	0.02	20.13*	0.78	0.60
ความพอประมาณ	1.00	-	-	0.48	0.23
ความมีเหตุผล	1.32	0.06	23.70*	0.64	0.41
ภูมิคุ้มกัน	1.51	0.08	19.91*	0.73	0.53
วินัยรับผิดชอบ	0.38	0.02	20.71*	0.93	0.86
การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม	1.00	-	-	0.41	0.17
การควบคุมตนเอง	1.87	0.09	19.97*	0.76	0.57
การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน	1.87	0.09	20.39*	0.76	0.57
การยอมรับผลการกระทำของตน	1.86	0.09	20.60*	0.76	0.57
กตัญญู	0.76	0.02	45.32*	0.98	0.97
การสำนึกในความดี	1.00	-	-	0.78	0.60
การเคารพความดี	1.06	0.02	56.24*	0.82	0.67
การตอบแทนความดี	0.90	0.02	36.65*	0.70	0.49
สุจริต	0.63	0.02	37.65*	0.91	0.66
การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	1.00	-	-	0.78	0.61
การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์	0.81	0.03	29.53*	0.63	0.41
การยืนหยัดในความถูกต้อง	0.75	0.03	28.94*	0.59	0.35
จิตสาธารณะ	0.60	0.02	32.81*	0.97	0.94
จิตอาสา	1.00	-	-	0.62	0.39
สำนึกสาธารณะ	1.28	0.04	31.79*	0.80	0.64
การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น	1.04	0.03	34.19*	0.65	0.42

$\chi^2=50.94$ $df=38$ $p=.07$ $GFI=1.00$ $AGFI=0.99$ $CFI=1.00$ $RMSEA=0.01$ $SRMR=0.01$

* $p<.05$

จากตาราง 5-12 พบว่า โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2=50.94$ df=38 p=.07 GFI=1.00 AGFI=0.99 CFI=1.00 RMSEA=0.01 SRMR=0.01) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.78-0.98 ซึ่งทุกองค์ประกอบและทุกตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกตัญญู มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.98 มีความแปรผันร่วมกับคุณธรรมอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 97) รองลงมาคือ จิตสาธารณะ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.97 มีความแปรผันร่วมกับคุณธรรมอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 94) ส่วนพอเพียง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.78 มีความแปรผันร่วมกับคุณธรรมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 60) ตามลำดับ โดยคุณธรรมมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

พอเพียง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.48-0.73 โดยภูมิคุ้มกัน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.73 มีความแปรผันร่วมกับพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 53) ส่วนความพอประมาณมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.48 มีความแปรผันร่วมกับพอเพียงอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 23)

วินัยรับผิดชอบ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง โดยการควบคุมตนเอง การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน และการยอมรับผลการกระทำของตน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากันเท่ากับ 0.76 มีความแปรผันร่วมกับวินัยรับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 57) ส่วนการยอมรับ และปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานทางสังคม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.41 มีความแปรผันร่วมกับวินัยรับผิดชอบอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 17)

กตัญญู มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.70-0.82 โดยการเคารพความดี มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.82 มีความแปรผันร่วมกับกตัญญูอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 67) ส่วนการตอบแทนความดีมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.70 มีความแปรผันร่วมกับกตัญญูอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 49)

สุจริต มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.59-0.78 โดยการระมัดระวังต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.78 มีความแปรผันร่วมกับสุจริตอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 61) ส่วนการยืนหยัดในความถูกต้อง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.59 มีความแปรผันร่วมกับสุจริตอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 35)

จิตสาธารณะ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.62-0.80 โดยสำนึกสาธารณะ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.80 มีความแปรผันร่วมกับจิตสาธารณะอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 64) ส่วนจิตอาสา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.62 มีความแปรผันร่วมกับจิตสาธารณะอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 39)

$\chi^2=50.94$ $df=38$ $p=.07$ $GFI=1.00$ $AGFI=0.99$ $CFI=1.00$ $RMSEA=0.01$ $SRMR=0.01$

ภาพประกอบ 5-1 โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
(ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน)

3.2 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงเชิงโครงสร้างของแบบวัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

3.2.1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ดังตาราง 5-13

ตาราง 5-13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ตัวบ่งชี้	M1.1	M1.2	M1.3	M2.1	M2.2	M2.3	M2.4	M3.1	M3.2	M3.3	M4.1	M4.2	M4.3	M5.1	M5.2	M5.3
M1.1	1.00															
M1.2	0.42*	1.00														
M1.3	0.41*	0.38*	1.00													
M2.1	0.33*	0.47*	0.42*	1.00												
M2.2	0.13*	0.23*	0.31*	0.35*	1.00											
M2.3	0.25*	0.26*	0.44*	0.48*	0.54*	1.00										
M2.4	0.20*	0.21*	0.35*	0.43*	0.49*	0.59*	1.00									
M3.1	0.32*	0.35*	0.43*	0.52*	0.43*	0.63*	0.56*	1.00								
M3.2	0.29*	0.33*	0.43*	0.51*	0.45*	0.64*	0.54*	0.80*	1.00							
M3.3	0.26*	0.32*	0.42*	0.52*	0.45*	0.61*	0.53*	0.76*	0.76*	1.00						
M4.1	0.23*	0.25*	0.38*	0.45*	0.41*	0.54*	0.50*	0.63*	0.62*	0.63*	1.00					
M4.2	0.36*	0.45*	0.27*	0.43*	0.06*	0.19*	0.13*	0.31*	0.27*	0.27*	0.23*	1.00				
M4.3	0.13*	0.17*	0.26*	0.29*	0.36*	0.46*	0.38*	0.50*	0.53*	0.50*	0.54*	0.11*	1.00			
M5.1	0.20*	0.22*	0.35*	0.39*	0.36*	0.51*	0.44*	0.60*	0.61*	0.58*	0.53*	0.22*	0.45*	1.00		
M5.2	0.21*	0.22*	0.40*	0.39*	0.43*	0.52*	0.50*	0.61*	0.63*	0.61*	0.56*	0.15*	0.45*	0.66*	1.00	
M5.3	0.14*	0.11*	0.29*	0.31*	0.36*	0.48*	0.41*	0.52*	0.55*	0.55*	0.50*	0.06*	0.47*	0.61*	0.63*	1.00

*p<.05

จากตาราง 5-13 พบว่า คุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง 0.06-0.80 โดยการสำนึกในความดี (M3.1) กับการเคารพความดี (M3.2) มีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.80 ส่วนการควบคุมตนเอง (M2.2) กับการไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์ (M4.2) และการไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์ (M4.2) กับการเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.06 และสามารถพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบได้ดังนี้

พอเพียง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.38-0.42 โดยความพอประมาณ (M1.1) กับการมีความมี เหตุผล (M1.2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.48 ส่วนความพอประมาณ (M1.1) กับการมีภูมิคุ้มกัน (M1.3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.38

วินัยรับผิดชอบ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.35-0.54 โดยการควบคุมตนเอง (M2.2) กับการตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน (M2.3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.54 ส่วนการยอมรับ และ ปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานทางสังคม (M2.1) กับการควบคุมตนเอง (M2.2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด เท่ากับ 0.35

กตัญญู มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.76-0.80 โดยการสำนึกในความดี (M3.1) กับการเคารพความดี (M3.2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.80 ส่วนการสำนึกในความดี (M3.1) และ การเคารพความดี (M3.2) กับการตอบแทนความดี (M3.3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.76

สุจริต มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.11-0.54 โดยการระมัดระวังต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง (M4.1) กับการยืนหยัดในความถูกต้อง (M4.3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.11 ส่วนการไม่เอาเปรียบ และ ไม่แสวงหาผลประโยชน์ (M4.2) กับการยืนหยัดในความถูกต้อง (M4.3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด เท่ากับ 0.54

จิตสาธารณะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.61-0.66 โดยจิตอาสา (M5.1) กับการสำนึก สาธารณะ (M5.2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.66 ส่วนจิตอาสา (M5.1) กับการเสียสละเพื่อ ช่วยเหลือผู้อื่น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.61

3.2.2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ผู้วิจัยนำองค์ประกอบของคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป มาทำการทดสอบความสอดคล้อง กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความสอดคล้อง กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังตาราง 5-14

ตาราง 5-14 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

คุณธรรม	b	SE	t	SC	CR
พอเพียง	0.32	0.02	17.08*	0.62	0.39
ความพอประมาณ	1.00	-	-	0.51	0.26
ความมีเหตุผล	1.12	0.07	16.17*	0.57	0.33
ภูมิคุ้มกัน	1.56	0.09	17.58*	0.80	0.64
วินัยรับผิดชอบ	0.61	0.02	34.49*	0.94	0.89
การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม	1.00	-	-	0.64	0.41
การควบคุมตนเอง	0.87	0.03	25.65*	0.56	0.31
การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน	1.21	0.04	33.02*	0.78	0.61
การยอมรับผลการกระทำของตน	1.04	0.03	29.73*	0.67	0.45
กตัญญู	0.86	0.02	55.21*	0.97	0.95
การสำนึกในความดี	1.00	-	-	0.88	0.78
การเคารพความดี	1.01	0.01	70.75*	0.89	0.80
การตอบแทนความดี	0.97	0.02	60.16*	0.86	0.73
สุจริต	0.76	0.02	46.74*	0.93	0.86
การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	1.00	-	-	0.82	0.68
การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์	0.35	0.02	14.28*	0.30	0.08
การยืนหยัดในความถูกต้อง	0.80	0.02	35.56*	0.66	0.44
จิตสาธารณะ	0.70	0.02	43.11	0.87	0.76
จิตอาสา	1.00	-	-	0.80	0.64
สำนึกสาธารณะ	1.04	0.02	48.15*	0.83	0.69
การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น	0.94	0.02	42.79*	0.75	0.57

$\chi^2=49.20$ $df=42$ $p=.21$ $GFI=1.00$ $AGFI=0.99$ $CFI=1.00$ $RMSEA=0.01$ $SRMR=0.01$

* $p<.05$

จากตาราง 5-14 พบว่า โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไปมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2=49.20$ $df=42$ $p=.21$ $GFI=1.00$ $AGFI=0.99$ $CFI=1.00$ $RMSEA=0.01$ $SRMR=0.01$) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.62-0.97 ซึ่งทุกองค์ประกอบและทุกตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกตัญญู มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.97 มีความแปรผันร่วมกับคุณธรรมอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 95) ส่วนพอเพียง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.62

มีความแปรผันร่วมกับคุณธรรมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 39) ตามลำดับ โดยคุณธรรมมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

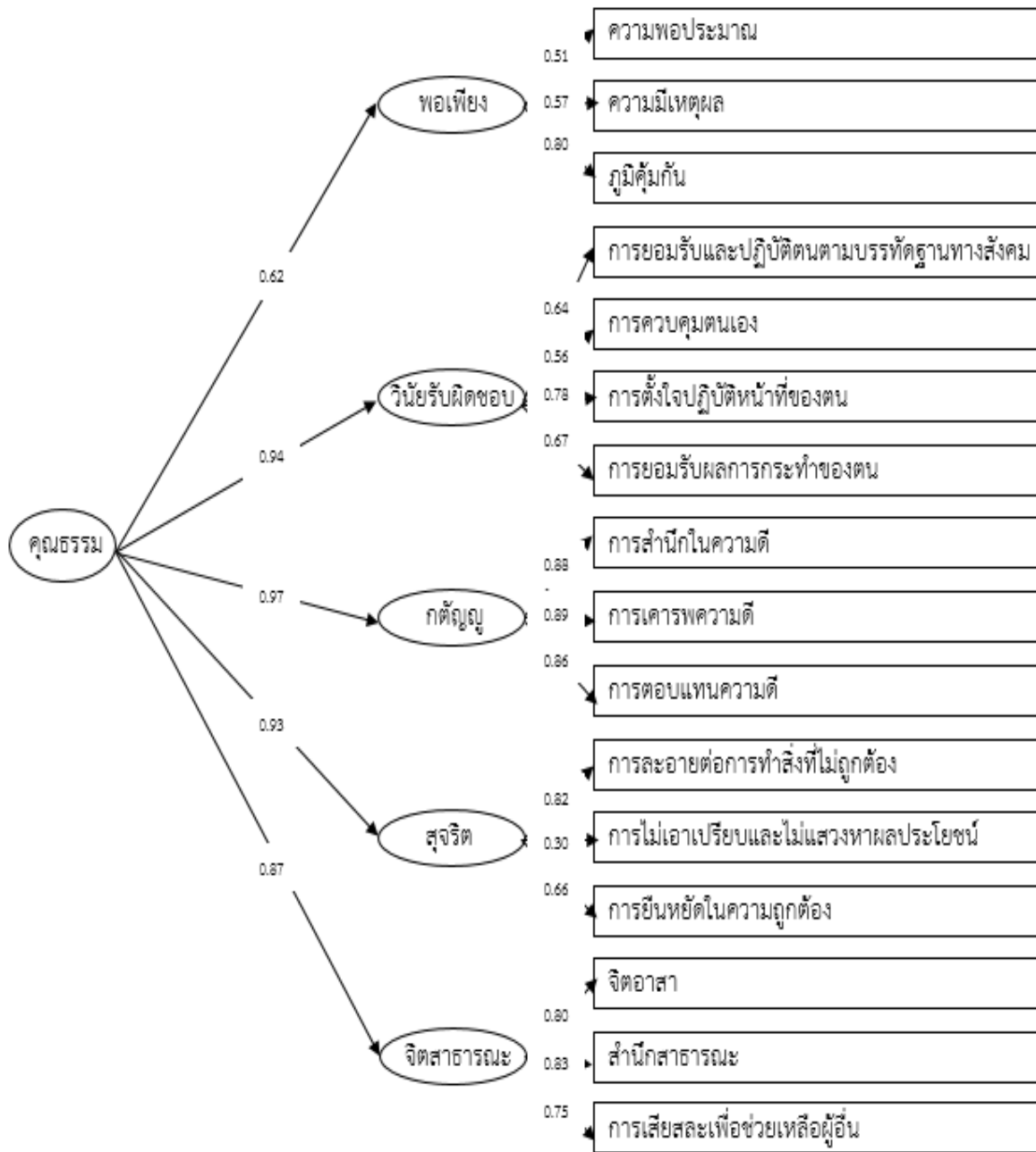
พอเพียง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.51-0.80 โดยภูมิคุ้มกัน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.80 มีความแปรผันร่วมกับพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 64) ส่วนความพอประมาณ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.51 มีความแปรผันร่วมกับพอเพียงอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 26)

วินัยรับผิดชอบ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.56-0.78 โดยการตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.78 มีความแปรผันร่วมกับวินัยรับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 61) ส่วนการควบคุมตนเอง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.56 มีความแปรผันร่วมกับวินัยรับผิดชอบอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 31)

กตัญญู มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.86-0.89 โดยการเคารพความดี มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.89 มีความแปรผันร่วมกับกตัญญูอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 80) ส่วนการตอบแทนความดีมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.86 มีความแปรผันร่วมกับกตัญญูอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 73)

สุจริต มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.30-0.82 โดยการละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.82 มีความแปรผันร่วมกับสุจริตอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 68) ส่วนการไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.30 มีความแปรผันร่วมกับสุจริตอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 8)

จิตสาธารณะ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.78-0.83 โดยสำนึกสาธารณะ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.83 มีความแปรผันร่วมกับจิตสาธารณะอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 69) ส่วนการเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.75 มีความแปรผันร่วมกับจิตสาธารณะอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 57)

$\chi^2=49.20$ $df=42$ $p=.21$ $GFI=1.00$ $AGFI=0.99$ $CFI=1.00$ $RMSEA=0.01$ $SRMR=0.01$

ภาพประกอบ 5-2 โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
(ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน)

ส่วนที่ 4 ผลการหาเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทย อายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

4.1 เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

กลุ่มคนไทยที่ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มอายุ 13-24 ปี จำนวน 3,000 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 54.90) การศึกษาระดับปริญญาตรี/ปริญญาโท (ร้อยละ 37.07) ผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กระจายทุกภูมิภาคโดยเป็นผู้ตอบที่อาศัยอยู่ภาคกลางมากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ (ร้อยละ 44.33) รายละเอียด ดังตารางต่อไปนี้

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี (จำนวนรวม 3,000 คน)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ	อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	931	31.03	13 - 15 ปี	749	24.97
หญิง	1,647	54.90	16 - 20 ปี	1,559	51.97
LGBTQ+	422	14.07	21 - 24 ปี	692	23.07
ภูมิภาค	จำนวน	ร้อยละ	อายุต่ำสุด 13 ปี สูงสุด 24 ปี		
เหนือ	252	8.40	อายุเฉลี่ย 17.89 ปี		
ตะวันออกเฉียงเหนือ	690	23.00	มัธยมศึกษา 18 ปี		
ใต้	467	15.57	ฐานนิยม 20 ปี		
ตะวันออก	182	6.07	การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
กลาง	1,330	44.33	มัธยมศึกษาตอนต้น	512	17.07
ตะวันตก	79	2.63	มัธยมศึกษาตอนปลาย	1,091	36.37
			กศน.	22	0.73
			ปวช.	62	2.07
			ปวส.	147	4.90
			ปริญญาตรี/ปริญญาโท	1,112	37.07
			ไม่ได้ศึกษา หรือกำลังทำงาน	54	1.80

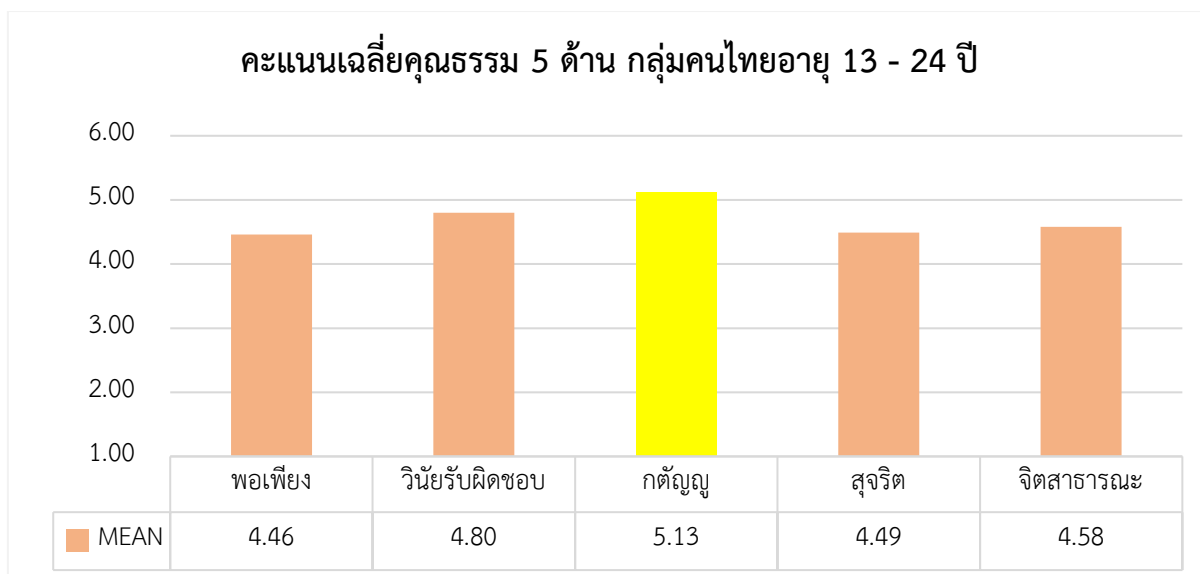
4.1.2 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมพื้นฐานแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 5.13 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน ขณะที่คุณธรรมด้าน โดยคุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” “จิตสาธารณะ” “พอเพียง” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.80, 4.58, 4.46 และ 4.49 ตามลำดับ รายละเอียดแสดงดังต่อไปนี้

ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

คุณธรรม 5 ด้าน	min	max	M	S	แปลผล
พอเพียง	2.47	6.00	4.46	0.63	พอใช้
ความพอประมาณ	1.00	6.00	4.26	0.78	น้อย
ความมีเหตุผล	1.50	6.00	4.51	0.83	พอใช้
ภูมิคุ้มกัน	1.00	6.00	4.62	0.79	พอใช้
วินัยรับผิดชอบ	1.63	6.00	4.80	0.69	พอใช้
การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม	1.00	6.00	4.46	1.02	พอใช้
การควบคุมตนเอง	1.00	6.00	4.72	0.83	พอใช้
การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน	1.00	6.00	4.87	0.91	พอใช้
การยอมรับผลการกระทำของตน	1.00	6.00	5.15	0.90	มาก
กตัญญู	1.61	6.00	5.13	0.75	มาก
การสำนึกในความดี	1.00	6.00	5.23	0.91	มาก
การเคารพความดี	1.00	6.00	5.10	0.87	มาก
การตอบแทนความดี	1.33	6.00	5.05	0.82	มาก
สุจริต	1.44	6.00	4.49	0.68	พอใช้
การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	1.80	6.00	4.55	0.78	พอใช้
การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์	1.00	6.00	4.57	0.99	พอใช้
การยืนหยัดในความถูกต้อง	1.33	6.00	4.37	0.78	น้อย
จิตสาธารณะ	1.75	6.00	4.58	0.78	พอใช้
จิตอาสา	1.25	6.00	4.27	0.95	น้อย
สำนึกสาธารณะ	1.25	6.00	4.88	0.90	พอใช้
การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น	1.00	6.00	4.59	1.02	พอใช้
ภาพรวมคุณธรรม 5 ด้าน	2.47	6.00	4.69	0.59	พอใช้

มากที่สุด
 มาก
 พอใช้
 น้อย
 ควรปรับปรุง

4.1.3 เถลถายปทททของบบายวฒฒคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

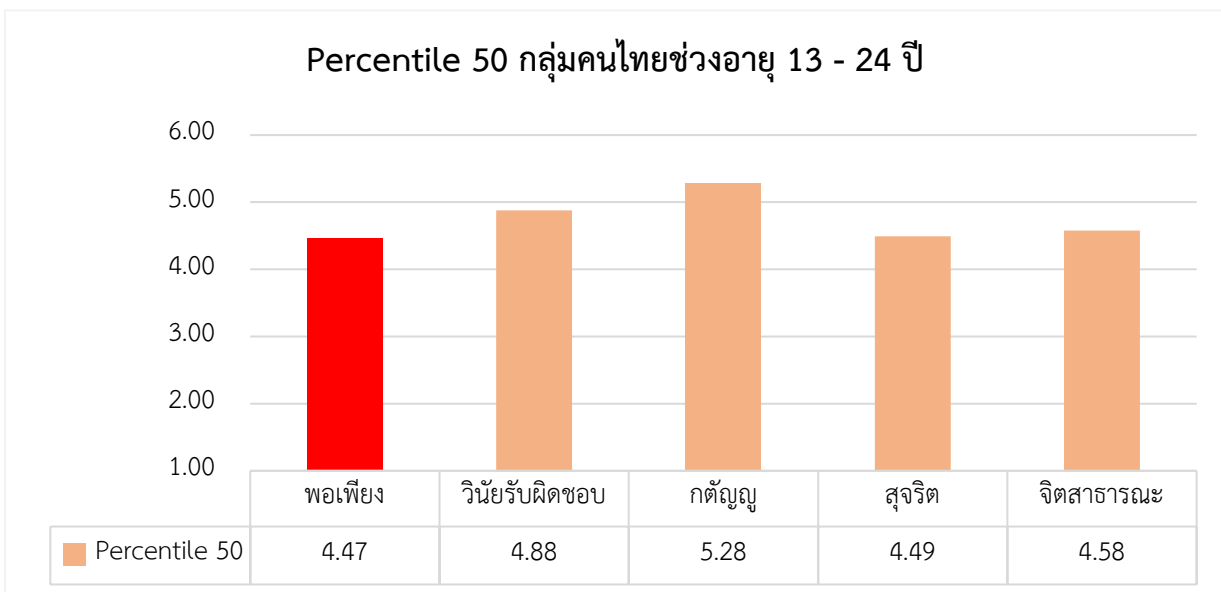
Percentile 50 หรือตำแหน่งคะแนนกึ่งกลางของคุณธรรมด้านที่ 1 “พอเพียง” เท่ากับ 49 คะแนน จากคะแนนเต็ม 66 คะแนน หรือเท่ากับ 4.47 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 2 “วินัยรับผิดชอบ” เท่ากับ 44 คะแนน จากคะแนนเต็ม 54 คะแนน หรือเท่ากับ 4.88 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 3 “กตัญญู” เท่ากับ 42 คะแนน จากคะแนนเต็ม 48 คะแนน หรือเท่ากับ 5.28 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 4 “สุจริต” เท่ากับ 45 คะแนน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน หรือเท่ากับ 4.49 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน และคุณธรรมด้านที่ 5 “จิตสาธารณะ” เท่ากับ 46 คะแนน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน หรือเท่ากับ 4.58 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

Percentile 25, 50, 75 จากคะแนนรวมคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

	คะแนนเต็ม	Percentile 25	Percentile 50	Percentile 75
พอเพียง	66	44	49	54
วินัยรับผิดชอบ	54	39	44	48
กตัญญู	48	38	42	46
สุจริต	60	41	45	50
จิตสาธารณะ	60	40	46	52

Percentile 25, 50, 75 จากคะแนนเฉลี่ยคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

	คะแนนเต็ม	Percentile 25	Percentile 50	Percentile 75
พอเพียง	6	4.06	4.47	4.89
วินัยรับผิดชอบ	6	4.38	4.88	5.33
กตัญญู	6	4.72	5.28	5.72
สุจริต	6	4.01	4.49	5.00
จิตสาธารณะ	6	4.00	4.58	5.17

เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ผลการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 1 “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ได้ปรับคะแนนมาตรฐาน T ปกติ โดยใช้สมการพยากรณ์ คือ $T_c = -21.50 + 1.47X$ ได้คะแนนเกณฑ์ปกติ T_c มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (T_c)
11	-	-	-5
12	-	-	-4
13	-	-	-2
14	-	-	-1
15	-	-	1
16	-	-	2

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
17	-	-	3
18	-	-	5
19	-	-	6
20	-	-	8
21	-	-	9
22	-	-	11
23	-	-	12
24	-	-	14
25	-	-	15
26	-	-	17
27	0.05	17	18
28	0.15	20	20
29	0.30	22	21
30	0.43	24	23
31	0.53	24	24
32	0.70	25	25
33	1.02	27	27
34	1.60	29	28
35	2.33	30	30
36	3.23	32	31
37	4.38	33	33
38	5.97	34	34
39	8.20	36	36
40	10.78	38	37
41	13.68	39	39
42	16.83	40	40
43	20.37	42	42
44	24.48	43	43
45	28.75	44	45
46	33.42	46	46
47	38.55	47	48
48	44.08	49	49
49	49.90	50	50
50	55.47	51	52
51	61.42	53	53
52	66.98	54	55

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
53	71.62	56	56
54	76.18	57	58
55	80.22	59	59
56	83.67	60	61
57	86.72	61	62
58	89.45	63	64
59	92.25	64	65
60	94.48	66	67
61	95.97	67	68
62	97.30	69	70
63	98.37	71	71
64	99.10	74	72
65	99.52	76	74
66	99.82	79	75
n = 3,000 คะแนนดิบค่าเฉลี่ย (M) = 48.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) = 6.95			

เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ผลการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 2 “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ได้ปรับคะแนนมาตรฐาน T ปกติ โดยใช้สมการพยากรณ์ คือ $T_c = -9.44 + 1.39X$ ได้คะแนนเกณฑ์ปกติ T_c มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

คุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
9	-	-	3
10	-	-	4
11	-	-	6
12	-	-	7
13	-	-	9
14	0.02	14	10
15	0.03	16	11
16	0.03	16	13
17	0.03	16	14
18	0.05	17	16
19	0.08	19	17
20	0.10	19	18
21	0.10	19	20
22	0.13	20	21
23	0.22	21	23
24	0.35	23	24
25	0.53	24	25
26	0.70	25	27
27	0.82	26	28
28	1.28	28	29
29	2.22	30	31
30	3.22	32	32
31	4.25	33	34
32	5.38	34	35
33	6.75	35	36
34	8.53	36	38
35	10.95	38	39
36	13.53	39	41
37	16.48	40	42

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
38	20.07	42	43
39	23.97	43	45
40	28.42	44	46
41	33.48	46	48
42	39.63	47	49
43	46.07	49	50
44	52.35	51	52
45	58.87	52	53
46	64.98	54	54
47	70.85	55	56
48	76.57	57	57
49	82.17	59	59
50	87.00	61	60
51	90.82	63	61
52	94.10	66	63
53	96.68	68	64
54	98.92	73	66
n = 3,000 คะแนนดิบค่าเฉลี่ย (M) = 43.09 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) = 6.19			

เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ผลการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 3 “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ได้ปรับคะแนนมาตรฐาน T ปกติ โดยใช้สมการพยากรณ์ คือ $T_c = -3.61 + 1.30X$ ได้คะแนนเกณฑ์ปกติ T_c มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

คุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
8	-	-	7
9	-	-	8
10	-	-	9
11	-	-	11
12	-	-	12
13	0.02	14	13
14	0.03	16	15
15	0.03	16	16
16	0.03	16	17
17	0.07	18	18
18	0.17	21	20
19	0.27	22	21
20	0.37	23	22
21	0.55	25	24
22	0.75	26	25
23	1.02	27	26
24	1.58	28	28
25	2.40	30	29
26	3.05	31	30
27	3.45	32	31
28	4.03	33	33
29	4.87	33	34
30	5.75	34	35
31	6.93	35	37
32	8.65	36	38
33	10.80	38	39
34	13.18	39	40
35	15.72	40	42

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
36	18.65	41	43
37	22.03	42	44
38	25.98	43	46
39	30.98	45	47
40	37.07	47	48
41	43.15	48	50
42	49.55	50	51
43	56.52	52	52
44	63.18	53	53
45	70.12	55	55
46	77.88	58	56
47	85.35	61	57
48	94.35	66	59
n = 3,000 คะแนนดิบค่าเฉลี่ย (M) = 40.91 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) = 5.97			

เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ผลการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 4 “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ได้ปรับคะแนนมาตรฐาน T ปกติ โดยใช้สมการพยากรณ์ คือ $T_c = -12.96 + 1.41X$ ได้คะแนนเกณฑ์ปกติ T_c มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

คุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต กลุ่มคนไทยช่วงอายุ 13-24 ปี

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
10	-	-	1
11	-	-	3
12	-	-	4
13	-	-	5
14	-	-	7
15	-	-	8
16	0.02	14	10
17	0.03	16	11
18	0.03	16	12
19	0.03	16	14
20	0.03	16	15
21	0.03	16	17
22	0.05	17	18
23	0.08	19	19
24	0.15	20	21
25	0.25	22	22
26	0.33	23	24
27	0.40	23	25
28	0.58	25	26
29	0.85	26	28
30	1.22	27	29
31	1.83	29	31
32	2.53	30	32
33	3.65	32	33
34	5.15	34	35
35	6.93	35	36
36	9.28	37	38
37	12.12	38	39
38	15.38	40	40

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
39	19.03	41	42
40	22.87	42	43
41	27.17	44	45
42	32.43	45	46
43	38.35	47	47
44	44.32	49	49
45	50.63	50	50
46	56.88	52	52
47	61.90	53	53
48	66.82	54	55
49	72.13	56	56
50	76.75	57	57
51	80.57	59	59
52	84.10	60	60
53	87.40	61	62
54	90.20	63	63
55	92.78	65	64
56	94.93	66	66
57	96.57	68	67
58	97.87	70	69
59	98.67	72	70
60	99.48	76	71
n = 3,000 คะแนนดิบค่าเฉลี่ย (M) = 44.97 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) = 6.68			

เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ผลการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 5 “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ได้ปรับคะแนนมาตรฐาน T ปกติ โดยใช้สมการพยากรณ์ คือ $T_c = -10.36 + 1.31X$ ได้คะแนนเกณฑ์ปกติ T_c มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

คุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
10	-	-	3
11	-	-	4
12	-	-	5
13	-	-	7
14	-	-	8
15	-	-	9
16	-	-	11
17	-	-	12
18	-	-	13
19	0.02	14	15
20	0.03	16	16
21	0.07	18	17
22	0.10	19	18
23	0.10	19	20
24	0.15	20	21
25	0.25	22	22
26	0.37	23	24
27	0.50	24	25
28	0.73	26	26
29	1.08	27	28
30	1.58	28	29
31	2.28	30	30
32	3.60	32	32
33	5.27	34	33
34	6.83	35	34
35	8.95	36	36
36	11.62	38	37
37	14.55	39	38
38	18.07	41	39

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
39	21.92	42	41
40	25.35	43	42
41	28.62	44	43
42	32.08	45	45
43	36.07	46	46
44	40.73	48	47
45	45.22	49	49
46	49.77	50	50
47	54.70	51	51
48	59.32	52	53
49	63.55	53	54
50	68.47	55	55
51	73.08	56	57
52	76.42	57	58
53	79.97	58	59
54	83.40	60	60
55	86.33	61	62
56	89.22	62	63
57	91.73	64	64
58	93.82	65	66
59	95.78	67	67
60	98.38	71	68
n = 3,000 คะแนนดิบค่าเฉลี่ย (M) = 45.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) = 7.76			

4.2 เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

กลุ่มคนไทยที่ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน จำนวน 3,000 คน มีอายุ 41-97 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57.13) สถานภาพสมรส (ร้อยละ 62.17) การศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 60.37) ผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ โดยประกอบอาชีพด้านการเกษตรมากกว่ากลุ่มสาขาอาชีพอื่น (ร้อยละ 30.77) และกระจายทุกภูมิภาค เป็นผู้ตอบที่อาศัยอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ (ร้อยละ 42.67) รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป (จำนวนรวม 3,000 คน)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ	อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	1,231	41.03	41 - 45 ปี	933	31.10
หญิง	1,714	57.13	46 - 50 ปี	774	25.80
LGBTQ+	55	1.83	51 - 60 ปี	939	31.30
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ	61 ปี ขึ้นไป	354	11.80
โสด	666	22.20	อายุต่ำสุด 41 ปี สูงสุด 97 ปี		
สมรส	1,865	62.17	อายุเฉลี่ย 50.88 ปี		
หย่าร้าง	225	7.50	มัธยฐาน 49 ปี		
หม้าย	168	5.60	ฐานนิยม 45 ปี		
แยกกันอยู่	76	2.53			
การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ	อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1,811	60.37	เกษตร (ทำไร่ นาสวน ประมง ปศุสัตว์)	923	30.77
ปริญญาตรี	951	31.70	รับราชการ/พนักงานราชการ	572	19.07
ปริญญาโท	218	7.27	พนักงานเอกชน	196	6.53
ปริญญาเอก	20	0.67	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	56	1.87
ภูมิภาค	จำนวน	ร้อยละ	รับจ้างทั่วไป	772	25.73
เหนือ	383	12.77	ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	376	12.53
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,280	42.67	อื่น ๆ (เช่น วางงาน)	105	3.50
ใต้	674	22.47			
ตะวันออก	131	4.37			
กลาง	487	16.23			
ตะวันตก	45	1.50			

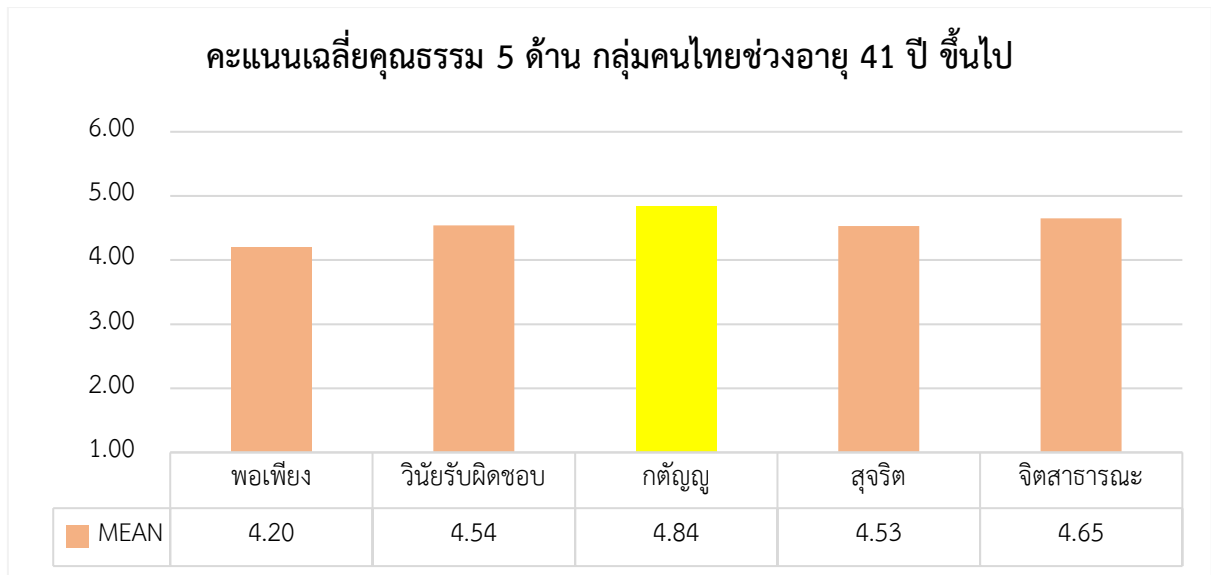
4.2.2 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป

ในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป มีคุณธรรม 5 ด้านอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมพื้นฐานแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับน้อยถึงระดับพอใช้ โดยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.20 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน โดยคุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “กตัญญู” “จิตสาธารณะ” “วินัยรับผิดชอบ” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.84, 4.65, 4.54 และ 4.53 ตามลำดับ

ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

คุณธรรม 5 ด้าน	min	max	M	S	แปลผล
พอเพียง	2.33	6.00	4.20	0.61	น้อย
ความพอประมาณ	1.50	6.00	4.03	0.76	น้อย
ความมีเหตุผล	1.00	6.00	4.21	0.91	น้อย
ภูมิคุ้มกัน	1.25	6.00	4.35	0.69	พอใช้
วินัยรับผิดชอบ	1.42	6.00	4.54	0.66	พอใช้
การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม	1.00	6.00	4.36	0.83	พอใช้
การควบคุมตนเอง	1.00	6.00	4.47	0.88	พอใช้
การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน	1.00	6.00	4.73	0.76	พอใช้
การยอมรับผลการกระทำของตน	1.00	6.00	4.59	0.91	พอใช้
กตัญญู	1.00	6.00	4.84	0.71	พอใช้
การสำนึกในความดี	1.00	6.00	4.91	0.74	มาก
การเคารพความดี	1.00	6.00	4.81	0.76	พอใช้
การตอบแทนความดี	1.00	6.00	4.81	0.80	พอใช้
สุจริต	1.56	6.00	4.53	0.65	พอใช้
การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	1.00	6.00	4.75	0.78	พอใช้
การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์	1.67	6.00	4.22	1.03	น้อย
การยืนหยัดในความถูกต้อง	1.00	6.00	4.61	0.91	พอใช้
จิตสาธารณะ	1.00	6.00	4.65	0.72	พอใช้
จิตอาสา	1.00	6.00	4.75	0.82	พอใช้
สำนึกสาธารณะ	1.00	6.00	4.65	0.80	พอใช้
การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น	1.00	6.00	4.56	0.86	พอใช้
ภาพรวมคุณธรรม 5 ด้าน	1.63	6.00	4.55	0.55	พอใช้

มากที่สุด
 มาก
 พอใช้
 น้อย
 ควรปรับปรุง

4.2.3 เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

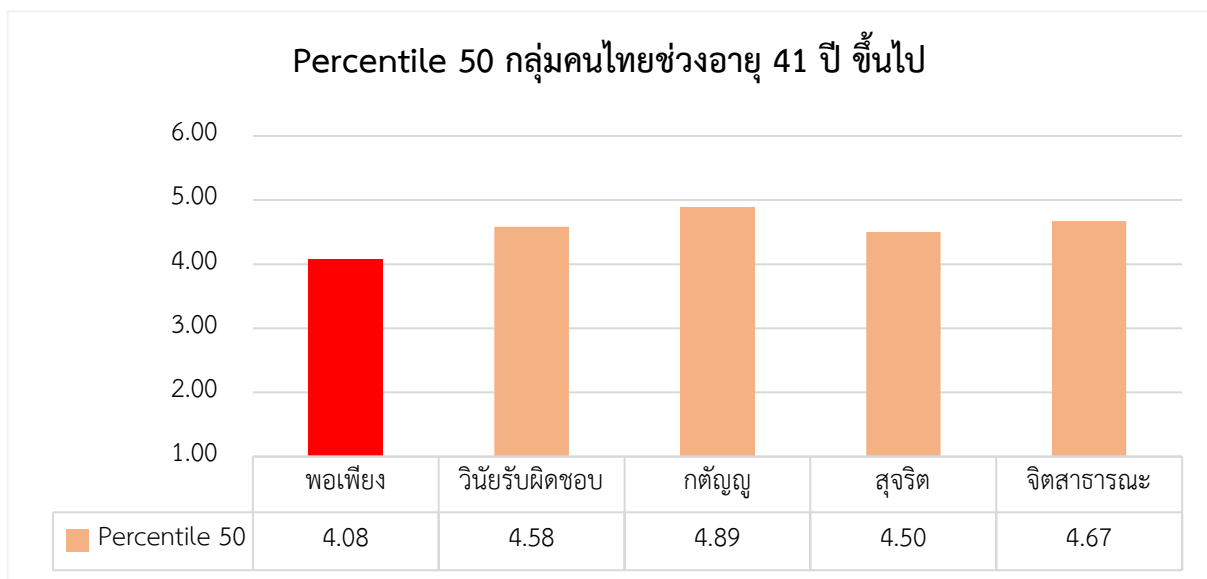
Percentile 50 หรือตำแหน่งคะแนนกึ่งกลางของคุณธรรมด้านที่ 1 “พอเพียง” เท่ากับ 41 คะแนน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน หรือเท่ากับ 4.08 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 2 “วินัยรับผิดชอบ” เท่ากับ 46 คะแนน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน หรือเท่ากับ 4.58 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 3 “กตัญญู” เท่ากับ 54 คะแนน จากคะแนนเต็ม 66 คะแนน หรือเท่ากับ 4.89 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 4 “สุจริต” เท่ากับ 36 คะแนน จากคะแนนเต็ม 48 คะแนน หรือเท่ากับ 4.50 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน และคุณธรรมด้านที่ 5 “จิตสาธารณะ” เท่ากับ 42 คะแนน จากคะแนนเต็ม 54 คะแนน หรือเท่ากับ 4.67 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

Percentile 25, 50, 75 จากคะแนนรวมคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

	คะแนนเต็ม	Percentile 25	Percentile 50	Percentile 75
พอเพียง	60	38	41	46
วินัยรับผิดชอบ	60	41	46	50
กตัญญู	66	49	54	59
สุจริต	48	33	36	40
จิตสาธารณะ	54	38	42	46

Percentile 25, 50, 75 จากคะแนนเฉลี่ยคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

	คะแนนเต็ม	Percentile 25	Percentile 50	Percentile 75
พอเพียง	6	3.75	4.08	4.58
วินัยรับผิดชอบ	6	4.13	4.58	5.00
กตัญญู	6	4.42	4.89	5.36
สุจริต	6	4.11	4.50	4.94
จิตสาธารณะ	6	4.19	4.67	5.14

เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ผลการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 1 “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ได้ปรับคะแนนมาตรฐาน T ปกติ โดยใช้สมการพยากรณ์ คือ $T_c = -22.51 + 1.70X$ ได้คะแนนเกณฑ์ปกติ T_c มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
10	-	-	-6
11	-	-	-4
12	-	-	-2
13	-	-	0
14	-	-	1
15	-	-	3
16	-	-	5
17	-	-	6
18	-	-	8
19	-	-	10
20	-	-	11
21	0.02	14	13
22	0.03	16	15
23	0.03	16	17
24	0.05	17	18
25	0.08	19	20
26	0.10	19	22
27	0.17	21	23
28	0.38	23	25
29	0.72	25	27
30	1.15	27	28
31	1.93	29	30
32	3.05	31	32
33	4.42	33	33
34	6.33	35	35
35	9.08	37	37
36	13.33	39	39
37	19.17	41	40

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
38	26.22	44	42
39	34.30	46	44
40	42.50	48	45
41	50.03	50	47
42	56.35	52	49
43	62.07	53	50
44	67.60	55	52
45	72.35	56	54
46	76.92	57	56
47	80.75	59	57
48	83.65	60	59
49	86.50	61	61
50	89.18	62	62
51	91.28	64	64
52	93.08	65	66
53	94.73	66	67
54	96.02	68	69
55	97.22	69	71
56	98.15	71	73
57	98.65	72	74
58	99.05	74	76
59	99.47	76	78
60	99.82	79	79
n = 3,000 คะแนนดิบค่าเฉลี่ย (M) = 41.94 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) = 5.96			

เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ผลการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 2 “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ได้ปรับคะแนนมาตรฐาน T ปกติ โดยใช้สมการพยากรณ์ คือ $T_c = -8.74 + 1.31X$ ได้คะแนนเกณฑ์ปกติ T_c มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

คุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
10	-	-	4
11	-	-	6
12	-	-	7
13	-	-	8
14	-	-	10
15	0.02	14	11
16	0.05	17	12
17	0.07	18	14
18	0.08	19	15
19	0.12	20	16
20	0.13	20	17
21	0.13	20	19
22	0.15	20	20
23	0.23	22	21
24	0.32	23	23
25	0.38	23	24
26	0.57	25	25
27	0.77	26	27
28	0.92	26	28
29	1.22	27	29
30	1.53	28	31
31	1.85	29	32
32	2.43	30	33
33	3.32	32	34
34	4.47	33	36
35	5.73	34	37
36	7.50	36	38
37	9.63	37	40
38	12.03	38	41

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
39	15.57	40	42
40	19.52	41	44
41	23.52	43	45
42	28.42	44	46
43	34.18	46	48
44	40.22	48	49
45	46.33	49	50
46	52.47	51	52
47	59.22	52	53
48	66.27	54	54
49	71.80	56	55
50	76.48	57	57
51	80.92	59	58
52	84.70	60	59
53	87.77	62	61
54	90.25	63	62
55	92.65	65	63
56	94.72	66	65
57	96.20	68	66
58	97.38	69	67
59	98.55	72	69
60	99.57	76	70
n = 3,000 คะแนนดิบค่าเฉลี่ย (M) = 45.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) = 6.53			

เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ผลการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 3 “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ได้ปรับคะแนนมาตรฐาน T ปกติ โดยใช้สมการพยากรณ์ คือ $T_c = -1.59 + 0.96X$ ได้คะแนนเกณฑ์ปกติ T_c มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

คุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
11	0.02	14	9
12	0.03	16	10
13	0.03	16	11
14	0.03	16	12
15	0.05	17	13
16	0.07	18	14
17	0.07	18	15
18	0.08	19	16
19	0.10	19	17
20	0.10	19	18
21	0.10	19	19
22	0.10	19	20
23	0.10	19	20
24	0.10	19	21
25	0.13	20	22
26	0.18	21	23
27	0.27	22	24
28	0.37	23	25
29	0.45	24	26
30	0.57	25	27
31	0.68	25	28
32	0.80	26	29
33	0.92	26	30
34	1.20	27	31
35	1.73	29	32
36	2.25	30	33
37	2.73	31	34
38	3.35	32	35

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
39	4.07	33	36
40	4.92	33	37
41	6.10	35	38
42	7.67	36	39
43	9.57	37	40
44	12.38	38	41
45	15.12	40	42
46	17.37	41	43
47	19.90	42	43
48	22.98	43	44
49	26.72	44	45
50	30.72	45	46
51	35.63	46	47
52	40.85	48	48
53	46.23	49	49
54	51.57	50	50
55	57.60	52	51
56	63.22	53	52
57	67.08	54	53
58	70.98	55	54
59	75.07	57	55
60	79.17	58	56
61	82.73	59	57
62	85.63	61	58
63	88.25	62	59
64	90.90	63	60
65	93.57	65	61
66	97.43	70	62
n = 3,000 คะแนนดิบค่าเฉลี่ย (M) = 53.30 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) = 7.75			

เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ผลการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 4 “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ได้ปรับคะแนนมาตรฐาน T ปกติ โดยใช้สมการพยากรณ์ คือ $T_c = -13.67 + 1.76X$ ได้คะแนนเกณฑ์ปกติ T_c มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

คุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
8	-	-	0
9	-	-	2
10	-	-	4
11	-	-	6
12	-	-	7
13	0.02	14	9
14	0.03	16	11
15	0.03	16	13
16	0.03	16	14
17	0.03	16	16
18	0.05	17	18
19	0.08	19	20
20	0.12	20	21
21	0.17	21	23
22	0.38	23	25
23	0.65	25	27
24	0.92	26	28
25	1.48	28	30
26	2.30	30	32
27	3.53	32	34
28	5.30	34	36
29	7.30	35	37
30	10.42	37	39
31	14.95	40	41
32	20.87	42	43
33	28.05	44	44
34	36.68	47	46
35	44.87	49	48

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
36	51.37	50	50
37	58.27	52	51
38	65.47	54	53
39	71.72	56	55
40	77.33	58	57
41	81.95	59	58
42	85.62	61	60
43	88.93	62	62
44	91.53	64	64
45	93.72	65	65
46	95.50	67	67
47	97.20	69	69
48	99.03	73	71
n = 3,000 คะแนนดิบค่าเฉลี่ย (M) = 36.14 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) = 5.24			

เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ผลการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรมด้านที่ 5 “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ได้ปรับคะแนนมาตรฐาน T ปกติ โดยใช้สมการพยากรณ์ คือ $T_c = -1.53 + 1.23X$ ได้คะแนนเกณฑ์ปกติ T_c มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

คุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
9	0.02	14	10
10	0.05	17	11
11	0.07	18	12
12	0.07	18	13
13	0.07	18	14
14	0.07	18	16
15	0.07	18	17
16	0.07	18	18
17	0.08	19	19
18	0.15	20	21
19	0.23	22	22
20	0.28	22	23
21	0.33	23	24
22	0.45	24	26
23	0.68	25	27
24	0.92	26	28
25	1.05	27	29
26	1.18	27	31
27	1.57	28	32
28	2.23	30	33
29	2.95	31	34
30	3.97	32	35
31	5.23	34	37
32	6.48	35	38
33	8.27	36	39
34	10.87	38	40
35	13.92	39	42
36	18.08	41	43
37	21.93	42	44

คะแนน	Percentile rank	T normalized	Norm (Tc)
38	24.92	43	45
39	29.23	45	47
40	35.12	46	48
41	41.87	48	49
42	48.50	50	50
43	55.02	51	51
44	61.02	53	53
45	67.33	54	54
46	73.35	56	55
47	77.48	58	56
48	81.45	59	58
49	85.48	61	59
50	88.67	62	60
51	91.67	64	61
52	94.40	66	63
53	96.18	68	64
54	98.45	72	65
n = 3,000 คะแนนดิบค่าเฉลี่ย (M) = 41.99 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) = 6.46			

บทที่ 6

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทั้ง 6 ภูมิภาค
จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตาม
ลักษณะประชากรศาสตร์

3.1 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

3.2 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

3.3 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

3.4 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

3.5 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

3.6 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

กลุ่มคนไทยที่ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน แสดงดังตาราง 6-1

ตาราง 6-1 ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี (จำนวนรวม 6,335 คน)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ	อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	2,402	37.92	13 - 15 ปี	1,791	28.27
หญิง	3,229	50.97	16 - 20 ปี	3,666	57.87
LGBTQ+	704	11.11	21 - 24 ปี	878	13.86
ภูมิภาค	จำนวน	ร้อยละ	อายุต่ำสุด 13 ปี สูงสุด 24 ปี		
เหนือ	941	14.85	อายุเฉลี่ย 17.23 ปี		
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,403	22.15	มัธยมศึกษาตอนต้น		
ใต้	490	7.73	ฐานนิยม 16 ปี		
ตะวันออก	713	11.25	การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
กลาง	2,112	33.34	มัธยมศึกษาตอนต้น	1,425	22.49
ตะวันตก	676	10.67	มัธยมศึกษาตอนปลาย	2,183	34.46
			กศน.	22	0.35
			ปวช.	726	11.46
			ปวส.	481	7.59
			ปริญญาตรี/ปริญญาโท	1,433	22.62
			ไม่ได้ศึกษา หรือกำลังทำงาน	65	1.03

จากตาราง 6-1 พบว่ากลุ่มคนไทยที่ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มอายุ 13-24 ปี จำนวน 6,335 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 50.97) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 34.46) ผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กระจายทุกภูมิภาคโดยเป็นผู้ตอบที่อาศัยอยู่ภาคกลางมากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ (ร้อยละ 33.34)

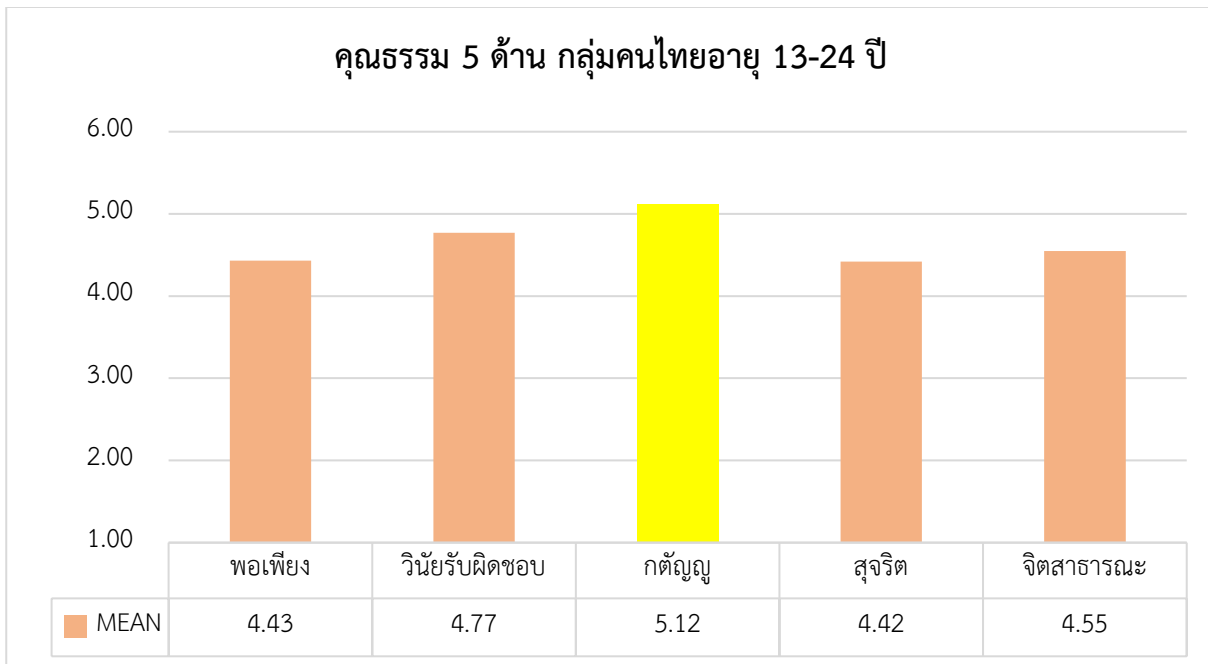
ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มีคุณธรรม 5 ด้านดังตาราง 6-2 และภาพประกอบ 6-1

ตาราง 6-2 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

คุณธรรม 5 ด้าน	min	max	M	S	แปลผล
พอเพียง	2.06	6.00	4.43	0.60	พอใช้
ความพอประมาณ	1.00	6.00	4.23	0.75	น้อย
ความมีเหตุผล	1.00	6.00	4.43	0.82	พอใช้
ภูมิคุ้มกัน	1.00	6.00	4.65	0.76	พอใช้
วินัยรับผิดชอบ	1.63	6.00	4.77	0.66	พอใช้
การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม	1.00	6.00	4.40	0.98	พอใช้
การควบคุมตนเอง	1.00	6.00	4.69	0.81	พอใช้
การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน	1.00	6.00	4.84	0.87	พอใช้
การยอมรับผลการกระทำของตน	1.00	6.00	5.13	0.85	มาก
กตัญญู	1.61	6.00	5.12	0.71	มาก
การสำนึกในความดี	1.00	6.00	5.22	0.85	มาก
การเคารพความดี	1.00	6.00	5.09	0.81	มาก
การตอบแทนความดี	1.00	6.00	5.06	0.78	มาก
สุจริต	1.44	6.00	4.42	0.66	พอใช้
การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	1.00	6.00	4.49	0.75	พอใช้
การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์	1.00	6.00	4.47	1.00	พอใช้
การยืนหยัดในความถูกต้อง	1.00	6.00	4.31	0.76	น้อย
จิตสาธารณะ	1.75	6.00	4.55	0.72	พอใช้
จิตอาสา	1.00	6.00	4.25	0.87	น้อย
สำนึกสาธารณะ	1.25	6.00	4.82	0.84	พอใช้
การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น	1.00	6.00	4.58	0.96	พอใช้
ภาพรวมคุณธรรม 5 ด้าน	2.47	6.00	4.66	0.54	พอใช้

■ มากที่สุด
 ■ มาก
 ■ พอใช้
 ■ น้อย
 ■ ควรปรับปรุง

ภาพประกอบ 6-1 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

จากตาราง 6-2 พบว่าในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมพื้นฐานแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 5.12 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน ขณะที่คุณธรรมด้าน โดยคุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” “จิตสาธารณะ” “พอเพียง” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.77, 4.55, 4.43 และ 4.42 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ทั้งในภาพรวม และรายด้านแสดงตามลำดับดังต่อไปนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 6-3 ถึง 6-10

ตาราง 6-3 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	2,402	4.52 (พอใช้)	0.54	ระหว่างกลุ่ม	79.566	2	39.783	140.113*	0.000
หญิง	3,229	4.76 (พอใช้)	0.52	ภายในกลุ่ม	1797.886	6332	0.284		
LGBTQ+	704	4.66 (พอใช้)	0.55	รวม	1877.453	6334			
รวม	6,335	4.66 (พอใช้)	0.54						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-3 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกเพศมี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-4

ตาราง 6-4 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.52	-	-.24034*	-.13985*
หญิง	4.76		-	.10050*
LGBTQ+	4.66			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-4 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกเพศ มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-5 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ม.ต้น	1,425	4.58 (พอใช้)	0.55	ระหว่างกลุ่ม	65.118	5	13.024	45.481*	0.000
ม.ปลาย	2,183	4.64 (พอใช้)	0.54	ภายในกลุ่ม	1812.335	6329	0.286		
ปวช.	726	4.56 (พอใช้)	0.48	รวม	1877.453	6334			
ปวส.	481	4.58 (พอใช้)	0.54						
ป.ตรี/ป.โท	1,433	4.84 (พอใช้)	0.54						
กศน./ไม่ได้ศึกษา/กำลังทำงาน	87	4.72 (พอใช้)	0.49						
รวม	6,335	4.66 (พอใช้)	0.54						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-5 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกระดับการศึกษามี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 6-6

ตาราง 6-6 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ม.ต้น	ม.ปลาย	ปวช.	ปวส.	ป.ตรี/ป.โท	กศน./ไม่ได้ ศึกษา/กำลัง ทำงาน
ม.ต้น	4.58	-	-.05667*	0.01867	0.00021	-.25599*	-0.14006
ม.ปลาย	4.64		-	.07534*	0.05687	-.19932*	-0.08339
ปวช.	4.56			-	-0.01846	-.27466*	-0.15873
ปวส.	4.58				-	-.25619*	-0.14026
ป.ตรี/ป.โท	4.84					-	0.11593
กศน./ไม่ได้ ศึกษา/กำลัง ทำงาน	4.72						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-6 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่ศึกษาระดับปริญญาตรี/โท มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับผู้ที่ศึกษาระดับ ม.ต้น ม.ปลาย ปวช. และ ปวส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ศึกษาระดับ ม.ปลาย มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับผู้ที่ศึกษาระดับ ม.ต้น ปวช. และปริญญาตรี/โท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-7 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้านในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
13 - 15 ปี	1,791	4.62 (พอใช้)	0.54	ระหว่างกลุ่ม	16.657	2	8.328	28.340*	0.000
16 - 20 ปี	3,666	4.65 (พอใช้)	0.53	ภายในกลุ่ม	1860.796	6332	0.294		
21 - 24 ปี	878	4.78 (พอใช้)	0.58	รวม	1877.453	6334			
รวม	6,335	4.66 (พอใช้)	0.54						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-7 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกช่วงอายุมี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีช่วงอายุต่างกัน มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-8

ตาราง 6-8 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีอายุต่างกัน

อายุ	M	13 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 - 24 ปี
13 - 15 ปี	4.62	-	-.03744*	-.16584*
16 - 20 ปี	4.65		-	-.12840*
21 - 24 ปี	4.78			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-8 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกช่วงอายุ มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-9 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	941	4.68 (พอใช้)	0.52	ระหว่างกลุ่ม	8.403	5	1.681	5.691*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,403	4.60 (พอใช้)	0.58	ภายในกลุ่ม	1869.050	6329	0.295		
ใต้	490	4.74 (พอใช้)	0.61	รวม	1877.453	6334			
ตะวันออก	713	4.64 (พอใช้)	0.51						
กลาง	2,112	4.67 (พอใช้)	0.54						
ตะวันตก	676	4.67 (พอใช้)	0.49						
รวม	6,335	4.66 (พอใช้)	0.54						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-9 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกภูมิภาค มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-10

ตาราง 6-10 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	4.68	-	.07354*	-0.06074	0.03742	0.00423	0.00832
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.60		-	-.13428*	-0.03612	-.06931*	-0.06522
ใต้	4.74			-	.09815*	0.06497	0.06905
ตะวันออก	4.64				-	-0.03319	-0.02910
กลาง	4.67					-	0.00409
ตะวันตก	4.67						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-10 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับภาคเหนือ ใต้ และกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ที่อาศัยในภาคใต้ มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับภาคตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 6-11 ถึง 6-18

ตาราง 6-11 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	2,402	4.38 (น้อย)	0.59	ระหว่างกลุ่ม	19.847	2	9.924	28.054*	0.000
หญิง	3,229	4.49 (พอใช้)	0.59	ภายในกลุ่ม	2239.819	6332	0.354		
LGBTQ+	704	4.38 (น้อย)	0.63	รวม	2259.666	6334			
รวม	6,335	4.43 (พอใช้)	0.60						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-11 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี เพศหญิงมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับพอใช้ ขณะที่เพศชาย และ LGBTQ+ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย โดยผลการเปรียบเทียบพบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-12

ตาราง 6-12 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.38	-	-.11239*	-0.00191
หญิง	4.49		-	.11048*
LGBTQ+	4.38			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-12 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี เพศหญิงมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับเพศชาย และ LGBTQ+ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-13 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ม.ต้น	1,425	4.37 (น้อย)	0.59	ระหว่างกลุ่ม	33.568	5	6.714	19.087*	0.000
ม.ปลาย	2,183	4.44 (พอใช้)	0.58	ภายในกลุ่ม	2226.098	6329	0.352		
ปวช.	726	4.37 (น้อย)	0.55	รวม	2259.666	6334			
ปวส.	481	4.35 (น้อย)	0.61						
ป.ตรี/ป.โท	1,433	4.56 (พอใช้)	0.62						
กศน./ไม่ได้ ศึกษา/กำลัง ทำงาน	87	4.44 (พอใช้)	0.58						
รวม	6,335	4.43 (พอใช้)	0.60						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-13 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่ศึกษาระดับ ม.ต้น ปวช. และ ปวส. มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย ขณะที่ผู้ที่ศึกษาระดับอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-14

ตาราง 6-14 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ม.ต้น	ม.ปลาย	ปวช.	ปวส.	ป.ตรี/ป.โท	กศน./ไม่ได้ ศึกษา/กำลัง ทำงาน
ม.ต้น	4.37	-	-0.07141*	-0.00849	0.01249	-0.18981*	-0.07721
ม.ปลาย	4.44		-	0.06292	0.08390	-0.11840*	-0.00581
ปวช.	4.37			-	0.02098	-0.18132*	-0.06873
ปวส.	4.35				-	-0.20230*	-0.08971
ป.ตรี/ป.โท	4.56					-	0.11259
กศน./ไม่ได้ ศึกษา/กำลัง ทำงาน	4.44						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-14 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่ศึกษาระดับปริญญาตรี/โท มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับผู้ที่ศึกษาระดับ ม.ต้น ม.ปลาย ปวช. และ ปวส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ที่ศึกษาระดับ ม.ต้น มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับผู้ที่ศึกษาระดับ ม.ปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-15 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
13 - 15 ปี	1,791	4.39 (น้อย)	0.59	ระหว่างกลุ่ม	9.288	2	4.644	13.068*	0.000
16 - 20 ปี	3,666	4.44 (พอใช้)	0.59	ภายในกลุ่ม	2250.378	6332	0.355		
21 - 24 ปี	878	4.52 (พอใช้)	0.64	รวม	2259.666	6334			
รวม	6,335	4.43 (พอใช้)	0.60						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-15 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ช่วงอายุ 13-15 ปี มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย ขณะที่ช่วงอายุอื่น ๆ คุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-16

ตาราง 6-16 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีอายุต่างกัน

อายุ	M	13 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 - 24 ปี
13 - 15 ปี	4.39	-	-.04575*	-.12535*
16 - 20 ปี	4.44		-	-.07959*
21 - 24 ปี	4.52			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-16 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกช่วงอายุ มี “พอเพียง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-17 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	941	4.48 (พอใช้)	0.59	ระหว่างกลุ่ม	15.059	5	3.012	8.492*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,403	4.47 (พอใช้)	0.59	ภายในกลุ่ม	2244.607	6329	0.355		
ใต้	490	4.52 (พอใช้)	0.62	รวม	2259.666	6334			
ตะวันออก	713	4.39 (น้อย)	0.56						
กลาง	2,112	4.42 (พอใช้)	0.60						
ตะวันตก	676	4.34 (น้อย)	0.59						
รวม	6,335	4.43 (พอใช้)	0.60						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-17 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่อาศัยในภาคตะวันออก และตะวันตกมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย ขณะที่ผู้ที่อาศัยในภูมิภาคอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-18

ตาราง 6-18 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	4.48	-	0.01079	-0.03830	.08940*	0.05887	.14157*
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.47		-	-0.04909	.07860*	0.04808	.13078*
ใต้	4.52			-	.12770*	.09717*	.17987*
ตะวันออก	4.39				-	-0.03053	0.05218
กลาง	4.42					-	.08270*
ตะวันตก	4.34						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-18 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่อาศัยในภาคตะวันออก มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ และใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันตก มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ ใต้ และกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคกลาง มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับภาคใต้ และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 6-19 ถึง 6-26

ตาราง 6-19 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	2,402	4.62 (พอใช้)	0.66	ระหว่างกลุ่ม	88.330	2	44.165	105.780*	0.000
หญิง	3,229	4.87 (พอใช้)	0.63	ภายในกลุ่ม	2643.720	6332	0.418		
LGBTQ+	704	4.81 (พอใช้)	0.65	รวม	2732.050	6334			
รวม	6,335	4.77 (พอใช้)	0.66						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-19 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกเพศมีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-20

ตาราง 6-20 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.62	-	-.25112*	-.19244*
หญิง	4.87		-	0.05868
LGBTQ+	4.81			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-20 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี เพศชายมีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับเพศหญิง และ LGBTQ+ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-21 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ม.ต้น	1,425	4.67 (พอใช้)	0.68	ระหว่างกลุ่ม	77.880	5	15.576	37.142*	0.000
ม.ปลาย	2,183	4.74 (พอใช้)	0.65	ภายในกลุ่ม	2654.170	6329	0.419		
ปวช.	726	4.68 (พอใช้)	0.60	รวม	2732.050	6334			
ปวส.	481	4.71 (พอใช้)	0.66						
ป.ตรี/ป.โท	1,433	4.96 (มาก)	0.65						
กศน./ไม่ได้ศึกษา/กำลังทำงาน	87	4.85 (พอใช้)	0.59						
รวม	6,335	4.77 (พอใช้)	0.66						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-21 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่ศึกษาระดับปริญญาตรี/โท มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับมาก ขณะที่ผู้ที่ศึกษาระดับอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-22

ตาราง 6-22 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ม.ต้น	ม.ปลาย	ปวช.	ปวส.	ป.ตรี/ป.โท	กศน./ไม่ได้ ศึกษา/กำลัง ทำงาน
ม.ต้น	4.67	-	-0.07234*	-0.01416	-0.04644	-.29530*	-0.18117
ม.ปลาย	4.74		-	0.05818	0.02590	-.22296*	-0.10883
ปวช.	4.68			-	-0.03228	-.28115*	-0.16701
ปวส.	4.71				-	-.24887*	-0.13473
ป.ตรี/ป.โท	4.96					-	0.11414
กศน./ไม่ได้ ศึกษา/กำลัง ทำงาน	4.85						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-22 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่ศึกษาระดับปริญญาตรี/โท มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับผู้ที่ศึกษาระดับ ม.ต้น ม.ปลาย ปวช. และ ปวส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ที่ศึกษาระดับ ม.ต้น มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับ ม.ปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-23 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
13 - 15 ปี	1,791	4.71 (พอใช้)	0.67	ระหว่างกลุ่ม	20.477	2	10.238	23.909*	0.000
16 - 20 ปี	3,666	4.76 (พอใช้)	0.64	ภายในกลุ่ม	2711.573	6332	0.428		
21 - 24 ปี	878	4.89 (พอใช้)	0.67	รวม	2732.050	6334			
รวม	6,335	4.77 (พอใช้)	0.66						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-23 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกช่วงอายุมีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-24

ตาราง 6-24 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีอายุต่างกัน

อายุ	M	13 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 - 24 ปี
13 - 15 ปี	4.71	-	-.05819*	-.18636*
16 - 20 ปี	4.76		-	-.12817*
21 - 24 ปี	4.89			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-24 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกช่วงอายุ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตาราง 6-25 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	941	4.77 (พอใช้)	0.64	ระหว่างกลุ่ม	14.596	5	2.919	6.799*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,403	4.68 (พอใช้)	0.69	ภายในกลุ่ม	2717.454	6329	0.429		
ใต้	490	4.83 (พอใช้)	0.69	รวม	2732.050	6334			
ตะวันออก	713	4.80 (พอใช้)	0.61						
กลาง	2,112	4.79 (พอใช้)	0.65						
ตะวันตก	676	4.77 (พอใช้)	0.63						
รวม	6,335	4.77 (พอใช้)	0.66						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-25 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกภูมิภาคมีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-26

ตาราง 6-26 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	4.77	-	.09374*	-0.05393	-0.02542	-0.01882	0.00145
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.68		-	-.14767*	-.11916*	-.11256*	-.09228*
ใต้	4.83			-	0.02851	0.03511	0.05538
ตะวันออก	4.80				-	0.00660	0.02687
กลาง	4.79					-	0.02027
ตะวันตก	4.77						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-26 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับทุกภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 6-27 ถึง 6-34

ตาราง 6-27 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	2,402	4.95 (มาก)	0.75	ระหว่างกลุ่ม	128.302	2	64.151	134.209*	0.000
หญิง	3,229	5.26 (มาก)	0.64	ภายในกลุ่ม	3026.646	6332	0.478		
LGBTQ+	704	5.09 (มาก)	0.72	รวม	3154.948	6334			
รวม	6,335	5.12 (มาก)	0.71						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-27 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกเพศมีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-28

ตาราง 6-28 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.95	-	-.30421*	-.13788*
หญิง	5.26		-	.16632*
LGBTQ+	5.09			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-28 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกเพศมีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-29 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ม.ต้น	1,425	5.02 (มาก)	0.72	ระหว่างกลุ่ม	78.706	5	15.741	32.386*	0.000
ม.ปลาย	2,183	5.09 (มาก)	0.69	ภายในกลุ่ม	3076.242	6329	0.486		
ปวช.	726	5.06 (มาก)	0.69	รวม	3154.948	6334			
ปวส.	481	5.08 (มาก)	0.77						
ป.ตรี/ป.โท	1,433	5.32 (มาก)	0.66						
กศน./ไม่ได้ศึกษา/กำลังทำงาน	87	5.21 (มาก)	0.71						
รวม	6,335	5.12 (มาก)	0.71						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-29 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกระดับการศึกษามีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-30

ตาราง 6-30 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ม.ต้น	ม.ปลาย	ปวช.	ปวส.	ป.ตรี/ป.โท	กศน./ไม่ได้ ศึกษา/กำลัง ทำงาน
ม.ต้น	5.02	-	-0.07303*	-0.04556	-0.06272	-.30386*	-0.19369
ม.ปลาย	5.09		-	0.02747	0.01031	-.23083*	-0.12066
ปวช.	5.06			-	-0.01716	-.25831*	-0.14813
ปวส.	5.08				-	-.24114*	-0.13097
ป.ตรี/ป.โท	5.32					-	0.11018
กศน./ไม่ได้ ศึกษา/กำลัง ทำงาน	5.21						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-30 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่ศึกษาระดับปริญญาตรี/โท มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับผู้ที่ศึกษาระดับอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ผู้ที่ศึกษาระดับ ม.ต้น มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับผู้ที่ศึกษาระดับ ม.ปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-31 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
13 - 15 ปี	1,791	5.06 (มาก)	0.70	ระหว่างกลุ่ม	21.350	2	10.675	21.571*	0.000
16 - 20 ปี	3,666	5.12 (มาก)	0.69	ภายในกลุ่ม	3133.598	6332	0.495		
21 - 24 ปี	878	5.25 (มาก)	0.74	รวม	3154.948	6334			
รวม	6,335	5.12 (มาก)	0.71						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-31 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกช่วงอายุมีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-32

ตาราง 6-32 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีอายุต่างกัน

อายุ	M	13 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 - 24 ปี
13 - 15 ปี	5.06	-	-.06046*	-.19033*
16 - 20 ปี	5.12		-	-.12987*
21 - 24 ปี	5.25			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-32 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกช่วงอายุ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-33 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	941	5.15 (มาก)	0.66	ระหว่างกลุ่ม	23.315	5	4.663	9.424*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,403	5.01 (มาก)	0.75	ภายในกลุ่ม	3131.633	6329	0.495		
ใต้	490	5.17 (มาก)	0.78	รวม	3154.948	6334			
ตะวันออก	713	5.12 (มาก)	0.69						
กลาง	2,112	5.15 (มาก)	0.70						
ตะวันตก	676	5.17 (มาก)	0.60						
รวม	6,335	5.12 (มาก)	0.71						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-33 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกภูมิภาคมีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-34

ตาราง 6-34 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	5.15	-	.14273*	-0.01669	0.03156	-0.00122	-0.01751
ตะวันออกเฉียงเหนือ	5.01		-	-.15942*	-.11117*	-.14395*	-.16024*
ใต้	5.17			-	0.04825	0.01547	-0.00082
ตะวันออก	5.12				-	-0.03278	-0.04907
กลาง	5.15					-	-0.01629
ตะวันตก	5.17						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-34 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับทุกภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 6-35 ถึง 6-41

ตาราง 6-35 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	2,402	4.27 (น้อย)	0.64	ระหว่างกลุ่ม	94.091	2	47.045	113.106*	0.000
หญิง	3,229	4.53 (พอใช้)	0.65	ภายในกลุ่ม	2633.738	6332	0.416		
LGBTQ+	704	4.45 (พอใช้)	0.66	รวม	2727.829	6334			
รวม	6,335	4.42 (พอใช้)	0.66						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-35 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี เพศชายมีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับน้อย ขณะที่เพศหญิง และ LGBTQ+ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-36

ตาราง 6-36 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.27	-	-.26061*	-.17884*
หญิง	4.53		-	.08178*
LGBTQ+	4.45			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-36 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกเพศมีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-37 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ม.ต้น	1,425	4.38 (น้อย)	0.65	ระหว่างกลุ่ม	70.237	5	14.047	33.454*	0.000
ม.ปลาย	2,183	4.43 (พอใช้)	0.65	ภายในกลุ่ม	2657.591	6329	0.420		
ปวช.	726	4.27 (น้อย)	0.61	รวม	2727.829	6334			
ปวส.	481	4.26 (น้อย)	0.61						
ป.ตรี/ป.โท	1,433	4.58 (พอใช้)	0.67						
กศน./ไม่ได้ ศึกษา/กำลัง ทำงาน	87	4.43 (พอใช้)	0.64						
รวม	6,335	4.42 (พอใช้)	0.66						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-37 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่ศึกษาระดับ ม.ต้น ปวช. และ ปวส. มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับน้อย ขณะที่ผู้ศึกษาระดับอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-38

ตาราง 6-38 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ม.ต้น	ม.ปลาย	ปวช.	ปวส.	ป.ตรี/ป.โท	กศน./ไม่ได้ ศึกษา/กำลัง ทำงาน
ม.ต้น	4.38	-	-0.05877	.10946*	.11238*	-.20724*	-0.05109
ม.ปลาย	4.43		-	.16822*	.17114*	-.14848*	0.00767
ปวช.	4.27			-	0.00292	-.31670*	-0.16055
ปวส.	4.26				-	-.31962*	-0.16347
ป.ตรี/ป.โท	4.58					-	0.15615
กศน./ไม่ได้ ศึกษา/กำลัง ทำงาน	4.43						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-38 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่ศึกษาระดับ ม.ต้น มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับผู้ที่ศึกษาระดับ ปวช. ปวส. และปริญญาตรี/โท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ศึกษาระดับ ม.ปลาย มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับผู้ที่ศึกษาระดับ ปวช. ปวส. ปริญญาตรี/โท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับผู้ที่ศึกษาระดับ ม.ต้น ม.ปลาย และปริญญาตรี/โท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ศึกษาระดับปริญญาตรี/โท มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับผู้ที่ศึกษาระดับ ม.ต้น ม.ปลาย ปวช. และ ปวส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-39 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
13 - 15 ปี	1,791	4.41 (พอใช้)	0.65	ระหว่างกลุ่ม	7.376	2	3.688	8.585*	0.000
16 - 20 ปี	3,666	4.41 (พอใช้)	0.65	ภายในกลุ่ม	2720.452	6332	0.430		
21 - 24 ปี	878	4.51 (พอใช้)	0.69	รวม	2727.829	6334			
รวม	6,335	4.42 (พอใช้)	0.66						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-39 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกช่วงอายุมีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-40

ตาราง 6-40 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีอายุต่างกัน

อายุ	M	13 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 - 24 ปี
13 - 15 ปี	4.41	-	0.00136	-.09783*
16 - 20 ปี	4.41		-	-.09919*
21 - 24 ปี	4.51			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-40 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่อยู่ในช่วงอายุ 21-24 ปี มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับช่วงอายุ 13-15 ปี และ 16-20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-41 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	941	4.39 (น้อย)	0.64	ระหว่างกลุ่ม	2.819	5	0.564	1.309	0.257
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,403	4.42 (พอใช้)	0.67	ภายในกลุ่ม	2725.010	6329	0.431		
ใต้	490	4.48 (พอใช้)	0.73	รวม	2727.829	6334			
ตะวันออก	713	4.41 (พอใช้)	0.62						
กลาง	2,112	4.43 (พอใช้)	0.66						
ตะวันตก	676	4.43 (พอใช้)	0.61						
รวม	6,335	4.42 (พอใช้)	0.66						

จากตาราง 6-41 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่อาศัยในภาคเหนือ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับน้อย ขณะที่ผู้ที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 6-42 ถึง 6-49

ตาราง 6-42 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	2,402	4.39 (น้อย)	0.71	ระหว่างกลุ่ม	103.555	2	51.778	103.767*	0.000
หญิง	3,229	4.67 (พอใช้)	0.70	ภายในกลุ่ม	3159.519	6332	0.499		
LGBTQ+	704	4.58 (พอใช้)	0.72	รวม	3263.074	6334			
รวม	6,335	4.55 (พอใช้)	0.72						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-42 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี เพศชายมีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับน้อย ขณะที่เพศหญิง และ LGBTQ+ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-43

ตาราง 6-43 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.39	-	-.27338*	-.18815*
หญิง	4.67		-	.08522*
LGBTQ+	4.58			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-43 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกเพศมีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-44 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ม.ต้น	1,425	4.49 (พอใช้)	0.70	ระหว่างกลุ่ม	94.413	5	18.883	37.715*	0.000
ม.ปลาย	2,183	4.50 (พอใช้)	0.75	ภายในกลุ่ม	3168.661	6329	0.501		
ปวช.	726	4.44 (พอใช้)	0.58	รวม	3263.074	6334			
ปวส.	481	4.50 (พอใช้)	0.65						
ป.ตรี/ป.โท	1,433	4.77 (พอใช้)	0.73						
กศน./ไม่ได้ ศึกษา/กำลัง ทำงาน	87	4.69 (พอใช้)	0.66						
รวม	6,335	4.55 (พอใช้)	0.72						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-44 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกระดับการศึกษา มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-45

ตาราง 6-45 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ม.ต้น	ม.ปลาย	ปวช.	ปวส.	ป.ตรี/ป.โท	กศน./ไม่ได้ ศึกษา/กำลัง ทำงาน
ม.ต้น	4.49	-	-0.00779	0.05209	-0.01468	-0.28373*	-0.19713
ม.ปลาย	4.50		-	0.05988	-0.00689	-0.27594*	-0.18934
ปวช.	4.44			-	-0.06677	-0.33582*	-0.24922*
ปวส.	4.50				-	-0.26905*	-0.18245
ป.ตรี/ป.โท	4.77					-	0.08660
กศน./ไม่ได้ ศึกษา/กำลัง ทำงาน	4.69						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-45 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่ศึกษาระดับปริญญาตรี/โท มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับผู้ที่ศึกษาระดับ ม.ต้น ม.ปลาย ปวช. และ ปวส.อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ที่ศึกษาระดับ ปวช. มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับผู้ที่ศึกษา กศน./ไม่ได้ศึกษา/กำลังทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-46 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
13 - 15 ปี	1,791	4.51 (พอใช้)	0.71	ระหว่างกลุ่ม	35.052	2	17.526	34.379*	0.000
16 - 20 ปี	3,666	4.53 (พอใช้)	0.71	ภายในกลุ่ม	3228.022	6332	0.510		
21 - 24 ปี	878	4.74 (พอใช้)	0.74	รวม	3263.074	6334			
รวม	6,335	4.55 (พอใช้)	0.72						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-46 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกช่วงอายุมีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-47

ตาราง 6-47 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีอายุต่างกัน

อายุ	M	13 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 - 24 ปี
13 - 15 ปี	4.51	-	-0.02415	-.22934*
16 - 20 ปี	4.53		-	-.20519*
21 - 24 ปี	4.74			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-47 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่อยู่ในช่วงอายุ 21-24 ปี มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับช่วงอายุ 13-15 ปี และ 16-20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6-48 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	941	4.59 (พอใช้)	0.68	ระหว่างกลุ่ม	38.562	5	7.712	15.138*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,403	4.44 (พอใช้)	0.78	ภายในกลุ่ม	3224.512	6329	0.509		
ใต้	490	4.70 (พอใช้)	0.76	รวม	3263.074	6334			
ตะวันออก	713	4.48 (พอใช้)	0.65						
กลาง	2,112	4.57 (พอใช้)	0.72						
ตะวันตก	676	4.64 (พอใช้)	0.63						
รวม	6,335	4.55 (พอใช้)	0.72						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-48 กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกภูมิภาค มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 6-49

ตาราง 6-49 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	4.59	-	.15151*	-0.10466	.11214*	0.02039	-0.04456
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.44		-	-0.25617*	-0.03937	-.13112*	-.19607*
ใต้	4.70			-	.21680*	.12505*	0.06010
ตะวันออก	4.48				-	-.09175*	-.15670*
กลาง	4.57					-	-0.06495
ตะวันตก	4.64						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6-49 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่อาศัยในภาคเหนือ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับตะวันออกเฉียงเหนือ และตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับภาคเหนือ ใต้ กลาง และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคใต้ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตะวันออก และกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันออก มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับภาคเหนือ ใต้ กลาง และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคกลาง มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใต้ และตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันตก มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 7

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทั้ง 6 ภูมิภาค
จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามลักษณะ
ประชากรศาสตร์

3.1 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

3.2 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตาม
ลักษณะประชากรศาสตร์

3.3 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

3.4 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

3.5 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตาม
ลักษณะประชากรศาสตร์

3.6 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

กลุ่มคนไทยที่ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน แสดงดังตาราง 7-1

ตาราง 7-1 ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี (จำนวนรวม 5,172 คน)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ	อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	2,032	39.29	25 – 30 ปี	2,867	55.43
หญิง	2,773	53.62	31 – 35 ปี	1,137	21.98
LGBTQ+	367	7.10	36 – 40 ปี	1,168	22.58
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ	อายุต่ำสุด 25 ปี อายุสูงสุด 40 ปี		
โสด	3,180	61.48	อายุเฉลี่ย 30.86 ปี		
สมรส	1,736	33.57	มัธยฐาน 30 ปี		
หย่าร้าง	114	2.20	ฐานนิยม 25 ปี		
หม้าย	49	0.95	อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
แยกกันอยู่	93	1.80	เกษตร (ทำไร่ นา สวน ประมง ปศุสัตว์)	528	10.21
การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ	รับราชการ/พนักงานราชการ	1,212	23.43
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2,172	42.00	พนักงานเอกชน	1,061	20.51
ปริญญาตรี	2,686	51.93	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	122	2.36
ปริญญาโท	286	5.53	รับจ้างทั่วไป	1,283	24.81
ปริญญาเอก	27	0.52	ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	772	14.93
ไม่ระบุ	1	0.02	อื่น ๆ	194	3.75
ภูมิภาค	จำนวน	ร้อยละ			
เหนือ	477	9.22			
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,461	28.25			
ใต้	1,174	22.70			
ตะวันออก	466	9.01			
กลาง	1,294	25.02			
ตะวันตก	300	5.80			

จากตาราง 7-1 พบว่ากลุ่มคนไทยที่ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน จำนวน 5,172 คน มีอายุ 25-40 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 53.62) สถานภาพโสด (ร้อยละ 61.48) การศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 51.93) ผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ โดยประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากกว่ากลุ่มสาขาอาชีพอื่น (ร้อยละ 24.81) และกระจายทุกภูมิภาค เป็นผู้ตอบที่อาศัยอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ (ร้อยละ 28.25)

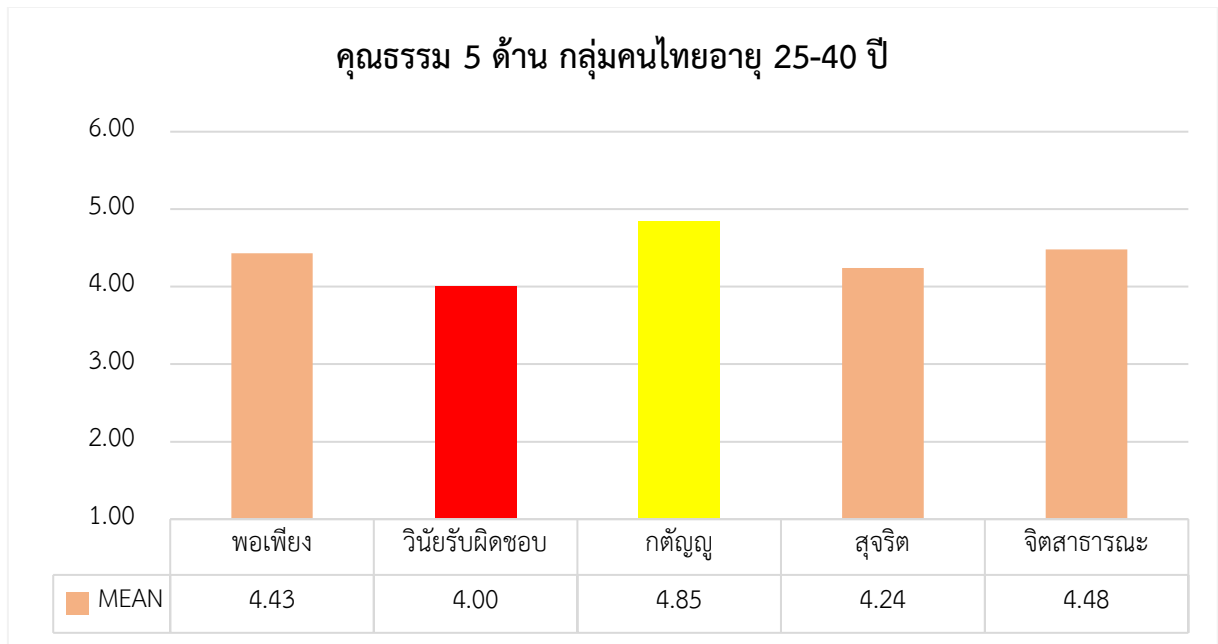
ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

ในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี มีคุณธรรม 5 ด้านดังตาราง 7-2 และภาพประกอบ 7-1

ตาราง 7-2 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

คุณธรรม 5 ด้าน	min	max	M	S	แปลผล
พอเพียง	1.56	6.00	4.43	0.64	พอใช้
ความพอประมาณ	1.00	6.00	4.50	0.82	พอใช้
ความมีเหตุผล	1.00	6.00	4.36	0.78	พอใช้
ภูมิคุ้มกัน	1.00	6.00	4.42	0.80	พอใช้
วินัยรับผิดชอบ	2.11	6.00	4.00	0.53	น้อย
การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม	1.00	6.00	3.81	0.76	น้อย
การควบคุมตนเอง	1.00	6.00	3.91	0.82	น้อย
การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน	1.00	6.00	3.97	0.86	น้อย
การยอมรับผลการกระทำของตน	1.00	6.00	4.21	0.70	พอใช้
กตัญญู	1.50	6.00	4.85	0.69	มาก
การสำนึกในความดี	1.00	6.00	4.98	0.85	มาก
การเคารพความดี	1.33	6.00	4.64	0.87	พอใช้
การตอบแทนความดี	1.00	6.00	4.90	0.81	มาก
สุจริต	2.00	6.00	4.24	0.69	พอใช้
การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	1.67	6.00	4.48	0.80	พอใช้
การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์	1.40	6.00	4.31	0.76	พอใช้
การยืนหยัดในความถูกต้อง	1.00	6.00	3.89	1.00	น้อย
จิตสาธารณะ	1.75	6.00	4.48	0.76	พอใช้
จิตอาสา	1.00	6.00	4.15	1.01	พอใช้
สำนึกสาธารณะ	1.00	6.00	4.95	0.93	มาก
การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น	1.50	6.00	4.41	0.91	พอใช้
ภาพรวมคุณธรรม 5 ด้าน	2.70	5.96	4.40	0.54	พอใช้

■ มากที่สุด ■ มาก ■ พอใช้ ■ น้อย ■ ควรปรับปรุง

ภาพประกอบ 7-1 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

จากตาราง 7-2 พบว่าในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมพื้นฐานแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับน้อยถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.85 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน ขณะที่คุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.00 โดยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” “พอเพียง” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.48, 4.43 และ 4.24 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ทั้งในภาพรวม และรายด้านแสดงตามลำดับดังต่อไปนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 7-3 ถึง 7-14

ตาราง 7-3 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	2,032	4.34 (พอใช้)	0.52	ระหว่างกลุ่ม	22.237	2	11.118	38.192*	0.000
หญิง	2,773	4.46 (พอใช้)	0.55	ภายในกลุ่ม	1504.790	5169	0.291		
LGBTQ+	367	4.28 (พอใช้)	0.58	รวม	1527.027	5171			
รวม	5,172	4.40 (พอใช้)	0.54						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-3 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกเพศมี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-4

ตาราง 7-4 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.34	-	-.11707*	0.06688
หญิง	4.46		-	.18396*
LGBTQ+	4.28			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-4 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี เพศหญิงมี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับเพศชาย และ LGBTQ+ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-5 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
โสด	3,180	4.40 (พอใช้)	0.55	ระหว่างกลุ่ม	3.923	4	0.981	3.327*	0.010
สมรส	1,736	4.43 (พอใช้)	0.55	ภายในกลุ่ม	1523.104	5167	0.295		
หย่าร้าง	114	4.36 (พอใช้)	0.50	รวม	1527.027	5171			
หม้าย	49	4.45 (พอใช้)	0.52						
แยกกันอยู่	93	4.24 (พอใช้)	0.46						
รวม	5,172	4.40 (พอใช้)	0.54						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-5 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกสถานภาพมี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-6

ตาราง 7-6 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน

สถานภาพ	M	โสด	สมรส	หย่าร้าง	หม้าย	แยกกันอยู่
โสด	4.40	-	-0.02990	0.03800	-0.05245	.15775*
สมรส	4.43		-	0.06790	-0.02255	.18765*
หย่าร้าง	4.36			-	-0.09045	0.11975
หม้าย	4.45				-	0.21020
แยกกันอยู่	4.24					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-6 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี สถานภาพแยกกันอยู่มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับสถานภาพโสด และ สมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-7 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2,172	4.33 (พอใช้)	0.49	ระหว่างกลุ่ม	27.887	3	9.296	32.042*	0.000
ปริญญาตรี	2,686	4.44 (พอใช้)	0.57	ภายในกลุ่ม	1498.995	5167	0.290		
ปริญญาโท	286	4.56 (พอใช้)	0.60	รวม	1526.882	5170			
ปริญญาเอก	27	4.75 (มาก)	0.65						
รวม	5,171	4.40 (พอใช้)	0.54						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-7 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และปริญญาโท มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” อยู่ในระดับพอใช้ ขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” อยู่ในระดับมาก โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-8

ตาราง 7-8 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก
ต่ำกว่า ป.ตรี	4.33	-	-.11932*	-.23164*	-.42980*
ป.ตรี	4.44		-	-.11232*	-0.31049
ป.โท	4.56			-	-0.19816
ป.เอก	4.75				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-8 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี โทและเอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-9 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้านในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
25 – 30 ปี	2,867	4.37 (พอใช้)	0.54	ระหว่างกลุ่ม	4.928	2	2.464	8.368*	0.000
31 – 35 ปี	1,137	4.44 (พอใช้)	0.54	ภายในกลุ่ม	1522.099	5169	0.294		
36 – 40 ปี	1,168	4.43 (พอใช้)	0.56	รวม	1527.027	5171			
รวม	5,172	4.40 (พอใช้)	0.54						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-9 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกช่วงอายุมี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีช่วงอายุต่างกัน มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-10

ตาราง 7-10 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอายุต่างกัน

อายุ	M	25 – 30 ปี	31 – 35 ปี	36 – 40 ปี
25 – 30 ปี	4.37	-	-.06643*	-.05729*
31 – 35 ปี	4.44		-	0.00914
36 – 40 ปี	4.43			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-10 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อยู่ในช่วงอายุ 25-30 ปี มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับช่วงอายุ 31-35 ปี และ 36-40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-11 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เกษตรกร (ทำไร่นา สวน ประมง ปศุสัตว์)	528	4.32 (พอใช้)	0.52	ระหว่างกลุ่ม	102.163	6	17.027	61.722	0.000
รับราชการ/ พนักงานราชการ	1,212	4.62 (พอใช้)	0.54	ภายในกลุ่ม	1424.864	5165	0.276		
พนักงานเอกชน	1,061	4.42 (พอใช้)	0.53	รวม	1527.027	5171			
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	122	4.26 (พอใช้)	0.68						
รับจ้างทั่วไป	1,283	4.23 (พอใช้)	0.48						
ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	772	4.41 (พอใช้)	0.53						
อื่น ๆ	194	4.41 (พอใช้)	0.58						
รวม	5,172	4.40 (พอใช้)	0.54						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-11 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกอาชีพมี “คุณธรรม 5 ด้านในภาพรวม” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่ประกอบอาชีพต่างกัน มี “คุณธรรม 5 ด้านในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-12

ตาราง 7-12 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	M	เกษตร	รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	พนักงาน เอกชน	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	อื่น ๆ
เกษตร	4.32	-	-29750*	-1.0233*	0.06253	.09305*	-0.08764	-0.08686
รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	4.62		-	.19517*	.36003*	.39054*	.20986*	.21064*
พนักงาน เอกชน	4.42			-	0.16486	.19538*	0.01469	0.01547
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.26				-	0.03052	-0.15017	-0.14939
รับจ้างทั่วไป	4.23					-	-18069*	-17990*
ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	4.41						-	0.00078
อื่น ๆ	4.41							-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-12 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ พนักงานเอกชน และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับทุกอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับอาชีพจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับอาชีพธุรกิจส่วนตัว/อิสระ และอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-13 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	477	4.27 (พอใช้)	0.44	ระหว่างกลุ่ม	47.842	5	9.568	33.417*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,461	4.37 (พอใช้)	0.52	ภายในกลุ่ม	1479.185	5166	0.286		
ใต้	1,174	4.48 (พอใช้)	0.55	รวม	1527.027	5171			
ตะวันออก	466	4.61 (พอใช้)	0.63						
กลาง	1,294	4.38 (พอใช้)	0.54						
ตะวันตก	300	4.23 (พอใช้)	0.49						
รวม	5,172	4.40 (พอใช้)	0.54						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-13 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกภูมิภาค มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-14

ตาราง 7-14 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	4.27	-	-.10153*	-.21415*	-.34352*	-.11073*	0.03957
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.37		-	-.11262*	-.24199*	-0.00920	.14109*
ใต้	4.48			-	-.12937*	.10342*	.25372*
ตะวันออก	4.61				-	.23279*	.38309*
กลาง	4.38					-	.15030*
ตะวันตก	4.23						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-14 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยในภาคเหนือ มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใต้ ตะวันออก และกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับภาคเหนือ ใต้ ตะวันออก และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคใต้ มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับทุกภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันออก มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับทุกภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคกลาง มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับภาคเหนือ ใต้ ตะวันออก และ ตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันตก มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใต้ ตะวันออก และกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 7-15 ถึง 7-25

ตาราง 7-15 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	2,032	4.41 (พอใช้)	0.63	ระหว่างกลุ่ม	15.569	2	7.784	18.991*	0.000
หญิง	2,773	4.47 (พอใช้)	0.64	ภายในกลุ่ม	2118.763	5169	0.410		
LGBTQ+	367	4.26 (พอใช้)	0.70	รวม	2134.331	5171			
รวม	5,172	4.43 (พอใช้)	0.64						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-15 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกเพศมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-16

ตาราง 7-16 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.41	-	-.06235*	.14371*
หญิง	4.47		-	.20606*
LGBTQ+	4.26			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-16 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี เพศชายมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับเพศหญิง และ LGBTQ+ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี เพศหญิงมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับ LGBTQ+ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-17 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
โสด	3,180	4.42 (พอใช้)	0.64	ระหว่างกลุ่ม	6.125	4	1.531	3.718*	0.005
สมรส	1,736	4.46 (พอใช้)	0.64	ภายในกลุ่ม	2128.206	5167	0.412		
หย่าร้าง	114	4.40 (พอใช้)	0.68	รวม	2134.331	5171			
หม้าย	49	4.50 (พอใช้)	0.66						
แยกกันอยู่	93	4.21 (พอใช้)	0.67						
รวม	5,172	4.43 (พอใช้)	0.64						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-17 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกสถานภาพมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-18

ตาราง 7-18 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน

สถานภาพ	M	โสด	สมรส	หย่าร้าง	หม้าย	แยกกันอยู่
โสด	4.42	-	-0.03484	0.01763	-0.08324	.20750*
สมรส	4.46		-	0.05247	-0.04840	.24234*
หย่าร้าง	4.40			-	-0.10087	0.18987
หม้าย	4.50				-	0.29074
แยกกันอยู่	4.21					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-18 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี สถานภาพแยกกันอยู่ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับสถานภาพโสด และสมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-19 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2,172	4.34 (พอใช้)	0.58	ระหว่างกลุ่ม	34.855	3	11.618	28.594*	0.000
ปริญญาตรี	2,686	4.48 (พอใช้)	0.67	ภายในกลุ่ม	2099.467	5167	0.406		
ปริญญาโท	286	4.58 (พอใช้)	0.70	รวม	2134.322	5170			
ปริญญาเอก	27	4.89 (มาก)	0.66						
รวม	5,171	4.43 (พอใช้)	0.64						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-19 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับมาก ขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 7-20

ตาราง 7-20 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี
ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก
ต่ำกว่า ป.ตรี	4.34	-	-.13547*	-.23663*	-.54665*
ป.ตรี	4.48		-	-0.10116	-.41119*
ป.โท	4.58			-	-0.31002
ป.เอก	4.89				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-20 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี โท และเอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-21 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
25 – 30 ปี	2,867	4.41 (พอใช้)	0.64	ระหว่างกลุ่ม	1.392	2	0.696	1.687	0.185
31 – 35 ปี	1,137	4.44 (พอใช้)	0.63	ภายในกลุ่ม	2132.939	5169	0.413		
36 – 40 ปี	1,168	4.45 (พอใช้)	0.66	รวม	2134.331	5171			
รวม	5,172	4.43 (พอใช้)	0.64						

จากตาราง 7-21 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกช่วงอายุมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-22 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เกษตรกร (ทำไร่นาสวน ประมง ปศุสัตว์)	528	4.31 (พอใช้)	0.61	ระหว่างกลุ่ม	95.017	6	15.836	40.108*	0.000
รับราชการ/พนักงานราชการ	1,212	4.61 (พอใช้)	0.63	ภายในกลุ่ม	2039.314	5165	0.395		
พนักงานเอกชน	1,061	4.47 (พอใช้)	0.64	รวม	2134.331	5171			
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	122	4.28 (พอใช้)	0.85						
รับจ้างทั่วไป	1,283	4.25 (พอใช้)	0.56						
ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	772	4.47 (พอใช้)	0.67						
อื่น ๆ	194	4.45 (พอใช้)	0.71						
รวม	5,172	4.43 (พอใช้)	0.64						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-22 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกอาชีพมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-23

ตาราง 7-23 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	M	เกษตร	รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	พนักงาน เอกชน	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	อื่น ๆ
เกษตร	4.31		-.30418*	-.16463*	0.02589	0.05721	-.15963*	-0.14161
รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	4.61			.13954*	.33007*	.36138*	.14454*	0.16257
พนักงาน เอกชน	4.47				0.19052	.22184*	0.00500	0.02302
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.28					0.03132	-0.18553	-0.16750
รับจ้างทั่วไป	4.25						-.21684*	-.19882*
ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	4.47							0.01802
อื่น ๆ	4.45							

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-23 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับทุกอาชีพ ยกเว้นอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ พนักงานเอกชน และธุรกิจส่วนตัว/อิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ เกษตรกร และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ พนักงานเอกชน ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ และอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/อิสระ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ เกษตรกร และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-24 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	477	4.27 (พอใช้)	0.60	ระหว่างกลุ่ม	38.658	5	7.732	19.059*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,461	4.36 (พอใช้)	0.57	ภายในกลุ่ม	2095.673	5166	0.406		
ใต้	1,174	4.49 (พอใช้)	0.66	รวม	2134.331	5171			
ตะวันออก	466	4.60 (พอใช้)	0.73						
กลาง	1,294	4.46 (พอใช้)	0.67						
ตะวันตก	300	4.40 (พอใช้)	0.62						
รวม	5,172	4.43 (พอใช้)	0.64						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-24 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยในทุกภูมิภาคมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-25

ตาราง 7-25 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	4.27	-	-0.08068	-.21089*	-.32861*	-.18510*	-0.12611
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.36		-	-.13021*	-.24793*	-.10442*	-0.04543
ใต้	4.49			-	-.11772*	0.02579	0.08478
ตะวันออก	4.60				-	.14351*	.20250*
กลาง	4.46					-	0.05899
ตะวันตก	4.40						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-25 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยในภาคเหนือ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับภาคใต้ ตะวันออก และกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับภาคใต้ ตะวันออก และกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคใต้ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ และ ตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันออก มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับภูมิภาคอื่น ๆ ทุกภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคกลาง มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ และ ตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันตก มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับภาควัออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 7-26 ถึง 7-36

ตาราง 7-26 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	2,032	3.95 (น้อย)	0.51	ระหว่างกลุ่ม	12.299	2	6.150	21.895*	0.000
หญิง	2,773	4.05 (น้อย)	0.54	ภายในกลุ่ม	1451.860	5169	0.281		
LGBTQ+	367	3.92 (น้อย)	0.57	รวม	1464.160	5171			
รวม	5,172	4.00 (น้อย)	0.53						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-26 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกเพศมีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับน้อย โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-27

ตาราง 7-27 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	3.95	-	-.09164*	0.03193
หญิง	4.05		-	.12356*
LGBTQ+	3.92			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-27 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี เพศหญิงมีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับเพศชาย และ LGBTQ+ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-28 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
โสด	3,180	4.01 (น้อย)	0.54	ระหว่างกลุ่ม	3.511	4	0.878	3.105*	0.015
สมรส	1,736	4.00 (น้อย)	0.52	ภายในกลุ่ม	1460.649	5167	0.283		
หย่าร้าง	114	3.94 (น้อย)	0.49	รวม	1464.160	5171			
หม้าย	49	3.97 (น้อย)	0.47						
แยกกันอยู่	93	3.83 (น้อย)	0.40						
รวม	5,172	4.00 (น้อย)	0.53						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-28 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกสถานภาพมีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับน้อย โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 7-29

ตาราง 7-29 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน

สถานภาพ	M	โสด	สมรส	หย่าร้าง	หม้าย	แยกกันอยู่
โสด	4.01	-	0.01475	0.07419	0.04582	.17788*
สมรส	4.00		-	0.05943	0.03107	.16313*
หย่าร้าง	3.94			-	-0.02836	0.10369
หม้าย	3.97				-	0.13206
แยกกันอยู่	3.83					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-29 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี สถานภาพแยกกันอยู่ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับสถานภาพโสด และสมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-30 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2,172	3.91 (น้อย)	0.47	ระหว่างกลุ่ม	37.811	3	12.604	45.661*	0.000
ปริญญาตรี	2,686	4.06 (น้อย)	0.56	ภายในกลุ่ม	1426.236	5167	0.276		
ปริญญาโท	286	4.16 (พอใช้)	0.61	รวม	1464.048	5170			
ปริญญาเอก	27	4.30 (พอใช้)	0.75						
รวม	5,171	4.00 (น้อย)	0.53						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-30 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับน้อย ขณะที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและเอก มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-31

ตาราง 7-31 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก
ต่ำกว่า ป.ตรี	3.91	-	-.15108*	-.25540*	-0.39341
ป.ตรี	4.06		-	-.10431*	-0.24233
ป.โท	4.16			-	-0.13802
ป.เอก	4.30				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-31 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-32 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
25 – 30 ปี	2,867	3.99 (น้อย)	0.53	ระหว่างกลุ่ม	0.788	2	0.394	1.392	0.249
31 – 35 ปี	1,137	4.02 (น้อย)	0.54	ภายในกลุ่ม	1463.372	5169	0.283		
36 – 40 ปี	1,168	4.00 (น้อย)	0.53	รวม	1464.160	5171			
รวม	5,172	4.00 (น้อย)	0.53						

จากตาราง 7-32 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกช่วงอายุมีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับน้อย โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-33 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เกษตร (ทำไร่ นา สวน ประมง ปศุสัตว์)	528	3.87 (น้อย)	0.46	ระหว่างกลุ่ม	93.471	6	15.579	58.703*	0.000
รับราชการ/ พนักงานราชการ	1,212	4.22 (พอใช้)	0.55	ภายในกลุ่ม	1370.689	5165	0.265		
พนักงานเอกชน	1,061	4.01 (น้อย)	0.53	รวม	1464.160	5171			
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	122	3.98 (น้อย)	0.59						
รับจ้างทั่วไป	1,283	3.86 (น้อย)	0.47						
ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	772	3.95 (น้อย)	0.51						
อื่น ๆ	194	4.04 (น้อย)	0.57						
รวม	5,172	4.00 (น้อย)	0.53						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-33 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการมีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับพอใช้ ขณะที่ผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับน้อย โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-34

ตาราง 7-34 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี
ที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	M	เกษตร	รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	พนักงาน เอกชน	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	อื่น ๆ
เกษตร	3.87	-	-0.34709*	-0.14177*	-0.10840	0.00965	-0.08089	-0.17220*
รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	4.22		-	.20532*	.23869*	.35674*	.26620*	.17489*
พนักงาน เอกชน	4.01			-	0.03337	.15142*	0.06087	-0.03043
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	3.98				-	0.11805	0.02751	-0.06380
รับจ้างทั่วไป	3.86					-	-0.09055*	-0.18185*
ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	3.95						-	-0.09131
อื่น ๆ	4.04							-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-34 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/
พนักงานราชการ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับทุกอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงาน
ราชการ พนักงานเอกชน และอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/
พนักงานราชการ เกษตรกร และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับอาชีพ
รับราชการ/พนักงานราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/
พนักงานราชการ พนักงานเอกชน ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ และอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/อิสระ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับอาชีพ
รับราชการ/พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-35 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	477	3.84 (น้อย)	0.42	ระหว่างกลุ่ม	42.848	5	8.570	31.147*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,461	4.00 (น้อย)	0.50	ภายในกลุ่ม	1421.312	5166	0.275		
ใต้	1,174	4.03 (น้อย)	0.52	รวม	1464.160	5171			
ตะวันออก	466	4.21 (พอใช้)	0.61						
กลาง	1,294	4.01 (น้อย)	0.57						
ตะวันตก	300	3.83 (น้อย)	0.43						
รวม	5,172	4.00 (น้อย)	0.53						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-35 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันตก มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับพอใช้ ขณะที่ผู้ที่อาศัยอยู่ในภาคอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับน้อย โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 7-36

ตาราง 7-36 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	3.84	-	-.16026*	-.19039*	-.37453*	-.17403*	0.00342
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.00		-	-0.03013	-.21427*	-0.01377	.16368*
ใต้	4.03			-	-.18413*	0.01636	.19381*
ตะวันออก	4.21				-	.20049*	.37795*
กลาง	4.01					-	.17745*
ตะวันตก	3.83						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-36 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยในภาคเหนือ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใต้ ตะวันออก และกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับภาคเหนือ ตะวันออก และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคใต้ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับภาคเหนือ ตะวันออก และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันออก มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับทุกภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคกลาง มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับภาคเหนือ ตะวันออก และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันตก มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใต้ ตะวันออก และกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 7-37 ถึง 7-48

ตาราง 7-37 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	2,032	4.78 (มาก)	0.69	ระหว่างกลุ่ม	29.345	2	14.672	30.837*	0.000
หญิง	2,773	4.92 (มาก)	0.69	ภายในกลุ่ม	2459.473	5169	0.476		
LGBTQ+	367	4.72 (มาก)	0.72	รวม	2488.818	5171			
รวม	5,172	4.85 (มาก)	0.69						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-37 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกเพศมีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-38

ตาราง 7-38 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.78	-	-.13835*	0.06239
หญิง	4.92		-	.20074*
LGBTQ+	4.72			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-38 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี เพศหญิงมีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับเพศหญิง และ LGBTQ+ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-39 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
โสด	3,180	4.83 (มาก)	0.69	ระหว่างกลุ่ม	5.480	4	1.370	2.850*	0.023
สมรส	1,736	4.89 (มาก)	0.70	ภายในกลุ่ม	2483.338	5167	0.481		
หย่าร้าง	114	4.90 (มาก)	0.63	รวม	2488.818	5171			
หม้าย	49	4.91 (มาก)	0.67						
แยกกันอยู่	93	4.75 (มาก)	0.69						
รวม	5,172	4.85 (มาก)	0.69						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-39 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกสถานภาพมีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-40

ตาราง 7-40 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน

สถานภาพ	M	โสด	สมรส	หย่าร้าง	หม้าย	แยกกันอยู่
โสด	4.83	-	-.06003*	-0.07264	-0.08489	0.07897
สมรส	4.89		-	-0.01262	-0.02486	0.13900
หย่าร้าง	4.90			-	-0.01224	0.15161
หม้าย	4.91				-	0.16386
แยกกันอยู่	4.75					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-40 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี สถานภาพโสดมีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับสถานภาพสมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-41 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2,172	4.80 (มาก)	0.65	ระหว่างกลุ่ม	14.091	3	4.697	9.810*	0.000
ปริญญาตรี	2,686	4.87 (มาก)	0.72	ภายในกลุ่ม	2473.828	5167	0.479		
ปริญญาโท	286	4.99 (มาก)	0.75	รวม	2487.918	5170			
ปริญญาเอก	27	5.19 (มาก)	0.70						
รวม	5,171	4.85 (มาก)	0.69						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-41 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกระดับการศึกษามีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 7-42

ตาราง 7-42 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก
ต่ำกว่า ป.ตรี	4.80	-	-.06104*	-.18775*	-.38803*
ป.ตรี	4.87		-	-.12671*	-0.32699
ป.โท	4.99			-	-0.20028
ป.เอก	5.19				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-42 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี โท และเอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-43 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
25 – 30 ปี	2,867	4.81 (มาก)	0.71	ระหว่างกลุ่ม	10.983	2	5.491	11.455*	0.000
31 – 35 ปี	1,137	4.91 (มาก)	0.66	ภายในกลุ่ม	2477.836	5169	0.479		
36 – 40 ปี	1,168	4.89 (มาก)	0.69	รวม	2488.818	5171			
รวม	5,172	4.85 (มาก)	0.69						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-43 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกช่วงอายุมีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-44

ตาราง 7-44 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอายุต่างกัน

อายุ	M	25 – 30 ปี	31 – 35 ปี	36 – 40 ปี
25 – 30 ปี	4.81	-	-.10244*	-.08103*
31 – 35 ปี	4.91		-	0.02142
36 – 40 ปี	4.89			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-44 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อยู่ในช่วงอายุ 25-30 ปี มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับช่วงอายุ 31-35 ปี และ 36-40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-45 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เกษตร (ทำไร่นา สวน ประมง ปศุสัตว์)	528	4.75 (มาก)	0.68	ระหว่างกลุ่ม	71.122	6	11.854	25.323*	0.000
รับราชการ/พนักงานราชการ	1,212	4.99 (มาก)	0.69	ภายในกลุ่ม	2417.696	5165	0.468		
พนักงานเอกชน	1,061	4.93 (มาก)	0.67	รวม	2488.818	5171			
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	122	4.65 (พอใช้)	0.88						
รับจ้างทั่วไป	1,283	4.70 (มาก)	0.64						
ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	772	4.87 (มาก)	0.72						
อื่น ๆ	194	4.80 (มาก)	0.77						
รวม	5,172	4.85 (มาก)	0.69						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-45 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจมีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับพอใช้ ขณะที่ผู้ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 7-46

ตาราง 7-46 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	M	เกษตร	รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	พนักงาน เอกชน	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	อื่น ๆ
เกษตร	4.75	-	-.23529*	-.18080*	0.10095	0.05575	-0.11654	-0.04453
รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	4.99		-	0.05448	.33624*	.29103*	.11875*	.19076*
พนักงาน เอกชน	4.93			-	.28175*	.23655*	0.06426	0.13627
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.65				-	-0.04520	-0.21749	-0.14548
รับจ้างทั่วไป	4.70					-	-.17229*	-0.10028
ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	4.87						-	0.07201
อื่น ๆ	4.80							-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-46 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ และพนักงานเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับอาชีพเกษตรกร พนักงานรัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ และอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับอาชีพเกษตรกร พนักงานรัฐวิสาหกิจ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ และพนักงานเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ และพนักงานเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/อิสระ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-47 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	477	4.71 (มาก)	0.71	ระหว่างกลุ่ม	62.248	5	12.450	26.504*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,461	4.73 (มาก)	0.67	ภายในกลุ่ม	2426.571	5166	0.470		
ใต้	1,174	4.94 (มาก)	0.67	รวม	2488.818	5171			
ตะวันออก	466	5.07 (มาก)	0.73						
กลาง	1,294	4.87 (มาก)	0.68						
ตะวันตก	300	4.82 (มาก)	0.74						
รวม	5,172	4.85 (มาก)	0.69						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-47 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกภูมิภาค มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 7-48

ตาราง 7-48 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	4.71	-	-0.02444	-.23363*	-.35881*	-.16045*	-0.11102
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.73		-	-.20918*	-.33437*	-.13601*	-0.08658
ใต้	4.94			-	-.12518*	0.07318	0.12260
ตะวันออก	5.07				-	.19836*	.24779*
กลาง	4.87					-	0.04943
ตะวันตก	4.82						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-48 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยในภาคเหนือ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับภาคใต้ ตะวันออก และกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับภาคใต้ ตะวันออก และกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคใต้ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ และตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันออก มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับทุกภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคกลาง มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ และตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันตก มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับภาคตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 7-49 ถึง 7-60

ตาราง 7-49 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	2,032	4.17 (พอใช้)	0.66	ระหว่างกลุ่ม	28.039	2	14.020	29.601*	0.000
หญิง	2,773	4.31 (พอใช้)	0.70	ภายในกลุ่ม	2448.130	5169	0.474		
LGBTQ+	367	4.13 (น้อย)	0.74	รวม	2476.169	5171			
รวม	5,172	4.24 (พอใช้)	0.69						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-49 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี เพศชายและเพศหญิง มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ ขณะที่กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี เพศ LGBTQ+ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับน้อย โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-50

ตาราง 7-50 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.17	-	-.14053*	0.03853
หญิง	4.31		-	.17906*
LGBTQ+	4.13			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-50 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี เพศหญิงมีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับเพศชาย และ LGBTQ+ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-51 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
โสด	3,180	4.24 (พอใช้)	0.70	ระหว่างกลุ่ม	5.399	4	1.350	2.823*	0.024
สมรส	1,736	4.26 (พอใช้)	0.69	ภายในกลุ่ม	2470.770	5167	0.478		
หย่าร้าง	114	4.16 (พอใช้)	0.65	รวม	2476.169	5171			
หม้าย	49	4.32 (พอใช้)	0.69						
แยกกันอยู่	93	4.04 (น้อย)	0.60						
รวม	5,172	4.24 (พอใช้)	0.69						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-51 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี สถานภาพแยกกันอยู่ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับน้อย ขณะที่กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี สถานภาพอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-52

ตาราง 7-52 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน

สถานภาพ	M	โสด	สมรส	หย่าร้าง	หม้าย	แยกกันอยู่
โสด	4.24	-	-0.01479	0.08451	-0.07431	.20570*
สมรส	4.26		-	0.09930	-0.05953	.22048*
หย่าร้าง	4.16			-	-0.15882	0.12119
หม้าย	4.32				-	0.28001
แยกกันอยู่	4.04					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-52 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี สถานภาพแยกกันอยู่มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับสถานภาพโสด และสมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-53 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2,172	4.15 (พอใช้)	0.63	ระหว่างกลุ่ม	38.143	3	12.714	26.946*	0.000
ปริญญาตรี	2,686	4.31 (พอใช้)	0.72	ภายในกลุ่ม	2438.003	5167	0.472		
ปริญญาโท	286	4.38 (พอใช้)	0.76	รวม	2476.146	5170			
ปริญญาเอก	27	4.52 (พอใช้)	0.81						
รวม	5,171	4.24 (พอใช้)	0.69						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-53 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกระดับการศึกษามีคุณธรรม ด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-54

ตาราง 7-54 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก
ต่ำกว่า ป.ตรี	4.15	-	-.15897*	-.23330*	-0.37439
ป.ตรี	4.31		-	-0.07433	-0.21541
ป.โท	4.38			-	-0.14108
ป.เอก	4.52				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-54 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-55 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
25 – 30 ปี	2,867	4.22 (พอใช้)	0.68	ระหว่างกลุ่ม	4.633	2	2.316	4.844*	0.008
31 – 35 ปี	1,137	4.29 (พอใช้)	0.70	ภายในกลุ่ม	2471.537	5169	0.478		
36 – 40 ปี	1,168	4.27 (พอใช้)	0.70	รวม	2476.169	5171			
รวม	5,172	4.24 (พอใช้)	0.69						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-55 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกช่วงอายุมีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-56

ตาราง 7-56 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอายุต่างกัน

อายุ	M	25 – 30 ปี	31 – 35 ปี	36 – 40 ปี
25 – 30 ปี	4.22	-	-.06762*	-0.05092
31 – 35 ปี	4.29		-	0.01670
36 – 40 ปี	4.27			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-56 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อยู่ในช่วงอายุ 25-30 ปี มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับช่วงอายุ 31-35 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-57 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เกษตร (ทำไร่นา สวน ประมง ปศุสัตว์)	528	4.18 (พอใช้)	0.66	ระหว่างกลุ่ม	158.127	6	26.354	58.722*	0.000
รับราชการ/ พนักงานราชการ	1,212	4.53 (พอใช้)	0.70	ภายในกลุ่ม	2318.043	5165	0.449		
พนักงานเอกชน	1,061	4.22 (พอใช้)	0.70	รวม	2476.169	5171			
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	122	4.09 (น้อย)	0.76						
รับจ้างทั่วไป	1,283	4.04 (น้อย)	0.61						
ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	772	4.25 (พอใช้)	0.68						
อื่น ๆ	194	4.22 (พอใช้)	0.67						
รวม	5,172	4.24 (พอใช้)	0.69						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-57 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ และรับจ้างทั่วไป มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับน้อย ขณะที่ผู้ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-58

ตาราง 7-58 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	M	เกษตร	รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	พนักงาน เอกชน	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	อื่น ๆ
เกษตร	4.18	-	-.34392*	-0.03975	0.09836	.14693*	-0.06312	-0.03853
รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	4.53		-	.30418*	.44228*	.49085*	.28080*	.30539*
พนักงาน เอกชน	4.22			-	0.13811	.18667*	-0.02337	0.00122
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.09				-	0.04856	-0.16148	-0.13689
รับจ้างทั่วไป	4.04					-	-.21004*	-.18546*
ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	4.25						-	0.02459
อื่น ๆ	4.22							-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-58 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/
พนักงานราชการ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับทุกอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ
และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ
และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับอาชีพเกษตรกร รับราชการ/
พนักงานราชการ พนักงานเอกชน ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ และอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/อิสระ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ
และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-59 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	477	4.18 (พอใช้)	0.60	ระหว่างกลุ่ม	71.944	5	14.389	30.918*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,461	4.28 (น้อย)	0.69	ภายในกลุ่ม	2404.225	5166	0.465		
ใต้	1,174	4.33 (น้อย)	0.68	รวม	2476.169	5171			
ตะวันออก	466	4.45 (พอใช้)	0.80						
กลาง	1,294	4.15 (พอใช้)	0.68						
ตะวันตก	300	3.94 (น้อย)	0.59						
รวม	5,172	4.24 (พอใช้)	0.69						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-59 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใต้ และตะวันตก มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับน้อย และผู้ที่อาศัยอยู่ในภาคเหนือ ตะวันออก และกลาง มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 7-60

ตาราง 7-60 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	4.18	-	-.09994*	-.15206*	-.27479*	0.02792	.23820*
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.28		-	-0.05212	-.17484*	.12787*	.33814*
ใต้	4.33			-	-0.12272	.17999*	.39026*
ตะวันออก	4.45				-	.30271*	.51298*
กลาง	4.15					-	.21027*
ตะวันตก	3.94						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-60 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยในภาคตะวันตก มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับทุกภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคเหนือ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใต้ ตะวันออก และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับภาคเหนือ ตะวันออก กลาง และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคใต้ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับภาคเหนือ กลาง และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันออก มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ กลาง และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคกลาง มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใต้ ตะวันออก และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 7-61 ถึง 7-72

ตาราง 7-61 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	2,032	4.41 (พอใช้)	0.74	ระหว่างกลุ่ม	33.501	2	16.751	29.603*	0.000
หญิง	2,773	4.55 (พอใช้)	0.76	ภายในกลุ่ม	2924.882	5169	0.566		
LGBTQ+	367	4.34 (พอใช้)	0.80	รวม	2958.384	5171			
รวม	5,172	4.48 (พอใช้)	0.76						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-61 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกเพศมีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-62

ตาราง 7-62 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.41	-	-.14840*	0.06438
หญิง	4.55		-	.21279*
LGBTQ+	4.34			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-62 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี เพศหญิงมีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับเพศชาย และ LGBTQ+ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-63 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
โสด	3,180	4.47 (พอใช้)	0.76	ระหว่างกลุ่ม	6.831	4	1.708	2.990*	0.018
สมรส	1,736	4.52 (พอใช้)	0.75	ภายในกลุ่ม	2951.552	5167	0.571		
หย่าร้าง	114	4.37 (พอใช้)	0.71	รวม	2958.384	5171			
หม้าย	49	4.52 (พอใช้)	0.76						
แยกกันอยู่	93	4.35 (พอใช้)	0.67						
รวม	5,172	4.48 (พอใช้)	0.76						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-63 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกสถานภาพมีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-64

ตาราง 7-64 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีสถานภาพต่างกัน

สถานภาพ	M	โสด	สมรส	หย่าร้าง	หม้าย	แยกกันอยู่
โสด	4.47	-	-.05772*	0.09456	-0.05779	0.11168
สมรส	4.52		-	.15228*	-0.00006	.16940*
หย่าร้าง	4.37			-	-0.15235	0.01712
หม้าย	4.52				-	0.16946
แยกกันอยู่	4.35					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-64 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี สถานภาพสมรสมีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับสถานภาพโสด หย่าร้าง และแยกกันอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-65 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2,172	4.42 (พอใช้)	0.72	ระหว่างกลุ่ม	24.346	3	8.115	14.292*	0.000
ปริญญาตรี	2,686	4.50 (พอใช้)	0.77	ภายในกลุ่ม	2933.911	5167	0.568		
ปริญญาโท	286	4.67 (พอใช้)	0.81	รวม	2958.257	5170			
ปริญญาเอก	27	4.89 (มาก)	0.82						
รวม	5,171	4.748 (พอใช้)	0.76						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-65 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และปริญญาโท มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับพอใช้ ขณะที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับมาก โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-66

ตาราง 7-66 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก
ต่ำกว่า ป.ตรี	4.42	-	-.08372*	-.25186*	-.46768*
ป.ตรี	4.50		-	-.16814*	-0.38396
ป.โท	4.67			-	-0.21581
ป.เอก	4.89				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-66 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-67 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
25 – 30 ปี	2,867	4.43 (พอใช้)	0.74	ระหว่างกลุ่ม	15.104	2	7.552	13.263*	0.000
31 – 35 ปี	1,137	4.54 (พอใช้)	0.76	ภายในกลุ่ม	2943.279	5169	0.569		
36 – 40 ปี	1,168	4.54 (พอใช้)	0.78	รวม	2958.384	5171			
รวม	5,172	4.48 (พอใช้)	0.76						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-67 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกช่วงอายุมีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-68

ตาราง 7-68 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีอายุต่างกัน

อายุ	M	25 – 30 ปี	31 – 35 ปี	36 – 40 ปี
25 – 30 ปี	4.43	-	-.10500*	-.11214*
31 – 35 ปี	4.54		-	-0.00714
36 – 40 ปี	4.54			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-68 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อยู่ในช่วงอายุ 25-30 ปี มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับช่วงอายุ 31-35 ปี และ 36-40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-69 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เกษตรกร (ทำไร่นา สวน ประมง ปศุสัตว์)	528	4.48 (พอใช้)	0.77	ระหว่างกลุ่ม	131.767	6	21.961	40.129*	0.000
รับราชการ/พนักงานราชการ	1,212	4.73 (มาก)	0.74	ภายในกลุ่ม	2826.616	5165	0.547		
พนักงานเอกชน	1,061	4.45 (พอใช้)	0.74	รวม	2958.384	5171			
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	122	4.28 (พอใช้)	0.85						
รับจ้างทั่วไป	1,283	4.28 (พอใช้)	0.71						
ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	772	4.49 (พอใช้)	0.72						
อื่น ๆ	194	4.53 (พอใช้)	0.83						
รวม	5,172	4.48 (พอใช้)	0.76						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-69 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการมีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับมาก ขณะที่ผู้ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 7-70

ตาราง 7-70 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี
ที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	M	เกษตร	รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	พนักงาน เอกชน	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	อื่น ๆ
เกษตร	4.48	-	-.24813*	0.02417	0.19874	.19972*	-0.01183	-0.04861
รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	4.73		-	.27230*	.44688*	.44785*	.23630*	.19953*
พนักงาน เอกชน	4.45			-	0.17458	.17555*	-0.03600	-0.07277
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.28				-	0.00097	-0.21057	-0.24735
รับจ้างทั่วไป	4.28					-	-.21154*	-.24832*
ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	4.49						-	-0.03678
อื่น ๆ	4.53							-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-70 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/
พนักงานราชการ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับทุกอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ
และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/
พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/
พนักงานราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับอาชีพเกษตรกร รับราชการ/
พนักงานราชการ พนักงานเอกชน ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ และอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/อิสระ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/
พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7-71 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	477	4.32 (พอใช้)	0.68	ระหว่างกลุ่ม	106.561	5	21.312	38.606*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,461	4.48 (พอใช้)	0.72	ภายในกลุ่ม	2851.823	5166	0.552		
ใต้	1,174	4.63 (พอใช้)	0.77	รวม	2958.384	5171			
ตะวันออก	466	4.72 (มาก)	0.86						
กลาง	1,294	4.40 (พอใช้)	0.74						
ตะวันตก	300	4.14 (พอใช้)	0.67						
รวม	5,172	4.48 (พอใช้)	0.76						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-71 กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยในภาคตะวันออก มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับมาก ขณะที่ผู้ที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 7-72

ตาราง 7-72 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	4.32	-	-.15743*	-.30557*	-.40081*	-0.08436	.18174*
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.48		-	-.14814*	-.24337*	0.07308	.33918*
ใต้	4.63			-	.14814*	-0.09523	.22122*
ตะวันออก	4.72				-	.31645*	.58255*
กลาง	4.40					-	.26610*
ตะวันตก	4.14						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7-72 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ที่อาศัยในภาคตะวันออก และ ตะวันตก มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับทุกภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคเหนือ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใต้ ตะวันออก และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับภาคเหนือ ใต้ ตะวันออก และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคใต้ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ ตะวันออก และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคกลาง มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับภาคตะวันออก และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 8

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทั้ง 6 ภูมิภาค
จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

3.1 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

3.2 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

3.3 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

3.4 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

3.5 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

3.6 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

กลุ่มคนไทยที่ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน แสดงดังตาราง 8-1

ตาราง 8-1 ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป (จำนวนรวม 4,213 คน)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ	อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	1,684	39.97	41 - 45 ปี	1,335	31.69
หญิง	2,449	58.13	46 - 50 ปี	1,131	26.85
LGBTQ+	80	1.90	51 - 60 ปี	1,308	31.05
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ	61 ปี ขึ้นไป	439	10.42
โสด	911	21.62	อายุต่ำสุด 41 ปี สูงสุด 90 ปี		
สมรส	2,668	63.33	อายุเฉลี่ย 50.51 ปี		
หย่าร้าง	293	6.95	มัธยฐาน 49 ปี		
หม้าย	242	5.74	ฐานนิยม 45 ปี		
แยกกันอยู่	99	2.35			
การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ	อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2,378	56.44	เกษตรกร (ทำไร่นาสวน ประมง ปศุสัตว์)	1,137	26.99
ปริญญาตรี	1,389	32.97	รับราชการ/พนักงานราชการ	906	21.50
ปริญญาโท	406	9.64	พนักงานเอกชน	432	10.25
ปริญญาเอก	40	0.95	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	74	1.76
			รับจ้างทั่วไป	1,014	24.07
ภูมิภาค	จำนวน	ร้อยละ	ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	470	11.16
เหนือ	388	9.21	อื่น ๆ (เช่น วางงาน)	180	4.27
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,424	33.80			
ใต้	1,228	29.15			
ตะวันออก	226	5.36			
กลาง	750	17.80			
ตะวันตก	197	4.68			

จากตาราง 8-1 พบว่ากลุ่มคนไทยที่ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน จำนวน 4,213 คน มีอายุ 41 ปี ถึง 90 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.13) สถานภาพสมรส (ร้อยละ 63.33) การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 56.44) ผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ โดยประกอบอาชีพด้านการเกษตร มากกว่ากลุ่มสาขาอาชีพอื่น (ร้อยละ 26.99) และกระจายทุกภูมิภาค เป็นผู้ตอบที่อาศัยอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ (ร้อยละ 33.80)

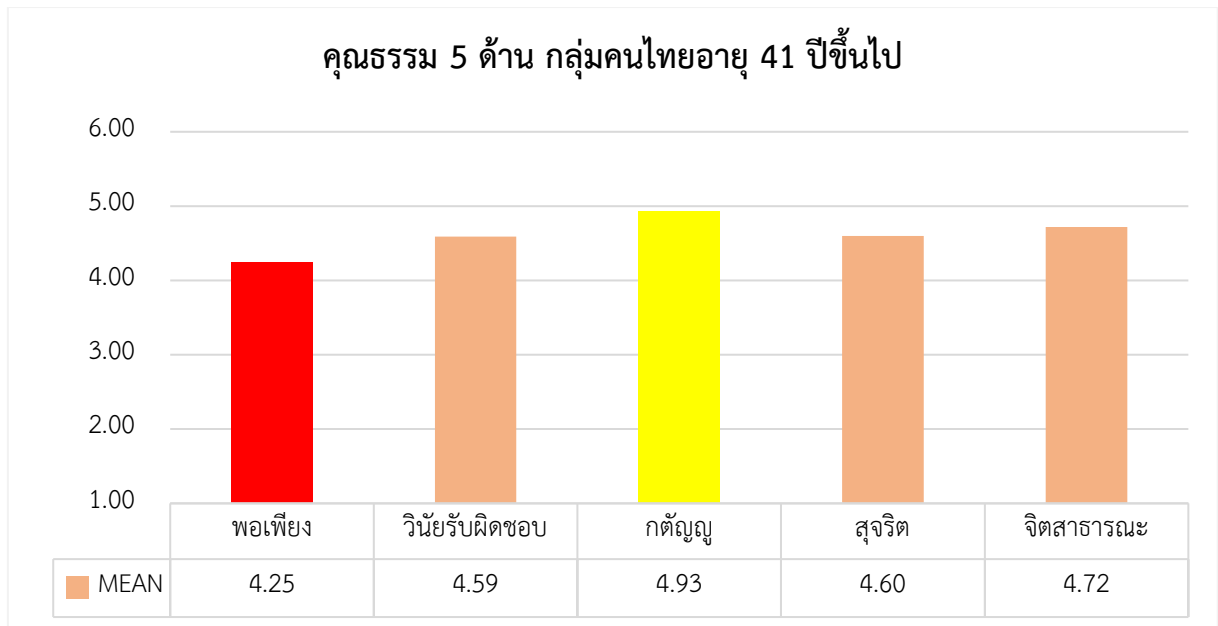
ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป มีคุณธรรม 5 ด้านดังตาราง 8-2 และภาพประกอบ 8-1

ตาราง 8-2 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

คุณธรรม 5 ด้าน	min	max	M	S	แปลผล
พอเพียง	2.08	6.00	4.25	0.64	น้อย
ความพอประมาณ	1.50	6.00	4.09	0.80	น้อย
ความมีเหตุผล	1.00	6.00	4.26	0.93	น้อย
ภูมิคุ้มกัน	1.25	6.00	4.39	0.73	พอใช้
วินัยรับผิดชอบ	1.42	6.00	4.59	0.66	พอใช้
การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม	1.00	6.00	4.43	0.83	พอใช้
การควบคุมตนเอง	1.00	6.00	4.47	0.87	พอใช้
การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน	1.00	6.00	4.79	0.76	พอใช้
การยอมรับผลการกระทำของตน	1.00	6.00	4.66	0.89	พอใช้
กตัญญู	1.00	6.00	4.93	0.70	มาก
การสำนึกในความดี	1.00	6.00	5.00	0.73	มาก
การเคารพความดี	1.00	6.00	4.88	0.75	พอใช้
การตอบแทนความดี	1.00	6.00	4.90	0.79	มาก
สุจริต	1.56	6.00	4.60	0.67	พอใช้
การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	1.00	6.00	4.83	0.77	พอใช้
การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์	1.67	6.00	4.32	1.06	น้อย
การยืนหยัดในความถูกต้อง	1.00	6.00	4.65	0.90	พอใช้
จิตสาธารณะ	1.00	6.00	4.72	0.72	พอใช้
จิตอาสา	1.00	6.00	4.82	0.83	พอใช้
สำนึกสาธารณะ	1.00	6.00	4.73	0.78	มาก
การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น	1.00	6.00	4.62	0.85	พอใช้
ภาพรวมคุณธรรม 5 ด้าน	1.63	6.00	4.62	0.55	พอใช้

■ มากที่สุด
 ■ มาก
 ■ พอใช้
 ■ น้อย
 ■ ควรปรับปรุง

ภาพประกอบ 8-1 ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

จากตาราง 8-2 พบว่าในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป มีคุณธรรม 5 ด้านอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมพื้นฐานแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับน้อยถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.25 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน ขณะที่คุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.93 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน โดยคุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” “สุจริต” และ “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.72, 4.60 และ 4.59 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ทั้งในภาพรวม และรายด้านแสดงตามลำดับดังต่อไปนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 8-3 ถึง 8-13

ตาราง 8-3 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	1,684	4.56 (พอใช้)	0.54	ระหว่างกลุ่ม	17.860	2	8.930	29.476*	0.000
หญิง	2,449	4.67 (พอใช้)	0.55	ภายในกลุ่ม	1275.473	4210	0.303		
LGBTQ+	80	4.34 (น้อย)	0.62	รวม	1293.333	4212			
รวม	4,213	4.62 (พอใช้)	0.55						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-3 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป เพศชายและเพศหญิง มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” อยู่ในระดับพอใช้ ขณะที่กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป เพศ LGBTQ+ มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” อยู่ในระดับน้อย โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-4

ตาราง 8-4 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.56	-	-.10865*	.21398*
หญิง	4.67		-	.32263*
LGBTQ+	4.34			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-4 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกเพศมี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-5 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
โสด	911	4.49 (พอใช้)	0.59	ระหว่างกลุ่ม	33.744	4	8.436	28.183*	0.000
สมรส	2,668	4.68 (พอใช้)	0.52	ภายในกลุ่ม	1259.589	4208	0.299		
หย่าร้าง	293	4.55 (พอใช้)	0.54	รวม	1293.333	4212			
หม้าย	242	4.54 (พอใช้)	0.55						
แยกกันอยู่	99	4.42 (พอใช้)	0.70						
รวม	4,213	4.62 (พอใช้)	0.55						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-5 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกสถานภาพมี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-6

ตาราง 8-6 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน

สถานภาพ	M	โสด	สมรส	หย่าร้าง	หม้าย	แยกกันอยู่
โสด	4.49	-	-.19586*	-0.06163	-0.05317	0.07041
สมรส	4.68		-	.13423*	.14269*	.26627*
หย่าร้าง	4.55			-	0.00846	0.13204
หม้าย	4.54				-	0.12358
แยกกันอยู่	4.42					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-6 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป สถานภาพสมรส มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับสถานภาพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-7 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2,378	4.54 (พอใช้)	0.49	ระหว่างกลุ่ม	72.979	3	24.326	83.902*	0.000
ปริญญาตรี	1,389	4.64 (พอใช้)	0.61	ภายในกลุ่ม	1220.354	4209	0.290		
ปริญญาโท	406	4.99 (มาก)	0.52	รวม	1293.333	4212			
ปริญญาเอก	40	4.73 (พอใช้)	0.80						
รวม	4,213	4.62 (พอใช้)	0.55						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-7 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และปริญญาเอก มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” อยู่ในระดับพอใช้ ขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” อยู่ในระดับมาก โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-8

ตาราง 8-8 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก
ต่ำกว่า ป.ตรี	4.54	-	-.10296*	-.45300*	-0.19663
ป.ตรี	4.64		-	-.35004*	-0.09368
ป.โท	4.99			-	0.25636
ป.เอก	4.73				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-8 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-9 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้านในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
41 - 45 ปี	1,335	4.60 (พอใช้)	0.53	ระหว่างกลุ่ม	1.527	3	0.509	1.659	0.174
46 - 50 ปี	1,131	4.61 (พอใช้)	0.57	ภายในกลุ่ม	1291.806	4209	0.307		
51 - 60 ปี	1,308	4.64 (พอใช้)	0.57	รวม	1293.333	4212			
61 ปีขึ้นไป	439	4.59 (พอใช้)	0.55						
รวม	4,213	4.62 (พอใช้)	0.55						

จากตาราง 8-9 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกช่วงอายุมี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีช่วงอายุต่างกัน มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-10 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เกษตร (ทำไร่นา สวน ประมง ปศุสัตว์)	1,137	4.53 (พอใช้)	0.53	ระหว่างกลุ่ม	135.318	6	22.553	81.914*	0.000
รับราชการ/ พนักงานราชการ	906	4.89 (พอใช้)	0.50	ภายในกลุ่ม	1158.015	4206	0.275		
พนักงานเอกชน	432	4.70 (พอใช้)	0.51	รวม	1293.333	4212			
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	74	4.64 (พอใช้)	0.56						
รับจ้างทั่วไป	1,014	4.39 (พอใช้)	0.52						
ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	470	4.67 (พอใช้)	0.54						
อื่น ๆ	180	4.69 (พอใช้)	0.59						
รวม	4,213	4.62 (พอใช้)	0.55						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-10 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกอาชีพมี “คุณธรรม 5 ด้านในภาพรวม” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพต่างกัน มี “คุณธรรม 5 ด้านในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-11

ตาราง 8-11 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	M	เกษตร	รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	พนักงาน เอกชน	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	อื่น ๆ
เกษตร	4.53	-	-0.36114*	-0.16746*	-0.10463	.14293*	-0.13855*	-0.16063*
รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	4.89		-	.19368*	.25651*	.50406*	.22259*	.20050*
พนักงาน เอกชน	4.70			-	0.06283	.31038*	0.02891	0.00682
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.64				-	.24755*	-0.03392	-0.05601
รับจ้างทั่วไป	4.39					-	-0.28148*	-0.30356*
ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	4.67						-	-0.02208
อื่น ๆ	4.69							-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-11 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ และอาชีพรับจ้างทั่วไป มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับทุกอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ พนักงานเอกชน รับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ และอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับอาชีพเกษตรกรรับราชการ/พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/อิสระ มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับอาชีพเกษตรกรรับราชการ/พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-12 ผลการเปรียบเทียบ “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	388	4.50 (พอใช้)	0.49	ระหว่างกลุ่ม	36.479	5	7.296	24.421*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,424	4.56 (พอใช้)	0.50	ภายในกลุ่ม	1256.854	4207	0.299		
ใต้	1,228	4.70 (พอใช้)	0.54	รวม	1293.333	4212			
ตะวันออก	226	4.88 (พอใช้)	0.55						
กลาง	750	4.59 (พอใช้)	0.66						
ตะวันตก	197	4.58 (พอใช้)	0.55						
รวม	4,213	4.62 (พอใช้)	0.55						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-12 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกภูมิภาคมี “คุณธรรม 5 ด้านในภาพรวม” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มี “คุณธรรม 5 ด้านในภาพรวม” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-13

ตาราง 8-13 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	4.50	-	-0.06143	-.20666*	-.38435*	-0.08981	-0.07991
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.56		-	-.14522*	-.32292*	-0.02837	-0.01848
ใต้	4.70			-	-.17770*	.11685*	.12674*
ตะวันออก	4.88				-	.29454*	.30444*
กลาง	4.59					-	0.00989
ตะวันตก	4.58						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-13 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในภาคใต้ และภาคตะวันออก มี “คุณธรรม 5 ด้าน ในภาพรวม” แตกต่างกับทุกภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 8-14 ถึง 8-25

ตาราง 8-14 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	1,684	4.21 (น้อย)	0.63	ระหว่างกลุ่ม	7.433	2	3.717	9.010*	0.000
หญิง	2,449	4.28 (น้อย)	0.65	ภายในกลุ่ม	1736.612	4210	0.412		
LGBTQ+	80	4.07 (น้อย)	0.67	รวม	1744.045	4212			
รวม	4,213	4.25 (น้อย)	0.64						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-14 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกเพศมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-15

ตาราง 8-15 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.21	-	-.07057*	0.13537
หญิง	4.28		-	.20594*
LGBTQ+	4.07			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-15 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป เพศหญิงมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับเพศชาย และ LGBTQ+ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-16 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
โสด	911	4.17 (น้อย)	0.65	ระหว่างกลุ่ม	21.746	4	5.436	13.282*	0.000
สมรส	2,668	4.30 (น้อย)	0.64	ภายในกลุ่ม	1722.300	4208	0.409		
หย่าร้าง	293	4.11 (น้อย)	0.61	รวม	1744.045	4212			
หม้าย	242	4.14 (น้อย)	0.57						
แยกกันอยู่	99	4.25 (น้อย)	0.79						
รวม	4,213	4.25 (น้อย)	0.64						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-16 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกสถานภาพมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-17

ตาราง 8-17 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน

สถานภาพ	M	โสด	สมรส	หย่าร้าง	หม้าย	แยกกันอยู่
โสด	4.17	-	-.13357*	0.05511	0.02973	-0.08256
สมรส	4.30			.18868*	.16330*	0.05100
หย่าร้าง	4.11			-	-0.02538	-0.13768
หม้าย	4.14				-	-0.11230
แยกกันอยู่	4.25					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-17 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป สถานภาพสมรสมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับสถานภาพโสด หย่าร้าง และหม้าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-18 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2,378	4.12 (น้อย)	0.58	ระหว่างกลุ่ม	97.790	3	32.597	83.340*	0.000
ปริญญาตรี	1,389	4.36 (พอใช้)	0.68	ภายในกลุ่ม	1646.256	4209	0.391		
ปริญญาโท	406	4.57 (พอใช้)	0.68	รวม	1744.045	4212			
ปริญญาเอก	40	4.38 (พอใช้)	0.74						
รวม	4,213	4.25 (น้อย)	0.64						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-18 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย ขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-19

ตาราง 8-19 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก
ต่ำกว่า ป.ตรี	4.12	-	-.23797*	-.44747*	-0.25644
ป.ตรี	4.36		-	-.20951*	-0.01848
ป.โท	4.57			-	0.19103
ป.เอก	4.38				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-19 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-20 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
41 - 45 ปี	1,335	4.20 (น้อย)	0.63	ระหว่างกลุ่ม	6.517	3	2.172	5.262*	0.001
46 - 50 ปี	1,131	4.23 (น้อย)	0.65	ภายในกลุ่ม	1737.529	4209	0.413		
51 - 60 ปี	1,308	4.30 (น้อย)	0.65	รวม	1744.045	4212			
61 ปีขึ้นไป	439	4.27 (น้อย)	0.65						
รวม	4,213	4.25 (น้อย)	0.64						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-20 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกช่วงอายุมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-21

ตาราง 8-21 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีช่วงอายุต่างกัน

การศึกษา	M	41 - 45 ปี	46 - 50 ปี	51 - 60 ปี	61 ปีขึ้นไป
41 - 45 ปี	4.20	-	-0.02853	-0.09554*	-0.06459
46 - 50 ปี	4.23		-	-0.06702	-0.03606
51 - 60 ปี	4.30			-	0.03095
61 ปีขึ้นไป	4.27				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-21 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีช่วงอายุ 41-45 ปี มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับผู้ที่มีช่วงอายุ 51-60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-22 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เกษตรกร (ทำไร่ นา สวน ประมง ปศุสัตว์)	1,137	4.12 (น้อย)	0.61	ระหว่างกลุ่ม	125.524	6	20.921	54.366*	0.000
รับราชการ/พนักงานราชการ	906	4.46 (พอใช้)	0.66	ภายในกลุ่ม	1618.521	4206	0.385		
พนักงานเอกชน	432	4.32 (น้อย)	0.66	รวม	1744.045	4212			
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	74	4.38 (พอใช้)	0.66						
รับจ้างทั่วไป	1,014	4.05 (น้อย)	0.54						
ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	470	4.37 (พอใช้)	0.68						
อื่น ๆ	180	4.53 (พอใช้)	0.61						
รวม	4,213	4.25 (น้อย)	0.64						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-22 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร พนักงานเอกชน และรับจ้างทั่วไป มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย ขณะที่กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-23

ตาราง 8-23 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	M	เกษตร	รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	พนักงาน เอกชน	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	อื่น ๆ
เกษตร	4.12	-	-.34807*	-.20359*	-.26214*	0.06430	-.25078*	-.41339*
รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	4.46		-	.14448*	0.08593	.41237*	0.09729	-0.06532
พนักงาน เอกชน	4.32			-	-0.05855	.26789*	-0.04719	-.20980*
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.38				-	.32644*	0.01136	-0.15125
รับจ้างทั่วไป	4.05					-	-.31508*	-.47769*
ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	4.37						-	-0.16261
อื่น ๆ	4.53							-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-23 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ พนักงานเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ และอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับอาชีพเกษตรกร พนักงานเอกชน และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับอาชีพเกษตรกร รับราชการ/พนักงานราชการ รับจ้างทั่วไป และอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับอาชีพเกษตรกร และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ พนักงานเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ และอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/อิสระ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับอาชีพเกษตรกร และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-24 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	388	4.24 (น้อย)	0.59	ระหว่างกลุ่ม	49.479	5	9.896	24.568*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,424	4.12 (น้อย)	0.55	ภายในกลุ่ม	1694.567	4207	0.403		
ใต้	1,228	4.30 (น้อย)	0.67	รวม	1744.045	4212			
ตะวันออก	226	4.51 (พอใช้)	0.72						
กลาง	750	4.33 (น้อย)	0.71						
ตะวันตก	197	4.21 (น้อย)	0.64						
รวม	4,213	4.25 (น้อย)	0.64						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-24 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในภาคตะวันออกมีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับพอใช้ ขณะที่ผู้ที่อาศัยในภูมิภาคอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-25

ตาราง 8-25 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	4.24	-	.12175*	-0.06201	-.27448*	-0.09387	0.03263
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.12		-	-.18376*	-.39623*	-.21562*	-0.08912
ใต้	4.30			-	-.21247*	-0.03186	0.09464
ตะวันออก	4.51				-	.18060*	.30710*
กลาง	4.33					-	0.12650
ตะวันตก	4.21						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-25 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในภาคตะวันออก มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับทุกภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคเหนือ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับภาคเหนือ ใต้ ตะวันออก และกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคใต้ มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคกลาง มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันตก มีคุณธรรมด้าน “พอเพียง” แตกต่างกับภาคตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 8-26 ถึง 8-36

ตาราง 8-26 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	1,684	4.52 (พอใช้)	0.66	ระหว่างกลุ่ม	23.801	2	11.901	28.050*	0.000
หญิง	2,449	4.65 (พอใช้)	0.64	ภายในกลุ่ม	1786.188	4210	0.424		
LGBTQ+	80	4.29 (น้อย)	0.68	รวม	1809.990	4212			
รวม	4,213	4.59 (พอใช้)	0.66						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-26 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป เพศชายและเพศหญิง มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับพอใช้ ขณะที่กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป เพศ LGBTQ+ คุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับน้อย โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-27

ตาราง 8-27 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.52	-	-.12907*	.22592*
หญิง	4.65		-	.35500*
LGBTQ+	4.29			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-27 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกเพศชายมีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-28 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
โสด	911	4.47 (พอใช้)	0.69	ระหว่างกลุ่ม	31.045	4	7.761	18.359*	0.000
สมรส	2,668	4.65 (พอใช้)	0.63	ภายในกลุ่ม	1778.944	4208	0.423		
หย่าร้าง	293	4.53 (พอใช้)	0.63	รวม	1809.990	4212			
หม้าย	242	4.50 (พอใช้)	0.67						
แยกกันอยู่	99	4.36 (พอใช้)	0.87						
รวม	4,213	4.59 (พอใช้)	0.66						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-28 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกสถานภาพมีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 8-29

ตาราง 8-29 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
ที่มีสถานภาพต่างกัน

สถานภาพ	M	โสด	สมรส	หย่าร้าง	หม้าย	แยกกันอยู่
โสด	4.47	-	-.17956*	-0.05474	-0.02841	0.10991
สมรส	4.65		-	.12483*	.15116*	.28947*
หย่าร้าง	4.53			-	0.02633	0.16465
หม้าย	4.50				-	0.13831
แยกกันอยู่	4.36					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-29 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป สถานภาพโสดมีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับสถานภาพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-30 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2,378	4.53 (พอใช้)	0.61	ระหว่างกลุ่ม	67.267	3	22.422	54.154*	0.000
ปริญญาตรี	1,389	4.59 (พอใช้)	0.71	ภายในกลุ่ม	1742.723	4209	0.414		
ปริญญาโท	406	4.96 (มาก)	0.60	รวม	1809.990	4212			
ปริญญาเอก	40	4.70 (พอใช้)	0.84						
รวม	4,213	4.59 (พอใช้)	0.66						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-30 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับมาก ขณะที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 8-31

ตาราง 8-31 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก
ต่ำกว่า ป.ตรี	4.53	-	-.05978*	-.43885*	-0.17060
ป.ตรี	4.59		-	-.37907*	-0.11082
ป.โท	4.96			-	0.26825
ป.เอก	4.70				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-31 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-32 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
41 - 45 ปี	1,335	4.58 (พอใช้)	0.63	ระหว่างกลุ่ม	0.274	3	0.091	0.212	0.888
46 - 50 ปี	1,131	4.59 (พอใช้)	0.67	ภายในกลุ่ม	1809.716	4209	0.430		
51 - 60 ปี	1,308	4.60 (พอใช้)	0.66	รวม	1809.990	4212			
61 ปีขึ้นไป	439	4.57 (พอใช้)	0.68						
รวม	4,213	4.59 (พอใช้)	0.66						

จากตาราง 8-32 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกช่วงอายุมีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-33 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เกษตร (ทำไร่ นา สวน ประมง ปศุสัตว์)	1,137	4.56 (พอใช้)	0.64	ระหว่างกลุ่ม	116.366	6	19.394	48.165*	0.000
รับราชการ/ พนักงานราชการ	906	4.84 (พอใช้)	0.60	ภายในกลุ่ม	1693.624	4206	0.403		
พนักงานเอกชน	432	4.62 (พอใช้)	0.63	รวม	1809.990	4212			
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	74	4.62 (พอใช้)	0.64						
รับจ้างทั่วไป	1,014	4.36 (พอใช้)	0.63						
ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	470	4.63 (พอใช้)	0.67						
อื่น ๆ	180	4.62 (พอใช้)	0.68						
รวม	4,213	4.59 (พอใช้)	0.66						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-33 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกกลุ่มอาชีพ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-34

ตาราง 8-34 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
ที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	M	เกษตร	รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	พนักงาน เอกชน	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	อื่น ๆ
เกษตร	4.56	-	-.28925*	-0.06587	-0.06767	.19783*	-0.07657	-0.06321
รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	4.84		-	.22338*	0.22158	.48708*	.21268*	.22604*
พนักงาน เอกชน	4.62			-	-0.00180	.26370*	-0.01070	0.00266
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.62				-	.26550*	-0.00890	0.00446
รับจ้างทั่วไป	4.36					-	-.27440*	-.26104*
ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	4.63						-	0.01336
อื่น ๆ	4.62							-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-34 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับทุกอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับอาชีพเกษตรกร พนักงานเอกชน รับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ และอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับอาชีพรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/อิสระ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-35 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	388	4.40 (พอใช้)	0.58	ระหว่างกลุ่ม	48.055	5	9.611	22.949*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,424	4.57 (พอใช้)	0.61	ภายในกลุ่ม	1761.934	4207	0.419		
ใต้	1,228	4.68 (พอใช้)	0.62	รวม	1809.990	4212			
ตะวันออก	226	4.87 (พอใช้)	0.62						
กลาง	750	4.52 (พอใช้)	0.77						
ตะวันตก	197	4.46 (พอใช้)	0.71						
รวม	4,213	4.59 (พอใช้)	0.66						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-35 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกภูมิภาค มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 8-36

ตาราง 8-36 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	4.40	-	-.17013*	-.27422*	-.46062*	-0.11135	-0.05264
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.57		-	-.10409*	-.29049*	0.05878	0.11749
ใต้	4.68			-	-.18640*	.16287*	.22158*
ตะวันออก	4.87				-	.34927*	.40798*
กลาง	4.52					-	0.05871
ตะวันตก	4.46						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-36 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในภาคใต้ และภาคตะวันออก มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับภูมิภาคอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และผู้ที่อาศัยในภาคเหนือ มีคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” แตกต่างกับภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 8-37 ถึง 8-47

ตาราง 8-37 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	1,684	4.85 (พอใช้)	0.70	ระหว่างกลุ่ม	24.822	2	12.411	25.427*	0.000
หญิง	2,449	4.99 (มาก)	0.69	ภายในกลุ่ม	2054.907	4210	0.488		
LGBTQ+	80	4.65 (พอใช้)	0.80	รวม	2079.729	4212			
รวม	4,213	4.93 (มาก)	0.70						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-37 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป เพศหญิง มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก ขณะที่เพศชาย และ LGBTQ+ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-38

ตาราง 8-38 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.85	-	-.13662*	.20002*
หญิง	4.99		-	.33665*
LGBTQ+	4.65			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-38 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกเพศ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-39 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
โสด	911	4.77 (พอใช้)	0.75	ระหว่างกลุ่ม	49.376	4	12.344	25.583*	0.000
สมรส	2,668	5.01 (มาก)	0.66	ภายในกลุ่ม	2030.353	4208	0.482		
หย่าร้าง	293	4.86 (พอใช้)	0.73	รวม	2079.729	4212			
หม้าย	242	4.85 (พอใช้)	0.71						
แยกกันอยู่	99	4.66 (พอใช้)	0.89						
รวม	4,213	4.93 (มาก)	0.70						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-39 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพสมรส มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก ขณะที่สถานภาพอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-40

ตาราง 8-40 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน

สถานภาพ	M	โสด	สมรส	หย่าร้าง	หม้าย	แยกกันอยู่
โสด	4.77	-	-.23705*	-0.08706	-0.08075	0.10871
สมรส	5.01		-	.14999*	.15630*	.34576*
หย่าร้าง	4.86			-	0.00631	0.19577
หม้าย	4.85				-	0.18946
แยกกันอยู่	4.66					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-40 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป สถานภาพสมรส มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับสถานภาพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-41 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2,378	4.85 (พอใช้)	0.65	ระหว่างกลุ่ม	90.194	3	30.065	63.604*	0.000
ปริญญาตรี	1,389	4.93 (มาก)	0.77	ภายในกลุ่ม	1989.535	4209	0.473		
ปริญญาโท	406	5.35 (มาก)	0.59	รวม	2079.729	4212			
ปริญญาเอก	40	5.10 (มาก)	0.93						
รวม	4,213	4.93 (มาก)	0.70						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-41 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับพอใช้ ขณะที่ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 8-42

ตาราง 8-42 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก
ต่ำกว่า ป.ตรี	4.85	-	-.08660*	-.50621*	-0.25060
ป.ตรี	4.93		-	-.41961*	-0.16400
ป.โท	5.35			-	0.25561
ป.เอก	5.10				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-42 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-43 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
41 - 45 ปี	1,335	4.93 (มาก)	0.67	ระหว่างกลุ่ม	2.681	3	0.894	1.811	0.143
46 - 50 ปี	1,131	4.92 (มาก)	0.73	ภายในกลุ่ม	2077.048	4209	0.493		
51 - 60 ปี	1,308	4.95 (มาก)	0.70	รวม	2079.729	4212			
61 ปีขึ้นไป	439	4.86 (พอใช้)	0.70						
รวม	4,213	4.93 (มาก)	0.70						

จากตาราง 8-43 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับพอใช้ ขณะที่ช่วงอายุอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-44 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เกษตรกร (ทำไร่ นาสวน ประมง ปศุสัตว์)	1,137	4.81 (พอใช้)	0.69	ระหว่างกลุ่ม	175.684	6	29.281	64.680*	0.000
รับราชการ/ พนักงานราชการ	906	5.23 (มาก)	0.60	ภายในกลุ่ม	1904.045	4206	0.453		
พนักงานเอกชน	432	5.05 (มาก)	0.60	รวม	2079.729	4212			
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	74	4.96 (พอใช้)	0.72						
รับจ้างทั่วไป	1,014	4.68 (พอใช้)	0.72						
ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	470	5.02 (มาก)	0.69						
อื่น ๆ	180	4.95 (มาก)	0.77						
รวม	4,213	4.93 (มาก)	0.70						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-44 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร และพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับพอใช้ ขณะที่ผู้ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 8-45

ตาราง 8-45 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
ที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	M	เกษตร	รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	พนักงาน เอกชน	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	อื่น ๆ
เกษตร	4.81	-	-42378*	-23672*	-0.14910	.13440*	-.21362*	-0.14266
รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	5.23		-	.18706*	.27468*	.55818*	.21017*	.28112*
พนักงาน เอกชน	5.05			-	0.08762	.37112*	0.02310	0.09406
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.96				-	.28350*	-0.06452	0.00644
รับจ้างทั่วไป	4.68					-	-.34801*	-.27706*
ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	5.02						-	0.07095
อื่น ๆ	4.95							-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-45 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/
พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับทุกอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ
พนักงานเอกชน รับจ้างทั่วไป และธุรกิจส่วนตัว/อิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับอาชีพเกษตรกร รับราชการ/
พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/
พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/อิสระ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับอาชีพเกษตรกร
รับราชการ/พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-46 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	388	4.79 (พอใช้)	0.64	ระหว่างกลุ่ม	50.569	5	10.114	20.969*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,424	4.85 (พอใช้)	0.67	ภายในกลุ่ม	2029.159	4207	0.482		
ใต้	1,228	5.04 (มาก)	0.68	รวม	2079.729	4212			
ตะวันออก	226	5.20 (มาก)	0.60						
กลาง	750	4.88 (พอใช้)	0.81						
ตะวันตก	197	4.94 (มาก)	0.70						
รวม	4,213	4.93 (มาก)	0.70						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-46 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในภาคใต้ ตะวันออก และตะวันตก มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก ขณะที่ผู้ที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 8-47

ตาราง 8-47 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	4.79	-	-0.06204	-.25407*	-.41156*	-0.09363	-0.15711
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.85		-	-.19203*	-.34952*	-0.03159	-0.09507
ใต้	5.04			-	-.15749*	.16044*	0.09696
ตะวันออก	5.20					.31793*	.25445*
กลาง	4.88					-	-0.06348
ตะวันตก	4.94						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-47 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในภาคใต้ และ ตะวันออก มีคุณธรรมด้าน “กตัญญู” แตกต่างกับทุกภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 8-48 ถึง 8-59

ตาราง 8-48 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	1,684	4.54 (พอใช้)	0.65	ระหว่างกลุ่ม	14.496	2	7.248	16.320*	0.000
หญิง	2,449	4.65 (พอใช้)	0.68	ภายในกลุ่ม	1869.735	4210	0.444		
LGBTQ+	80	4.41 (พอใช้)	0.72	รวม	1884.231	4212			
รวม	4,213	4.60 (พอใช้)	0.67						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-48 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกเพศมีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-49

ตาราง 8-49 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.54	-	-.10693*	0.13495
หญิง	4.65		-	.24188*
LGBTQ+	4.41			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-49 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป เพศหญิงมีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับเพศชาย และ LGBTQ+ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-50 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
โสด	911	4.49 (พอใช้)	0.71	ระหว่างกลุ่ม	27.324	4	6.831	15.480*	0.000
สมรส	2,668	4.66 (พอใช้)	0.65	ภายในกลุ่ม	1856.907	4208	0.441		
หย่าร้าง	293	4.55 (พอใช้)	0.63	รวม	1884.231	4212			
หม้าย	242	4.49 (พอใช้)	0.66						
แยกกันอยู่	99	4.46 (พอใช้)	0.73						
รวม	4,213	4.60 (พอใช้)	0.67						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-50 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกสถานภาพมีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-51

ตาราง 8-51 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน

สถานภาพ	M	โสด	สมรส	หย่าร้าง	หม้าย	แยกกันอยู่
โสด	4.49	-	-.17414*	-0.05957	-0.00026	0.02224
สมรส	4.66		-	.11457*	.17388*	0.19638
หย่าร้าง	4.55			-	0.05931	0.08181
หม้าย	4.49				-	0.02250
แยกกันอยู่	4.46					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-51 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป สถานภาพสมรส มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับสถานภาพโสด หย่าร้าง และหม้าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-52 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2,378	4.51 (พอใช้)	0.60	ระหว่างกลุ่ม	218.535	3	72.845	128.527*	.000
ปริญญาตรี	1,389	4.64 (พอใช้)	0.72	ภายในกลุ่ม	4427.580	7812	0.567		
ปริญญาโท	406	5.01 (มาก)	0.67	รวม	4646.114	7815			
ปริญญาเอก	40	4.67 (พอใช้)	1.03						
รวม	4,213	4.60 (พอใช้)	0.67						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-52 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับมาก ขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-53

ตาราง 8-53 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก
ต่ำกว่า ป.ตรี	4.51	-	-.13348*	-.50685*	-0.16024
ป.ตรี	4.64		-	-.37336*	-0.02676
ป.โท	5.01			-	0.34661
ป.เอก	4.67				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-53 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-54 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
41 – 45 ปี	1,335	4.57 (พอใช้)	0.63	ระหว่างกลุ่ม	4.567	3	1.522	3.409*	0.017
46 - 50 ปี	1,131	4.58 (พอใช้)	0.68	ภายในกลุ่ม	1879.664	4209	0.447		
51 - 60 ปี	1,308	4.65 (พอใช้)	0.70	รวม	1884.231	4212			
61 ปีขึ้นไป	439	4.59 (พอใช้)	0.63						
รวม	4,213	4.60 (พอใช้)	0.67						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-54 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกช่วงอายุมีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-55

ตาราง 8-55 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีอายุต่างกัน

อายุ	M	41 – 45 ปี	46 - 50 ปี	51 - 60 ปี	61 ปีขึ้นไป
41 – 45 ปี	4.57	-	-0.01192	-0.07730*	-0.01701
46 - 50 ปี	4.58		-	-0.06537	-0.00509
51 - 60 ปี	4.65			-	0.06029
61 ปีขึ้นไป	4.59				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-55 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่อยู่ในช่วงอายุ 41-45 ปี มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับช่วงอายุ 51-60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-56 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เกษตร (ทำไร่นาสวน ประมง ปศุสัตว์)	1,137	4.50 (พอใช้)	0.64	ระหว่างกลุ่ม	180.070	6	30.012	74.071*	0.000
รับราชการ/ พนักงานราชการ	906	4.92 (มาก)	0.66	ภายในกลุ่ม	1704.161	4206	0.405		
พนักงานเอกชน	432	4.72 (พอใช้)	0.62	รวม	1884.231	4212			
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	74	4.59 (พอใช้)	0.63						
รับจ้างทั่วไป	1,014	4.34 (น้อย)	0.61						
ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	470	4.63 (พอใช้)	0.64						
อื่น ๆ	180	4.67 (พอใช้)	0.70						
รวม	4,213	4.60 (พอใช้)	0.67						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-56 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับน้อย ผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับมาก ขณะที่กลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-57

ตาราง 8-57 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	M	เกษตร	รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	พนักงาน เอกชน	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	อื่น ๆ
เกษตร	4.50	-	-.41991*	-.21139*	-.08155	.16170*	-.12866*	-.016774
รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	4.92		-	.20852*	.33836*	.58161*	.29125*	.25217*
พนักงาน เอกชน	4.72			-	0.12984	.37309*	0.08273	0.04365
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.59				-	.24325*	-0.04712	-0.08619
รับจ้างทั่วไป	4.34					-	-.29037*	-.32945*
ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	4.63						-	-0.03908
อื่น ๆ	4.67							-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-57 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับทุกอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ พนักงานเอกชน รับจ้างทั่วไป และธุรกิจส่วนตัว/อิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน และธุรกิจส่วนตัว/อิสระ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับอาชีพเกษตรกร รับราชการ/พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-58 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	388	4.52 (พอใช้)	0.61	ระหว่างกลุ่ม	25.070	5	5.014	11.346*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,424	4.55 (พอใช้)	0.63	ภายในกลุ่ม	1859.161	4207	0.442		
ใต้	1,228	4.66 (พอใช้)	0.66	รวม	1884.231	4212			
ตะวันออก	226	4.84 (พอใช้)	0.71						
กลาง	750	4.59 (พอใช้)	0.75						
ตะวันตก	197	4.54 (พอใช้)	0.64						
รวม	4,213	4.60 (พอใช้)	0.67						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-58 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกภูมิภาคมีคุณธรรมด้าน “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-59

ตาราง 8-59 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “สุจริต” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	4.52	-	-0.02827	-.14564*	-.31775*	-0.07151	-0.02088
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.55		-	-.11737*	-.28948*	-0.04325	0.00739
ใต้	4.66			-	-.17211*	0.07413	0.12476
ตะวันออก	4.84				-	.24624*	.29687*
กลาง	4.59					-	0.05064
ตะวันตก	4.54						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-59 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในภาคตะวันออก มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับทุกภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคใต้ มีคุณธรรมด้าน “สุจริต” แตกต่างกับภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ และ ตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

การเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ ภูมิภาค แสดงดังตาราง 8-60 ถึง 8-70

ตาราง 8-60 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ

เพศ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชาย	1,684	4.67 (พอใช้)	0.72	ระหว่างกลุ่ม	24.697	2	12.349	24.066*	0.000
หญิง	2,449	4.77 (พอใช้)	0.71	ภายในกลุ่ม	2160.229	4210	0.513		
LGBTQ+	80	4.30 (น้อย)	0.77	รวม	2184.926	4212			
รวม	4,213	4.72 (พอใช้)	0.72						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-60 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป เพศชาย และเพศหญิง มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับพอใช้ ขณะที่เพศ LGBTQ+ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับน้อย โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-61

ตาราง 8-61 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	M	ชาย	หญิง	LGBTQ+
ชาย	4.67	-	-.10005*	.37363*
หญิง	4.77		-	.47368*
LGBTQ+	4.30			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-61 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกเพศ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-62 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
โสด	911	4.54 (พอใช้)	0.76	ระหว่างกลุ่ม	58.455	4	14.614	28.919*	0.000
สมรส	2,668	4.80 (พอใช้)	0.68	ภายในกลุ่ม	2126.471	4208	0.505		
หย่าร้าง	293	4.71 (พอใช้)	0.74	รวม	2184.926	4212			
หม้าย	242	4.73 (พอใช้)	0.73						
แยกกันอยู่	99	4.35 (พอใช้)	0.83						
รวม	4,213	4.72 (พอใช้)	0.72						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-62 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกสถานภาพมีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ดังตาราง 8-63

ตาราง 8-63 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีสถานภาพต่างกัน

สถานภาพ	M	โสด	สมรส	หย่าร้าง	หม้าย	แยกกันอยู่
โสด	4.54	-	-.25501*	-.16191*	-.18618*	0.19375
สมรส	4.80		-	0.09309	0.06882	.44876*
หย่าร้าง	4.71			-	-0.02427	.35566*
หม้าย	4.73				-	.37994*
แยกกันอยู่	4.35					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-63 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป สถานภาพโสด และแยกกันอยู่ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับสถานภาพสมรส หย่าร้าง และหม้าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-64 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2,378	4.69 (พอใช้)	0.67	ระหว่างกลุ่ม	49.781	3	16.594	32.711*	0.000
ปริญญาตรี	1,389	4.69 (พอใช้)	0.77	ภายในกลุ่ม	2135.145	4209	0.507		
ปริญญาโท	406	5.05 (มาก)	0.68	รวม	2184.926	4212			
ปริญญาเอก	40	4.83 (พอใช้)	0.96						
รวม	4,213	4.72 (พอใช้)	0.72						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-64 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับมาก ขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 8-65

ตาราง 8-65 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	M	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก
ต่ำกว่า ป.ตรี	4.69	-	0.00304	-.36560*	-0.14529
ป.ตรี	4.69		-	-.36863*	-0.14833
ป.โท	5.05			-	0.22031
ป.เอก	4.83				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-65 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-66 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอายุ

อายุ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
41 - 45 ปี	1,335	4.73 (พอใช้)	0.72	ระหว่างกลุ่ม	0.999	3	0.333	0.642	0.588
46 - 50 ปี	1,131	4.73 (พอใช้)	0.74	ภายในกลุ่ม	2183.927	4209	0.519		
51 - 60 ปี	1,308	4.73 (พอใช้)	0.71	รวม	2184.926	4212			
61 ปีขึ้นไป	439	4.68 (พอใช้)	0.69						
รวม	4,213	4.72 (พอใช้)	0.72						

จากตาราง 8-66 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกช่วงอายุมีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-67 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เกษตร (ทำไร่นา สวน ประมง ปศุสัตว์)	1,137	4.68 (พอใช้)	0.71	ระหว่างกลุ่ม	117.564	6	19.594	39.864*	0.000
รับราชการ/พนักงานราชการ	906	5.00 (มาก)	0.63	ภายในกลุ่ม	2067.362	4206	0.492		
พนักงานเอกชน	432	4.80 (พอใช้)	0.70	รวม	2184.926	4212			
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	74	4.64 (พอใช้)	0.71						
รับจ้างทั่วไป	1,014	4.52 (พอใช้)	0.73						
ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	470	4.70 (พอใช้)	0.72						
อื่น ๆ	180	4.69 (พอใช้)	0.74						
รวม	4,213	4.72 (พอใช้)	0.72						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-67 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการมีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับมาก ขณะที่ผู้ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 8-68

ตาราง 8-68 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
ที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	M	เกษตร	รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	พนักงาน เอกชน	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	อื่น ๆ
เกษตร	4.68	-	-.32467*	-0.11971	0.03732	.15640*	-0.02312	-0.01616
รับราชการ/ พนักงาน ราชการ	5.00		-	.20496*	.36199*	.48107*	.30155*	.30851*
พนักงาน เอกชน	4.80			-	0.15703	.27611*	0.09659	0.10355
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.64				-	0.11907	-0.06044	-0.05348
รับจ้างทั่วไป	4.52					-	-.17951*	-0.17256
ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	4.70						-	0.00696
อื่น ๆ	4.69							-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-68 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/
พนักงานราชการ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับทุกอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร พนักงานเอกชน และธุรกิจส่วนตัว/อิสระ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ”
แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับอาชีพรับราชการ/
พนักงานราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับอาชีพเกษตรกร รับราชการ/
พนักงานราชการ พนักงานเอกชน และธุรกิจส่วนตัว/อิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8-69 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	n	M	S	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เหนือ	388	4.53 (พอใช้)	0.67	ระหว่างกลุ่ม	54.284	5	10.857	21.437*	0.000
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,424	4.70 (พอใช้)	0.68	ภายในกลุ่ม	2130.642	4207	0.506		
ใต้	1,228	4.83 (พอใช้)	0.72	รวม	2184.926	4212			
ตะวันออก	226	4.99 (มาก)	0.65						
กลาง	750	4.61 (พอใช้)	0.79						
ตะวันตก	197	4.73 (พอใช้)	0.78						
รวม	4,213	4.72 (พอใช้)	0.72						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-69 กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในภาคตะวันออก มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับมาก ขณะที่ผู้ที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคอื่น ๆ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยผลการเปรียบเทียบพบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในภูมิภาคต่างกัน มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 8-70

ตาราง 8-70 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิภาคต่างกัน

ภูมิภาค	M	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก
เหนือ	4.53	-	-.16848*	-.29735*	-.45736*	-0.07867	-.20157*
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.70		-	-.12887*	-.28888*	0.08981	-0.03309
ใต้	4.83			-	-.16001*	.21868*	0.09578
ตะวันออก	4.99				-	.37869*	.25579*
กลาง	4.61					-	-0.12290
ตะวันตก	4.73						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8-70 ผลการทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในภาคตะวันออก มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับทุกภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคเหนือ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใต้ ตะวันออก และตะวันตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับภาคเหนือ ใต้ และ ตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคใต้ มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ ตะวันออก และกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคกลาง มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับภาคใต้ และตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ที่อาศัยในภาคตะวันตก มีคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” แตกต่างกับภาคเหนือ และตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 9

แนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทย 3 ช่วงอายุ

คณะผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทย 3 ช่วงอายุ มีดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับพอใช้ถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก ขณะที่คุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” “จิตสาธารณะ” “พอเพียง” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณธรรม 5 ด้าน กับค่าเกณฑ์ปกติ (Norm) พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ 13-24 ปี มีค่าเฉลี่ยคุณธรรมทั้ง 5 ด้าน ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ และผลการศึกษาด้านทุนชีวิต พบว่า ต้นทุนชีวิตภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พลังตัวตน และพลังครอบครัว อยู่ในระดับดีมาก ส่วนพลังปัญญา และพลังเพื่อนกิจกรรม อยู่ในระดับดี ส่วนพลังชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง คณะผู้วิจัยขอเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี แบ่งตามระดับนิเวศ

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
นโยบาย/กระทรวง	<ul style="list-style-type: none">➤ กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาลังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ควรกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมที่ส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี โดยผ่านโครงสร้างระบบนิเวศต้นทุนชีวิตของกลุ่มคนช่วงวัยนี้➤ ศูนย์คุณธรรมควรเป็นหน่วยงานหลักที่เป็นศูนย์กลางของการขับเคลื่อนการส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยให้กับกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยมีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุน ติดตามสถานการณ์คุณธรรมคนไทย➤ กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน หรือสำนักงานสถิติแห่งชาติ ควรสนับสนุนการติดตามสถานการณ์คุณธรรมของคนไทย ซึ่งเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญต่อการพัฒนาส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยช่วงวัยนี้

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
	<ul style="list-style-type: none"> ➢ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรมีส่วนในการขับเคลื่อนการพัฒนาสื่อสาธารณะประเด็นการส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทย ผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง ซึ่งสื่อเหล่านี้สามารถเข้าถึงกลุ่มคนช่วงวัยนี้ได้ ซึ่งจะช่วยสร้างความตระหนักในการให้ความสำคัญของคุณธรรมกับการดำรงชีวิตของกลุ่มคนไทยช่วงวัยนี้มากขึ้น
ศูนย์กลางพื้นที่ภูมิภาค/จังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> ➢ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรมีแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยวัย 13-24 ปี ในมิติของการส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชน ผ่านระบบนิเวศ ครอบครัว องค์กร ชุมชน และสังคม ซึ่งเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ➢ ควรมีหน่วยงานหลักระดับภูมิภาค/จังหวัด ในการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริมแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยแบบอิงพื้นที่ ➢ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรส่งเสริมให้หน่วยงานในพื้นที่เกิดการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมโดยใช้พื้นที่จังหวัดเป็นฐาน โดยทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในพื้นที่จังหวัดร่วมกันขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทย มีระบบการสร้าง “วงรอบคุณค่าต้นทุนชีวิต” (Life Assets Value Circle) โดยมุ่งบ่มเพาะการสร้างคุณธรรมผ่านวิถีชีวิตของกลุ่มคนในจังหวัด ผ่านการขับเคลื่อนที่สมดุล(Thriving in Balance) ตามหลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ➢ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรพัฒนาระบบการติดตามสถานการณ์คุณธรรมในจังหวัด โดยเป็นระบบที่มีการจัดเก็บ การรวบรวม และการประมวลผลข้อมูล เพื่อให้เป็นคลังข้อมูลด้านคุณธรรมของจังหวัด ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้างต่อไปในการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการพัฒนาสู่การเป็นหน่วยงาน/องค์กรคุณธรรมในระดับที่สูงขึ้นต่อไป
องค์กร/หน่วยงาน (สถานศึกษา)	<ul style="list-style-type: none"> ➢ สถาบันการศึกษา ควรมีระบบการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในโรงเรียน โดยเฉพาะการส่งเสริมในมิติของกตัญญูและวินัยรับผิดชอบ ให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน ผ่านกิจกรรมที่เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสร่วมออกแบบร่วมแสดงความคิดเห็น หรือร่วมคัดสรรกิจกรรม

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
	<ul style="list-style-type: none"> ➢ สถาบันการศึกษา ควรส่งเสริมกิจกรรมที่ทำให้เด็กและเยาวชนเห็นถึงความสำคัญกับเรื่องวิถีคุณธรรมในชีวิตประจำวัน อาจเป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียนหรือเพื่อชุมชนสังคม เช่น การสร้างวินัยในตนเอง กิจกรรมจิตสาธารณะ เพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดความตระหนักว่า คุณธรรมเป็นสิ่งใกล้ตัวและสามารถพัฒนาหรือส่งเสริมได้ ➢ สถาบันการศึกษาควรสนับสนุนและร่วมดำเนินการกับองค์กรส่วนกลางให้มีการวัดสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาว่ามีคุณธรรมในแต่ละด้านและในแต่ละองค์ประกอบมากน้อยเพียงใด โดยอาจดำเนินการวัดเป็นรายปีหรือตามระยะเวลาที่หน่วยงานกำหนด เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นในการออกแบบและวางแผนการขับเคลื่อน ส่งเสริม และพัฒนาคุณธรรมของสถานศึกษาต่อไป
ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ➢ หน่วยงานระดับชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควรส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมในชุมชนผ่านระบบนิเวศของชุมชน โดยใช้ครอบครัวเป็นจุดขับเคลื่อนในการสร้างวิถีคุณธรรมให้กับเด็กและเยาวชน ผ่านการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน ➢ หน่วยงานในชุมชน อาทิ องค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้นำหมู่บ้าน ควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสัมพันธ์ภาพให้กับคนในชุมชนผ่านการมีส่วนร่วมจากกลุ่มคนในชุมชน เพื่อเพิ่มพลังชุมชนซึ่งเป็นระบบนิเวศที่สำคัญของกลุ่มคนไทยช่วงวัยนี้ ➢ ผู้นำในชุมชนควรสร้างการมีส่วนร่วม การเปิดโอกาส การรับฟังความคิดเห็น การออกแบบกิจกรรมของกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในชุมชนร่วมกัน
ครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> ➢ สถาบันครอบครัวเป็นพลังที่สำคัญในการส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมให้กับกลุ่มเด็กและเยาวชนผ่านการเป็นแบบอย่างที่ดี และควรสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของวิถีชีวิตคุณธรรมผ่านการสนับสนุนให้บุตรหลาน มีประสบการณ์ การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัด หรือเป็นกิจกรรมที่ครอบครัวออกแบบมาเพื่อให้สมาชิกในครอบครัวได้เรียนรู้ ➢ ครอบครัวควรสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรมให้กับสมาชิกในครอบครัว ผ่านการเป็นแบบอย่าง การสะท้อนคิด การเรียนรู้ การทำกิจกรรมร่วมกัน สิ่งเหล่านี้จะช่วยหล่อหลอมให้เด็กและเยาวชนในครอบครัวเกิดการเรียนรู้วิถีชีวิตคุณธรรมในชีวิตประจำวัน

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
	➤ ครอบครัวควรเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการออกแบบ/เลือกกิจกรรมเรียนรู้ที่ส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมของครอบครัว

1.2 ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี แบ่งตามดัชนีชี้วัดคุณธรรม

ดัชนีชี้วัดคุณธรรม	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
พอเพียง	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านพอเพียงของคนไทยช่วงอายุนี้อยู่ในระดับพอใช้ ในมิติของความพอประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับน้อย และต้นทุนชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับดี หลังครอบครัวอยู่ในระดับดีมาก ครอบครัวเป็นชุมพลังที่สำคัญสำหรับเด็กและเยาวชนช่วงวัยนี้ ควรมีการส่งเสริมผ่านกิจกรรมของครอบครัว และสถาบันศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดความตระหนักถึงการดำเนินชีวิตที่พอดี พอใจในสิ่งที่ตนเองมี โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควรมีการส่งเสริมคุณธรรมด้านพอเพียงผ่านระบบกิจกรรมการพัฒนา มีการสร้างความตระหนักถึงความพอเพียงหลักคิด ความมีเหตุผล ผ่านสื่อสังคมซึ่งเป็นช่องทางหลักที่เด็กและเยาวชนเข้าเรียนรู้</p> <p>ผลการวิจัยพบว่า ในมิติของความพอประมาณที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมพบว่า เด็กและเยาวชนสะท้อนว่าตนเองทำในสิ่งที่คิด และต้องการ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบใด ๆ และจะขอเงินจากผู้ปกครองหรือผู้อื่น หากต้องการจะซื้อสิ่งของซึ่งอาจจะเป็นของที่ไม่จำเป็น จากพฤติกรรมบ่งชี้ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตพอเพียงด้วยความพอประมาณผ่านกิจกรรมเพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดความตระหนักรู้ถึงความพอประมาณร่วมกับการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเงิน การวางแผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน นอกจากนั้นควรมีกิจกรรมพัฒนาจิตและฝึกการรู้คิดด้วยปัญญา เพราะยังมีเด็ก และเยาวชนบางส่วนที่ตัดสินใจหรือแก้ปัญหาโดยใช้อารมณ์และความรู้สึกมากกว่าเหตุผล</p>

ดัชนีชี้วัด คุณธรรม	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
วินัย รับผิดชอบ	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านวินัยรับผิดชอบของคนไทยช่วงอายุนี้อยู่ในระดับพอใช้ ในมิติของการยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมพบว่า เด็กและเยาวชนสะท้อนว่าเขาไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎจราจรทุกครั้ง หากมั่นใจว่าไม่มีความเสี่ยงที่จะเกิดอันตราย ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนถึงการขาดวินัยและความรับผิดชอบต่อสังคม แต่ในมิติของการยอมรับผลการกระทำของตนในเรื่องของการยินดีรับฟังและพร้อมจะปรับปรุงแก้ไข เมื่อมีผู้ตักเตือน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งเห็นได้ว่า เด็กและเยาวชนพร้อมที่จะรับฟังข้อตักเตือนและจะแก้ไขในสิ่งที่บกพร่อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน สถานศึกษาครอบครัว ควรออกแบบกิจกรรมส่งเสริมวินัยรับผิดชอบผ่านการรับฟัง การให้โอกาสแลกเปลี่ยน การสื่อสารที่เน้นการสร้างการเรียนรู้พัฒนาแบบมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญต่อการเกิดการยอมรับของเด็ก และเยาวชน ควรเน้นการส่งเสริมการสร้างวินัยรับผิดชอบผ่านระบบสถานศึกษา และครอบครัว สถาบันการศึกษาควรตระหนักถึงการส่งเสริมการพัฒนารยอมรับ และปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคมของสมาชิกในองค์กร หน่วยงานระดับชุมชนหรือองค์กร ควรมีกิจกรรมที่สนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกได้มีโอกาสร่วมออกแบบกิจกรรมสะท้อนแลกเปลี่ยนมุมมองภาระหน้าที่ในองค์กรชุมชน</p>
กตัญญู	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านกตัญญูของคนไทยช่วงอายุนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านเดียวที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายมิติ พบว่า การตอบแทนความดี เป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แต่ก็ยังอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อเทียบกับเกณฑ์ปกติ(Norm) พบว่า ค่าเฉลี่ยกตัญญูต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมพบว่า ยังมีประเด็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถส่งเสริมให้ระดับกตัญญูเพิ่มสูงขึ้นไปถึงระดับมากได้ ในประเด็นของการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนชื่นชมผู้ที่ทำความดีให้แก่โรงเรียนชุมชน หรือสังคม และประเด็นการตอบแทนโดยการช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากลุ่มเด็กและเยาวชน ควรกำหนดกิจกรรมส่งเสริมการตอบแทนความดี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการประพฤติตนในทางที่ดี เมื่อมีโอกาส โดยไม่ละเมียดลิขีหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเพื่อแสดงความขอบคุณความดีที่ตนเองหรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้อง เป็นกิจกรรมที่เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อสาธารณะควรมีการผลิตสื่อที่สร้างความตระหนักถึงการยกย่องผู้ที่ทำดีหรือทำประโยชน์ให้ส่วนร่วม ผ่านสื่อสังคมเพื่อให้เด็กและเยาวชนในสังคมได้เห็นแบบอย่างที่ดี</p>

ดัชนีชี้วัด คุณธรรม	ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
สุจริต	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านสุจริตของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาในรายมิติ พบว่า การยื่นหยัดในความถูกต้องมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมที่ยังควรเร่งปรับปรุง เป็นประเด็นของ เมื่อรู้ว่าเพื่อนกระทำผิดกฎหมาย เด็กไม่กล้าที่จะไปแจ้งตำรวจ ซึ่งในประเด็นนี้สะท้อนถึงความไม่กล้ายื่นหยัดในความถูกต้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับนิเวศ โดยเฉพาะพลังครอบครัว พลังสถานศึกษา ควรเป็นกลุ่มพลังหลักในการส่งเสริมคุณธรรมให้กับกลุ่มเด็กและเยาวชนให้เกิดความสุจริตในเรื่องของการยื่นหยัดในความถูกต้อง ซึ่งเป็นเรื่องของการสนับสนุนความคิด การกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมาย และต่อต้านการทุจริตด้วยความกล้าหาญ ซึ่งเห็นได้ว่าหากเราสร้างระบบวิถีชีวิตสุจริตให้เกิดในกลุ่มเด็ก และเยาวชน ที่กิจกรรมของครอบครัวและสถาบันการศึกษา จะเป็นการเรียนรู้แบบอย่างของความสุจริตที่สามารถส่งเสริมความเข้มแข็งของการยื่นหยัดในความถูกต้องให้กับเด็ก และเยาวชนได้ อีกทั้งควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกล้าแสดงออกหรือการสนับสนุนความคิด การกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมาย และต่อต้านการทุจริตด้วยความกล้าหาญ</p>
จิตสาธารณะ	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านจิตสาธารณะของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาในรายมิติ พบว่า จิตอาสาเป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมที่ยังควรเร่งปรับปรุงเป็นประเด็นของการหลีกเลี่ยงการเป็นอาสาสมัครเพราะมีความคิดว่าเป็นการกระทำที่ไม่คุ้มกับเวลาที่สูญหายไป ซึ่งในประเด็นนี้สะท้อนถึงความมีจิตอาสาของคนช่วงวัยนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กลุ่มเด็กและเยาวชน และสถาบันครอบครัวควรเร่งส่งเสริมจิตอาสาผ่านกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ชุมชนและสังคมด้วยความสมัครใจ โดยผ่านการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจให้เด็กก่อน หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่บังคับเด็กและเยาวชนให้ปฏิบัติ เปิดโอกาสสร้างการมีส่วนร่วมในการเลือกออกแบบกิจกรรมตามกลุ่มสนใจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อสารสาธารณะควรส่งเสริมการสร้างสื่อที่สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการทำประโยชน์ให้ต่อผู้อื่นก่อน ผ่านการมีระบบการสร้างแรงบันดาลใจหรือตัวแบบที่ดีผ่านสื่อสังคม</p> <p>ผลการวิจัย พบว่า ในเรื่องของการสำนึกสาธารณะ ประเด็นการจัดการขยะ เด็กและเยาวชนสะท้อนว่า เป็นเรื่องหรือหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ซึ่งในประเด็นนี้สะท้อนถึงการขาดสำนึกสาธารณะในเรื่องการจัดการขยะซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวเด็ก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งสร้างความเข้าใจและความตระหนักต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะในชีวิตประจำวัน ผ่านกิจกรรมในสถานศึกษา ชุมชน และครอบครัวควรปลูกฝังส่งเสริมการสร้างสำนึกสาธารณะ</p>

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40ปี และอายุ 41ปีขึ้นไป

ผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อย ถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับน้อย ขณะที่คุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” “พอเพียง” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณธรรม 5 ด้าน กับค่าเกณฑ์ปกติ (Norm) พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ 25-40 ปี มีค่าเฉลี่ยคุณธรรมทั้ง 5 ด้าน ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ และค่าเฉลี่ยคุณธรรม 5 ด้านของกลุ่มตัวอย่างปี 2565 ต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยคุณธรรมของกลุ่มตัวอย่าง ปี 2564 และผลการศึกษาด้านทุนชีวิต พบว่า ต้นทุนชีวิตภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พลังตัวตน และพลังครอบครัว อยู่ในระดับดีมาก ส่วนพลังปัญญา พลังเพื่อนกิจกรรม และพลังชุมชน อยู่ในระดับดี

ส่วนกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ผลการวิจัย ภาพรวม พบว่า มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อย ถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย ขณะที่คุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” “วินัยรับผิดชอบ” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณธรรม 5 ด้าน กับค่าเกณฑ์ปกติ (Norm) พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ 41 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยคุณธรรมทั้ง 5 ด้าน สูงกว่าเกณฑ์ปกติ และผลการศึกษาด้านทุนชีวิต พบว่า ต้นทุนชีวิตภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พลังตัวตน และพลังครอบครัว อยู่ในระดับดีมาก ส่วนพลังปัญญา พลังเพื่อนกิจกรรม และพลังชุมชน อยู่ในระดับดี คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป ดังนี้

2.1 ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป แบ่งตามระดับนิเวศ

ระดับ	ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
นโยบาย/ กระทรวง	<ul style="list-style-type: none"> ➢ กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากลุ่มคน 2 ช่วงวัยนี้ ควรกำหนดวาระการเสริมสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในองค์กร ซึ่งเป็นวาระเร่งด่วนในการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนวัยนี้ และควรแสวงหาภาคีร่วมพัฒนาคุณธรรมทั้งภาครัฐและเอกชน ➢ กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากลุ่มคน 2 ช่วงวัยนี้ ควรกำหนดยุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในองค์กรของกลุ่มคนวัยเริ่มต้นอาชีพ กลุ่มคนระยะกลางและปลายอาชีพ โดยผ่านโครงสร้างระบบนิเวศต้นทุนชีวิตของกลุ่มคนในองค์กร ➢ ศูนย์คุณธรรมควรเป็นหน่วยงานหลักที่เป็นศูนย์กลางใหญ่ของการขับเคลื่อนการส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยวัยเริ่มต้นอาชีพให้กับ

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
	<p>กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนวัยนี้ โดยมีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุน ติดตามสถานการณ์คุณธรรมคนไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคน 2 ช่วงวัยนี้ และ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ควรสนับสนุนการติดตามสถานการณ์คุณธรรมของคนไทยวัยเริ่มต้นอาชีพ ซึ่งเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญต่อการพัฒนาส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยวัยนี้ ➢ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรมีส่วนในการขับเคลื่อนการพัฒนาสื่อสาธารณะประเด็นการส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทย ผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง ซึ่งสื่อเหล่านี้สามารถเข้าถึงกลุ่มคนวัยนี้ได้ ซึ่งจะช่วยสร้างความตระหนักในการให้ความสำคัญของคุณธรรมกับการดำรงชีวิตของกลุ่มคนไทยวัยนี้มากขึ้น
<p>ศูนย์กลางพื้นที่ ภูมิภาค/ จังหวัด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➢ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรมีแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยวัยนี้ ในมิติของการส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนวัยเริ่มต้นอาชีพ ผ่านระบบนิเวศ ครอบครัว องค์กร ชุมชนและสังคม ซึ่งเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงที่เกี่ยวข้องหน่วยงานภาครัฐ และ หน่วยงานภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัด ➢ ควรมีหน่วยงานหลักระดับภูมิภาค/จังหวัด ในการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริมแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยแบบอิงพื้นที่ ➢ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรส่งเสริมให้หน่วยงานในพื้นที่เกิดการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมโดยใช้พื้นที่จังหวัดเป็นฐาน โดยทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในพื้นที่จังหวัดร่วมกันขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทย มีระบบการสร้าง “วงรอบคุณค่าต้นทุนชีวิต” (Life Assets Value Circle) โดยมุ่งบ่มเพาะการสร้างคุณธรรมผ่านวิถีชีวิตของกลุ่มคนในจังหวัด ผ่านการขับเคลื่อนที่สมดุล(Thriving in Balance) ตามหลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ➢ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรพัฒนาระบบการติดตามสถานการณ์คุณธรรมในจังหวัด โดยเป็นระบบที่มีการจัดเก็บ การรวบรวม และการประมวลผลข้อมูล เพื่อให้เป็นคลังข้อมูลด้านคุณธรรมของจังหวัด ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้างต่อไปในการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการพัฒนาสู่การเป็นหน่วยงาน/องค์กรคุณธรรมในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
องค์กร/ หน่วยงาน (ที่ทำงาน)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ หน่วยงาน/องค์กรที่ทำงานทั้งภาครัฐและเอกชน ควรมีระบบการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในองค์กร โดยเฉพาะการส่งเสริมในมิติของสุจริต จิตสาธารณะ และกตัญญู ให้เกิดขึ้นกับสมาชิกในองค์กร ผ่านกิจกรรมหรือการสร้างแรงจูงใจทางบวกผ่านระบบรางวัลสำหรับสมาชิกเพื่อเป็นแบบอย่างในสมาชิกในองค์กรได้เรียนรู้ ➤ หน่วยงาน/องค์กรควรส่งเสริมการให้ความสำคัญกับเรื่องคุณธรรมในองค์กร ผ่านกิจกรรมขององค์กร อาทิ กิจกรรมจิตสาธารณะ กิจกรรมมอบรางวัลแบบอย่างคุณธรรม กิจกรรมตอบแทนความดี ฯลฯ เพื่อให้บุคคลากรในองค์กรเกิดความตระหนักว่าคุณธรรมเป็นสิ่งใกล้ตัวและสามารถพัฒนาหรือส่งเสริมได้ ➤ หน่วยงาน/องค์กรควรนำแบบวัดคุณธรรมไปใช้กับบุคลากรในองค์กร โดยอาจดำเนินการวัดเป็นรายปีหรือตามระยะเวลาที่หน่วยงานกำหนด เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นในการออกแบบและวางแผนการขับเคลื่อนส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมของหน่วยงาน/องค์กรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของบุคลากรในหน่วยงาน/องค์กร ในลักษณะของการจัดทำเป็นแผนงาน โครงการ หรือการสอดแทรกคุณธรรมในกิจกรรมแต่ละส่วนของหน่วยงาน/องค์กร ➤ หน่วยงาน/องค์กรควรมีการจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมจากผลการศึกษาดัชนีชี้วัดคุณธรรมในแต่ละด้านและในแต่ละองค์ประกอบของบุคลากรใน 2 ช่วงวัยนี้ โดยหน่วยงาน/องค์กรสามารถนำผลการศึกษาดัชนีชี้วัดคุณธรรมไปใช้หรือต่อยอดได้โดยการคัดเลือก ปรับ หรือเพิ่มเติมให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมตามบริบทและเงื่อนไขของหน่วยงาน/องค์กรที่มีความหลากหลายทั้งด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมขององค์กร เพื่อนำไปสู่การออกแบบ และการวางแผนงานด้านการพัฒนาคุณธรรมของหน่วยงาน/องค์กร
ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ➤ หน่วยงานระดับชุมชนที่เกี่ยวข้องการการดูแลสถาบันครอบครัวและองค์กรหน่วยงานในพื้นที่ ควรสร้างระบบการส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมให้กับคนทุกกลุ่มในระบบนิเวศของชุมชนผ่านการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในชุมชน ➤ หน่วยงานในชุมชน อาทิ องค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้นำหมู่บ้าน ควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสัมพันธ์ภาพให้กับคนในชุมชนผ่านการมีส่วนร่วมจากกลุ่มคนในชุมชน เพื่อเพิ่มพลังชุมชนซึ่งเป็นระบบนิเวศที่สำคัญของกลุ่มคนไทยวัยนี้ ➤ ผู้นำในชุมชนควรสร้างกิจกรรมที่เกิดจากการมีส่วนร่วม การเปิดโอกาส การรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มสมาชิกในชุมชนที่ส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในชุมชนร่วมกัน

ระดับ	ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ การสร้างชุมชนต้นแบบด้านคุณธรรม ให้คนในชุมชนเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็น ความสำคัญของการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในระดับชุมชน และให้ชุมชนร่วมกันพัฒนา ให้เกิดชุมชนต้นแบบ ที่จะสามารถเป็นตัวอย่างให้กับชุมชนอื่น ๆ ในด้านคุณธรรม
ครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> ➤ สถาบันครอบครัว เป็นพลังนิเวศที่สำคัญของกลุ่มคนวัยนี้ ผู้นำครอบครัวควรสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของวิถีชีวิตคุณธรรมผ่านการเป็นแบบอย่างให้กับสมาชิกในครอบครัว ควรสนับสนุนให้สมาชิก ในครอบครัวมีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมคุณธรรม หรือเป็นกิจกรรมที่ครอบครัวออกแบบมา เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวได้เรียนรู้ ➤ กลุ่มคน 2 ช่วงวัยนี้ เป็นวัยทำงานที่กำลังสร้างครอบครัว และกลุ่มคนที่มีสมาชิกใหม่ เกิดขึ้นในครอบครัว ดังนั้นสมาชิกในครอบครัวควรเป็นต้นแบบด้านคุณธรรมที่ดี ให้กับสมาชิกครอบครัว มีการอบรมสั่งสอนและปลูกฝังคุณธรรมในครอบครัว เช่น จิตสาธารณะ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย เป็นต้น ➤ สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรมของคนในครอบครัว ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นถ้าเราทุกคนมีคุณธรรม เช่น การเป็นพ่อแม่มือใหม่ในเรื่องการสร้างคุณธรรมให้กับลูก การพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมกับคนครอบครัว สิ่งเหล่านี้จะช่วยหล่อหลอมในคนในครอบครัวเป็นคนที่มีคุณธรรมที่ดี

2.2 ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี แบ่งตามดัชนีชี้วัดคุณธรรม

ดัชนีชี้วัด คุณธรรม	ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี
พอเพียง	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านพอเพียงของคนไทยช่วงอายุนี้อยู่ในระดับพอใช้ ในมิติของควมมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมที่ควรเร่งปรับปรุงเป็นประเด็นของการตัดสินใจโดยใช้อารมณ์และความรู้สึกมากกว่าเหตุผล และมีการวางแผนการใช้ชีวิตทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอยู่ในระดับน้อย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนอายุ 25-40 ปี ควรมีการส่งเสริมคุณธรรมด้านพอเพียงผ่านระบบกิจกรรมการพัฒนาองค์กร ชุมชนสังคม โดยเป็นกิจกรรมที่เน้นการพัฒนากระบวนการคิดและการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ชีวิตอย่างรอบคอบ และมีเหตุผล มีกิจกรรมที่ได้ฝึกทักษะการวางแผนเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต องค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อสาธารณะควรมีกิจกรรมเผยแพร่ที่สร้างความตระหนักถึงความพอเพียงหลักคิด ความมีเหตุผล ผ่านสื่อสังคมเน้นย้ำให้กลุ่มคนวัยนี้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญ</p> <p>ผลการวิจัย พบว่า ในด้านความพอประมาณ ยังมีประเด็นที่สามารถส่งเสริมให้คนช่วงวัยนี้ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเงิน สร้างความรอบรู้ด้านการเงิน เพื่อลดพฤติกรรมการก่อหนี้ไปกลับสินค้าราคาแพงกับการสร้างภาพลักษณ์ในสังคม</p>
วินัยรับผิดชอบ	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านวินัยรับผิดชอบของคนไทยช่วงอายุนี้อยู่ในระดับน้อย ซึ่งในเรื่องของวินัยรับผิดชอบเป็นดัชนีชี้วัดคุณธรรมที่มีผลการประเมินต่ำที่สุด โดยเฉพาะในมิติของการยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมที่ควรเร่งปรับปรุงเป็นประเด็นของการปฏิบัติตามกฎกติกา ข้อตกลงของสังคม การโต้แย้งทันทีที่เห็นต่าง และยอมรับข้อผิดพลาด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนช่วงวัยนี้ ควรเน้นการส่งเสริมการสร้างวินัยรับผิดชอบผ่านระบบองค์กรสังคมที่ทำงาน โดยเป็นกิจกรรมที่เน้นการสร้างการยอมรับผลอันเกิดจากการกระทำของตนเอง รวมถึงข้อผิดพลาด และเป็นกิจกรรมที่ให้คนช่วงวัยนี้ ได้เรียนรู้ถึงกฎข้อตกลงทางสังคม การควบคุมอารมณ์และความพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดให้ดีขึ้น หน่วยงานระดับชุมชนหรือองค์กรที่ทำงานอาจมีระบบการสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมสะท้อนแลกเปลี่ยนมุมมองภาระหน้าที่ในองค์กรชุมชน</p>
กตัญญู	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านกตัญญูของคนไทยช่วงอายุนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านเดียวที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายมิติ พบว่า การเคารพความดีเป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมพบประเด็นที่ควรเร่งเสริมสร้างคือการแสดงความขอบคุณกับคนที่เข้ามาทำดีหรือช่วยเหลือ</p>

ดัชนีชี้วัด คุณธรรม	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี
	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากลุ่มคนช่วงวัยนี้ ควรมีกิจกรรมส่งเสริมการเคารพความดี การชื่นชม การยกย่อง และให้เกียรติ สมาชิกในองค์กรที่ทำงาน ครอบครัว หรือชุมชน ในความดีที่สมาชิกได้ปฏิบัติหรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้องเพื่อเป็นแบบอย่างในสมาชิกในองค์กร ชุมชน ได้เรียนรู้ องค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อ มีการสร้างความตระหนักถึงการยกย่องผู้ที่ทำดีหรือทำประโยชน์ให้ส่วนรวม ผ่านสื่อสังคม เพื่อให้สมาชิกในสังคมได้เห็นแบบอย่างที่ดี</p>
<p>สุจริต</p>	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านสุจริตของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาในรายมิติ พบว่า การยึดมั่นในความถูกต้องมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมพบประเด็นที่ควรเร่งเสริมสร้างเป็นเรื่องของการกล้าร้องเรียน เรื่องการทุจริตของเจ้าหน้าที่ และควรเร่งสร้างค่านิยมสุจริตในองค์กร และสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยของผู้แจ้งเรื่องทุจริต โดย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับเร่งส่งเสริมคุณธรรมให้กับกลุ่มคนวัยทำงานให้เกิดความสุจริตซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง ควรสร้างระบบวิธีชีวิตสุจริตในกลุ่มคนวัยทำงานที่เป็นระบบขององค์กรที่ทำงานทั้งองค์กรภาครัฐ และเอกชน ผ่านกิจกรรม โครงการการสร้างการเป็นแบบอย่างของความสุจริต ส่งเสริมให้สมาชิกในองค์กรกล้าแสดงออกหรือการสนับสนุนความคิด การกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมาย และต่อต้านการทุจริตด้วยความกล้าหาญ สร้างการรับรู้ที่ต่อต้านการให้สินน้ำใจเพื่อแลกกับความสะดวกสบายในบริการ และสร้างระบบคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ที่แจ้งเรื่องทุจริตเพื่อให้ผู้แจ้งเกิดความมั่นใจในความปลอดภัย</p>
<p>จิตสาธารณะ</p>	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านจิตสาธารณะของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาในรายมิติ พบว่า สำนักสาธารณะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ส่วนจิตอาสาเป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมพบว่า คนช่วงวัยนี้ปฏิเสธการเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนเพราะมองว่าเป็นเรื่องเสียเวลา ไม่สนใจ หากใครจะมาขอความช่วยเหลือ และไม่ชอบบริจาคสิ่งของหรือทรัพย์สินให้ส่วนรวม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนกลุ่มคนวัยทำงานควรส่งเสริมจิตอาสาผ่านกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ในองค์กรและสังคมด้วยความสมัครใจ เป็นกิจกรรมที่สมาชิกในองค์กรร่วมกันออกแบบ และหลีกเลี่ยงการบังคับสมาชิกในองค์กร โดยอาจเริ่มสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการทำประโยชน์ให้ต่อผู้อื่นหรือองค์กรก่อน และควรเพิ่มบทบาทกิจกรรมของชุมชน กิจกรรมครอบครัวเพื่อชุมชนสังคม เพื่อให้คนช่วงวัยนี้ได้มีประสบการณ์เพื่อสังคม</p>

2.3 ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป แบ่งตามดัชนีชี้วัดคุณธรรม

ดัชนีชี้วัด คุณธรรม	ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
พอเพียง	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านพอเพียงของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับน้อย ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดคุณธรรมที่มีผลการประเมินต่ำที่สุด ในมิติของความพอประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมที่ควรเร่งปรับปรุงเป็นประเด็นของการจัดสรรเวลาเรื่องงาน กับเรื่องครอบครัว การเตรียมความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลง การจัดการความรู้เรื่องการเงินและทักษะการวางแผน ความรอบรู้ด้านการเงิน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนช่วงวัยนี้ ควรมีการส่งเสริมคุณธรรมด้านพอเพียงผ่านระบบกิจกรรมการพัฒนาที่ให้คนกลุ่มอายุนี้ได้เรียนรู้ถึงความพอดีในการใช้ชีวิตที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป ส่งเสริมทักษะการวางแผนระยะยาว เสริมสร้างความรอบรู้ด้านการเงิน การจัดการการเงิน และการรู้เท่าทันภัยคุกคามจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรเป็นกิจกรรมที่มีสมาชิกในครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วม เนื่องจากกลุ่มคนในครอบครัวเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจวิถีชีวิตที่พอประมาณ ควรมีการสร้างแรงจูงใจหรือการให้รางวัลต่อการเป็นแบบอย่างที่ดีในชุมชนสังคม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อสาธารณะ ควรมีการสร้างความตระหนักถึงความพอเพียง หลักคิด ความมีเหตุผล ผ่านสื่อสังคมเน้นย้ำให้กลุ่มคนวัยนี้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญ</p>
วินัยรับผิดชอบ	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านวินัยรับผิดชอบของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับพอใช้ ในมิติของการยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมที่ควรส่งเสริมคือเรื่องของการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนช่วงวัยนี้ ควรเน้นการส่งเสริมการสร้างวินัยรับผิดชอบผ่านระบบครอบครัว ชุมชนและสังคมในที่ทำงาน เน้นส่งเสริมการเป็นแบบอย่างของคนช่วงวัยนี้ให้กับลูกหลานในครอบครัวและองค์กร โดยเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการยอมรับการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลาย การปฏิบัติตามตามวิถีประชาธิปไตย และกฎหมาย หน่วยงานระดับชุมชนหรือองค์กรที่ทำงานอาจมีระบบการสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมสะท้อนแลกเปลี่ยนมุมมอง ภาระหน้าที่ในองค์กรชุมชน</p>
กตัญญู	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านกตัญญูของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านเดียวที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายมิติ พบว่า การเคารพความดีเป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมพบว่า ควรส่งเสริมให้คนช่วงวัยนี้ปฏิบัติตามเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนในครอบครัวหรือเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนกลุ่มคนช่วงอายุนี้</p>

ดัชนีชี้วัด คุณธรรม	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรม ในกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป
	<p>ควรมีกิจกรรมส่งเสริมการเคารพความดี การชื่นชม การยกย่อง และให้เกียรติ สมาชิก ในองค์กรที่ทำงาน ครอบครัว หรือชุมชน ในความดีที่สมาชิกได้ปฏิบัติหรือส่วนรวมได้รับ ประโยชน์ในทางที่ถูกต้องเพื่อเป็นแบบอย่างให้สมาชิกในครอบครัว องค์กรและชุมชนได้ เรียนรู้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อสาธารณะควรมีการสร้างภาพลักษณ์ถึงการยกย่อง ผู้ที่ทำความดีหรือทำประโยชน์ให้ส่วนร่วม ผ่านสื่อสังคมเพื่อให้สมาชิกในสังคมได้เห็นแบบอย่างที่ดี</p>
<p>สุจริต</p>	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านสุจริตของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาในรายมิติ พบว่า การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมพบว่าประเด็นที่ควรเร่งคือการสร้างค่านิยม สุจริตในองค์กร ปลูกฝังให้คนช่วงวัยนี้ไม่หาผลประโยชน์ส่วนตัว เคารพกฎเกณฑ์ ไม่แลก รับผลประโยชน์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับควรเร่งส่งเสริมคุณธรรมให้กับกลุ่มคนช่วง วัยนี้เกิดค่านิยมสุจริต ควรสร้างระบบวิถีชีวิตสุจริตในกลุ่มคนวัยนี้ ซึ่งเป็นวัยที่เป็นกำลัง หลักของระบบองค์กรที่ทำงาน เป็นแบบอย่างของคนในครอบครัว ชุมชนและสังคม โดย การสร้างค่านิยมสุจริตผ่านกิจกรรม โครงการการสร้างการเป็นแบบอย่างของความสำเร็จ ส่งเสริมให้สมาชิกในองค์กรกล้ากระทำในสิ่งที่ตรงไปตรงมา รักษาความสัตย์ ไม่เอาัดเอา เปรียบ และไม่ยึดผลประโยชน์อันมิชอบของตนเองและพวกพ้องเพียงฝ่ายเดียว โดย องค์กรควรมีระบบการสร้างขวัญกำลังใจและระบบความปลอดภัยให้กับผู้ที่รักษา ผลประโยชน์ส่วนรวม</p>
<p>จิตสาธารณะ</p>	<p>ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านจิตสาธารณะของคนไทยช่วงอายุนี้ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาในรายมิติ พบว่า สำนักสาธารณะเป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ส่วนการเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น เป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ใน ระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาวิถีพฤติกรรมพบว่า ในประเด็นของการช่วยเหลือผู้อื่น เป็นสิ่งที่ ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับคนช่วงวัยนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ ควรส่งเสริมกิจกรรมที่ก่อ ประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งเป็นการเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ หลีกเลี่ยงการบังคับ โดย อาจจะเริ่มสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการทำประโยชน์ให้ต่อผู้อื่นหรือองค์กร ชุมชนก่อน โดยมีระบบการสร้างแรงบันดาลใจหรือตัวแบบที่ดีผ่านสื่อสังคม</p>

บทที่ 10

สรุป ข้อเสนอแนะอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาตัวบ่งชี้คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

ผลจากการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพทั้งจากการสัมภาษณ์กลุ่มคนไทย 2 ช่วงอายุ และจากการศึกษากรอบนิยามและตัวบ่งชี้คุณธรรมของคนไทยอายุ 25-40 ปี จากงานวิจัยที่ผ่านมา สรุปได้ว่า คุณธรรม เป็นการแสดงถึงคุณลักษณะที่มีความคงเส้นคงวาในตัวบุคคล อันเป็นผลมา จากการฝึกฝนจนกระทั่งเกิดเป็นความสมัครใจ และนิสัย โดยเป็นการรักษาความคงเส้นคงวาระหว่างกรอบแนวคิดที่ว่าด้วยความดีและการกระทำของตนเอง ซึ่งมีดัชนีชี้วัดคุณธรรมที่ประกอบไปด้วย พอเพียง วินัยรับผิดชอบ กตัญญู สุจริต และจิตสาธารณะ

2. ผลการพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 1 ผลการหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณธรรมฯ

1.1 ผลการหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณธรรมกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ผลการหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณธรรมฯ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 11 คน พบว่า ข้อคำถามวัดคุณธรรม มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 - 1.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.64 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.82 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

1.2 ผลการหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณธรรมกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ผลการหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณธรรมฯ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 11 คน พบว่า ข้อคำถามวัดคุณธรรม มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.45 - 1.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.82 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.45 ถึง 1.00 ในส่วนของข้อคำถาม

ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ IOC คณะผู้วิจัยได้ปรับออก

ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.82 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ส่วนที่ 2 ผลการหาคุณภาพอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณธรรมฯ

2.1 ผลการตรวจสอบคุณภาพอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มอายุ 13-24 ปี พบว่า แบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน มีอำนาจจำแนก 0.30 ถึง 0.83 โดยมีความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.862 ถึง 0.941 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง มีอำนาจจำแนก 0.39 ถึง 0.69 โดยมีความเชื่อมั่น 0.871

แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ มีอำนาจจำแนก 0.39 ถึง 0.78 โดยมีความเชื่อมั่น 0.904

แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู มีอำนาจจำแนก 0.62 ถึง 0.83 โดยมีความเชื่อมั่น 0.941

แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต มีอำนาจจำแนก 0.30 ถึง 0.68 โดยมีความเชื่อมั่น 0.862

แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ มีอำนาจจำแนก 0.36 ถึง 0.79 โดยมีความเชื่อมั่น 0.911

2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป พบว่า แบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน มีอำนาจจำแนก 0.23 ถึง 0.78 โดยมีความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.795 ถึง 0.943 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง มีอำนาจจำแนก 0.23 ถึง 0.60 โดยมีความเชื่อมั่น 0.795

แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ มีอำนาจจำแนก 0.45 ถึง 0.78 โดยมีความเชื่อมั่น 0.894

แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู มีอำนาจจำแนก 0.70 ถึง 0.79 โดยมีความเชื่อมั่น 0.943

แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต มีอำนาจจำแนก 0.42 ถึง 0.68 โดยมีความเชื่อมั่น 0.843

แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ มีอำนาจจำแนก 0.61 ถึง 0.75 โดยมีความเชื่อมั่น 0.912

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงเชิงโครงสร้างของแบบวัดคุณธรรมฯ

3.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของดัชนีชี้วัดคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของดัชนีชี้วัดคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี พบว่า โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในดัชนีกลุ่มสมบูรณ์ พบว่า ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 50.94, df=38, p=.07 ค่า GFI=1.00 ค่า AGFI=0.99 ค่า RMSEA=0.01, ค่า SRMR=0.01 ส่วนในดัชนีกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า ค่า CFI=1.00 เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ ความสอดคล้อง พบว่า ค่าไค-สแควร์ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และดัชนีอื่น ๆ ยังชี้ให้เห็นว่า โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.78-0.98 ซึ่งทุกองค์ประกอบและทุกตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยกตัญญู มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.98 มีความแปรผันร่วมกับคุณธรรม อยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 97) รองลงมาคือ จิตสาธารณะ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.97 มีความแปรผันร่วมกับคุณธรรมอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 94) ส่วนพอเพียง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.78 มีความแปรผันร่วมกับคุณธรรมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 60) ตามลำดับ

3.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของดัชนีชี้วัดคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของดัชนีชี้วัดคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป พบว่า โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในดัชนีกลุ่มสัมบูรณ์ พบว่า ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 49.20, $df=42$, $p=.21$ ค่า GFI=1.00 ค่า AGFI=0.99 ค่า RMSEA=0.01, ค่า SRMR=0.01 ส่วนในดัชนีกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า ค่า CFI=1.00 เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ ความสอดคล้อง พบว่า ค่าไค-สแควร์ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และดัชนีอื่น ๆ ยังชี้ให้เห็นว่า โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.62-0.97 ซึ่งทุกองค์ประกอบและทุกตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยกตัญญู มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.97 มีความแปรผันร่วมกับคุณธรรมอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 95) ส่วนพอเพียง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.62 มีความแปรผันร่วมกับคุณธรรมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 39) ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ผลการหาเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

4.1 ผลการหาเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ที่ใช้หา Norm จำนวน 3,000 คน มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมพื้นฐานแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 5.13 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน ขณะที่คุณธรรมด้าน โดยคุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” “จิตสาธารณะ” “พอเพียง” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.80, 4.58, 4.46 และ 4.49 ตามลำดับ

เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

Percentile 50 หรือตำแหน่งคะแนนกึ่งกลางของคุณธรรมด้านที่ 1 “พอเพียง” เท่ากับ 49 คะแนน จากคะแนนเต็ม 66 คะแนน หรือเท่ากับ 4.47 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 2 “วินัยรับผิดชอบ” เท่ากับ 44 คะแนน จากคะแนนเต็ม 54 คะแนน หรือเท่ากับ 4.88 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 3 “กตัญญู” เท่ากับ 42 คะแนน จากคะแนนเต็ม 48 คะแนน หรือเท่ากับ 5.28 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 4 “สุจริต” เท่ากับ 45 คะแนน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน หรือเท่ากับ 4.49 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน และคุณธรรมด้านที่ 5 “จิตสาธารณะ” เท่ากับ 46 คะแนน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน หรือเท่ากับ 4.58 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน

4.2 ผลการหาเกณฑ์ปกติ (norm) ของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ใช้หา Norm จำนวน 3,000 คน มีคุณธรรม 5 ด้านอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมพื้นฐานแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับน้อยถึงระดับพอใช้ โดยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.20 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน โดยคุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรม

ด้าน “กตัญญู” “จิตสาธารณะ” “วินัยรับผิดชอบ” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.84, 4.65, 4.54 และ 4.53 ตามลำดับ

เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

Percentile 50 หรือตำแหน่งคะแนนกึ่งกลางของคุณธรรมด้านที่ 1 “พอเพียง” เท่ากับ 41 คะแนน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน หรือเท่ากับ 4.08 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 2 “วินัยรับผิดชอบ” เท่ากับ 46 คะแนน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน หรือเท่ากับ 4.58 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 3 “กตัญญู” เท่ากับ 54 คะแนน จากคะแนนเต็ม 66 คะแนน หรือเท่ากับ 4.89 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน คุณธรรมด้านที่ 4 “สุจริต” เท่ากับ 36 คะแนน จากคะแนนเต็ม 48 คะแนน หรือเท่ากับ 4.50 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน และคุณธรรมด้านที่ 5 “จิตสาธารณะ” เท่ากับ 42 คะแนน จากคะแนนเต็ม 54 คะแนน หรือเท่ากับ 4.67 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน

3. ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทย

3.1 ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทั้ง 6 ภูมิภาค จำนวน 6,335 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 50.97) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 34.46) ผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน กระจายทุกภูมิภาคโดยเป็นผู้ตอบที่อาศัยอยู่ภาคกลางมากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ (ร้อยละ 33.34)

ในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมพื้นฐานแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 5.12 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน ขณะที่คุณธรรมด้าน โดยคุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” “จิตสาธารณะ” “พอเพียง” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.77, 4.55, 4.43 และ 4.42 ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี กับเกณฑ์ปกติ (norm) พบว่า ผลการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง 6,335 คน ดัชนีชี้วัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี ทุกด้าน ได้แก่ พอเพียง วินัยรับผิดชอบ กตัญญู สุจริต และจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (norm) ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

3.2 ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทั้ง 6 ภูมิภาค จำนวน 5,172 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 53.62) สถานภาพโสด (ร้อยละ 61.48) การศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 51.93) ผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ โดยประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากกว่ากลุ่มสาขาอาชีพอื่น (ร้อยละ 24.81) และกระจายทุกภูมิภาค เป็นผู้ตอบที่อาศัยอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ (ร้อยละ 28.25)

ในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี มีคุณธรรม 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมพื้นฐานแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับน้อยถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก โดยมี

ค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.85 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน ขณะที่คุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.00 โดยคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” “พอเพียง” และ “สุจริต” อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.48, 4.43 และ 4.24 ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี กับเกณฑ์ปกติ (norm) พบว่า ผลการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง 5,172 คน ดัชนีชี้วัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ทุกด้าน ได้แก่ พอเพียง วินัยรับผิดชอบ กตัญญู สุจริต และจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (norm) ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี ระหว่างปี 2564 กับ ปี 2565 พบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมของกลุ่มตัวอย่างคนไทยอายุ 25-40 ปี ในปี 2565 มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า กลุ่มตัวอย่างปี 2564 ในทุกด้าน

3.3 ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทั้ง 6 ภูมิภาค จำนวน 4,213 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.13) สถานภาพสมรส (ร้อยละ 63.33) การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 56.44) ผู้ตอบแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ โดยประกอบอาชีพด้านการเกษตร มากกว่ากลุ่มสาขาอาชีพอื่น (ร้อยละ 26.99) และกระจายทุกภูมิภาค เป็นผู้ตอบที่อาศัยอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ (ร้อยละ 33.80)

ในภาพรวมกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป มีคุณธรรม 5 ด้านอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคุณธรรมพื้นฐานแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับน้อยถึงระดับมาก โดยคุณธรรมด้าน “พอเพียง” อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.25 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน ขณะที่คุณธรรมด้าน “กตัญญู” อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.93 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน โดยคุณธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งคุณธรรมด้าน “จิตสาธารณะ” “สุจริต” และ “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 4.72, 4.60 และ 4.59 ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป กับเกณฑ์ปกติ (norm) พบว่า ผลการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง 4,213 คน ดัชนีชี้วัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป ทุกด้าน ได้แก่ พอเพียง วินัยรับผิดชอบ กตัญญู สุจริต และจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ปกติ (norm) ของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

4. ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทย 3 ช่วงวัย

4.1 ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี แบ่งตามระดับนิเวศ

ระดับ	ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
นโยบาย/ กระทรวง	<ul style="list-style-type: none"> ➢ กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมที่ส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี โดยผ่านโครงสร้างระบบนิเวศต้นทุนชีวิตของกลุ่มคนช่วงวัยนี้ ➢ ศูนย์คุณธรรมควรเป็นหน่วยงานหลักที่เป็นศูนย์กลางของการขับเคลื่อน การส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยให้กับกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยมีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุน ติดตาม สถานการณ์คุณธรรมคนไทย ➢ กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน หรือ สำนักงานสถิติ แห่งชาติ ควรสนับสนุนการติดตามสถานการณ์คุณธรรมของคนไทย ซึ่งเป็นข้อมูล สารสนเทศที่สำคัญต่อการพัฒนาส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยช่วงวัยนี้ ➢ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรมีส่วนในการขับเคลื่อนการพัฒนา สื่อสาธารณะประเด็นการส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทย ผ่านสื่อ หลากหลายช่องทาง ซึ่งสื่อเหล่านี้สามารถเข้าถึงกลุ่มคนช่วงวัยนี้ได้ ซึ่งจะ ช่วยสร้างความตระหนักในการให้ความสำคัญของคุณธรรมกับการดำรงชีวิตของกลุ่ม คนไทยช่วงวัยนี้มากขึ้น
ศูนย์กลางพื้นที่ ภูมิภาค/ จังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> ➢ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรมีแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิต คุณธรรมในกลุ่มคนไทยวัย 13-24 ปี ในมิติของการส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิต คุณธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชน ผ่านระบบนิเวศ ครอบครัว องค์กร ชุมชน และ สังคม ซึ่งเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กลุ่มเด็กและเยาวชน อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ➢ ควรมีหน่วยงานหลักระดับภูมิภาค/จังหวัด ในการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิต คุณธรรมในจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริมแผนงานบูรณาการ ขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยแบบอิงพื้นที่ ➢ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรส่งเสริมให้หน่วยงานในพื้นที่เกิดการสร้างวิถีชีวิต คุณธรรมโดยใช้พื้นที่จังหวัดเป็นฐาน โดยทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในพื้นที่ จังหวัดร่วมกันขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทย มีระบบการสร้าง “วงรอบคุณค่าต้นทุนชีวิต” (Life Assets Value Circle)

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
	<p>โดยมุ่งบ่มเพาะการสร้างคุณธรรมผ่านวิถีชีวิตของกลุ่มคนในจังหวัด ผ่านการขับเคลื่อนที่สมดุล(Thriving in Balance) ตามหลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรพัฒนาระบบการติดตามสถานการณ์คุณธรรมในจังหวัด โดยเป็นระบบที่มีการจัดเก็บ การรวบรวม และการประมวลผลข้อมูล เพื่อให้เป็นคลังข้อมูลด้านคุณธรรมของจังหวัด ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้างต่อไป ในการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการพัฒนาสู่การเป็นหน่วยงาน/องค์กรคุณธรรมในระดับที่สูงขึ้นต่อไป
<p>องค์กร/ หน่วยงาน (สถานศึกษา)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ สถาบันการศึกษา ควรมีระบบการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในโรงเรียน โดยเฉพาะการส่งเสริมในมิติของกตัญญูและวินัยรับผิดชอบ ให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน ผ่านกิจกรรมที่เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสร่วมออกแบบ ร่วมแสดงความคิดเห็น หรือร่วมคัดสรรกิจกรรม ➤ สถาบันการศึกษา ควรส่งเสริมกิจกรรมที่ทำให้เด็กและเยาวชนเห็นถึงความสำคัญกับเรื่องวิถีคุณธรรมในชีวิตประจำวัน อาจเป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียนหรือเพื่อชุมชนสังคม เช่น การสร้างวินัยในตนเอง กิจกรรมจิตสาธารณะ เพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดความตระหนักว่าคุณธรรมเป็นสิ่งใกล้ตัว และสามารถพัฒนาหรือส่งเสริมได้ ➤ สถาบันการศึกษาควรสนับสนุนและร่วมดำเนินการกับองค์กรส่วนกลางให้มีการวัดสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ว่ามีคุณธรรมในแต่ละด้านและในแต่ละองค์ประกอบมากน้อยเพียงใด โดยอาจดำเนินการวัดเป็นรายปีหรือตามระยะเวลาที่หน่วยงานกำหนด เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นในการออกแบบและวางแผนการขับเคลื่อน ส่งเสริม และพัฒนาคุณธรรมของสถานศึกษาต่อไป
<p>ชุมชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ หน่วยงานระดับชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควรส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมในชุมชนผ่านระบบนิเวศของชุมชน โดยใช้ครอบครัวเป็นจุดขับเคลื่อนในการสร้างวิถีคุณธรรมให้กับเด็กและเยาวชนผ่านการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน ➤ หน่วยงานในชุมชน อาทิ องค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้นำหมู่บ้าน ควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสัมพันธ์ภาพให้กับคนในชุมชนผ่านการมีส่วนร่วมจากกลุ่มคนในชุมชน เพื่อเพิ่มพลังชุมชนซึ่งเป็นระบบนิเวศที่สำคัญของกลุ่มคนไทยช่วงวัยนี้ ➤ ผู้นำในชุมชนควรสร้างการมีส่วนร่วม การเปิดโอกาส การรับฟังความคิดเห็น การออกแบบกิจกรรมของกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในชุมชนร่วมกัน

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี
ครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> ➢ สถาบันครอบครัวเป็นพลังที่สำคัญในการส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมให้กับกลุ่มเด็กและเยาวชนผ่านการเป็นแบบอย่างที่ดี และควรสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของวิถีชีวิตคุณธรรมผ่านการสนับสนุนให้บุตรหลาน มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัด หรือเป็นกิจกรรมที่ครอบครัวออกแบบมาเพื่อให้สมาชิกในครอบครัวได้เรียนรู้ ➢ ครอบครัวควรสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรมให้กับสมาชิกในครอบครัว ผ่านการเป็นแบบอย่าง การสะท้อนคิด การเรียนรู้การทำกิจกรรมร่วมกัน สิ่งเหล่านี้จะช่วยหล่อหลอมให้เด็กและเยาวชนในครอบครัวเกิดการเรียนรู้วิถีชีวิตคุณธรรมในชีวิตประจำวัน ➢ ครอบครัวควรเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการออกแบบ/เลือกกิจกรรมเรียนรู้ที่ส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมของครอบครัว

4.2 ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และ อายุ 41 ปีขึ้นไป แบ่งตามระดับนิเวศ

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
นโยบาย/ กระทรวง	<ul style="list-style-type: none"> ➢ กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม 2 ช่วงวัยนี้ ควรกำหนดวาระการเสริมสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในองค์กร ซึ่งเป็นวาระเร่งด่วนในการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนวัยนี้ และควรแสวงหาภาคีร่วมพัฒนาคุณธรรมทั้งภาครัฐและเอกชน ➢ กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม 2 ช่วงวัยนี้ ควรกำหนดยุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในองค์กรของกลุ่มคนวัยเริ่มต้นอาชีพ กลุ่มคนระยะกลางและปลายอาชีพ โดยผ่านโครงสร้างระบบนิเวศต้นทุนชีวิตของกลุ่มคนในองค์กร ➢ ศูนย์คุณธรรมควรเป็นหน่วยงานหลักที่เป็นศูนย์กลางใหญ่ของการขับเคลื่อนการส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยวัยเริ่มต้นอาชีพให้กับกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนวัยนี้ โดยมีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุน ติดตามสถานการณ์คุณธรรมคนไทย ➢ กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม 2 ช่วงวัยนี้ และ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ควรสนับสนุนการติดตามสถานการณ์คุณธรรมของคนไทยวัยเริ่มต้นอาชีพ ซึ่งเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญต่อการพัฒนาส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยวัยนี้

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
	<ul style="list-style-type: none"> ➢ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรมีส่วนในการขับเคลื่อนการพัฒนาสื่อสาธารณะประเด็นการส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทย ผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง ซึ่งสื่อเหล่านี้สามารถเข้าถึงกลุ่มคนวัยนี้ได้ ซึ่งจะช่วยสร้างความตระหนักในการให้ความสำคัญของคุณธรรมกับการดำรงชีวิตของกลุ่มคนไทยวัยนี้มากขึ้น
<p style="text-align: center;">ศูนย์กลางพื้นที่ ภูมิภาค/ จังหวัด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➢ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรมีแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยวัยนี้ ในมิติของการส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนวัยเริ่มต้นอาชีพ ผ่านระบบนิเวศ ครอบครัว องค์กร ชุมชนและสังคม ซึ่งเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงที่เกี่ยวข้องหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัด ➢ ควรมีหน่วยงานหลักระดับภูมิภาค/จังหวัด ในการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริมแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทยแบบอิงพื้นที่ ➢ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรส่งเสริมให้หน่วยงานในพื้นที่เกิดการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมโดยใช้พื้นที่จังหวัดเป็นฐาน โดยทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในพื้นที่จังหวัดร่วมกันขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในกลุ่มคนไทย มีระบบการสร้าง “วงรอบคุณค่าต้นทุนชีวิต” (Life Assets Value Circle) โดยมุ่งบ่มเพาะการสร้างคุณธรรมผ่านวิถีชีวิตของกลุ่มคนในจังหวัด ผ่านการขับเคลื่อนที่สมดุล(Thriving in Balance) ตามหลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ➢ หน่วยงานระดับจังหวัด ควรพัฒนาระบบการติดตามสถานการณ์คุณธรรมในจังหวัด โดยเป็นระบบที่มีการจัดเก็บ การรวบรวม และการประมวลผลข้อมูลเพื่อให้เป็นคลังข้อมูลด้านคุณธรรมของจังหวัด ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้างต่อไปในการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการพัฒนาสู่การเป็นหน่วยงาน/องค์กรคุณธรรมในระดับที่สูงขึ้นต่อไป
<p style="text-align: center;">องค์กร/ หน่วยงาน (ที่ทำงาน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➢ หน่วยงาน/องค์กรที่ทำงานทั้งภาครัฐและเอกชน ควรมีระบบการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในองค์กร โดยเฉพาะการส่งเสริมในมิติของสุจริต จิตสาธารณะ และกตัญญู ให้เกิดขึ้นกับสมาชิกในองค์กร ผ่านกิจกรรมหรือการสร้างแรงจูงใจทางบวก ผ่านระบบรางวัลสำหรับสมาชิกเพื่อเป็นแบบอย่างในสมาชิกในองค์กรได้เรียนรู้ ➢ หน่วยงาน/องค์กรควรส่งเสริมการให้ความสำคัญกับเรื่องคุณธรรมในองค์กร ผ่านกิจกรรมขององค์กร อาทิ กิจกรรมจิตสาธารณะ กิจกรรมมอบรางวัลแบบอย่าง

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
	<p>คุณธรรม กิจกรรมตอบแทนความดี ฯลฯ เพื่อให้บุคคลากรในองค์กรเกิดความตระหนักว่าคุณธรรมเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวและสามารถพัฒนาหรือส่งเสริมได้</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ หน่วยงาน/องค์กรควรนำแบบวัดคุณธรรมไปใช้กับบุคลากรในองค์กร โดยอาจดำเนินการวัดเป็นรายปีหรือตามระยะเวลาที่หน่วยงานกำหนด เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นในการออกแบบและวางแผนการขับเคลื่อนส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมของหน่วยงาน/องค์กรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของบุคลากรในหน่วยงาน/องค์กร ในลักษณะของการจัดทำเป็นแผนงาน โครงการ หรือการสอดแทรกคุณธรรมในกิจกรรมแต่ละส่วนของหน่วยงาน/องค์กร ➤ หน่วยงาน/องค์กรควรมีการจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมจากผลการศึกษาดัชนีชี้วัดคุณธรรมในแต่ละด้านและในแต่ละองค์ประกอบของบุคลากรใน 2 ช่วงวัยนี้ โดยหน่วยงาน/องค์กรสามารถนำผลการศึกษาดัชนีชี้วัดคุณธรรมไปใช้หรือต่อยอดได้โดยการคัดเลือก ปรับ หรือเพิ่มเติมให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมตามบริบทและเงื่อนไขของหน่วยงาน/องค์กรที่มีความหลากหลายทั้งด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมขององค์กร เพื่อนำไปสู่การออกแบบและการวางแผนงานด้านการพัฒนาคุณธรรมของหน่วยงาน/องค์กร
ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ➤ หน่วยงานระดับชุมชนที่เกี่ยวข้องการการดูแลสถาบันครอบครัวและองค์กรหน่วยงานในพื้นที่ ควรสร้างระบบการส่งเสริมวิถีชีวิตคุณธรรมให้กับคนทุกกลุ่มในระบบนิเวศของชุมชนผ่านการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในชุมชน ➤ หน่วยงานในชุมชน อาทิ องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำหมู่บ้าน ควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสัมพันธ์ภาพให้กับคนในชุมชนผ่านการมีส่วนร่วมจากกลุ่มคนในชุมชน เพื่อเพิ่มพลังชุมชนซึ่งเป็นระบบนิเวศที่สำคัญของกลุ่มคนไทยวัยนี้ ➤ ผู้นำในชุมชนควรสร้างกิจกรรมที่เกิดจากการมีส่วนร่วม การเปิดโอกาส การรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มสมาชิกในชุมชนที่ส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในชุมชนร่วมกัน ➤ การสร้างชุมชนต้นแบบด้านคุณธรรม ให้คนในชุมชนเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็น ความสำคัญของการสร้างวิถีชีวิตคุณธรรมในระดับชุมชน และให้ชุมชนร่วมกันพัฒนาให้เกิดชุมชนต้นแบบ ที่จะสามารถเป็นตัวอย่างให้กับชุมชนอื่น ๆ ในด้านคุณธรรม

ระดับ	ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
ครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> ➤ สถาบันครอบครัว เป็นพลังนิเวศที่สำคัญของกลุ่มคนวัยนี้ ผู้นำครอบครัวควรสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของวิถีชีวิตคุณธรรมผ่านการเป็นแบบอย่างให้กับสมาชิกในครอบครัว ควรสนับสนุนให้สมาชิก ในครอบครัวมีประสบการณ์ การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมคุณธรรม หรือเป็นกิจกรรมที่ครอบครัว ออกแบบมาเพื่อให้สมาชิกในครอบครัวได้เรียนรู้ ➤ กลุ่มคน 2 ช่วงวัยนี้ เป็นวัยทำงานที่กำลังสร้างครอบครัว และกลุ่มคนที่มีสมาชิกใหม่เกิดขึ้นในครอบครัว ดังนั้นสมาชิกในครอบครัวควรเป็นต้นแบบด้านคุณธรรม ที่ดีให้กับสมาชิกครอบครัว มีการอบรมสั่งสอนและปลูกฝังคุณธรรมในครอบครัว เช่น จิตสาธารณะ ความซื่อสัตย์ ความวินัย เป็นต้น ➤ สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรมของคนในครอบครัว ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นถ้าเราทุกคนมีคุณธรรม เช่น การเป็นพ่อแม่มือใหม่ในเรื่องการสร้างคุณธรรมให้กับลูก การพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมกับคนครอบครัว สิ่งเหล่านี้จะช่วยหล่อหลอมในคนในครอบครัวเป็นคนที่มีคุณธรรม ที่ดี

4.3 ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรม 5 ด้านของกลุ่มคนไทย 3 ช่วงอายุ

ตาราง 10-1 ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรม 5 ด้านของกลุ่มคนไทย 3 ช่วงอายุ

คุณธรรม	13-24 ปี	25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
พอเพียง	ควรมีการส่งเสริมผ่านกิจกรรมของครอบครัวและสถาบันศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดความตระหนักถึงการดำเนินชีวิตที่พอดีพอใจในสิ่งที่ตนเองมี โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควรมีการส่งเสริมคุณธรรมด้านพอเพียงผ่านระบบกิจกรรมการพัฒนา มีการสร้างความตระหนักถึงความพอเพียง หลักคิด ความมีเหตุผล ผ่านสื่อสังคมซึ่งเป็นช่องทางหลักที่เด็กและเยาวชนเข้าเรียนรู้	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนอายุ 25-40 ปี ควรมีการส่งเสริมคุณธรรมด้านพอเพียงผ่านระบบกิจกรรมการพัฒนาองค์กร ชุมชน สังคม โดยเป็นกิจกรรมที่เน้นการพัฒนากระบวนการคิดและการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ชีวิตอย่างรอบคอบและมีเหตุผล มีกิจกรรมที่ได้ฝึกทักษะการวางแผนเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต องค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อสารมวลชนควรมีกิจกรรมเผยแพร่ที่สร้างความตระหนักถึงความพอเพียง หลักคิด ความมีเหตุผล ผ่านสื่อสังคมเน้นย้ำให้กลุ่มคนวัยนี้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญ
วินัยรับผิดชอบ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน สถานศึกษาครอบครัว ควรออกแบบกิจกรรมส่งเสริมวินัยรับผิดชอบผ่านการรับฟังการให้โอกาสแลกเปลี่ยน การสื่อสารที่เน้นการสร้างการเรียนรู้พัฒนาแบบมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญต่อการเกิดการยอมรับของเด็กและเยาวชน ควรเน้นการส่งเสริมการสร้างวินัยรับผิดชอบผ่านระบบสถานศึกษาและครอบครัว สถาบันการศึกษาควรตระหนักถึงการส่งเสริมการพัฒนาการยอมรับและปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานทางสังคมของสมาชิกในองค์กร หน่วยงานระดับชุมชน	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนช่วงวัยนี้ ควรเน้นการส่งเสริมการสร้างวินัยรับผิดชอบผ่านระบบองค์กรสังคมที่ทำงาน โดยเป็นกิจกรรมที่เน้นการสร้างการยอมรับผลอันเกิดจากการกระทำของตนเอง รวมถึงข้อผิดพลาด และเป็นกิจกรรมที่ให้คนช่วงวัยนี้ได้เรียนรู้ถึงกฎข้อตกลงทางสังคม การควบคุมอารมณ์และความพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดให้ดีขึ้น หน่วยงานระดับชุมชนหรือองค์กรที่ทำงานอาจมีระบบการสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมสะท้อนแลกเปลี่ยนมุมมองภาระหน้าที่ในองค์กรชุมชน

คุณธรรม	13-24 ปี	25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
	หรือองค์กร ควรมีกิจกรรมที่สนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกได้มีโอกาสร่วมออกแบบกิจกรรมสะท้อนแลกเปลี่ยนมุมมองภาระหน้าที่ในองค์กรชุมชน	
กตัญญู	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควรกำหนดกิจกรรมส่งเสริมการตอบแทนความดี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการประพฤติตนในทางที่ดีเมื่อมีโอกาส โดยไม่ละเมียดสิทธิ์หรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเพื่อแสดงความขอบคุณความดีที่ตนเองหรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้อง เป็นกิจกรรมที่เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อสาธารณะควรมีการผลิตสื่อที่สร้างความตระหนักถึงการยกย่องผู้ที่ทำดีหรือทำประโยชน์ให้ส่วนร่วม ผ่านสื่อสังคมเพื่อให้เด็กและเยาวชนในสังคมได้เห็นแบบอย่างที่ดี	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคน ช่วงวัยนี้ ควรมีกิจกรรมส่งเสริมการเคารพความดี การชื่นชม การยกย่อง และให้เกิดริตติสมาชิกในองค์กรที่ทำงาน ครอบครัว หรือชุมชน ในความดีที่สมาชิกได้ปฏิบัติหรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้องเพื่อเป็นแบบอย่างในสมาชิกในองค์กร ชุมชนได้เรียนรู้ องค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อมีการสร้างความตระหนักถึงการยกย่องผู้ที่ดีหรือทำประโยชน์ให้ส่วนร่วม ผ่านสื่อสังคมเพื่อให้สมาชิกในสังคมได้เห็นแบบอย่างที่ดี
สุจริต	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับนิเวศ โดยเฉพาะพลังครอบครัว พลังสถานศึกษา ควรเป็นกลุ่มพลังหลักในการส่งเสริมคุณธรรมให้กับกลุ่มเด็กและเยาวชนให้เกิดความสุจริตในเรื่องของการยืนหยัดในความถูกต้อง ซึ่งเป็นเรื่องของการสนับสนุนความคิด การกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมาย และต่อต้านการทุจริตด้วยความกล้าหาญ ซึ่งเห็นได้ว่าหากเราสร้างระบบวิถีชีวิตสุจริตให้เกิดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ที่กิจกรรมของ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับเร่งส่งเสริมคุณธรรมให้กับกลุ่มคนวัยทำงานให้เกิดความสุจริตซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง ควรสร้างระบบวิถีชีวิตสุจริตในกลุ่มคนวัยทำงานที่เป็นระบบขององค์กรที่ทำงานทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน ผ่านกิจกรรม โครงการการสร้างการเป็นแบบอย่างของความสุจริต ส่งเสริมให้สมาชิกในองค์กรกล้าแสดงออกหรือการสนับสนุนความคิด การกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมาย และต่อต้านการทุจริตด้วยความกล้าหาญ

คุณธรรม	13-24 ปี	25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
	<p>ครอบครัวและสถาบันการศึกษา จะเป็นการเรียนรู้แบบอย่างของความสุขุมที่สามารถส่งเสริมความเข้มแข็งของการยืนหยัดในความถูกต้องให้กับเด็กและเยาวชนได้ อีกทั้งควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกล้าแสดงออกหรือการสนับสนุนความคิด การกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมาย และต่อต้านการทุจริตด้วยความกล้าหาญ</p>	<p>สร้างการรับรู้ที่ต่อต้านการให้สินน้ำใจเพื่อแลกกับความสะดวกสบายในบริการ และสร้างระบบคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ที่แจ้งเรื่องทุจริตเพื่อให้ผู้แจ้งเกิดความมั่นใจในความปลอดภัย</p>
<p>จิตสาธารณะ</p>	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน และสถาบันครอบครัวควรส่งเสริมจิตอาสาผ่านกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ชุมชนและสังคมด้วยความสมัครใจ โดยผ่านการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจให้เด็กก่อน หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่บังคับเด็ก และเยาวชนให้ปฏิบัติ เปิดโอกาสสร้างการมีส่วนร่วมในการเลือกออกแบบกิจกรรมตามกลุ่มสนใจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อสาธารณะควรส่งเสริมการสร้างสื่อที่สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการทำประโยชน์ให้ต่อผู้อื่นก่อน ผ่านการมีระบบการสร้างแรงบันดาลใจหรือตัวแบบที่ดีผ่านสื่อสังคม</p>	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนวัยทำงาน ควรส่งเสริมจิตอาสาผ่านกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ในองค์กรและสังคมด้วยความสมัครใจ เป็นกิจกรรมที่สมาชิกในองค์กรร่วมกันออกแบบ และหลีกเลี่ยงการบังคับสมาชิกในองค์กร โดยอาจเริ่มสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการทำประโยชน์ให้ต่อผู้อื่นหรือองค์กรก่อน และควรเพิ่มบทบาทกิจกรรมของชุมชน กิจกรรมครอบครัวเพื่อชุมชนสังคม เพื่อให้คนช่วงวัยนี้ได้มีประสบการณ์เพื่อสังคม</p>

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

จากผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทย ที่เป็นผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 11 คน พบว่า แบบวัดของคนในกลุ่มอายุ 13-24 ปี ข้อคำถามวัดคุณธรรม มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 - 1.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.64 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.82 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และแบบวัดของคนในกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป ข้อคำถามวัดคุณธรรม มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.45 - 1.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.82 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.45 ถึง 1.00 ในส่วนของข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์ IOC คณะผู้วิจัยได้ปรับออกข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.82 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และข้อคำถามคุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

จากผลการหาคุณภาพแบบวัดคุณธรรมฯ ทั้ง 2 ฉบับ เห็นได้ว่าเครื่องมือมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะ คณะผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ใช้เป็นกรอบของเนื้อหา (content) ในการสร้างเครื่องมือวัดคุณธรรมในแต่ละด้าน จึงทำให้ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพ ตรงกับเนื้อหาของคุณลักษณะที่มุ่งวัด ทั้งนี้เนื่องจากการที่เครื่องมือจะมีความเที่ยงตรง (validity) นั้น จำเป็นจะต้องวัดได้ตรง สอดคล้อง และครอบคลุมคุณลักษณะที่มุ่งวัด ตามเนื้อหาของคุณลักษณะตามแนวคิดทฤษฎีของคุณลักษณะนั้นอย่างเข้มแข็ง ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้มีการศึกษาแนวคิดและกรอบคุณธรรมในแต่ละด้านของทั้ง 2 ช่วงอายุ เพื่อนำมานิยามศัพท์ เพื่อเป็นกรอบของเนื้อหาของคุณธรรมในแต่ละด้าน หลังจากนั้นได้มีการสัมภาษณ์กลุ่มคนไทยทั้ง 2 ช่วงวัย เพื่อศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้ภายใต้ดัชนีชีวิตคุณธรรม 5 ด้าน จากนั้นได้มีการจัดประชุมกลุ่มย่อยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อวิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกรอบพฤติกรรมบ่งชี้ให้มีความชัดเจน สอดคล้อง และครอบคลุมคุณลักษณะที่มุ่งวัด ซึ่งขั้นตอนนี้ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ทำให้ได้กรอบแนวคิดของเนื้อหาที่สอดคล้องกับทฤษฎีและบริบทของไทยในการนำไปใช้ในการอธิบายคุณธรรมของคนไทยใน 2 ช่วงอายุ จึงส่งผลให้ได้นิยามศัพท์เฉพาะที่มีความเหมาะสมกับบริบทของคนไทยและช่วงวัยที่จะนำเครื่องมือไปใช้ จากนั้นจึงนำนิยามศัพท์เฉพาะของคุณธรรมในแต่ละด้านมาเป็นกรอบเนื้อหาตั้งต้นในการสร้างข้อคำถาม ซึ่งในการการสร้างข้อคำถามของคุณธรรมในแต่ละด้าน จำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของผู้สร้างจากหลายสาขาวิชา ทั้งนี้ในคณะผู้วิจัยมีผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์สูงทางด้านจิตวิทยา พฤติกรรมศาสตร์ การวัดและประเมินผล การวิจัยการศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ หลักสูตรและการสอน และอุตสาหกรรมศึกษา ที่ร่วมกันสร้างและวิพากษ์ข้อคำถามเพื่อมุ่งสร้างรายการข้อคำถามให้มีความเที่ยงตรง ครอบคลุมเนื้อหาของคุณธรรมที่มุ่งวัด อีกทั้งมีความเหมาะสมกับการนำไปใช้วัดคนไทยในช่วงวัยที่กำหนด

นอกจากนี้ในขั้นตอนการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) ได้มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในหลายสาขาวิชาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมินเครื่องมือ จำนวน 11 คน ซึ่งถือเป็นการประเมินโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนมากเพื่อให้ข้อมูลมาสู่การคัดเลือกรายการของข้อคำถามที่มีคุณภาพ สำหรับผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ที่คณะผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ของค่า IOC ตามที่กำหนด โดยได้มีการตัดข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์ออก ซึ่งในการพิจารณาตัดข้อคำถาม คณะผู้วิจัยได้คำนึงความเป็นตัวแทนของพฤติกรรมที่มุ่งวัดและความครอบคลุมตามนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนด จนทำให้ได้ข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ มีคุณภาพในประเด็นความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) ซึ่งถือเป็นคุณภาพที่สำคัญของเครื่องมือวัด

ในส่วนของผลการตรวจสอบคุณภาพในประเด็นอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณธรรมฯ ที่เป็นผลจากการทดลองใช้เครื่องมือ ที่สะท้อนคุณภาพที่ได้จากผลจากการวัดที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ จากทดลองใช้แบบวัดคุณธรรมของคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ในหลากหลายกลุ่มสาขาอาชีพ และครอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วประเทศไทย มีผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน พบว่า แบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มอายุ 13-24 ปี มีอำนาจจำแนก 0.30 ถึง 0.83 โดยมีความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.862 ถึง 0.941 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง มีอำนาจจำแนก 0.39 ถึง 0.69 โดยมีความเชื่อมั่น 0.871 แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ มีอำนาจจำแนก 0.39 ถึง 0.78 โดยมีความเชื่อมั่น 0.904 แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู มีอำนาจจำแนก 0.62 ถึง 0.83 โดยมีความเชื่อมั่น 0.941 แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต มีอำนาจจำแนก 0.30 ถึง 0.68 โดยมีความเชื่อมั่น 0.862 แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ มีอำนาจจำแนก 0.36 ถึง 0.79 โดยมีความเชื่อมั่น 0.911 และในส่วนของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้านของกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป อำนาจจำแนก 0.23 ถึง 0.78 โดยมีความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.795 ถึง 0.943 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง มีอำนาจจำแนก 0.23 ถึง 0.60 โดยมีความเชื่อมั่น 0.795 แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ มีอำนาจจำแนก 0.45 ถึง 0.78 โดยมีความเชื่อมั่น 0.894 แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู มีอำนาจจำแนก 0.70 ถึง 0.79 โดยมีความเชื่อมั่น 0.943 แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต มีอำนาจจำแนก 0.42 ถึง 0.68 โดยมีความเชื่อมั่น 0.843 และ แบบวัดคุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ มีอำนาจจำแนก 0.61 ถึง 0.75 โดยมีความเชื่อมั่น 0.912 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบวัดคุณภาพที่สร้างขึ้นมีข้อคำถามที่มีคุณภาพโดยมีความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มผู้ที่มีคุณลักษณะคุณธรรมสูงกับคุณลักษณะคุณธรรมต่ำออกจากกันได้ เนื่องจากข้อคำถามมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 ถึง 0.83 ที่สะท้อนว่าข้อคำถามสามารถจำแนกกลุ่มผู้ตอบได้โดยมีข้อคำถามที่สามารถจำแนกได้ในระดับพอใช้ จนไปถึงข้อคำถามที่สามารถจำแนกได้ในระดับที่สูง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะรายการข้อคำถามมีความชัดเจน กระชับ และสามารถเป็นสิ่งที่เร้าให้ผู้ตอบแสดงออกซึ่งคุณลักษณะของตนเองได้อย่างชัดเจน ทั้งในกลุ่มของผู้ที่มีคุณลักษณะของคุณธรรมที่สูงและกลุ่มที่มีคุณลักษณะของคุณธรรมที่ต่ำ โดยอำนาจจำแนกถือเป็นประเด็นสำคัญของการตรวจสอบคุณภาพรายข้อ เพื่อใช้ในการพิจารณาข้อคำถามในแต่ละข้อจากผลที่ได้จากการทดลองใช้เชิงประจักษ์ ซึ่งผลการตรวจสอบคุณภาพรายข้อจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นซึ่งเป็นคุณภาพของเครื่องมือทั้งฉบับที่สะท้อนผลการวัดของแบบวัดคุณธรรม หากเครื่องมือมีข้อคำถามที่มีคุณภาพก็จะส่งผลให้แบบวัดมีคุณภาพด้วย สำหรับในประเด็นคุณภาพด้านความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน ที่พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.795 ถึง 0.943 แสดงให้เห็นว่าแบบวัดทั้ง 2 ฉบับ สามารถสะท้อนผลการวัดที่มีความน่าเชื่อถือ

ดังจะเห็นได้จากผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นแบบความสอดคล้องภายในที่สะท้อนความสัมพันธ์สอดคล้องของคะแนนผลการตอบ ทั้งนี้แบบวัดคุณภาพที่มีความเชื่อมั่นสูง

ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป พบว่า โมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยทั้งช่วงอายุ 13-24 ปี มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.78-0.98 ซึ่งทุกองค์ประกอบและทุกตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับกลุ่มคนไทยช่วงอายุ 13-24 ปี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และในส่วนของโมเดลการวัดคุณธรรมสำหรับกลุ่มคนไทยทั้งช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป พบว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.62-0.97 ซึ่งทุกองค์ประกอบและทุกตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบวัดคุณธรรม 5 ด้าน สำหรับกลุ่มคนไทยช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง อาจเนื่องมาจากงานวิจัยนี้มีขั้นตอนการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอย่างละเอียด โดยเริ่มจากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์กลุ่มคนไทยของแต่ละช่วงอายุ จาก 6 ภูมิภาค เพื่อศึกษาความหมายและพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณธรรม 5 ด้าน หลังจากนั้นได้จัดการประชุมกลั่นกรองตัวบ่งชี้และวิพากษ์โดยทรงคุณวุฒิ จำนวน 25 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจาก 6 เครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ศาสนา การศึกษา ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมสื่อสาร เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการสร้างแบบวัดคุณธรรมฯ จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบวัดดังกล่าวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน ประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากขั้นตอนการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่กล่าวมาจึงทำให้ได้ตัวบ่งชี้ที่สะท้อนคุณธรรม 5 ด้านได้อย่างชัดเจนและครอบคลุม รวมทั้งข้อคำถามที่สร้างขึ้นสามารถวัดได้ตรงตามตัวบ่งชี้และองค์ประกอบของคุณธรรมแต่ละด้านแต่ละช่วงอายุ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าตัวบ่งชี้คุณธรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความตรงประเด็น (relevant) และมีความเป็นตัวแทน (representative) ที่ดีของคุณธรรมที่มุ่งวัด สอดคล้องกับนงลักษณ์ วิรัชชัย (2551) กล่าวถึงการตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้ว่าเป็นขั้นตอนการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่สำคัญประการหนึ่งก่อนนำไปใช้ประโยชน์ โดยจะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้ภายใต้กรอบแนวคิดทางทฤษฎี ซึ่งเป็นการตรวจสอบคุณภาพที่มีความสำคัญมาก เพราะหากการพัฒนาตัวบ่งชี้เริ่มต้นจากกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ขาดคุณภาพแล้วไม่ว่าจะใช้เทคนิควิธีทางสถิติที่ได้อย่างไรผลที่ได้จากการพัฒนาคุณภาพตัวบ่งชี้ย่อมส่งผลที่ไม่ดีตามไปด้วย นอกจากนี้ควรมีการตรวจสอบคุณภาพด้วยวิธีการทางสถิติ ซึ่งตัวบ่งชี้ที่ดีต้องมีคุณสมบัติที่สะท้อนลักษณะภาพรวมของกระบวนการดำเนินงานและแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยป้อน กระบวนการ และผลผลิต โดยมีเกณฑ์การตรวจสอบ คือ ด้านความเที่ยงตรง (validity) ได้แก่ ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) ด้านความเชื่อมั่น (reliability) ความคงเส้นคงวา (consistency) ความเป็นไปได้ (feasibility) ความเป็นประโยชน์ (utility) ความเชื่อถือได้ (credibility) ความเหมาะสม (appropriateness) ต้องปฏิบัติได้ (practicality) คือ สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้สะดวก ความเป็นมาตรฐานที่สามารถเปรียบเทียบกันได้ (standardization) และสอดคล้องกับบรรณิ แกมเกตุ (2551) กล่าวว่าการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (construct validity) มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับ

เครื่องมือวัดตัวแปรที่มีลักษณะทางจิตวิทยา ซึ่งเป็นตัวแปรเชิงนามธรรมที่ต้องอาศัยพื้นฐานทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดนิยามตัวแปร ซึ่งสามารถตรวจสอบความเที่ยงตรงตามโครงสร้างด้วยวิธีการวิเคราะห์ องค์ประกอบเพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรมีโครงสร้างตามนิยามทางทฤษฎีหรือไม่ ด้วยหลักการที่ว่าคุณลักษณะ ที่ต้องการวัดประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยหลายองค์ประกอบ เมื่อนักวิจัยสร้างเครื่องมือเพื่อวัดคุณลักษณะ ดังกล่าว ความเที่ยงตรงของผลการวัดจึงแสดงได้ด้วยความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่จะวัดกับคะแนน ที่เป็นผลมาจากการวัด ซึ่งในกรณีที่นักวิจัยมีทฤษฎีสนับสนุนที่ชัดเจนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบต่าง ๆ ที่ต้องการวัดกับคะแนนที่เป็นผลมาจากการวัดตามตั้งบ่งชี้ต่าง ๆ สามารถตรวจสอบความ เที่ยงตรงตามโครงสร้างด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis)

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันยังแสดงให้เห็นว่าแบบวัดคุณธรรมทั้ง 2 กลุ่มอายุ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงลู่เข้า (convergent validity) กล่าวคือ ตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นในแบบวัดสามารถ จัดอยู่ในโครงสร้างเดียวกันได้ สังเกตได้จากค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.78-0.98 และ 0.62-0.97 ซึ่งทุกองค์ประกอบและทุกตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นสิ่งที่แสดงถึง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้แต่ละตัวกับองค์ประกอบนั้น ๆ (Field, 2009) และใช้เป็นวิธีการในการตีความ บทบาทของตัวบ่งชี้ในการกำหนดองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงจึงแสดงว่ามีความเป็น ตัวแทนขององค์ประกอบนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี (Sujati, et al., 2020) โดยตัวแปรที่อยู่ในโครงสร้างองค์ประกอบ เดียวกันควรมีความสัมพันธ์กันสูง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันและควรมีค่ามากกว่า 0.50 (Hair, 2019) ทั้งนี้ ผลจากการวิเคราะห์พบว่าโมเดลคุณธรรมที่ได้ยังมีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (discriminant validity) ซึ่งถือเป็นคุณภาพที่สำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาเครื่องมือที่ตัวแปรมีลักษณะเป็นนามธรรม โดยโมเดลที่มี ความเที่ยงตรงเชิงจำแนกแสดงว่า โครงสร้างขององค์ประกอบที่ต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน (DeVelis, 2017) สังเกตได้จากผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบต่างกันจะมีค่า สหสัมพันธ์กันต่ำนั่นเอง

ผลการหาเกณฑ์ปกติ(norm) ของเครื่องมือสำหรับประเมินคุณธรรมของกลุ่มคนไทยช่วงอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างเกณฑ์ปกติระดับชาติโดยแปลงคะแนนดิบ (raw score) ให้อยู่ ในรูปเปอร์เซ็นต์ไทล์และคะแนนที่ปกติ (normalized T-score) โดยเกณฑ์ปกติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเป็น ตัวแทนที่ดีเนื่องจากเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ช่วงอายุละ 3,000 คน ที่ได้มา จากการเลือกตัวอย่างกระจายอย่างครอบคลุมทั้ง 6 ภูมิภาค และกระจายตามเพศ อายุ และอาชีพ ซึ่งเป็นไป ตามแนวคิดการจัดการทดสอบอิงกลุ่ม (norm group) แปลงคะแนนแบบไม่เป็นเส้นตรง (nonlinear transformation) (Kolen & Hendrickson, 2018) สอดคล้องกับแนวคิดของลัวน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) และ สมนึก ภัททิยธนี (2561) ที่สังเกตเห็นความจำเป็นในการแปลงคะแนนดิบเป็นคะแนนที่ปกติ (normalized T-score) เพื่อใช้ตีความหมายคะแนนของผู้สอบแต่ละคนที่ได้มาจากการแบบวัดมาตรฐาน โดยในกรณีคะแนนมาตรฐานที่ ปกติไม่ครอบคลุมคะแนนดิบทั้งหมด ควรขยายคะแนนที่ปกติ (T_C) โดยใช้สมการเส้นตรงเพื่อให้คะแนนที่ปกติ

ครอบคลุมคะแนนดิบทุกคะแนนหรือเกือบทุกคะแนน เพื่อความสะดวกในการนำไปใช้ทั้งนี้ การขยายคะแนนที่ปกติ (T_c) ไม่จำเป็นต้องขยายให้ครอบคลุมจาก 0 คะแนน ไปถึงคะแนนเต็มเสมอไป เนื่องจากคะแนนที่ปกติ มักจะอยู่ในช่วง T_{10} ถึง T_{90} ดังนั้นหากขยายคะแนนที่ปกติ (T_c) ให้อยู่ในช่วง T_{c10} ถึง T_{c90} ก็น่าจะเพียงพอ

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทย 3 กลุ่มอายุ

จากผลการสำรวจสถานการณ์ดัชนีชี้วัดคุณธรรม 5 ด้าน ได้แก่ พอเพียง วินัยรับผิดชอบ กตัญญู สุจริต และจิตสาธารณะ ของกลุ่มคนไทย 3 ช่วงอายุ จาก 6 ภูมิภาค พบว่า ในกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ทั้ง 3 กลุ่มอายุมีผลการประเมินระดับคุณธรรมด้าน “กตัญญู” มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมาก และเป็นองค์ประกอบย่อยด้านการสำนึกในคุณธรรมที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเหมือนกันทั้ง 3 ช่วงอายุ โดยลักษณะของการสำนึกคุณธรรมนี้ เป็นการเห็นคุณค่า การรู้สึกขอบคุณ การคิดในทางบวกหรือมีทัศนคติที่ดีต่อคุณธรรมที่ตนเองหรือส่วนรวมได้กระทำหรือได้รับประโยชน์ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม และมีประเด็นในเรื่อง การตอบแทนความดี การทดแทนพระคุณ ด้วยการบำรุงรักษาและช่วยเหลืออุปการะเพื่อความสงบสุขของสังคม (สุวรรณฐา ลิมและพระปลัดสมชาย ปโยโค (ดำเนิน), 2562; พุทธร พุทรักษาและคณะ, 2563) ด้วยวัฒนธรรมบริบทไทยลักษณะเหล่านี้ได้ถูกส่งเสริมปลูกฝังหล่อหลอมให้คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ภาคใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561 – 2580) รวมถึงเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวและชุมชน และแผนยุทธศาสตร์และการพัฒนาบุคลากรระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) ของศูนย์คุณธรรม (องค์การ มหาชน) ทำให้การขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของประเทศเป็นไปอย่างมีเป้าหมายและมีทิศทาง จากนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวจึงส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคมในหลากหลายรูปแบบ กิจกรรมการส่งเสริมต่าง ๆ สะท้อนได้จากงานวิจัยที่ผ่านมาที่ได้ศึกษาประเด็นแนวทางการส่งเสริมความกตัญญูในสังคมไทย ที่ประกอบด้วย การเสริมสร้างจิตสำนึกแก่ครอบครัวให้มีการดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน มีความรักและความอบอุ่นซึ่งกันและกัน มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุตร มีการอบรมสั่งสอนให้บุตรมีความกตัญญู รู้คุณค่า และเห็นประโยชน์ต่อบิดามารดา ครูบาอาจารย์ และพระมหากษัตริย์ ครูควรปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกกตัญญู ไม่เอาเปรียบเปรียบต่อผู้อื่น มีการปฏิบัติตนถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการนำหลักสูตรคำสอนทางพุทธศาสนาที่มีบูรณาการร่วมกับหลักสูตรในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ควบคู่คุณธรรม สื่อมวลชนควรนำเสนอข่าวเพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ดีแก่ประชาชนทั่วไป (พระครูธรรมสารโกศล สมรศักดิ์ ธรรมสนธิโกและธานี สุวรรณประทีป, 2562)

จากผลการวิจัยที่พบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านสุจริต ของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี และ 25-40 ปี ในประเด็นการยื่นหยัดในความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยเหมือนกัน ซึ่งในกลุ่มอายุ 13-24 ปี สะท้อนมาในลักษณะของพฤติกรรมที่ไม่กล้าที่จะแจ้งเจ้าหน้าที่ที่รักษากฎหมาย เมื่อรู้ว่าเพื่อนกระทำผิดกฎหมาย และบางส่วนเห็นว่าการทำผิดถูกระเบียบเป็นเรื่องปกติ ที่ใคร ๆ ก็ทำกัน ส่วนกลุ่มอายุ 25-40 ปี สะท้อนออกมาในลักษณะของพฤติกรรมที่ไม่กล้าต่อต้านการทุจริต และจะไม่รู้ไม่เห็น เมื่อพบผู้อื่นกระทำผิดกฎหมาย ส่วนหนึ่งเป็นเพราะกลัวความไม่ปลอดภัย ส่วนอายุ 41 ปี ขึ้นไป มีการเอาเปรียบเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ เลือกรทำงานกับคนที่ให้ผลประโยชน์ และยอมทำผิดกฎหมายเพื่อแลกกับผลประโยชน์ของพวกเขา ฟ้อง ผลจากการวิจัย

สอดคล้องกับการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมจริยธรรมของสังคมไทย ปี พ.ศ. 2561 (มกราคม-พฤษภาคม) ที่พบว่า ประเด็นปัญหาวิกฤตด้านคุณธรรมในสังคมไทย และคุณธรรมที่ควรได้รับการส่งเสริมในสังคมไทย พบผลที่น่าสนใจดังนี้ ผลสำรวจปัญหาวิกฤตด้านคุณธรรมในสังคมไทย พบว่า ปัญหาที่มีความรุนแรงอันดับแรก ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต การทุจริตคอร์รัปชัน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13) (ศูนย์คุณธรรม (องค์กรมมหาชน), 2561) ซึ่งจะเห็นได้ว่า ในเรื่องของการเป็นแบบอย่างของความสุจริตนี้ เป็นสิ่งสำคัญ เหตุการณ์ข่าวสารของคนในสังคมที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตมีเพิ่มมากขึ้น กลุ่มคนในสังคมเรียนรู้จากแบบอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการศึกษา งานวิจัยที่ค้นหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมสุจริตหรือความซื่อสัตย์ พบว่า การมีบุคคลต้นแบบ (ลีอรัตัน อนุรัตน์พานิชและคณะ, 2561) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตคติต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ เจตคติต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ การรับรู้การควบคุมการขาดคุณธรรมความซื่อสัตย์ในการเรียน และความตั้งใจที่จะกระทำความซื่อสัตย์ในการเรียนส่งผลต่อความสุจริต (กันยปริณ ทองสามสีและพรอัมรินทร์ พรหมเกิด, 2560; กฤตวรรณ สาหร่าย, 2562) ในขณะที่ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมขาดความซื่อสัตย์ในการเรียน ของนักศึกษา ได้แก่ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตคติต่อการขาดคุณธรรมความซื่อสัตย์ในการเรียน การรับรู้ การควบคุมการขาดคุณธรรมความซื่อสัตย์ในการเรียน และความตั้งใจที่จะกระทำความซื่อสัตย์ในการเรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมขาดความซื่อสัตย์ในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ทรงสิริ วิชิรานนท์, 2553) สำหรับแนวทางการปลูกฝังความสุจริตเราควรเริ่มต้นจากระบบนิเวศระดับครอบครัว และเริ่มส่งเสริมตั้งแต่วัยเด็ก อาจใช้การเล่านิทานให้บุตรฟัง สถานศึกษาควรกำหนดให้นักเรียนอ่านหนังสือนอก เวลาจากนั้นมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และสื่อมวลชนควรปลูกฝังความซื่อสัตย์ด้วยการประกวด เรียงความและการประกวดเรื่องสั้น (ศรัณยพงศ์ โชติวรรณ หทัยรัตน์ ทับพร อัครวิทย์ เรืองรอง, 2562)

จากผลการวิจัยที่พบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านจิตสาธารณะของกลุ่มคนอายุ 13-24 ปี และ 25-40 ปี มีระดับค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมของช่วงวัย และในประเด็นด้านจิตอาสา เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ย น้อยกว่าด้านอื่น ๆ เมื่อพิจารณาถึงลักษณะพฤติกรรมที่สะท้อนถึงประเด็นจิตอาสาที่แสดงออกมาในลักษณะ ของการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น องค์กร และสังคมด้วยความสมัครใจโดยไม่หวังผลตอบแทน จะเห็น ได้ว่าสอดคล้องกับผลการสำรวจต้นทุนชีวิตในมิติพลังชุมชน ที่กลุ่มช่วงวัยนี้ได้สะท้อนถึงการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมของชุมชนค่อนข้างน้อย ซึ่งในมิติของการส่งเสริมพัฒนาจิตสาธารณะ พิจารณาได้จากตัวบ่งชี้หลัก ที่สะท้อนถึงการมีจิตสาธารณะ สอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาประเด็นองค์ประกอบของจิตสาธารณะ พบว่า องค์ประกอบที่เป็นจุดร่วมกันของจิตสาธารณะ ได้แก่ การมีส่วนร่วมช่วยเหลือส่วนรวม ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การเคารพต่อสิทธิ์ต่อส่วนรวม (อนุพนธ์ คำปิ่น, 2559; สิริภัทร จันทะมงคลและกฤตยัตนัย ธารารัตนสุวรรณ, 2563) ในมิติของปัจจัยที่สำคัญต่อการส่งเสริมการมีจิตสาธารณะพบว่าระบบนิเวศระดับครอบครัวมีบทบาทสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาประเด็นปัจจัยเชิงเหตุของจิตสาธารณะ ผลการศึกษาพบว่า เหตุผลเชิงจริยธรรม อัตมโนทัศน์ และค่านิยมทางครอบครัวส่งผลต่อจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา (วิทย์พัฒนท สีหา สมบัติ ท้ายเรือคำและจินดารัตน์ ปีมณี, 2552) นอกจากนี้ยังมีระบบนิเวศระดับองค์กร ชุมชนที่สามารถ ส่งเสริมการมีจิตสาธารณะให้กับคนทั้ง 3 ช่วงวัยได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะกุศล มีทั้งแบบทางตรงและทางอ้อม การพัฒนาจิตสาธารณะกุศลทางตรง ได้แก่ การจัดกลุ่มบุคคลที่มีจิตสาธารณะ

ด้วยการคัดกรองคุณสมบัติของบุคคล จากนั้นให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลมีการทำหน้าที่เพื่อตนเองและผู้อื่นด้วยการเสริมแรงทางบวกด้วยการยอมรับให้เกียรติและแสดงความชื่นชมต่อบุคคลที่มีจิตสาธารณะ และวางกฎเกณฑ์ร่วมกันเพื่อให้อยู่ร่วมกันได้ในองค์กรสาธารณกุศลได้อย่างมีความสุข ส่วนการพัฒนาจิตสาธารณะทางอ้อมทำโดยให้รัฐจัดทำสื่อเกี่ยวข้องกับไตรสิกขาและหน้าที่ของบุคคลเข้าสู่ช่องทางโซเชียลมีเดีย ภาพยนตร์และละครสั้น สะท้อนคิดให้บุคคลมีจิตสาธารณะ รวมถึงรัฐควรมอบหมายให้โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะแก่นักเรียน (ธนบดี ครองยุติ, 2563)

จากผลการวิจัยที่พบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านพอเพียงของกลุ่มคนช่วงอายุ 13-24 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ในตัวบ่งชี้ความพอประมาณ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ เมื่อพิจารณาถึงลักษณะพฤติกรรมที่สะท้อนถึงประเด็นความพอดีในการใช้ชีวิตที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป พอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นพบว่า ในกลุ่มเด็กและเยาวชนยังต้องการได้รับการส่งเสริมในเรื่องของการวางแผน ทั้งการวางแผนเรื่องการใช้จ่ายทั้งระยะสั้นและระยะยาว และการวางแผนเป้าหมายชีวิตที่เป็นผลการสำรวจต้นทุนชีวิตในพลังตัวตนที่สะท้อนถึงความต้องการการพัฒนาส่งเสริมในประเด็นการวางแผน การจัดการทางการเงิน แผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน โดยรูปแบบของการส่งเสริมให้กลุ่มคนเกิดความพอเพียงนี้ อาจเป็นในลักษณะของกิจกรรมผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจการวางแผนชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้จากแบบอย่างที่ดี ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน องค์กร เนื่องจากงานวิจัยมีผลการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพอเพียงของกลุ่มคน ในกลุ่มงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความพอเพียงเป็นการศึกษาลักษณะการเป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ ดังเช่นงานของชัยวุฒ ศรีสักขร สุบิน ยุระรัชและอรรรณพ จินะวัฒน์ (2561) พบว่า ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณลักษณะการเป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยคุณลักษณะการเป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบได้รับอิทธิพลทางตรงจากการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ส่วนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงได้รับอิทธิพลทางตรงจากสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาการบริหารสถานศึกษาและหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการปลูกฝังการป่บเพาะ และการสร้างอุปนิสัยอย่างพอเพียงให้เกิดขึ้นกับนักเรียน จึงทำให้ผู้บริหารและครูในสถานศึกษานำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรและนักเรียนในสถานศึกษา เกิดคุณลักษณะความพอเพียง

จากผลการวิจัยที่พบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านวินัยรับผิดชอบของกลุ่มคนทั้ง 3 ช่วงอายุ ในตัวบ่งชี้การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ เมื่อพิจารณาถึงลักษณะพฤติกรรมที่สะท้อนถึงประเด็นการยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคมนี้ สะท้อนได้จากการแสดงออกถึงการยอมรับ และการประพฤติปฏิบัติตนตามวิถีประชา จารีต และกฎหมาย เพื่อควบคุมความประพฤติของบุคคลอันจะนำไปสู่สังคมที่มีระเบียบ และดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนและปกติสุข ยังมีหลายประเด็นที่มีการละเมิดกฎหรือข้อตกลงของสังคม อาทิเช่น ในกลุ่มเด็กและเยาวชนก็จะมีกรณีการละเมิดกฎระเบียบจราจรในวัยทำงานและวัยผู้ใหญ่ มีการละเมิดกฎทางสังคม ในลักษณะของการละเมิดนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำผิดวินัยพบว่า มีทั้งปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยการปฏิบัติงาน ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ การขาดความรู้ความ

เข้าใจเกี่ยวข้องกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดวินัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การไม่ให้ความสำคัญต่อวินัยข้าราชการโดยเห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย อุบนิสัยส่วนตัวมีโอกาสให้กระทำผิดวินัยได้ เช่น ใจร้อน โมโหง่าย ไม่ละเอียดรอบคอบ ขอบทุจริต เป็นต้น ปัญหาครอบครัวมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรืออาจมาบดบังกับการรับบริการจนถึงขั้นเป็นความผิดวินัยได้ การเล่นพนัน เที่ยวเตร่ ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยหรือ อบายมุขต่าง ๆ ตามลำดับ ส่วนปัจจัยการปฏิบัติงาน ได้แก่ ปริมาณที่รับผิดชอบมีจำนวนมากทำให้ไม่สามารถ ปฏิบัติงานได้ทันและการดำเนินการทางวินัยไม่เคร่งครัด ทำให้กฎระเบียบในเรื่องวินัยไม่ศักดิ์สิทธิ์ และเป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สิ่งแยบยวนหรือสิ่งล่อใจจากสภาพแวดล้อม โอกาสเอื้อต่อการ กระทำความผิด เช่น ความไวใจกันเป็นการส่วนตัว การหลีกเลี่ยงทางกฎหมาย รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่มานานจนรู้ ช่องทาง เป็นต้น ผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลยไม่เข้มงวดในการรักษาวินัย ตามลำดับ (ณัฐตะวัน ลี้มประสงค์, 2559) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการเร่งส่งเสริมการสร้างวินัยรับผิดชอบให้เกิดกับทุกกลุ่มคนไทยตามช่วงวัย ตามแนวทางที่คณะผู้วิจัยได้เสนอไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาแนวทางการรักษาวินัยของข้าราชการ เช่น สุทธิ เวชประสิทธิ์และพระสุทธิสารเมธี (ชัยยันต์ จตตาลโย) (2563) ศึกษาปรากฏการณ์การขาดวินัยในสังคมไทย: มุมมองพุทธปรัชญาเถรวาท พบว่า การขาดวินัยในสังคมไทยเกิดจากคนไทยมีความรักอิสระเสรี ชอบทำตามใจตนเอง จนละเมิดสิทธิส่วนบุคคลขาดระเบียบวินัยในตนเองจนส่งผลกระทบต่อผู้อื่น ดังนั้น แนวทางการป้องกันการ กระทำผิดวินัยและการรักษาวินัยในกลุ่มข้าราชการ มีแนวทางปลูกฝังข้าราชการ เช่น ปรับทัศนคติให้ตระหนัก ถึงความสำคัญของวินัย ส่งเสริมให้มีวินัยในตนเอง ให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยข้าราชการและการกระทำผิดวินัย ในด้านการกลั่นแกล้ง กล่าวหา ร้องเรียน โดยปราศจากความเป็นจริง การพัฒนาผู้บริหารให้มีภาวะผู้นำ และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู ส่วนผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีการปกครองอย่าง ยุติธรรม และกฎระเบียบข้อบังคับวินัยควรมีบทลงโทษที่เด็ดขาดและรุนแรง และปรับปรุงกฎหมายให้มีความ สอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานในปัจจุบัน (ณัฐตะวัน ลี้มประสงค์, 2559; ร้อยตำรวจโท กิตติศักดิ์ เลื่อนจันทร์, 2562; (ชัชพิสิฐพงศ์ ธาดาสุขเกษมและวีรภัทร ภัทรกุล, 2561) ส่วนแนวทางเสริมสร้างความมีวินัย ในสังคม ประกอบด้วย ครอบครัวมีการสร้างความตระหนักรู้ของการมีวินัยและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของ การปฏิบัติตามวินัยที่กำหนดไว้ ทำให้บุตรมีความเคยชินและประพฤติปฏิบัติตนตามสมาชิกในครอบครัว โรงเรียนควรปลูกฝังให้นักเรียนมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยที่โรงเรียนกำหนดไว้จนเป็นนิสัย วัดควรปลูกฝัง การรักษาศีลของนักเรียนในชีวิตประจำวัน ย่อมช่วยทำให้สามารถดำเนินชีวิตได้มีความสุข (สุทธิ เวชประสิทธิ์ และพระสุทธิสารเมธี (ชัยยันต์ จตตาลโย, 2563)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการสำรวจสถานการณ์ดัชนีชี้วัดคุณธรรมคนไทยช่วงอายุ 13-24 ปี และ 25-40 ปี พบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมทั้ง 5 ด้าน มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเกณฑ์ปกติของคุณธรรมคนในกลุ่มอายุนั้นทุกด้าน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กลุ่มคน 2 ช่วงวัยนี้ ทุกระดับ ตั้งแต่สถาบันครอบครัว สถานศึกษา/องค์กรที่ทำงาน ชุมชน ไปจนถึงระดับนโยบาย ควรมีการกำหนดแผนพัฒนาและการดำเนินการส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิต คุณธรรมให้เกิดขึ้นกับคนทุกระดับของระบบนิเวศทั้งระยะสั้นและระยะยาว

2. จากผลการวิจัยทำให้ได้ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมของกลุ่มคนไทยทั้ง 3 ช่วงอายุ ที่ครอบคลุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในระดับนโยบาย ระดับพื้นที่ ระดับชุมชน และระดับครอบครัว รวมทั้งได้ แนวทางเพื่อส่งเสริมคุณธรรมตามดัชนีชี้วัดทั้ง 5 ด้านของแต่ละกลุ่มอายุ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำ ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมคุณธรรมไปปรับใช้เพื่อส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนช่วงอายุที่อยู่ในขอบเขตของ การพัฒนาให้ได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์คุณธรรม

3. กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนไทยทั้ง 3 ช่วงอายุ สามารถนำเครื่องมือและเกณฑ์ปกติ ไปใช้ประเมินคุณธรรมได้อย่างครบถ้วน พร้อมทั้งมีแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของคนไทยในแต่ละช่วงอายุ ที่สามารถให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการนำไปสู่การส่งเสริมคุณธรรมฯ ให้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

4. หน่วยงานหรือองค์กรที่สนใจในการสำรวจดัชนีชี้วัดคุณธรรมให้กับคนในองค์กร สามารถนำ เครื่องมือและเกณฑ์ปกติไปใช้ประเมินคุณธรรมคนในองค์กรได้ และควรเป็นการประเมินที่ไม่มีผลต่อส่วนได้ส่วนเสีย ของบุคคลนั้น เพราะเนื่องจากแบบวัดคุณธรรมที่พัฒนาขึ้นมาเป็นแบบวัดแบบประเมินตนเอง ซึ่งหากผล ประเมินคุณธรรม ไม่มีส่วนในการพิจารณาความดีความชอบ หน่วยงาน/องค์กรจะได้รับข้อมูลที่ตรงกับความเป็น จริงมากกว่า

5. จากผลการวิจัยดัชนีชี้วัดคุณธรรมด้านสุจริตของคนไทยทั้ง 3 ช่วงอายุ ที่พบประเด็นของการ ปฏิเสธการแจ้งข้อมูลให้กับเจ้าหน้าที่ เมื่อเห็นผู้อื่นกระทำการทุจริต เนื่องจากกลัวความไม่ปลอดภัย ซึ่งใน ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่สำคัญของการเริ่มต้นการสร้างเชื่อมั่นในความปลอดภัยที่เป็นส่วนในการส่งเสริม ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมสุจริต หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาระบบการแจ้งข้อมูลที่สามารถ ค้ำครองความปลอดภัยให้กับผู้แจ้งได้ ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับภาคประชาชนที่จะมีส่วนร่วมในการ ขับเคลื่อนสังคมสุจริตต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยติดตามสำรวจสถานการณ์ดัชนีชี้วัดคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยทั้ง 3 ช่วงอายุ แบบรายปีของทุกจังหวัด และเสนอแนะทางการส่งเสริมเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศระดับจังหวัดในการวางแผน การพัฒนา กลุ่มคนทั้ง 3 ช่วงอายุ ในรายจังหวัดต่อไป

2. ควรมีวิจัยพัฒนานวัตกรรมการส่งเสริมดัชนีชี้วัดคุณธรรมในแต่ละด้าน ที่สอดคล้องกับช่วงอายุของกลุ่มเป้าหมายและเหมาะกับบริบทวัฒนธรรม อาทิเช่น การวิจัยพัฒนารูปแบบการสื่อสารเชิงบวกเพื่อส่งเสริมดัชนีชี้วัดคุณธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชน การวิจัยพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน การวิจัยพัฒนาระบบเครดิตความดีของจังหวัดที่ส่งเสริมพลังบวกโดยการมีส่วนร่วมของพื้นที่ เป็นต้น

3. ควรมีการพัฒนาเกณฑ์ปกติให้สอดคล้องกับสภาพสังคม วัฒนธรรม ที่มีการเปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เกณฑ์ปกติมีความเป็นปัจจุบันและสะท้อนระดับดัชนีชี้วัดคุณธรรม 5 ด้าน ของกลุ่มคนไทยทั้ง 3 ช่วงอายุได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

4. ควรมีการศึกษาอิทธิพลของระบบนิเวศต้นทุนชีวิตที่มีต่อดัชนีชี้วัดคุณธรรมของคนไทยทั้ง 3 ช่วงอายุ และหาแนวทางการส่งเสริมดัชนีชี้วัดคุณธรรมของคนไทยผ่านระบบนิเวศในทุกกระดับ

บรรณานุกรม

- กชนิภา บุตรดอน. (2561). แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 1. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 1(3), น. 71-80. Retrieved from สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/article/view/178147/126716>
- กฤตวรรณ สาทรราย. (2562). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะสังคมศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. *วารสาร มฉก.วิชาการ*, 23(2), 85-94.
- กวิตา พร้อมเพราะและวัชรารณณ์ บุญญศิริวัฒน์. (2560). การพัฒนามาตรวัดความกตัญญูต่อองค์การฉบับภาษาไทย. *วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์*, 12(23), 1-15.
- กองส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2562). *คู่มือแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Moral Development School : MDS) หลักการพื้นฐานของคุณธรรมและจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้องถิ่น กองส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- กัญยปริญ ทองสามสีและพรอัมรินทร์ พรหมเกิด. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสามจังหวัดชายแดนใต้. *มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์*, 34(3), 167-192.
- กาญจนา เพื่อกคงและสายสุดา ปันตรระกุล. (2554). การประยุกต์ความรู้จากวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสื่อเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมด้านความกตัญญูผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 4(1), 55-67.
- เกษตร ปิยะทัต. (2554). *การศึกษาคความรับผิดชอบตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต*. (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา ลินลา. (2562). กระบวนการพัฒนาตามหลักคุณธรรมจริยธรรม. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์*, 7(2), น. 169-176. Retrieved from สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jgsnsbc-journal/article/view/240750/163757>
- จรูญศักดิ์ โกษะรัมย์และคณะ. (2564). การปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลและความซื่อสัตย์ของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*, 12(2), 80-88.

เฉลิมเกียรติ วงศ์วิชิตวี, & ศรุต นาควัชร. (2561). แนวทางการจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม โดยตั้งคำถามจากสถานการณ์สมมติ. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 10(2), น. 1-20.
Retrieved from สืบค้นจาก

<https://so02.tcithaijo.org/index.php/bruj/article/view/167181/120591>

ชัยพิสิฐพงษ์ ธาดาสุขเกษมและวีรภัทร ภัทรกุล. (2561). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา การปฏิบัติวินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1. *วารสารราชภัฏกรุงเก่า*, 5(2), 47-52.

ชัยญา ลีศัตร์พ่าย. (2559). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตโดยอาศัยหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการมีภูมิคุ้มกัน ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา*, 8(1), 121-136.

ชัยวุฒ ศรีสอักษร สุบิน ยุระรัชและอรธณพ จินะวัฒน์. (2561). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุคุณลักษณะ การเป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *ศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 18(2), 135-148.

ณัฐนิช เจริญวรชัย ดลดาว ปุระณานนท์และระพีพันธ์ ฉายวิมล. (2559). ผลการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคล เป็นศูนย์กลางต่อความสำนึกของคุณของนิสิตปริญญาตรี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์*, 11(1), 82-92.

ณัฐตะวัน ลิ้มประสงศ์. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 10(2), 174-193.

ทรงสิริ วิจิรานนท์. (2553). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการขาดคุณธรรมความซื่อสัตย์ในการเรียนของนักศึกษา. *วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร*, 4(2), 97-104.

ทิพย์ ชันแก้วและอนันต์ชัย พัฒนะสิงห์. (2561). *ปัจจัยทางพุทธจิตวิทยาที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อองค์กรของ บุคลากรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดบุรีรัมย์*. รายงานผลการวิจัย. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์.

ธงชัย สารอักษร. (2563). แนวทางการพัฒนาชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาชุมชนวัดกาฬสินธุ์ (บ้านน้ำคำ) ตำบลประสงศ์ อำเภอกำแพง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสาร รัฐสารวิรัช*, 62(2), น. 41-54. Retrieved from สืบค้นจาก <https://so05.tcithaijo.org/index.php/ratthapirak/article/view/242387/167824>

- ธนบดี ครอบงุมติ. (2563). แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของบุคลากรองค์กรสาธารณสุขเชิงพุทธบูรณาการ. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 5(4), 70-84.
- ธวัชชัย เพ็งพิณิจ พรทวิ พลเวียงพลและพิมพ์ชนก วัดทอง. (2557). การพัฒนาตัวบ่งชี้การมีสุขภาวะที่ดีตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรตามแนวคิดของเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *การประชุมวิชาการ การพัฒนาชนบทที่ยั่งยืน ครั้งที่ 4 ประจำปี 2557*. 255-264.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2551). การพัฒนาตัวบ่งชี้การประเมิน. *การประชุมวิชาการเปิดขอบฟ้าคุณธรรมจริยธรรม*. วันที่ 29 สิงหาคม 2551 ณ โรงแรมแอมบาสเตอร์.
- นิติศักดิ์ เชื้อมวาราศาสตร์และนพดล เดชประเสริฐ. (2561). การพัฒนาหลักเกณฑ์และกระบวนการคัดเลือกนายทหารฝ่ายการเงินที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่. *วารสารวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์บูรพาปริทัศน์*, 13(2), 92-109.
- นุกูล ปานมัจฉา, ทศนีย์ ช่อเทียนทิพย์, & วิรัตน์ มณีพุกฤษ. (2564). กลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 8(1), น. 621-634. Retrieved from สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/rdimu/article/view/247704/172635>
- บุญช่วง ศรีธรรมาภรณ์และอารยะรัตน์ ชารีแสน. (2563). อิทธิพลของความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารการวิจัยกาสะลองคำ*, 14(1), 73-88.
- ปฐพล ด่านนอก ชนะชัย อวนวังและทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ. (2563). ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดขอนแก่น. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 17(1), 117-126.
- ประไพรัตน์ ลำใจ. (2557). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม : แนวทางการพัฒนา. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา*, 2(3), น. 29-41. Retrieved from สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/Humanties-up/article/view/200526/140184>
- ประอร สุนทรวิภาต. (2559). *แนวทางในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในสถาบันอุดมศึกษา*. 3(1), น. 93-100. Retrieved from สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/rtna-socialj/article/view/240732/163913>
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2552). ปัจจัยที่ส่งเสริมวินัยในตนเองของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. *วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร*, 3(1), 79-89.

- พชรมณ บุญแสน. (2564). ระดับจริยธรรมและการแสดงออกทางจิตสำนึกที่มีต่อการขาดวินัยของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิจัยธรรมศึกษา*, 4(2), 19-26.
- พระครูธรรมสารโกศล สมรศักดิ์ ธรรมสนธิโก และธานี สุวรรณประทีป. (2562). แนวทางการเสริมสร้างกตัญญู กตเวทีในการดำเนินชีวิตตามหลักคัมภีร์พุทธศาสนา. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย*, 1(2), 73-78.
- พระธีรดา สมจิตโต, พระโสภณพัฒนบัณฑิต, & พระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา. (2565). แนวทางการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, 22(4), น. 77-88. Retrieved from สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/dhammathas/article/view/256772/175109>
- พระมหาไพศาล นนทเมธี (พันธ์สวัสดิ์), & พระครูวิจิตรพรหมคุณ. (2565). บทบาทของพระสอนศีลธรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ในโรงเรียนจังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์*, 7(4), น. 167-181. Retrieved from สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/BSJ/article/view/258128/175395>
- พระศรีรัชมมงคล บัณฑิต, พระมหาชนบ สหายปัญญา, พระมหาสมศักดิ์ ธรรมโชติโก, & พระเจริญพงษ์ ธรรมทีโป. (2565). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้วยการเล่านิทานธรรมบทแก่เยาวชน ในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. *วารสารปรัชญาปริทรรศน์*, 27(1), น. 67-79. Retrieved from สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/phiv/article/view/257080/174630>
- พระอรรถพล ทองสง, นิรันดร์ จุลทรัพย์, & จรัส อติวิทยากรณ์. (2564). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของ เยาวชนโดยการฝึกอบรม หลักสูตรกลุ่มคลินิกคุณธรรม. *วารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์*, 4(1), น. 22-33. Retrieved from สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmpr/article/view/250150/169275>
- พิมพ์พนิต ภาศรีและคณะ. (2564). การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความกตัญญูสำหรับนักศึกษาพยาบาล: การศึกษานำร่อง. *วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์*, 41(3), 13-23.
- พิศสมัย อรทัยและเพชรรัตน์ เกิดดอนแฝก. (2553). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักศึกษาพยาบาล. *รามาริบัติพยาบาลสาร*, 16(3), 350-363.
- พุทธพร พลรักษาและคณะ. (2563). วิเคราะห์คุณค่าความกตัญญูกตเวทีของชาวไททรงดำ ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์*, 7(3), 26-37.

- ไพโรจน์ ภาพเอกสิทธิ์และสรวงอัยย์ อนันท์วิจักขณ์. (2562). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจพฤติกรรมที่เป็นจริงเกี่ยวข้องกับคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 12(1), 33-43.
- ภคพัฒน์ภูมิ ธรรมนันท์และประภัสสรณ์ ศรีหาวงศ์. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 2(3), 33-47.
- ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด บัณฑิต ผังนิรันดร์ โกมล ไพศาล. (2562). บุพปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในครอบครัวของหมู่บ้านต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 11(2), 1-15.
- ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580). (2561,13 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอน 82 ก. หน้า 1.
- รวีวรรณ วงศ์เดชานันท์และคณะ. (2564). รูปแบบการส่งเสริมจิตสาธารณะเชิงพุทธของบุคลากรมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6(6), 479-495.
- รวีวรรณ วงศ์เดชานันท์และคณะ. (2564). *หลักการมีส่วนร่วมในการบริหารเพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะแก่บุคลากรในองค์กร*. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 5(1), 18-31.
- รวีวรรณ วงศ์เดชานันท์และศักดิ์ดา ทารเทศ. (2564). การส่งเสริมจิตสาธารณะตามโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริหลักสูตรจิตอาสา 904. *วารสารมหาจุฬานาครทรรณ*, 8(3), 143-157.
- ร้อยตำรวจโท กิตติศักดิ์ เลื่อนจันทร์. (2562). *ความคิดเห็นต่อการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจในจังหวัดนราธิวาส*. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รัฐพงศ์ บุญญานวัตร. (2554). *การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร*. (รายงานการวิจัย) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ลำพรวน บัวผิวน, สุนทรี ดวงทิพย์, & รัชณี นิชากร. (2563). รูปแบบการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 5(10), น. 315-332. Retrieved from สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/article/view/245035/167261>
- ลีอรัตน์ อนรรจน์พานิชและคณะ. (2561). ทักษะจิตต่อจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตและด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาเภสัชศาสตร์. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 11(1), 3228-3245.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิทย์พัฒน์ สีสห สมนัด ทำยเรื่อคำ และจินดารัตน์ ปีมณี. (2552). ปัจจายที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา*, 1(1), 170-179.
- วิัญญา วัฒน. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้จากการสนับสนุนจากองค์การและจากหัวหน้างานกับพฤติกรรมความเป็นสมาชิกขององค์การ โดยมีความกตัญญูทเวทีเป็นตัวแปรกำกับ. *วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วินัย จันท์ผ่องและกมลวรรณ วรรณธนัง. (2559). ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรกองนักเรียนโรงเรียนจำอากาศ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 4(1), 181-197.
- ศรัณยพงศ์ โชติวรรณ หทัยรัตน์ ทับพร อัศวิทย เรือรอง. (2562). การส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์: การวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรมไทย. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*, 11(2), 112-129.
- ศูนย์คุณธรรม (องค์กรมหาชน) และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2565). การพัฒนาเครื่องมือและสำรวจสถานการณ์คุณธรรมด้วยตัวชี้วัดคุณธรรม 6 ภูมิภาค (กลุ่มคนไทยช่วงอายุ 25-40 ปี). สืบค้นจาก <https://dl.moralcenter.or.th>
- ศูนย์คุณธรรม (องค์กรมหาชน). (2561). *โครงการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม จริยธรรมของสังคมไทย ปี 2561 (มกราคม-พฤษภาคม)*. สืบค้นจาก <https://dl.parliament.go.th/backoffice/viewer2300/web/viewer.php>
- ศูนย์คุณธรรม (องค์กรมหาชน). (2562). *10 ปรากฎการณ์ คุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย (มกราคม-มิถุนายน 2562)*. สืบค้นจาก <https://www.moralcenter.or.th>
- ศูนย์คุณธรรม (องค์กรมหาชน). (2562). *การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในการส่งเสริมสังคมคุณธรรมฯ. สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ*.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2561). *การสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) และการขยายคะแนน T ปกติ*. การวัดผล การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 9, 1-12.
- สมนัด คชสิทธิ์และอรสา จรูญธรรม. (2565). ปัจจายที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 16(1), 181-192.
- สมบูรณ์ อริยา, ประเวศ เวชชะ, พูนชัย ยาวีราช, สุวดี อุปปินใจ, & ไพโรภ รัตนชูวงศ์. (2562). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ราย. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*, 12(3), น. 419-426. Retrieved from สืบค้นจาก https://so04.tci-thaijo.org/index.php/social_crru/article/view/232759/159227

- สมศักดิ์ บุญโต. (2564). กลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพินท์พิทยา. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 6(2), น. 679-694. Retrieved from สืบค้นจาก <https://so06.tc-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/248657/169195>
- สาคร แก้วสมุทร. (2564). พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสาขาวิชา พลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 12(1), 248-258.
- สิทธิพงษ์ ปานนาค. (2562). กีฬากับการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักเรียน. *วารสารร่มพญา มหาวิทยาลัยเกริก*, 37(1), น. 105-115. Retrieved from สืบค้นจาก <http://romphruekj.kirk.ac.th/docs/romphruek-journal-37-1/>
- สิริภัทร จันทะมงคลและกฤตย์ตัญญ์ ธารรัตน์สุวรรณ. (2563). การพัฒนาแบบวัติจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. *การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ครั้งที่ 4*. 1149-1163.
- สุชีรา ธนาวุฒิ บรรพต วิรุณราชและลลิต ถนอมสิงห์ (2560). การสังเคราะห์องค์ประกอบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติจริงในการพัฒนาธุรกิจ. *วารสารวิทยาลัยพาณิชศาสตร์บูรพาปริทัศน์*, 12(1), 45-62.
- สุนทร อัจฉนิม. (2549). การนำหลักกตัญญูทศวิถีไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2549. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังขร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*, 1(1), 61-70.
- สุพรรณิ ทัทธานี ศุทธิณี ปราชญ์ศรีภูมิ และเกสินี หมั่นไธสง. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานบัญชีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 10(1), 50-59.
- สุริยเดว ทรีปาตี (2563). *การพัฒนาตัวชี้วัดคุณธรรมเพื่อขับเคลื่อนสู่สังคมคุณธรรม*. สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
- สุวรรณฐา ลิ้มและพระปลัดสมชาย ปโยโค (ดำเนิน). (2562). แนวทางส่งเสริมกตัญญูทศวิถีในสังคมไทย. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 7(2), 424-434.
- อดุลเดช ถาวรชาติ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 4(1), 128-141.
- อนุพนธ์ คำปัน. (2559). *การศึกษาองค์ประกอบจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร*. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อรรถัย ทองฤกษ์ฤทธิ์ และคณะ. (2561). คุณธรรม จริยธรรม ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*,
13(1), น. 249-261. Retrieved from สืบค้นจาก
<https://ejournals.swu.ac.th/index.php/jre/article/view/10438/8726>
- อ้อมเดือน สดมณี, & ฐาศุภร์ จันประเสริฐ. (2554). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม : จากแนวคิดสู่แนวทางการปฏิบัติ.
วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 17(1), น. 19-30. Retrieved from สืบค้นจาก
<http://bsris.swu.ac.th/journal/17012554/2.pdf>
- อัศวินท์ ทบด้าน สุภาวดี เพชรเกตุ และชญาสิน บุษย์สังข์ศักดิ์. (2565). อุดมการณ์การเป็นลูกที่ดีในนวนิยาย
ของจุฬามณี. *วารสารมังรายสาร*, 10(1), 65-80.
- อุทัย ชุมเหล็ก, พระมหาวิเศษ ปญญาวิชโร, & กมล บุตรชาวี. (2563). การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของ
นักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา. *วารสารปัญญา*, 27(1), น. 69-81.
Retrieved from สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/panya-thjo/article/view/235292/165060>
- อุบล เลี้ยววาริณ. (2555). การวิจัยและพัฒนาชุดฝึกความสำนึกผู้คุณเพื่อเสริมสร้างความกตัญญูผู้คุณ
ความรับผิดชอบและผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. *วารสารวิจัย
และพัฒนา*, 4, 4-16.
- DeVellis, R. F. (2017). *Scale development: Theory and applications*, Fourth Edition. Los Angeles: Sage.
- Field, A. (2009). *Discovering Statistics Using SPSS*, 3rd Edition. New Delhi: SAGE Publications Ltd.
- Hair, J.P., Black, J.P., Babin, J.P., & Anderson, R.E. (2019). *Multivariate Data Analysis*, Eighth
Edition. Harlow: Cengage Learning.
- Heronemus Sujati Sajidan, & Muhammad Akhyar Gunarhadi. (2020). Testing the Construct
Validity and Reliability of Curiosity Scale Using Confirmatory Factor Analysis. *Journal
of Educational and Social Research*. Vol 10 No 4. P 229-237.
- Kolen, Michael J., and Hendrickson, Amy B. (2018.) "Scaling, Norming, and Equating." In
Handbook on Measurement, Assessment, and Evaluation in Higher Education. (2nd)
New York: Routledge.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

โครงการวิจัยการพัฒนาเครื่องมือและสำรวจสถานการณ์คุณธรรมด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรม

รายชื่อ	สังกัด
รศ.ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รศ.ดร.พัชรี จันทร์เพ็ง	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผศ.ดร.พลรพี ทูมมาพันธ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รศ.ดร.นิธิวัฒน์ เมฆขจร	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ผศ.ดร.วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
รศ.ดร.สกล วรเจริญศรี	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รศ.ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รศ.ดร.ศรัณย์ พิมพ์ทอง	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผศ.ดร.กนกวรรณ คารมปราชญ์	สำนักนวัตกรรมฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รศ.ดร.ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ
รศ.ดร.ฐิยาพร กันตารณวัฒน์	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ภาคผนวก ข

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมฯ 3 ช่วงอายุ

ภาคผนวก ข

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมฯ 3 ช่วงอายุ

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

คุณธรรม 5 ด้าน	min	max	M	S	แปลผล
พอเพียง	2.06	6.00	4.43	0.60	พอใช้
ความพอประมาณ	1.00	6.00	4.23	0.75	น้อย
ความมีเหตุผล	1.00	6.00	4.43	0.82	พอใช้
ภูมิคุ้มกัน	1.00	6.00	4.65	0.76	พอใช้
วินัยรับผิดชอบ	1.63	6.00	4.77	0.66	พอใช้
การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม	1.00	6.00	4.40	0.98	พอใช้
การควบคุมตนเอง	1.00	6.00	4.69	0.81	พอใช้
การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน	1.00	6.00	4.84	0.87	พอใช้
การยอมรับผลการกระทำของตน	1.00	6.00	5.13	0.85	มาก
กตัญญู	1.61	6.00	5.12	0.71	มาก
การสำนึกในความดี	1.00	6.00	5.22	0.85	มาก
การเคารพความดี	1.00	6.00	5.09	0.81	มาก
การตอบแทนความดี	1.00	6.00	5.06	0.78	มาก
สุจริต	1.44	6.00	4.42	0.66	พอใช้
การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	1.00	6.00	4.49	0.75	พอใช้
การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์	1.00	6.00	4.47	1.00	พอใช้
การยืนหยัดในความถูกต้อง	1.00	6.00	4.31	0.76	น้อย
จิตสาธารณะ	1.75	6.00	4.55	0.72	พอใช้
จิตอาสา	1.00	6.00	4.25	0.87	น้อย
สำนึกสาธารณะ	1.25	6.00	4.82	0.84	พอใช้
การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น	1.00	6.00	4.58	0.96	พอใช้
ภาพรวมคุณธรรม 5 ด้าน	2.47	6.00	4.66	0.54	พอใช้

มากที่สุด
 มาก
 พอใช้
 น้อย
 ควรปรับปรุง

คุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

		ข้อความคำถาม	Mean	SD	แปล
ความพอประมาณ	1	ฉันขอเงินจากผู้ปกครองหรือยืมเงินจากผู้อื่น เมื่อจะซื้อสิ่งที่ต้องการแม้ว่าจะไม่มีความจำเป็นก็ตาม (-)	4.13	1.54	น้อย
	2	ฉันพยายามซ่อมแซมหรือนำของที่ยังใช้ได้กลับมาใช้ซ้ำจนกว่าของนั้นจะใช้ไม่ได้แล้ว (+)	4.19	1.23	น้อย
	3	ฉันพอใจกับชีวิตที่เป็นอยู่ ไม่อยากได้หรืออยากเป็นเหมือนคนอื่น (+)	4.52	1.22	พอใช้
	4	ฉันทำในสิ่งที่ฉันคิดหรือต้องการ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบใดๆ (-)	4.07	1.47	น้อย
ความมีเหตุผล	5	ฉันพิจารณาอย่างละเอียดรอบด้านก่อนทำอะไร (+)	4.60	1.00	พอใช้
	6	ฉันคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่นก่อนตัดสินใจทำอะไร (+)	4.76	1.01	พอใช้
	7	ฉันยอมทำบางสิ่งเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อน แม้ว่าจะทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนก็ตาม (-)	4.40	1.56	พอใช้
	8	ฉันตัดสินใจหรือแก้ปัญหาโดยใช้อารมณ์และความรู้สึกมากกว่าเหตุผล (-)	3.96	1.45	น้อย
ภูมิคุ้มกัน	9	ฉันวางแผนการเรียนหรือการใช้เวลาในชีวิตประจำวันอย่างรอบคอบ (+)	4.32	1.11	น้อย
	10	ฉันพยายามพึ่งพาตนเองให้มากที่สุดก่อนขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น (+)	4.89	1.02	พอใช้
	11	ฉันพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงหรือสิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (+)	4.73	1.07	พอใช้

หมายเหตุ ข้อความทางลบ (-) กลับค่าคะแนนก่อนคำนวณค่าสถิติ (recode)

■ มากที่สุด ■ มาก ■ พอใช้ ■ น้อย ■ ควรปรับปรุง

คุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

		ข้อความคำถาม	Mean	SD	แปล
การยอมรับและปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานทางสังคม	1	ฉันจะไปให้ถึงสถานที่นัดหมายก่อนเวลาเล็กน้อย (+)	4.48	1.19	พอใช้
	2	ฉันไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎจราจรทุกครั้งหากมั่นใจว่าไม่มีความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายกับตนเองและบุคคลอื่น (-)	4.32	1.60	น้อย
การควบคุมตนเอง	3	ฉันกำกับตัวเองตลอดเวลาในการทำงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมายเพื่อไม่ให้เสียงานและมีผลกระทบกับเพื่อนในกลุ่ม (+)	4.76	1.08	พอใช้
	4	ฉันสามารถควบคุมอารมณ์และพิจารณาเหตุผลก่อนโพสต์ถ้อยคำโต้ตอบใดๆ ในโลกสังคมออนไลน์ (+)	4.76	1.11	พอใช้
	5	ฉันสามารถควบคุมจิตใจ อารมณ์ เพื่อพูดคุยหาทางออกร่วมกัน ทุกครั้งที่มีความขัดแย้ง (+)	4.55	1.07	พอใช้
การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน	6	ฉันตั้งใจทำกิจกรรมหรืองานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่เพื่อให้ทันกำหนดเวลา (+)	4.85	1.00	พอใช้
	7	ฉันให้ความใส่ใจในรายละเอียดของภาระงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ผลงานนั้นออกมาดีที่สุด (+)	4.84	0.98	พอใช้
การยอมรับผลการกระทำของตน	8	ฉันพร้อมจะกล่าวขอโทษและแก้ไข เมื่อกระทำการที่ผิดพลาดหรือไม่ถูกต้อง (+)	5.17	0.96	มาก
	9	ฉันยินดีรับฟังและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข เมื่อมีผู้ตักเตือนและให้คำแนะนำ (+)	5.09	0.92	มาก

หมายเหตุ ข้อความทางลบ (-) กลับค่าคะแนนก่อนคำนวณค่าสถิติ (recode)

มากที่สุด
 มาก
 พอใช้
 น้อย
 ควรปรับปรุง

คุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

		ข้อความ	Mean	SD	แปล
การสำนึกใน ความดี	1	ฉันรู้สึกขอบคุณทุกคนที่ช่วยเหลือหรือให้กำลังใจ ในช่วงเวลา ที่ฉันเครียดหรือทุกข์ใจ (+)	5.29	0.95	มาก
	2	ฉันรู้สึกภูมิใจในตัวเอง เมื่อได้ทำสิ่งดี ๆ แม้จะไม่มีใครเห็น (+)	5.15	1.00	มาก
การเคารพความดี	3	ฉันให้ความเคารพต่อผู้ที่ทำความดี ทั้งต่อหน้าและลับหลัง (+)	5.07	1.01	มาก
	4	ฉันให้เกียรติทุกคนที่ทำดีแม้จะมีอายุที่แตกต่างกัน (+)	5.30	0.93	มาก
	5	ฉันชื่นชมผู้ที่ทำความดีให้แก่โรงเรียน ชุมชน หรือสังคม เสมอ (+)	4.90	1.04	พอใช้
การตอบแทน ความดี	6	ฉันตั้งใจทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง (+)	4.62	1.13	พอใช้
	7	ฉันจะดูแลพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ในยามแก่ชราหรือเจ็บป่วย (+)	5.34	0.93	มาก
	8	ฉันจะไม่ทำให้พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ต้องเดือดร้อนหรือเสื่อมเสีย (+)	5.21	0.96	มาก

หมายเหตุ ข้อความทางลบ (-) กลับค่าคะแนนก่อนคำนวณค่าสถิติ (recode)

มากที่สุด
 มาก
 พอใช้
 น้อย
 ควรปรับปรุง

คุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

		ข้อความ	Mean	SD	แปล
การละอายต่อการทำ สิ่งที่ไม่ถูกต้อง	1	ฉันไม่กล้าทำผิดกฎระเบียบ แม้คนอื่นจะเห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยก็ตาม (+)	4.35	1.26	น้อย
	2	ฉันรังเกียจการกระทำผิด ถึงแม้ว่าคนนั้นจะเป็นเพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัว (+)	4.36	1.26	น้อย
	3	ฉันไม่สบายใจที่หยิบเอาผลงานของคนอื่นมาเป็นของตนเอง (+)	5.09	1.22	มาก
	4	ฉันมองว่าการทำผิดกฎระเบียบเป็นเรื่องปกติ เพราะใคร ๆ ก็ทำกัน (-)	3.96	1.53	น้อย
	5	ฉันรู้สึกละอายใจที่จะทิ้งขยะในที่สาธารณะ แม้ไม่มีใครเห็น (+)	4.66	1.33	พอใช้
การไม่เอาเปรียบ และไม่แสวงหา ผลประโยชน์	6	แม้จะลำบากแค่ไหนก็ตาม ฉันเลือกที่จะยืนต่อคิวเองแทนการขอให้คนรู้จักลัดคิวให้ (+)	4.87	1.15	พอใช้
	7	ฉันยอมทำผิดกฎเพื่อแลกกับประโยชน์ของกลุ่ม (-)	4.07	1.50	น้อย
การยืนหยัดใน ความถูกต้อง	8	ฉันยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องแม้เพื่อนบางคนอาจรู้สึกไม่พอใจ (+)	4.57	1.04	พอใช้
	9	เมื่อรู้ว่าเพื่อนกระทำผิดกฎหมาย ฉันไม่กล้าที่จะไปแจ้งตำรวจ เพราะไม่ใช่เรื่องของฉัน (-)	3.55	1.45	ควรปรับปรุง
	10	ฉันจะไม่ทน เมื่อมีใครใช้อำนาจในทางที่ผิด (+)	4.82	1.14	พอใช้

หมายเหตุ ข้อความทางลบ (-) กลับค่าคะแนนก่อนคำนวณค่าสถิติ (recode)

มากที่สุด
 มาก
 พอใช้
 น้อย
 ควรปรับปรุง

คุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ กลุ่มคนไทยอายุ 13-24 ปี

		ข้อความ	Mean	SD	แปล
จิตอาสา	1	ฉันเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาตามกำลังและความสามารถของฉัน (+)	4.48	1.20	พอใช้
	2	ฉันช่วยเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ ของส่วนรวมหลังทำกิจกรรมเพื่อ ครั้งต่อไปจะได้นำมาใช้สะดวกมากยิ่งขึ้น (+)	4.66	1.11	พอใช้
	3	หากฉันมีเวลา ฉันเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครเมื่อมีการ ประชาสัมพันธ์การทำกิจกรรมของสถานศึกษา ชุมชน และ สังคม (+)	4.07	1.37	น้อย
	4	ฉันหลีกเลี่ยงที่จะเป็นอาสาสมัครของสถานศึกษา/ชุมชน เพราะไม่คุ้มค่ากับเวลาที่สูญหายไปและไม่เกิดประโยชน์กับ ตนเอง (-)	3.81	1.50	ควร ปรับปรุง
สำนึกสาธารณะ	5	ฉันคิดว่าทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องช่วยกันดูแล (+)	5.14	1.02	มาก
	6	ฉันคิดว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ต้องช่วยกันดูแลสาธารณ สมบัติในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม (+)	5.12	1.04	มาก
	7	ฉันเห็นว่าการจัดการขยะเป็นเรื่องของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เท่านั้น (-)	3.99	1.61	น้อย
	8	ฉันคิดว่าพลังงานไฟฟ้าเป็นสิ่งที่ควรช่วยกันประหยัดและใช้ อย่างรู้คุณค่า (+)	5.05	1.03	มาก
การเสียสละเพื่อ ช่วยเหลือผู้อื่น	9	ฉันสละเวลาส่วนตัวในการทำงานเพื่อส่วนรวมตามความ จำเป็น (+)	4.54	1.10	พอใช้
	10	ฉันยินดีเสียสละแรงกาย เวลา หรือสิ่งของของฉันถ้าทำให้ผู้อื่น มีความสุขมากขึ้น (+)	4.63	1.15	พอใช้

หมายเหตุ ข้อความทางลบ (-) กลับค่าคะแนนก่อนคำนวณค่าสถิติ (recode)

■ มากที่สุด ■ มาก ■ พอใช้ ■ น้อย ■ ควรปรับปรุง

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

คุณธรรม 5 ด้าน	min	max	M	S	แปลผล
พอเพียง	1.56	6.00	4.43	0.64	พอใช้
ความพอประมาณ	1.00	6.00	4.50	0.82	พอใช้
ความมีเหตุผล	1.00	6.00	4.36	0.78	พอใช้
ภูมิคุ้มกัน	1.00	6.00	4.42	0.80	พอใช้
วินัยรับผิดชอบ	2.11	6.00	4.00	0.53	น้อย
การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม	1.00	6.00	3.81	0.76	น้อย
การควบคุมตนเอง	1.00	6.00	3.91	0.82	น้อย
การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน	1.00	6.00	3.97	0.86	น้อย
การยอมรับผลการกระทำของตน	1.00	6.00	4.21	0.70	พอใช้
กตัญญู	1.50	6.00	4.85	0.69	มาก
การสำนึกในความดี	1.00	6.00	4.98	0.85	มาก
การเคารพความดี	1.33	6.00	4.64	0.87	พอใช้
การตอบแทนความดี	1.00	6.00	4.90	0.81	มาก
สุจริต	2.00	6.00	4.24	0.69	พอใช้
การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	1.67	6.00	4.48	0.80	พอใช้
การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์	1.40	6.00	4.31	0.76	พอใช้
การยืนหยัดในความถูกต้อง	1.00	6.00	3.89	1.00	น้อย
จิตสาธารณะ	1.75	6.00	4.48	0.76	พอใช้
จิตอาสา	1.00	6.00	4.15	1.01	พอใช้
สำนึกสาธารณะ	1.00	6.00	4.95	0.93	มาก
การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น	1.50	6.00	4.41	0.91	พอใช้
ภาพรวมคุณธรรม 5 ด้าน	2.70	5.96	4.40	0.54	พอใช้

■ มากที่สุด
 ■ มาก
 ■ พอใช้
 ■ น้อย
 ■ ควรปรับปรุง

คุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

		ข้อความคำถาม	Mean	SD	แปล
ความพอประมาณ	1	ฉันใช้จ่ายตามความจำเป็น โดยไม่ต้องยืมเงินผู้อื่น(+)	4.77	1.25	มาก
	2	ฉันยอมเป็นหนี้เพื่อซื้อสินค้าราคาแพง หากทำให้ตนเองมีภาพลักษณ์ที่ดีขึ้น (-)	4.19	1.59	พอใช้
	3	ฉันพอใจกับชีวิตที่เป็นอยู่ ไม่อยากได้หรืออยากเป็นเหมือนคนอื่น(+)	4.55	1.19	พอใช้
ความมีเหตุผล	4	ฉันพิจารณาถึงความจำเป็นและความคุ้มค่าก่อนตัดสินใจใช้จ่าย (+)	4.81	1.02	มาก
	5	ฉันคิดไตร่ตรองเรื่องต่าง ๆ อย่างรอบคอบก่อนลงมือทำ(+)	4.81	0.98	มาก
	6	ฉันตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ โดยใช้อารมณ์และความรู้สึกมากกว่าเหตุผล (-)	3.46	1.56	ควรปรับปรุง
	4	ฉันพิจารณาถึงความจำเป็นและความคุ้มค่าก่อนตัดสินใจใช้จ่าย (+)	4.68	1.07	มาก
ภูมิคุ้มกัน	7	ฉันวางแผนการใช้ชีวิตทั้งในระยะสั้นและระยะยาว(+)	3.88	1.62	น้อย
	8	ฉันไม่สนใจที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ แม้ว่าสิ่งนั้นจะมีผลกระทบต่อนั่นก็ตาม (-)	4.71	1.05	มาก
	9	ฉันเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต(+)	4.77	1.25	มาก

หมายเหตุ ข้อความทางลบ (-) กลับค่าคะแนนก่อนคำนวณค่าสถิติ (recode)

มากที่สุด
 มาก
 พอใช้
 น้อย
 ควรปรับปรุง

คุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

		ข้อความคำถาม	Mean	SD	แปล
การยอมรับและปฏิบัติ ตนตามบรรทัดฐานทางสังคม	1	ฉันจะยึดถือกฎกติกาหรือแนวปฏิบัติที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ อย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ตาม(+)	4.62	1.07	พอใช้
	2	ฉันยอมลงมือปฏิบัติแม้จะขัดแย้งกับกฎกติกาข้อตกลง (หาก จำเป็น) เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ (-)	2.99	1.35	ควร ปรับปรุง
	3	ฉันจะไม่ทำในสิ่งที่ขัดแย้งกับข้อตกลงหรือกฎระเบียบของ สังคม ไม่ว่าจะไม่มีใครรับรู้หรือไม่ก็ตาม(+)	4.54	1.10	พอใช้
การควบคุมตนเอง	4	ฉันจะโต้แย้งทันทีที่มีความคิดเห็นต่างกับผู้อื่น (-)	3.16	1.39	ควร ปรับปรุง
	5	ฉันสามารถควบคุมอารมณ์และการกระทำได้ โดยไม่ส่งผล กระทบต่อผู้อื่น(+)	4.67	1.03	พอใช้
การตั้งใจปฏิบัติ หน้าที่ของตน	6	ฉันคิดว่าเป็นภาวะปกติที่ต้องส่งงานล่าช้า หากสภาพจิตใจไม่ พร้อม (-)	3.13	1.45	ควร ปรับปรุง
	7	ฉันมุ่งมั่นตั้งใจทำงานที่อยู่ในความรับผิดชอบจนสำเร็จ แม้จะ ยากลำบาก (+)	4.81	1.00	มาก
การยอมรับผล การกระทำของตน	8	ฉันพร้อมรับฟังข้อเสนอแนะหรือคำวิพากษ์วิจารณ์ แม้ว่า อาจจะทำให้รู้สึกลำบากใจ (+)	4.74	1.00	มาก
	9	ฉันคิดว่าหากทำงานไม่สำเร็จหรือผลงานมีคุณภาพด้อยลง เพราะมีคนอื่นมาช่วย (-)	3.17	1.46	ควร ปรับปรุง
	10	ฉันยินดีรับผิดชอบกับผลการกระทำของตนเอง แม้ทำให้รู้สึก ทุกข์ใจก็ตาม (+)	4.72	1.05	มาก

หมายเหตุ ข้อความทางลบ (-) กลับค่าคะแนนก่อนคำนวณค่าสถิติ (recode)

■ มากที่สุด ■ มาก ■ พอใช้ ■ น้อย ■ ควรปรับปรุง

คุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

		ข้อความ	Mean	SD	แปล
การสำนึกใน ความดี	1	ฉันรู้สึกมีความสุขที่ได้ทำสิ่งดี ๆ ให้สังคมได้รับประโยชน์ (+)	5.06	1.00	มาก
	2	ฉันภูมิใจในตัวเองเสมอ เมื่อได้ทำความดี แม้ไม่มีใครเห็น (+)	5.02	1.00	มาก
	3	ฉันจะยึดมั่นทำความดี ต่อให้อยู่ในสถานการณ์ยากลำบาก (+)	4.87	1.02	มาก
การเคารพความดี	4	ฉันชื่นชม เมื่อมีผู้ที่ทำสิ่งดี ๆ ต่อกัน (+)	5.09	0.93	มาก
	5	ฉันยกย่องผู้ที่ทำความดีด้วยวาจาที่สุภาพ (ไม่เสียดสี ประชด ประชัน หรือเหน็บแนม) (+)	5.02	0.98	มาก
	6	ฉันคิดว่าไม่จำเป็นต้องแสดงการขอบคุณ หากมีคนมาทำดีหรือ ช่วยเหลือฉัน (-)	3.81	1.83	น้อย
การตอบแทน ความดี	7	ฉันดูแลพ่อแม่ผู้ปกครองที่ได้เลี้ยงดูมาตลอด ด้วยความรักและ เอาใจใส่(+)	5.05	0.99	มาก
	8	ฉันประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อเป็นการตอบแทนความ ดีที่ได้รับ(+)	4.86	1.00	มาก
	9	ฉันยินดีสนับสนุนกิจกรรมขององค์กรที่ทำประโยชน์เพื่อ ส่วนรวมและสังคมทันทีที่มีโอกาส(+)	4.86	0.98	มาก
	10	ฉันปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมหรือหลักธรรมทาง ศาสนา เพราะไม่ต้องการให้สังคมเดือดร้อน(+)	4.85	1.01	มาก

หมายเหตุ ข้อความทางลบ (-) กลับค่าคะแนนก่อนคำนวณค่าสถิติ (recode)

■ มากที่สุด ■ มาก ■ พอใช้ ■ น้อย ■ ควรปรับปรุง

คุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

		ข้อความ	Mean	SD	แปล
การละอายต่อการทำ สิ่งที่ไม่ถูกต้อง	1	ฉันรู้สึกละอายใจที่ทำผิดกฎระเบียบ แม้จะไม่มีใครรู้ก็ตาม (+)	4.84	1.07	มาก
	2	ฉันรังเกียจการกระทำที่ไม่ตรงไปตรงมา (+)	4.87	1.03	มาก
	3	ฉันวางแผนเมื่อรู้ว่าตนเองกำลังทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง (-)	3.74	1.63	น้อย
การไม่เอาเปรียบ และไม่แสวงหา ผลประโยชน์	4	ฉันยอมเสียผลประโยชน์เอง ดีกว่าต้องเอาเปรียบผู้อื่น (+)	4.53	1.17	พอใช้
	5	ฉันทำงานกับทุกคนเท่าเทียมกัน ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง(+)	4.83	1.04	มาก
	6	ฉันเลือกจะทำงานอย่างซื่อสัตย์ตรงไปตรงมา (+)	4.96	1.00	มาก
	7	ฉันเลือกที่จะทำงานกับคนที่ให้ผลประโยชน์กับฉันได้มากกว่าคนที่ทำงานตรงไปตรงมา (-)	3.57	1.63	ควรปรับปรุง
	8	ฉันยอมให้สินน้ำใจแก่เจ้าหน้าที่เพื่อแลกกับความสะดวกในการบริการ (-)	3.68	1.70	น้อย
การยื่นหยัดใน ความ ถูกต้อง	9	ฉันมีจุดยืนที่ชัดเจน ในการต่อต้านการทุจริต แม้ต้องเดือดร้อน (+)	4.53	1.16	พอใช้
	10	ฉันทำเป็นไม่รู้ไม่เห็น เมื่อพบการกระทำผิดตามกฎหมาย (-)	3.76	1.61	น้อย
	11	ฉันไม่กล้าร้องเรียนเรื่องการทุจริตของเจ้าหน้าที่ เพราะกลัวผลกระทบที่ตามมา (-)	3.39	1.59	ควรปรับปรุง

หมายเหตุ ข้อความทางลบ (-) กลับค่าคะแนนก่อนคำนวณค่าสถิติ (recode)

มากที่สุด
 มาก
 พอใช้
 น้อย
 ควรปรับปรุง

คุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ กลุ่มคนไทยอายุ 25-40 ปี

		ข้อความ	Mean	SD	แปล
จิตอาสา	1	ฉันไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนเพราะทำให้เสียเวลา (-)	3.79	1.65	น้อย
	2	ฉันเข้าร่วมกิจกรรมเมื่อมีการประชาสัมพันธ์ขออาสาสมัครใน การทำกิจกรรมของชุมชน (+)	4.52	1.14	พอใช้
สำนึกสาธารณะ	3	ฉันคิดว่าทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งที่ทุกคนพึงรักษาและหวง แหน (+)	4.95	1.00	มาก
	4	ฉันคิดว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ต้องดูแลสาธารณสมบัติ (+)	4.95	1.03	มาก
การเสียสละเพื่อ ช่วยเหลือผู้อื่น	5	ฉันให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นที่มาขอความช่วยเหลือเท่าที่ฉัน สามารถช่วยเหลือได้ (+)	4.90	1.00	มาก
	6	ฉันสละเวลาส่วนตัวในการทำงานเพื่อส่วนรวมตามความ จำเป็น (+)	4.67	1.04	พอใช้
	7	ฉันจะทำเป็นไม่สนใจหากมีใครมาขอความช่วยเหลือ (-)	4.02	1.70	น้อย
	8	ฉันไม่ชอบการบริจาคทรัพย์สินและสิ่งของให้กับส่วนรวมหรือ ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน (-)	4.04	1.69	น้อย

หมายเหตุ ข้อความทางลบ (-) กลับค่าคะแนนก่อนคำนวณค่าสถิติ (recode)

มากที่สุด
 มาก
 พอใช้
 น้อย
 ควรปรับปรุง

ผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรมของกลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

ข้อมูลพื้นฐานคุณธรรม 5 ด้าน กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

คุณธรรม 5 ด้าน	min	max	M	S	แปลผล
พอเพียง	2.08	6.00	4.25	0.64	น้อย
ความพอประมาณ	1.50	6.00	4.09	0.80	น้อย
ความมีเหตุผล	1.00	6.00	4.26	0.93	น้อย
ภูมิคุ้มกัน	1.25	6.00	4.39	0.73	พอใช้
วินัยรับผิดชอบ	1.42	6.00	4.59	0.66	พอใช้
การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม	1.00	6.00	4.43	0.83	พอใช้
การควบคุมตนเอง	1.00	6.00	4.47	0.87	พอใช้
การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน	1.00	6.00	4.79	0.76	พอใช้
การยอมรับผลการกระทำของตน	1.00	6.00	4.66	0.89	พอใช้
กตัญญู	1.00	6.00	4.93	0.70	มาก
การสำนึกในความดี	1.00	6.00	5.00	0.73	มาก
การเคารพความดี	1.00	6.00	4.88	0.75	พอใช้
การตอบแทนความดี	1.00	6.00	4.90	0.79	มาก
สุจริต	1.56	6.00	4.60	0.67	พอใช้
การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	1.00	6.00	4.83	0.77	พอใช้
การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์	1.67	6.00	4.32	1.06	น้อย
การยืนหยัดในความถูกต้อง	1.00	6.00	4.65	0.90	พอใช้
จิตสาธารณะ	1.00	6.00	4.72	0.72	พอใช้
จิตอาสา	1.00	6.00	4.82	0.83	พอใช้
สำนึกสาธารณะ	1.00	6.00	4.73	0.78	มาก
การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น	1.00	6.00	4.62	0.85	พอใช้
ภาพรวมคุณธรรม 5 ด้าน	1.63	6.00	4.62	0.55	พอใช้

มากที่สุด
 มาก
 พอใช้
 น้อย
 ควรปรับปรุง

คุณธรรมด้านที่ 1 พอเพียง กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

		ข้อความ	Mean	SD	แปล
ความพอประมาณ	1	ฉันใช้จ่ายตามความจำเป็น โดยไม่ต้องยืมเงินผู้อื่น (+)	4.73	1.29	พอใช้
	2	ฉันพอใจกับชีวิตที่เป็นอยู่ ไม่อยากได้หรืออยากเป็นเหมือนคนอื่น (+)	4.63	1.14	พอใช้
	3	ฉันทุ่มเทเวลาให้กับงานมากกว่าการดูแลตนเองและครอบครัว (-)	3.12	1.40	ควรปรับปรุง
	4	ฉันยอมเป็นหนี้ เพื่อให้มีความสุขในการดำเนินชีวิต (-)	3.87	1.58	น้อย
ความมีเหตุผล	5	ฉันพิจารณาถึงความจำเป็นและความคุ้มค่าก่อนตัดสินใจใช้จ่าย (+)	4.70	0.99	พอใช้
	6	ฉันตัดสินใจหรือแก้ปัญหาโดยใช้อารมณ์และความรู้สึกมากกว่าเหตุผล (-)	3.81	1.53	น้อย
ภูมิคุ้มกัน	7	ฉันวางแผนการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน และวางแผนการออมหรือการลงทุนรูปแบบต่าง ๆ (+)	4.54	1.13	พอใช้
	8	ฉันเปิดรับข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ เพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม (+)	4.68	1.03	พอใช้
	9	ฉันพยายามเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีหรือทักษะที่จำเป็น เพื่อพึ่งพาผู้อื่นให้น้อยที่สุด (+)	4.61	1.08	พอใช้
	10	ฉันไม่พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคต (-)	3.74	1.51	ควรปรับปรุง

หมายเหตุ ข้อความทางลบ (-) กลับค่าคะแนนก่อนคำนวณค่าสถิติ (recode)

■ มากที่สุด ■ มาก ■ พอใช้ ■ น้อย ■ ควรปรับปรุง

คุณธรรมด้านที่ 2 วินัยรับผิดชอบ กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

		ข้อความคำถาม	Mean	SD	แปล
การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม	1	ฉันใช้ชีวิตตามอารมณ์ของตนเองเป็นหลัก โดยไม่สนใจกฎระเบียบของสังคม (-)	4.17	1.56	น้อย
	2	ฉันพร้อมปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของครอบครัว หน่วยงาน และชุมชน แม้เป็นสิ่งที่ฉันไม่เห็นด้วยก็ตาม (+)	4.41	1.11	พอใช้
	3	ฉันอดทนและยินดีปฏิบัติตามกฎระเบียบจรรยาบรรณ แม้จะเห็นผู้อื่นละเมิด (+)	4.71	1.07	พอใช้
การควบคุมตนเอง	4	ฉันมุ่งมั่นกับงานที่กำลังทำเป็นหลัก แม้มีสิ่งใดมารบกวนจนกว่างานจะสำเร็จ (+)	4.39	1.09	พอใช้
	5	ฉันจะไม่ซื้อสิ่งของเครื่องใช้ใด ๆ ที่ยังไม่จำเป็น (+)	4.55	1.14	พอใช้
การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน	6	ฉันลงมือทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างตั้งใจ เพื่อให้ผลงานนั้นออกมาดีที่สุด(+)	4.79	0.98	พอใช้
	7	ฉันทุ่มเทพลังกายพลังใจในการทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อให้งานนั้นสำเร็จตามที่ตั้งใจ (+)	4.75	0.98	พอใช้
	8	ฉันทำงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด แม้ว่าจะมีอุปสรรคมากเพียงใดก็ตาม (+)	4.83	0.90	พอใช้
การยอมรับผลการกระทำของตน	9	ฉันยินดีรับผิดชอบผลการกระทำของตนเอง แม้จะทำให้ฉันทุกข์ใจก็ตาม (+)	4.52	1.12	พอใช้
	10	ฉันยอมรับข้อผิดพลาดหรือบกพร่องของตนเอง และพร้อมปรับปรุงให้ดีขึ้น (+)	4.81	0.98	พอใช้

หมายเหตุ ข้อความทางลบ (-) กลับค่าคะแนนก่อนคำนวณค่าสถิติ (recode)

มากที่สุด
 มาก
 พอใช้
 น้อย
 ควรปรับปรุง

คุณธรรมด้านที่ 3 กตัญญู กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

		ข้อความ	Mean	SD	แปล
การสำนึกใน ความดี	1	ฉันภูมิใจในตัวเองที่ได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้อื่นในการทำ ความดีและใช้ชีวิตอย่างมีความสุข(+)	4.93	0.92	มาก
	2	ฉันขอบคุณทุกครั้งที่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้คนทุกวัย(+)	4.95	0.94	มาก
	3	ฉันซาบซึ้งในน้ำใจจากคนที่เคยให้การช่วยเหลือและแก้ไข ปัญหาให้ในยามที่ฉันทุกข์ใจ(+)	5.03	0.95	มาก
	4	ฉันรู้สึกสุขใจที่ได้เห็นคนใกล้ชิด เช่น คนในครอบครัว หรือ เพื่อนร่วมงานให้ความช่วยเหลือกัน(+)	5.07	0.94	มาก
การเคารพความดี	5	ฉันปฏิบัติตนอย่างดีงามเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนใน ครอบครัวหรือเพื่อนร่วมงาน(+)	4.89	0.89	พอใช้
	6	ฉันพูดจาให้เกียรติต่อผู้ใหญ่หรือผู้อ่อนวัยทุกครั้งที่เขาแสดง ความใส่ใจต่อฉัน(+)	4.95	0.97	มาก
	7	ฉันส่งคำอวยพรในวาระสำคัญเพื่อขอบคุณน้ำใจจากคนที่เคย ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหายามที่ฉันทุกข์ใจ(+)	4.77	1.01	พอใช้
	8	ฉันกล่าวชื่นชมคนใกล้ชิดหรือคนในชุมชนเมื่อพวกเขารักใคร่ กลมเกลียวกัน(+)	4.93	0.98	มาก
การตอบแทน ความดี	9	ฉันแสดงความใส่ใจและให้ความช่วยเหลือแม้ว่าจะเป็นสิ่ง เล็กน้อยเพื่อเป็นการตอบแทนน้ำใจแก่ผู้ใหญ่หรือผู้ที่อ่อนวัย กว่าจากสิ่งที่เขาเคยทำดีต่อฉัน(+)	4.91	0.96	มาก
	10	ฉันดูแลผู้ป่วยตายายหรือคนที่ต้องการความช่วยเหลือโดย ไม่ลังเล (+)	4.97	0.99	มาก
	11	ฉันพร้อมให้การปกป้องเมื่อมีใครมาสร้างความแตกแยกให้เกิด ขึ้นกับคนใกล้ชิดหรือคนในชุมชน(+)	4.82	1.02	พอใช้

หมายเหตุ ข้อความทางลบ (-) กลับค่าคะแนนก่อนคำนวณค่าสถิติ (recode)

มากที่สุด
 มาก
 พอใช้
 น้อย
 ควรปรับปรุง

คุณธรรมด้านที่ 4 สุจริต กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

		ข้อความ	Mean	SD	แปล
การละอายต่อการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	1	ฉันรังเกียจการกระทำในสิ่งผิด แม้ว่าผู้กระทำจะเป็นเพื่อนหรือคนที่ฉันรักก็ตาม (+)	4.74	0.99	พอใช้
	2	ฉันไม่สบายใจเมื่อรู้ว่าตนเองทำสิ่งที่ผิดเพื่อประโยชน์ของบางคนหรือบางกลุ่ม (+)	4.71	1.06	พอใช้
	3	ฉันไม่กล้าเอาของส่วนรวมมาเป็นของตัวเอง แม้จะไม่มีใครรู้เห็น (+)	5.05	0.94	มาก
การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์	4	ฉันทำมาหากินอย่างตรงไปตรงมา ไม่รับและติดสินบนใคร (+)	5.15	0.89	มาก
	5	ฉันเลือกทำงานกับคนที่ให้ผลประโยชน์กับฉันหรือทำให้ฉันได้เปรียบ (-)	3.83	1.60	น้อย
	6	ฉันยอมทำผิดกฎในบางครั้งเพื่อแลกกับประโยชน์ของพวกเขาหรือคนที่ฉันรัก (-)	3.97	1.58	น้อย
การยืนหยัดในความถูกต้อง	7	ฉันไม่ลดละความพยายามที่จะทำในสิ่งที่ถูกต้อง แม้ว่าจะขัดผลประโยชน์ของใครก็ตาม (+)	4.59	1.07	พอใช้
	8	ฉันแสดงออกชัดเจนว่าไม่ชอบการทุจริตผิดกฎหมาย แม้จะทำให้คนอื่นไม่ชอบฉัน (+)	4.72	1.03	พอใช้

หมายเหตุ ข้อความทางลบ (-) กลับค่าคะแนนก่อนคำนวณค่าสถิติ (recode)

■ มากที่สุด ■ มาก ■ พอใช้ ■ น้อย ■ ควรปรับปรุง

คุณธรรมด้านที่ 5 จิตสาธารณะ กลุ่มคนไทยอายุ 41 ปีขึ้นไป

		ข้อความ	Mean	SD	แปล
จิตอาสา	1	ฉันเต็มใจช่วยผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน (+)	5.01	0.97	มาก
	2	ฉันเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาทั้งในชุมชนและสังคมด้วยความเต็มใจ (+)	4.70	1.07	พอใช้
	3	ฉันเข้าไปช่วยพัฒนาชุมชนและสังคมให้ดีขึ้น โดยไม่ต้องการผลตอบแทนใด ๆ (+)	4.75	1.05	พอใช้
สำนึกสาธารณะ	4	ฉันตรวจสอบการปิดไฟหรือเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านทุกครั้งก่อนออกจากบ้าน (+)	5.01	1.00	มาก
	5	ฉันแจ้งให้หน่วยงานรับผิดชอบทันทีเมื่อพบเห็นทรัพย์สินสาธารณะเสียหาย (+)	4.62	1.04	พอใช้
	6	ฉันตัดข้าวหรืออาหารให้พอกทานโดยไม่เหลือทิ้ง (+)	4.85	1.09	พอใช้
	7	ฉันเก็บขยะทันทีที่เห็น แม้ไม่ใช่เกิดจากการกระทำของตนเองหรือคนรู้จัก(+)	4.46	1.19	พอใช้
การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น	8	ฉันเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นทันที แม้สิ่งนั้นทำให้ฉันลำบากหรือทุกข์ใจ(+)	4.45	1.10	พอใช้
	9	ฉันยินดีย้อนกลับไปช่วยเหลือผู้อื่น แม้ตนเองจะผ่านพ้นสถานการณ์นั้นมาแล้ว(+)	4.79	0.98	พอใช้

หมายเหตุ ข้อความทางลบ (-) กลับค่าคะแนนก่อนคำนวณค่าสถิติ (recode)

มากที่สุด
 มาก
 พอใช้
 น้อย
 ควรปรับปรุง

โครงการวิจัย
การพัฒนาและสำรวจสถานการณ์คุณธรรมด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรม